

VIÊN GIÁC

SỐ NR 226 TẠP CHÍ CỦA KIỆU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỰ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.562 NĂM THỨ 39- THÁNG 8 NĂM 2018 JAHRGANG 39. AUGUST 2018 - AUSGABE IN VIETNAMEISCH

Cho đến một lúc nào đó câu: „mãi quốc cầu vinh“ cũng đã có giá trị với những người không còn giấy mực nào để viết, nhằm mô tả sự vinh thân phì da của họ, mà quên đi từng tấc đất là từng tấc vàng như trong bản tuyên bố của Lý Thường Kiệt khi thắng quân nhà Tống vào thế kỷ thứ 11 hay Hịch Tướng Sĩ của Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn, của Phật Hoàng Trần Nhân Tông vào thế kỷ thứ 13 và đặc biệt là Bình Ngô Đại Cáo của Nguyễn Trãi ở thế kỷ thứ 15 khi chiến đấu với quân nhà Minh đã ghi lại rất rõ. Ông đã hết dạ trung thành với nước, thương dân, quân như con ruột của mình; nên khi chiến đấu, Ông đã nói với quân dân rằng: “ Áo không, ta cởi áo cho; cơm không, ta xẻ cơm cho no lòng “. Ngày nay không biết còn có được bao nhiêu vị Tướng lãnh quân đội như vậy để lo cho sơn hà Tổ quốc hay như những người trong Bộ chính trị của đảng CSVN đang dốc hết sức mình để mãi quốc cầu vinh? Tiền bạc đã làm mờ tối đi lương tri của con người và hơn 3 triệu đảng viên đảng CSVN hình như họ không học lịch sử Việt Nam đã trải qua mấy ngàn năm văn hiến; nên mới dám bán đứng đất đai dưới hình thức là cho Trung Cộng thuê 99 năm ở ba miền: Vân Phong (Bắc); Bắc Vân Đồn (Trung) và Đảo Phú Quốc (Nam). Đây là 3 địa thế hiểm trở của nước ta; không chỉ về kinh tế, thương mại, mà còn quân sự, chiến lược, giao thông v.v... nếu người CSVN đã, đang và sẽ cho CSTQ thuê 99 năm thì không trước thì sau gì dân tộc Việt Nam sẽ rơi vào ách nô lệ lần thứ 4 của Trung Quốc.

Để biểu hiện cho tinh thần yêu nước, yêu quê cha đất Tổ, quyết không nhượng đất chỉ một ngày, một tháng hay một năm; chứ đừng nói chi đến 99 năm là cả mấy đời con cháu về sau phải chịu nhục với cái nhục quốc thể, làm sao có thể ăn nói với thế giới đây, khi Việt Nam vẫn luôn tự hào là nước mình độc lập tự chủ; nên kể từ ngày 10 tháng 6 năm 2018 vừa qua từ Bắc chí Nam, nơi nào cũng biểu tình để phản đối dự luật về 3 đặc khu này. Sau đó Bộ chính trị trung ương và chính phủ lùi lại ngày 1 tháng 1 năm 2019 mới biểu quyết; nhưng trên thực tế thì những văn bản ở Thành Đô đã trở thành đinh đóng vào cột rồi. Bây giờ chúng ta phải nhờ đình này ra sao đây? Người dân trong nước còn sáng suốt hơn cả mấy triệu đảng viên đảng CSVN; nên đã biểu đồng tình, cứ vào mỗi cuối tuần từ đó đến nay và ngay cả những ngày trong tuần nữa. Có nơi giăng biểu ngữ, có nơi làm ách-tắc giao thông và có nơi mít-tinh, biểu tình rầm rộ. Thế rồi có nơi bị đàn áp, bắt bớ, giam cầm. Có nơi bị tuyên truyền nhồi sọ và đặc biệt trong tất cả mọi cuộc biểu tình khắp nước hầu như không thấy lá cờ đỏ sao vàng xuất hiện; chỉ thấy cờ Mỹ và những câu khẩu hiệu phản đối cho thuê 3 đặc khu 99 năm và mới đây là phản đối về an ninh mạng.

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Liên Châu đã bắt được nhịp đập của hàng triệu con tim tại Việt Nam mong muốn có tự do dân chủ; nên ngày 8 tháng 6 năm 2018 đã gửi đi

một Bản Lên Tiếng để hỗ trợ cho chương trình biểu tình toàn quốc vào ngày 10.6.2018 vừa qua. Tiếp đến các Giáo Hội PGVNTN Hải Ngoại bằng nhiều hình thức khác nhau như: đốt nến cầu nguyện, tụng kinh Đại Bi mỗi ngày 21 biến tại chùa và các tư gia hay cá nhân của mỗi người Phật tử, đồng thời GHPGVHTN Âu Châu đã tổ chức một cuộc biểu tình thật nhiều ý nghĩa để hỗ trợ đồng bào quốc nội vào chiều ngày 29 tháng 6 năm 2018 vừa qua tại Quảng trường Tự Do Trocadéro, Paris với nhiều người tham dự. Đây là một kết quả ban đầu để nói lên sự đồng hành của Phật Giáo cùng Dân Tộc như từ xưa đến nay vậy.

Hoa Kỳ, Úc Châu lần lượt đã có những cuộc họp báo, đưa kháng nghị thư, can thiệp với các Quốc hội sở tại và chuẩn bị biểu tình trong những tháng ngày sắp tới và Phật Giáo sẽ quyết tâm hỗ trợ mạnh cho phong trào nhân dân nổi dậy đòi tự do dân chủ trong nước cũng như cho đến khi nào người CSVN nhượng bộ không cho Trung Cộng thuê 3 đặc khu trong 99 năm nữa mới thôi. Ở ngoại quốc chúng ta có đầy đủ mọi quyền hạn của một công dân sống trong những thể chế tự do, chúng ta không thể làm ngơ để cho quê Mẹ Việt Nam bị phanh thây xẻ thịt như vậy được. Rồi đây những Tổ Chức, Hội Đoàn Tự Do khắp nơi tại Âu, Mỹ, Úc cũng sẽ lần lượt nói lên quan điểm và lập trường của mình ở nhiều phạm trù khác nhau. Nếu không làm như vậy, hoàn cảnh đất nước Việt Nam trong tương lai sẽ không khác mấy với Tây Tạng và việc cho thuê đất 99 năm cũng sẽ bị sa lầy như ở Tích Lan hay Lào và một số nước khác ở Phi Châu.

World Cup là một môn thể thao được thế giới ưa chuộng. Lần này tổ chức tại Nga và Đức đương kim vô địch lần rồi phải cuốn gói về nước khi thua Đại Hàn ở vòng loại. Do vậy mà khắp nước Đức mùa này vẫn yên ả, không nghe tiếng hò reo khắp nơi như những năm trước khi có World Cup xảy ra. Đại Hàn và Nhật Bản lần này tuy chưa vào được tứ kết; nhưng cũng là một kết quả không hoài nghi là: ai quyết tâm, người ấy sẽ thành công. Sự thành công hay thất bại vẫn là chuyện thường tình của thế gian lâu nay và không có cái gì là vĩnh cửu cả; cho nên Đức Phật đã dạy về bài học „Tam Pháp Ấn“ là Vô Thường, Khổ và Vô Ngã tự ngàn xưa rồi. Ai tỉnh thức, người ấy chính là kẻ chiến thắng. Thắng không kiêu, bại không nản. Đó là ý chí. Do vậy Đức Phật cũng đã giảng dạy cho chúng ta rằng: „chiến thắng muôn quân không bằng tự thắng mình. Tự thắng mình mới chính là chiến công oanh liệt nhất“. Rồi đây cũng sẽ có kẻ thắng người thua; nhưng tất cả chỉ là những việc tương đối của cuộc đời này mà thôi.

Cái tuyệt đối mà chúng ta đi tìm chính là cái Thấy chân thật. Ai Thấy được Pháp, kẻ ấy sẽ Thấy được Phật và ngược lại, ai Thấy được Phật, kẻ ấy sẽ Thấy được Pháp. Cái Thấy ấy là cái Thấy đã xay nhuyễn của cái nhìn và chúng ta đã hòa mình vào trong sự sống để được Thấy, được nghe và được nhận hiểu tri thức. Nếu không là vậy thì không phải là Thanh Lương, không phải là Đề Hồ, thì người Phật tử khó làm cho mình có được một chất liệu dưỡng sinh để giải thoát sanh tử một cách hoàn hảo được.

Mùa World Cup năm nay xin cầu chúc cho tất cả quý vị có thêm một cái nhìn Chánh Kiến như thế và không quên rằng: đất Mẹ, quê hương, Tổ Quốc Việt Nam và Tình Người đang vẫn gọi sự hợp lực của mỗi chúng ta đó.

● Ban Biên Tập Báo Viên Giác

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

VĂN PHÒNG ĐIỀU HỢP LIÊN CHÂU

Chánh Văn Phòng: HT. Thích Tánh Thiệt
Parc aux Lièvres, 8, rue François Mauriac, 91000 Évry, France
Phone: +33 1 64 93 55 56

BẢN LÊN TIẾNG

VỀ DỰ LUẬT ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH – KINH TẾ ĐẶC BIỆT VÂN ĐỒN, BẮC VÂN PHONG VÀ PHÚ QUỐC

Qua báo chí truyền thông trong và ngoài nước, chúng tôi được biết quý vị đại biểu Quốc hội đang chuẩn bị ký thông qua **Dự luật về "Đơn vị hành chính – kinh tế đặc biệt"** (tức Dự luật về "Đặc khu kinh tế," xin viết tắt ở đây là ĐKKT) vào ngày 15 tháng 6 năm 2018, và nếu được thông qua, luật sẽ "*có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 9 năm 2018*" (Điều 85, Chương VI, Điều khoản thi hành – Dự thảo Luật trình cho ý kiến tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIV).

Dự luật ĐKKT cho phép thành lập ba đặc khu Vân Đồn (tỉnh Quảng Ninh), Bắc Vân Phong (tỉnh Khánh Hòa) và Phú Quốc (tỉnh Kiên Giang) với những đặc miễn lao động, miễn thuế hay giảm thuế tối đa, cho phép nước ngoài đầu tư hàng ngàn ki-lô-mét vuông đất liền và rừng núi, cũng như hàng chục ngàn ki-lô-mét vuông mặt biển, thêm lục địa thuộc lãnh hải Việt Nam. Dự luật ĐKKT cũng cho phép các nhà đầu tư kinh doanh thiết bị, quân trang, quân dụng cho lực lượng vũ trang, vũ khí quân dụng, phương tiện chuyên dùng quân sự, v.v... (thứ tự số 4 trong 131 ngành nghề, trong "*Danh mục kèm theo dự thảo Luật trình Quốc hội kỳ 4 và 5*"). Ngoài ra, dự luật cũng sẽ tạo điều kiện cho cá nhân, tổ chức nước ngoài thủ đắc quyền sử dụng đất và biển dài hạn đến 99 năm với quyền chuyển nhượng dễ dàng cho cá nhân, tổ chức thuộc bất cứ quốc gia nào khác (Điều 32, Mục 2, Chương III).

Theo phân tích và cảnh báo từ nhiều chuyên gia về kinh tế, an ninh quốc phòng, cũng như hàng ngàn nhân sĩ trí thức trong và ngoài nước, cùng ý kiến phản đối của hàng vạn người dân trên các mạng xã hội, chúng tôi hết sức quan ngại về những mối nguy cho đất nước và nhân dân chắc chắn sẽ xảy ra một khi các đặc khu được chính thức ký ban hành.

Ý kiến chung của giới sĩ phu và đồng bào, đồng hương trong và ngoài nước, xin chia sẻ với quý vị đại biểu Quốc Hội và Chính phủ Nước CHXHCNVN như sau:

1) Đảng Cộng Sản Trung quốc từ nhiều thập niên qua đã cố tình lấn chiếm lãnh hải, lãnh thổ nước ta; gần đây đã công khai thực hiện việc quân sự hóa quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, tạo sự căng thẳng nghiêm trọng với nguy cơ chiến tranh có thể bùng nổ bất cứ lúc nào tại Biển Đông; chúng ta nhất định phải ngày đêm nghiêm nhặt, lo củng cố, bảo vệ biên thùy, biển đảo, chứ không lý nào lại tình nguyện tự hiến 3 trọng điểm hiểm yếu của an ninh quốc phòng tại 3 miền Bắc, Trung, Nam cho họ.

2) Với việc miễn thị thực dài hạn lên đến 180 ngày/một năm, các đặc khu kinh tế sẽ dễ dãi cho phép triệu người nước ngoài tràn vào để du lịch, đầu tư, lao động, sinh sống; khuyến khích việc tìm đất di dân của hàng trăm triệu người láng giềng Trung quốc, tạo điều kiện thuận lợi (qua ngõ đầu tư đất đai, bất động sản) để họ định cư lâu dài, tiến hành kế sách tầm thực, di dân và đồng hóa dân tộc Việt như trong lịch sử nghìn năm Bắc thuộc của nước ta.

3) Cho phép người nước ngoài đầu tư vào ĐKKT quyền sử dụng đất, biển đến 99 năm chính là bán nước, bán từng phần đất phần biển của Tổ quốc do tiền nhân bao đời để lại.

Với 3 nhận định trên, có thể thấy trước rằng dự luật về Đơn vị Hành chính – Kinh tế Đặc biệt sẽ ảnh hưởng tai hại và trường kỳ lên cả 4 yếu tố mà bất cứ một quốc gia độc lập nào cũng phải quan tâm: chủ quyền quốc gia, an ninh quốc phòng, môi trường và người dân.

Vì vậy, trước vấn đề nghiêm trọng của nhân dân và đất nước, trong nguy cơ tiềm ẩn một cuộc xâm lăng bằng di dân và đồng hóa của Cộng Sản Trung Quốc, Văn Phòng Điều Hợp Liên Châu thuộc các Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, GHPGVNTN Hoa Kỳ, Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hải Ngoại Tại Úc Đại Lợi và Tân Tây Lan, và GHPGVNTN Hải Ngoại tại Canada đồng thanh

LÊN TIẾNG:

1/ Kêu gọi quý vị đại biểu Quốc Hội dứt khoát không biểu quyết thông qua Dự luật Đơn vị Hành chính - Kinh tế đặc biệt Vân Đồn, Bắc Vân Phong, Phú Quốc;

2/ Trong những ngày sắp tới, nếu không thể tổ chức trưng cầu dân ý để lấy quyết định về Luật ĐKKT, yêu cầu Quốc Hội và Chính phủ nước CHXHCNVN triệt để tôn trọng quyền biểu tình đã được hiến định trong Hiến Pháp nước CHXHCNVN qua Điều 25: "*Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình. Việc thực hiện các quyền này do pháp luật quy định;*" không ngăn cản, bắt bớ, bỏ tù những người biểu tình để đạo đạt ý dân, nêu cao nguyện vọng bảo vệ chủ quyền đất nước.

3/ Kêu gọi Nhà Nước CHXHCNVN triệt để tôn trọng tự do nhân quyền, lập tức trả tự do cho những nhà hoạt động xã hội, những người bất đồng chính kiến, và những người tù lương tâm; vì chính những tiếng nói đối lập mới có thể phản ánh trung thực tình trạng xã hội và nguyện vọng chung của toàn dân;

4/ Thiết tha kêu gọi Tăng Ni và Phật tử Việt Nam trong nước cũng như hải ngoại, tùy theo khả năng và hoàn cảnh, nhân danh các tổ chức Phật giáo, hoặc nhân danh tư cách là người con Phật đầy đủ Bi-Trí-Dũng, mạnh dạn cất lên tiếng nói của lương tri và công bằng trước những hiểm họa và nguy vong của đất nước.

Hải ngoại, ngày 08 tháng 6 năm 2018
Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Văn Phòng Điều Hợp Liên Châu

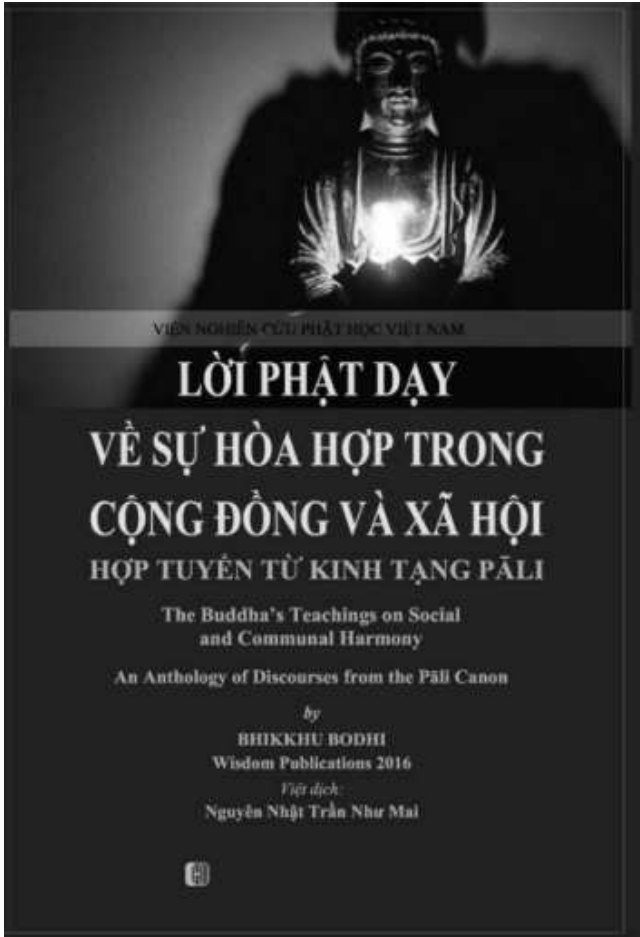
Chánh Văn Phòng
Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt
Đệ nhất Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN
Âu Châu
(ấn ký)

Hòa Thượng Thích Tín Nghĩa
Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Hoa Kỳ
(ấn ký)

Hòa Thượng Thích Bảo Lạc
Hội Chủ Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Hải Ngoại tại Úc Đại Lợi—Tân Tây Lan
(ấn ký)

Hòa Thượng Thích Bốn Đạt
Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Hải Ngoại tại Canada
(ấn ký)

Độc tác phẩm: Lời Phật dạy về sự hòa hợp trong cộng đồng và xã hội

• Thích Nguyên Tạng

Mùa Phật Đản 2642 năm nay tôi nhận được món quà pháp bảo quý báu của dịch giả Nguyễn Nhật Trần Như Mai, đó là tập sách "Lời Phật Dạy Về Sự Hòa Hợp Trong Cộng Đồng Và Xã Hội, Hợp Tuyển Từ Kinh Tạng Pali" nguyên tác Anh ngữ của Tỳ Kheo Bodhi. Sách in đẹp, dày 318 trang, khổ lớn 15x21, bìa màu do Viện Nghiên Cứu Phật Học Việt Nam ấn hành đầu năm 2018. Tôi dành thời gian những ngày đầu mùa An Cư năm nay để đọc sách này và ghi lại nơi đây những tâm đắc để chia sẻ cùng đại chúng.

Tác giả tập sách là Hòa Thượng người Mỹ đạo hiệu Bhikkhu Bodhi, thế danh Jeffrey Block, sinh năm 1944 tại New York. Ngài là một tu sĩ Phật giáo theo truyền thống Theravāda. Sau khi lấy bằng Tiến sĩ Triết học tại Đại học Claremont năm 1972, Ngài đến Tích Lan xuất gia tu học và thọ giới Tỳ kheo với Hòa Thượng Ānanda Maitreya, một vị Đại sư học giả lãnh đạo PG Tích Lan thời bấy giờ. Năm 1984, HT Bodhi được bổ nhiệm làm Chủ biên Hội Xuất bản kinh sách Phật giáo ở Kandy, Tích Lan, sau đó Ngài được thỉnh

cử làm Chủ tịch Hội này. Ngài đã lưu trú tu tập và làm việc hơn 30 năm tại Tích Lan. Vào năm 2002, HT Bodhi đã trở về New York, Hoa Kỳ để làm công việc hoằng pháp lợi sinh cho đến ngày nay. Chính nhờ duyên lành sống và tu tập trong hơn một phần tư thế kỷ tại xứ sở Tích Lan mà HT Bodhi đã lâu thông cổ ngữ Pali để có thể chuyển dịch những bộ Kinh lớn của hệ Pali ra Anh Ngữ như: *Tăng Chi Bộ Kinh, Trung Bộ Kinh, Tương Ưng Bộ Kinh...* và cũng chính nhờ dịch 3 bản Kinh quan trọng này mà Ngài đã tuyển chọn những chủ đề cốt tủy của Kinh Tạng Pali để biên soạn 2 tập sách giá trị, tập thứ nhất "In the Buddha's Words" (*Hợp Tuyển Lời Phật Dạy từ Kinh Tạng Pali*, do GS Nguyễn Nhật Trần Như Mai dịch và ấn hành năm 2016) và tập sách thứ hai đang giới thiệu ở đây là "The Buddha's Teachings on Social and Communal Harmony" (*Lời Phật Dạy Về Sự Hòa Hợp Trong Cộng Đồng Và Xã Hội*, ấn hành đầu năm 2018).

Về dịch giả Việt ngữ tập sách này là Giáo Sư Trần Như Mai, pháp danh Nguyên Nhật, đệ tử quy y ngũ giới của HT Thích Minh Châu và từng là giảng viên môn Anh văn Phật Pháp tại Trường Cao Cấp Phật Học TP HCM niên khóa 1988-1990 (nay là Học viện Phật giáo tại TP HCM). Tưởng cũng nên biết rằng GS Trần Như Mai là em ruột của GS Trần Phương Lan (đệ tử HT Minh Châu, pháp danh Nguyên Tâm, người đã giảng dạy Anh văn Phật pháp trên 20 năm cho sinh viên cấp Cử nhân Phật học, đã biên soạn và ấn hành giáo trình "Buddhism Through English Reading" gồm 3 tập để giảng dạy cho sinh viên; phiên dịch Kinh Tiểu Bộ (5 tập cuối); các tác phẩm "Đức Phật Lịch Sử", "Đức Phật Gotama" từ Anh ngữ sang Việt Ngữ, và nhiều tài liệu Phật học khác...). Người viết bài này đã có duyên theo học môn Anh Văn Phật Pháp với GS Trần Phương Lan trong 4 năm tại Trường Cao Cấp Phật Học niên khóa 1993-1997 và được cố Giáo Sư hướng dẫn dịch thuật trong thời gian này ở Sài Gòn (*nhóm luyện dịch của chúng tôi khi ấy khoảng 10 tăng ni do hai Giáo Sư hướng dẫn là GS Trần Phương Lan và Giáo Sư Minh Chi (bào đệ Ôn Minh Châu) nay hai vị này đã mãn phần*). Chính vì vậy mà khi sang định cư tại Úc vào đầu năm 1998, tôi được GS Trần Phương Lan giới thiệu em gái của cô là GS Trần Như Mai, người đã đến Úc định cư từ năm 1991. Nhờ mối liên hệ như vậy mà tôi đã mời GS Trần Như Mai cộng tác với Trang Nhà Quảng Đức và giúp thông dịch nhiều buổi Pháp thoại bằng tiếng Anh tại Tu Viện Quảng Đức mỗi khi có những Giảng sư người Úc, Tây Tạng về thuyết giảng.

Đối với độc giả bốn phương thì đã quen thuộc với Giáo Sư Trần Như Mai qua các dịch phẩm trước đây là "Từ Chánh Niệm Đến Giác Ngộ, Cẩm Nang của người Tu Thiện" nguyên tác Anh Ngữ "Mindfulness, Bliss and Beyond", của Đại Sư người Anh Ajahn Brahm, ấn hành năm 2010), dịch phẩm thứ hai là "Hợp Tuyển Lời Phật Dạy Từ Kinh Tạng Pali", (nguyên tác Anh Ngữ "In the Buddha's Words" của HT Bodhi, sách ấn hành năm 2016). Cả hai dịch phẩm này đều được khắp nơi đón nhận nồng nhiệt và đã tái bản nhiều lần. Riêng tập sách "Hợp Tuyển Lời Phật Dạy Từ Kinh

Tạng Pali” đã được quý Phật tử Tu Viện Quảng Đức Úc Châu phát tâm ấn tống để cúng dường Chư Tôn Đức và biếu tặng đồng hương Phật tử trong mùa An Cư Kiết Hạ năm 2016 tổ chức ngay tại Tu Viện Quảng Đức.

Vì đây là Hợp Tuyển lời dạy của Đức Phật từ cổ ngữ Pali, văn cú phần lớn là lặp đi lặp lại, rất khó đọc và khó nắm bắt, nhưng qua ngòi bút điều luyện của dịch giả Trần Như Mai, người đọc sẽ cảm thấy thấu hiểu dễ dàng hơn trong bản Việt ngữ. Cô Như Mai đã thổ lộ phong cách chuyển ngữ của mình như sau: *"Trong lúc phiên dịch, tôi đã nghĩ đến các bạn trẻ, nên đã cố gắng diễn đạt bằng thứ tiếng Việt trong sáng dễ hiểu. Tôi cũng cố gắng Việt hóa một số thuật ngữ Phật học Hán Việt khó hiểu, hoặc chú thích thêm từ ngữ thuần Việt bên cạnh thuật ngữ Hán Việt hoặc ngược lại, để độc giả có thể nhận biết và học hỏi thêm"*.

Sau đây chúng ta lần lượt khám phá những gì có trong tập sách quý báu này. Trước tiên là sách này hân hạnh được Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 viết lời giới thiệu. Ngài đã hết lời tán thán công đức sư tập phiên dịch Kinh Tạng Pali, ngôn ngữ gốc của Phật Giáo ngõ hầu cung cấp những lời dạy nguyên chất giáo lý cho chúng sanh thời nay. Ngài viết *"Trong quyển sách xuất sắc này, Bhikkhu Bodhi, là một nhà Sư học giả Phật giáo đầy kinh nghiệm, đã trích dẫn từ Kinh điển thuộc truyền thống Pāli, một trong những tài liệu cổ xưa nhất về những lời Phật dạy, còn được gìn giữ đến ngày nay, để chứng minh mối quan tâm của Đức Phật về việc duy trì sự hòa hợp trong cộng đồng và xã hội"*.

Sách này cũng được Thiền Sư Hozan Alan Senauke, người Mỹ tu theo truyền thống Thiền Tào Động Nhật Bản viết lời mở đầu. Ngài sinh năm 1947 trong một gia đình Do Thái ở New York và có duyên lành tu học Phật tử thập niên 1960. Mặc dù Ngài là một nhà văn, một biên tập viên, một nhà hoạt động xã hội và là một nhạc sĩ dân ca đáng kính, nhưng Ngài đã từ bỏ tất cả để xuất gia tu học, được thọ Đại giới năm 1998, và hiện Ngài là phó Trụ Trì Trung Tâm Thiền Tập Berkeley, miền Bắc California, Hoa Kỳ. Là bạn thân của HT Bodhi cho nên Thiền Sư Hozan Alan Senauke đã sử dụng phiên bản đầu tiên của tập sách này như là một cảm nang trong công tác của một nhà hoạt động xã hội để giúp duy trì sự hòa hợp và hòa giải ở Ấn Độ và Miến Điện, cho nên Ngài thừa hưởng lợi ích của tập sách này. Ngài viết rằng *"Hợp tuyển này nhấn mạnh đến việc sống theo Giáo pháp trong một xã hội tự do, hòa hợp, sử dụng lời Phật dạy đã được chứng nghiệm qua thời gian"*.

Về nội dung, sách này được chia ra 10 chương và Hòa Thượng Bodhi cũng là một Giảng sư nổi tiếng, hiểu thấu lòng của đại chúng, nên Ngài đã sắp xếp cẩn thận theo từng chủ đề xoay quanh ý tưởng kiến lập một đời sống xã hội hòa hợp và an bình, đặc biệt bắt đầu mỗi chương, HT tác giả đã giới thiệu, phân tích chi tiết những lời Phật dạy về chủ đề ấy để giúp

người đọc dễ nắm bắt những bài kinh sắp được trích dẫn.

Chương 01: Chánh Kiến

Chánh kiến là thấy đúng mọi vật theo Chánh Pháp, vì thấy đúng mới suy nghĩ đúng và hành động đúng để có một đời sống chân chánh, an vui. Có Chánh kiến thì ta sẽ rõ biết đường đi lối về của nhân quả nghiệp báo, biết phân biệt thiện pháp và bất thiện pháp, biết để mà tránh những lỗi lầm, khổ đau và thất vọng. Ở trong sách này giới thiệu 2 loại Chánh Kiến khác nhau: Đó là *Chánh kiến có phước báu* nhưng vẫn còn trong vòng phiền não, đó là hành giả có bố thí, có cúng dường, có tin quả báo của hành động thiện và ác ở đời này và đời sau...; thứ hai là *Chánh kiến cao thượng* là vượt ra ngoài phiền não khổ đau, đó là hành giả có trí tuệ, có tuệ căn, tuệ lực, có trạch pháp... đây là loại Chánh kiến mà chúng ta cần có. Phật dạy Chánh kiến để loại bỏ Tà kiến, vì Tà kiến giống như hạt giống đắng (Tăng Chi BK, Chương 10:104) từ đó sẽ nảy mầm và sinh ra quả đắng. Còn Chánh kiến giống như hạt giống của quả ngọt, gieo hạt giống ngọt sẽ cho ra trái ngọt

Chương 02: Rèn Luyện Cá Nhân

Ở đây Phật dạy pháp tu đầu tiên để đào luyện bản thân là bố thí. Vì sao? Vì bố thí là nền tảng của một lộ trình tu tập để giải thoát. Bố thí cũng giống như đào giếng, càng đào xuống sâu thì nước càng nhiều. Bố thí để loại trừ tham lam và mở rộng lòng thương. *"Có hai loại cúng dường này... hai loại bố thí này... hai đối tượng để từ bỏ này. Thế nào là hai? Từ bỏ của cải vật chất và từ bỏ bằng cách bố thí Pháp. Đó là hai loại bố thí. Trong hai loại bố thí này, bố thí Pháp là tối thắng"*. (Tăng Chi BK I, Ch XIII: 1-10; tr 168).

Trong Chương này Phật cũng dạy hành giả tu tập Tứ Vô Lượng Tâm để tự thay đổi bản thân, tu tập Tâm Từ là bước ngoặt quan trọng cho đời sống. Vì rằng: *"Giống như ánh sáng của tất cả vì sao không bằng một phần mười sáu ánh sáng của mặt trăng, tỏa sáng và rực sáng; cũng vậy, cho dù dựa trên những lập luận nào để tạo công đức đưa đến tái sanh trong tương lai, tất cả công đức ấy cũng không bằng một phần mười sáu của sự giải thoát bằng tâm từ"*.

Chương 03: Đôi Trị Sân Hận

Người đệ tử Phật đều rõ biết, sân hận là đầu mối dẫn đến xáo trộn và gây khổ đau cho đời sống, nên Phật nhấn mạnh ai loại bỏ sân hận thì sẽ không sầu khổ và ngủ yên giấc, như trong Tương Ưng 1, ghi rằng Sakka vị vua cõi Trời hỏi Đức Thế Tôn *"Giết cái gì, được ngủ ngon?"*. Thế Tôn giải đáp: *"Giết sân hận, được ngủ ngon, Giết sân hận, không sầu khổ"*.

Chương này Phật cũng dạy rõ có 3 hạng người khi chạm mặt với nghịch cảnh sẽ khởi lòng sân tức: *Thứ nhất* là hạng người thường sân hận sẽ lưu lại sự thù hận và đau khổ dài lâu, như đường kẻ đã vạch khắc trên tảng đá; *thứ hai* kẻ hay sân tức sẽ không để lại

sự tổn hại dài lâu, như đường kẻ vạch lên mặt đất sẽ được gió và nước xóa đi nhanh chóng; *thứ ba* là hành giả tu tập khi đối với nghịch cảnh, ngay cả khi bị đối phương nói lời thô bạo, độc ác, vẫn giữ tâm bình yên hòa ái, như một đường kẻ vạch trên mặt nước bị xóa mất ngay tức khắc.

Chương 04: Chánh Ngữ

Nếu con mắt là cửa sổ của tâm hồn thì lời nói chính là làm hiển lộ cái tâm hồn đó. Lời nói có thể mang đến niềm an lạc cho người mà cũng có thể tạo nên thù ghét cho người. Trong Chương này Phật dạy hãy cẩn thận trong lời nói của mình để không bị tai họa về sau " *Một Tỳ kheo chỉ nói những lời thiện lành, không nói lời xấu ác, chỉ nói Chánh pháp, không nói phi pháp, chỉ nói những gì vui vẻ dễ chịu, không nói những gì khó chịu, chỉ nói những lời chân thật, không nói láo. Khi lời nói có được bốn yếu tố này, thì lời nói ấy được xem là thiện lành khéo léo, không phải nói xấu ác, và không bị người chỉ trích và chê trách*". (Tương Ứng BK I, Ch III (VIII:V, tr 415). Phật dạy chúng đệ tử không nên nói những lời gây sự tranh cãi, nếu phạm phải sẽ có 5 điều tệ hại đang chờ đợi vị ấy. "(1) Vị ấy sẽ không đạt được những gì vị ấy chưa đạt được; (2) Vị ấy thôi thất đối với những gì vị ấy đã đạt được; (3) Tiếng đồn xấu về vị ấy được lan truyền; (4) Vị ấy chết trong mê loạn; (5) Khi thân hoại mạng chung, vị ấy sẽ tái sanh vào cõi dữ, đọa xứ, cõi thấp kém, địa ngục. Khi một vị Tỳ kheo là người tạo ra tranh cãi, gây sự, tranh chấp, tạo ra cuộc đàm luận gây bất đồng ý kiến, và tạo ra những vấn đề về Giới luật trong Tăng chúng, năm điều nguy hại này đang chờ đợi vị ấy".

Chương 05: Tình Bạn Tốt Đẹp

Trong chương này Phật nhắc đến việc thiết lập mối quan hệ tình bạn, cách chọn lựa bạn, bởi vì mối liên hệ này sẽ có ảnh hưởng lớn lao đến việc phát triển cá nhân cũng như xây dựng một cộng đồng hòa hợp và có đạo đức vững vàng. Ở đây Đức Phật dạy bảy đức tánh của một người bạn đích thực: " *hành giả nên kết bạn với người sở hữu bảy đức tánh: (1) Người ấy cho những gì khó cho; (2) Làm những gì khó làm; (3) Nhấn nhọc chịu đựng những gì khó chịu; (4) Tiết lộ những bí mật của mình cho bạn biết; (5) Che giấu những bí mật của bạn. (6) Không bỏ bạn khi bạn gặp khó khăn. (7) Không khinh rẻ khi bạn bị khinh tấn*". (Tăng Chi BK III, Ch VII (IV): 35, tr 322-323). Phật dạy có bốn loại bạn tốt " *Người bạn thường giúp đỡ mình, người bạn biết chia sẻ niềm vui nỗi buồn với mình, người bạn chỉ cho mình biết những điều thiện lành và người bạn biết đồng cảm với mình*". Một chỗ khác trong chương này, Phật dạy rõ đời sống phạm hạnh là tình bạn tốt đẹp để cùng tu tập đi đến giải thoát: " *Này Ananda, bằng cách nương tựa vào ta như một người bạn tốt đẹp, chúng sinh phải chịu sự chi phối của sanh, già, bệnh, chết, sầu bi, than van, đau đớn, thất vọng và tuyệt vọng, sẽ được giải thoát khỏi*

sanh, già, bệnh, chết, sầu bi, than van, đau đớn, thất vọng và tuyệt vọng. Bằng pháp môn này, có thể hiểu toàn bộ đời sống phạm hạnh là tình bạn tốt đẹp, tình bạn đồng hành tốt đẹp, tình bạn đồng chí hướng tốt đẹp". (Tương Ứng BK.V-Phẩm Vô Minh: (2.III, tr 10-12).

Chương 06: Lợi lạc cho chính mình và người khác

Trong chương này Phật dạy những ai muốn có lợi lạc cho chính mình và lợi lạc cho người khác thì phải tu tập để loại trừ tam độc tham, sân, si: " *Và thế nào là người hành xử vì lợi lạc cho bản thân mình lẫn lợi lạc của kẻ khác? Ở đây có người thực hành việc đoạn trừ tham dục, sân hận và si mê của chính mình, và khuyến khích người khác đoạn trừ tham dục, sân hận và si mê của họ. Như vậy là người hành xử vì lợi lạc cho bản thân mình lẫn lợi lạc của kẻ khác*". (Tăng Chi BK I, Ch IV (X): 96, tr 735-736). Phật cũng đề cập đến hình ảnh một vị Tỳ kheo mang lợi lạc cho mình và cho người như sau " *Này Tỳ kheo, một bậc hiền trí với đại trí không có ý định làm tổn hại chính mình, hoặc làm tổn hại kẻ khác, hoặc làm tổn hại cả hai. Mà trái lại, khi vị ấy có ý định gì, thì vị ấy có ý định làm những việc lợi lạc cho chính mình, lợi lạc cho kẻ khác, lợi lạc cho cả hai, và lợi lạc cho toàn thế giới. Bằng cách này một người được gọi là một bậc hiền trí với đại trí tuệ*". (Tăng Chi BK II, Ch IV (XIX): 186, tr 158-159).

Chương 07 Cộng đồng thành lập có chủ đích

Có hai loại cộng đồng trong xã hội, cộng đồng tự nhiên và cộng đồng có chủ đích. Ở trong chương này, Phật dạy thành lập một cộng đồng Phật tử có chủ đích mà trong đó các thành viên đến từ nhiều vùng địa lý khác nhau, được sinh ra từ những giai cấp khác nhau, có những quan điểm, thái độ, ngôn ngữ khác nhau... có thể cùng sống chung hòa hợp để tu tập đạt đến giác ngộ và giải thoát. Phật dạy cách để phân biệt rõ các loại hội chúng như hội chúng nông nổi và hội chúng sâu sắc; hội chúng chia rẽ và hội chúng hòa hợp; hội chúng thấp kém và hội chúng cao thượng; hội chúng không nghiêm minh và hội chúng nghiêm minh; hội chúng phàm phu và hội chúng bậc Thánh: " *Thế nào là hội chúng phàm phu? Hội chúng trong đó các Tỳ kheo không hiểu đúng như thật: "Đây là khổ, đây là nguồn gốc của khổ; đây là sự diệt khổ; đây là con đường đưa đến diệt khổ". Đây gọi là hội chúng phàm phu. Và thế nào là hội chúng bậc Thánh? Hội chúng trong đó các Tỳ kheo hiểu đúng như thật: "Đây là khổ, đây là nguồn gốc của khổ; đây là sự diệt khổ; đây là con đường đưa đến diệt khổ". Đây gọi là hội chúng bậc Thánh*". (Tăng Chi BK I, Ch.II, (V): 1-10, tr.136). Trong Chương này Phật còn dạy về Sáu nguyên tắc hòa hợp; Mười nguyên tắc hòa hợp; Bảy điều kiện để hòa hợp xã hội; Bảy điều kiện để hòa

hợp Tăng chúng; Chăm sóc người bệnh; Mọi người đều có thể chứng đắc mục tiêu tối thượng v.v.

Chương 08: Tranh chấp

Cho dù một hội chúng được thành lập có chủ đích và ai ai cũng mong ước sống chung hòa hợp, không oán ghét, không chống đối hay thù hận nhau, nhưng vì nghiệp chướng trái ngang của chúng sinh, cứ sống chung với nhau là có xung đột, tranh chấp rồi hận thù và khổ đau. Trong Chương này Đức Thế Tôn đã giải đáp thắc mắc cho vị Trời Đế Thích lý do tại sao chúng sanh lại tranh chấp với nhau cho dù họ không muốn điều ấy xảy ra. Ngài dạy rằng chính vì do lòng đố kỵ và keo kiệt mà sanh ra, trong khi lòng đố kỵ và keo kiệt là bắt nguồn từ sự yêu ghét mà có và sự yêu ghét này phát sinh từ tham dục và nhân duyên phát sinh tham dục là phát xuất từ suy nghĩ. Vị Trời Đế Thích hỏi: "*Nhưng do nhân duyên gì suy nghĩ sinh khởi?*"; Đức Phật giải thích: "*Này Thiên Chủ, suy nghĩ sinh khởi từ những ý niệm và tri giác sai lầm. Khi ý niệm và tri giác sai lầm có mặt thì suy nghĩ có mặt. Khi ý niệm và tri giác sai lầm không có mặt thì suy nghĩ không có mặt.*" (Trường Bộ Kinh II, Kinh 21: Đế Thích Sở Vấn, tr 276-77). Trong Chương này còn giới thiệu nhiều Kinh Phật nói về sự tranh chấp giữa Cư sĩ với nhau, giữa Sa môn với nhau; tranh chấp do lục lạc giác quan, tranh chấp do tham ái, đặc biệt là đề cập đến sự tranh chấp trong Tăng đoàn và phá hòa hợp Tăng.

Phá hòa hợp Tăng là đầu mối dẫn tới phá hoại Chánh Pháp, và kẻ phá hòa hợp Tăng, một trong ngũ nghịch tội, quả báo đáng cay dành cho kẻ tội đồ này là sẽ nhận quả báo khủng khiếp mãi về sau như lời kệ Phật nói trong Kinh Tăng Chi IV: "*Kẻ phá hòa hợp Tăng bị rơi vào đọa xứ, bị rơi vào địa ngục, và ở đó trọn một kiếp.*"

Chương 09: Giải quyết tranh chấp

Vì có tranh chấp nên Phật dạy cách để giải quyết, trả lại sự hòa hợp và bình yên cho cuộc sống. Kiểu tranh chấp dễ giải quyết nhất là tranh chấp giữa hai người cùng có những ý định thiện lành. Cách giải quyết nhanh nhất là hai bên tranh chấp biết sám hối và tha thứ cho nhau. Trong Tương Ưng Bộ Kinh kể câu chuyện có hai Tỳ kheo gây gổ với nhau và một vị đã phạm tội đối vị kia và vị này đến xin sám hối tội lỗi của mình nhưng vị kia không chấp nhận và tha thứ. Vụ việc này được các Tỳ kheo trình bạch đến Đức Thế Tôn và được Ngài dạy rằng, có hai hạng người ngu là người không thấy việc phạm tội của mình và người không chịu tha thứ cho kẻ phạm tội xin sám hối. Ngài cũng dạy có hai hạng người trí: "*Người thấy được việc phạm tội như là phạm tội; và người chịu tha thứ khi kẻ phạm tội đã xin sám hối. Đó là hai hạng người trí.*" (Tương Ưng BK I, Ch XI (IV): 239, tr 532-533)

Trong Chương này Phật còn dạy nhiều phương pháp giải quyết tranh chấp như biểu quyết luận tội theo pháp Yết Ma, quét sạch rơm rạ, trải cỏ che lấp,

lật úp bình bát, tuyên bố mất niềm tin và thậm chí có cả phương pháp dùng vũ lực để giải quyết tranh chấp, rất gay gắt và hồi hộp, xin hãy tìm đọc trong sách này trang 249.

Chương 10

Thiết lập một xã hội công bằng

Chương cuối này Phật dạy cách thiết lập một xã hội, một quốc gia an bình thịnh trị, cho dù Phật và chúng đệ tử xuất gia đã và đang vượt thoát khỏi thế gian hệ lụy tang thương này, nhưng với tuệ giác nhạy bén và trí tuệ thực tiễn, Ngài vẫn một lòng thương tưởng chúng sanh đang chìm đắm trong bể khổ này mà cung cấp những phương cách sắp xếp lại một xã hội an vui từ thể chất đến tinh thần, từ lời nói đến việc làm. Đó là lý do vì sao đạo Phật coi trọng đạo đức, và đạo Phật được mệnh danh là một tôn giáo đạo đức. Phật dạy trong Kinh Giáo Thọ Thi Ca La Việt về trách nhiệm hổ tương trong đời sống đạo đức gia đình và xã hội. Chương này còn cung cấp nhiều Kinh về công ơn trời biển của cha mẹ; ân nghĩa của vợ chồng; những phương cách tìm kiếm tài sản; sử dụng tài sản đúng đắn; giai cấp chỉ là ước lệ của xã hội; địa vị được xác định bằng hành động; hành động tạo ra kẻ bần cùng... Về lãnh đạo đất nước, Phật dạy các bài Kinh xoay quanh các chủ đề: Khi các quốc vương không chơn chánh; nhiệm vụ của nhà vua; giúp cho dân chúng được an cư lạc nghiệp; chiến tranh nuôi dưỡng hận thù:

*"Thắng trận sinh thù hận
Bại trận thêm mất ngủ
Người từ bỏ thắng, bại
An vui ngủ ngon giấc",*

Kết luận

Sau cùng xin mượn lời của Thiên Sư Hozan Alan Senauke đã đúc kết trong tập sách này ở lời cuối sách rằng "*Nếu Đức Phật Thích Ca Mâu Ni là bậc Đại Y Vương, thì giáo lý của Ngài là phương thuốc chúng ta cần để giúp cuộc sống của chúng ta được quân bình và hài hòa. Thuốc men sẽ không có lợi ích gì nếu nó còn nằm trong tủ. Giáo lý và kinh văn sẽ không lợi ích gì nếu chúng vẫn nằm im trên giá sách và không được mở ra đọc. Thuốc men cũng như giáo lý cần phải được đưa vào thân và tâm chúng ta, để chúng có thể tạo ra chất xúc tác giúp ta thoát khỏi khổ đau.*" Trên tinh thần đó, người viết mong sách này nên được ấn hành và tìm đọc rộng khắp trong các học đường và cộng đồng Phật tử trong và ngoài nước, để có sự lợi lạc an vui cho mình và cho người. Xin thành tâm niệm ơn tác giả Hòa Thượng Bodhi và dịch giả Nguyên Nhật Trần Như Mai đã cống hiến cho trần gian này một tác phẩm quý báu như vậy ./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Viết tại Tu Viện Quảng Đức Mùa An Cư 2018.

Tỳ Kheo Thích Nguyên Tạng

Tại sao cần phải thiền định? (Pourquoi méditer?)

• **Matthieu Ricard**
Hoang Phong chuyển ngữ

Biến cải chính mình là cách giúp mình biến cải thế giới

Vun xới các phẩm tính nội tâm chính là cách hữu hiệu hơn cả để giúp mình giúp đỡ kẻ khác. Tuy ban đầu thì các kinh nghiệm mà mình thu thập được cũng chỉ liên quan đến cá nhân mình, thế nhưng sau cùng thì chúng cũng sẽ mang lại cho mình một sự cảm thông sâu rộng hơn đối với vạn loài chúng sinh. Tất cả con người chúng ta sống trên cõi đời này đều lệ thuộc vào nhau và không ai lại muốn mình phải gánh chịu khổ đau cả. Sự kiện được hưởng "sung sướng" giữa muôn ngàn người khác đang khổ đau, dù có thực hiện được đi nữa, thì cũng sẽ không mang một ý nghĩa nào cả. Nếu chỉ biết mong cầu hạnh phúc riêng cho cá nhân mình thì nhất định là mình sẽ không sao thực hiện được, bởi vì sự ích kỷ tự xem mình là trung tâm, tự nó đã là cội nguồn mang lại mọi sự bất an. Văn hào Romain Roland (1866-1944, đoạt giải Nobel văn chương năm 1915) có nói rằng: "Khi niềm hạnh phúc ích kỷ vẫn còn là chủ đích duy nhất trong đời mình, thì khi ấy cuộc sống tự nó cũng sẽ chẳng mang một mục đích nào cả". Dù các điều kiện bên ngoài mà mình tạo ra được có thể mang lại hạnh phúc cho mình đi nữa, nhất định chúng ta sẽ không bao giờ cảm nhận được hạnh phúc thật sự khi mình vẫn còn bất cần đến kẻ khác. Chỉ có tình nhân ái và lòng từ bi mới có thể mang lại một niềm hạnh phúc đích thật mà thôi.

Những điều trên đây không hề mang chủ đích thuyết giảng về luân lý cho ai cả, mà chỉ cốt nêu lên một sự thật. Nếu duy nhất chỉ biết mong cầu hạnh phúc cá nhân thì nhất định là mình sẽ không bao giờ có thể mang lại hạnh phúc cho mình cũng như cho người khác. Người ta thường nghĩ rằng nếu tự mình tách rời tất cả mọi người chung quanh thì sẽ dễ bảo toàn sự an vui của mình hơn (có nghĩa là nếu mỗi người đều tự tách xa những người khác thì đấy sẽ là cách mang lại hạnh phúc cho tất cả mọi người!), tiếc

thay trên thực tế thì kết quả sẽ hoàn toàn trái ngược. Một khi mình vẫn còn bị giằng co giữa hy vọng và sợ hãi (*mong cầu hạnh phúc là một sự hy vọng, tìm cách tách rời ra khỏi người khác chính là sự sợ hãi của mình đối với họ*) thì chẳng những chỉ là cách tạo ra cho mình một cuộc sống nghèo nàn mà còn mang lại mọi thứ thiệt thòi cho cuộc sống của những người chung quanh. Kết cuộc là tất cả mọi người đều bị thua thiệt.

Một trong các nguyên nhân chính yếu nhất đưa đến sự thua thiệt đó là thế giới không hề được cấu tạo bởi bất cứ một thực thể tự chủ, hàm chứa bất cứ một bản chất tự tại nào có thể khiến cho thực thể ấy tự chúng xinh đẹp hay xấu xí, thân thiện hay thù nghịch (*tất cả mọi hiện tượng trong thế giới không đẹp cũng không xấu, không đáng yêu cũng không đáng ghét, tất cả đều phát sinh từ các sự diễn đạt của tâm thức mình*): mọi sự vật và con người luôn tương tác và lệ thuộc vào nhau trên dòng tiến hóa bất tận. Hơn nữa ngay cả đối với các thành phần tạo ra mọi sự vật và con người thì nhất thiết chúng cũng chỉ có thể hiện hữu bằng cách tương liên với nhau (*interdépendence/conditionned co-production/nguyên lý tương liên hay lý duyên khởi, có nghĩa là không có một sự vật nào mang tính cách độc lập cả, tất cả mọi hiện tượng đều phải liên kết và lệ thuộc vào nhau để mà hiện hữu*). Thái độ tự xem mình là trung tâm (*egocentric/tự kỷ, có nghĩa là tự tách rời mình ra khỏi nguyên lý tương liên - interdependence*) sẽ khiến mình rơi vào một tình trạng phải thường xuyên đương đầu với hiện thực đó (*tức là nguyên lý tương liên*) và đấy cũng chỉ là cách mang lại thất bại cho mình mà thôi (*nguyên lý tương liên/interdependence chi phối mọi hiện tượng là một nguyên lý thật chặt chẽ và không có một ngoại lệ nào cả. Nếu cố gắng tách rời mình ra khỏi sự vận hành của nguyên lý ấy thì cũng chỉ là cách mang lại những sự khổ đau vô ích cho mình mà thôi*).

Đối với Phật Giáo thì lòng vị tha (*altruism/tình nhân ái*) là một cảm tính mong sao kẻ khác tìm được hạnh phúc, và cảm tính ấy cũng tương tự như lòng từ bi - tức lòng ước mong làm tan biến mọi khổ đau và cả các nguyên nhân mang lại khổ đau mà người khác đang phải gánh chịu. Lòng vị tha ấy không giản đơn chỉ là các cảm tính cao quý, mà từ căn bản còn là những cảm tính thích nghi mang cùng một bản chất hài hòa với bản thể tự nhiên của mọi sự vật. Nếu tất cả chúng ta đều mong muốn tránh khỏi khổ đau thì nào có khác gì so với vô lượng chúng sinh, tất cả đều ước mong tránh khỏi khổ đau tương tự như chính mình. Bởi vì tất cả chúng ta đều tương kết và lệ thuộc vào nhau, nên hạnh phúc và khổ đau của mình cũng sẽ không tránh khỏi lệ thuộc vào hạnh phúc và khổ đau của kẻ khác. Vun xới tình thương và lòng từ bi là cả một sự thách đố đối với chính mình, sự thách đố đó sẽ mang lại hai điều tốt đẹp: trước hết là các cảm tính an vui sẽ nảy nở trong nội tâm mình, rồi sau đó chúng sẽ mang lại cho mình một thái độ hành xử mà tất cả mọi người khi nhìn vào đều nhận thấy hiện lên lòng từ tâm của chính mình.

Chỉ khi nào cảm thấy mình liên quan thật sâu xa với những nỗi khổ đau của kẻ khác thì khi đó mình mới ý thức được là phải suy nghĩ và hành động sao cho thật đúng đắn và sáng suốt. Nếu muốn thực hiện được các nghĩa cử mang lại hiệu quả thật sự, thì nhất thiết chúng phải được hướng dẫn bởi trí tuệ, và trí tuệ thì cũng chỉ có thể thực hiện được bằng phép thiền định mà thôi. Chủ đích cao quý nhất của thiền định là biến cải chính mình hầu giúp mình biến cải thế giới, nói cách khác là giúp mình trở thành một con người hoàn hảo hơn, hầu có thể phục vụ kẻ khác hữu hiệu hơn. Phép thiền định sẽ giúp mang đến cho sự sống ý nghĩa cao quý nhất của nó.

Thiền định mang lại nhiều kết quả thật sâu rộng

Tuy rằng chủ đích trước nhất của thiền định là biến cải các kinh nghiệm cảm nhận của mình đối với thế giới, thế nhưng các kinh nghiệm cảm nhận ấy còn cải thiện được cả sức khỏe của mình nữa. Từ hơn mười năm nay các trường đại học lớn trên đất Mỹ, chẳng hạn như đại học Madison ở tiểu bang Wisconsin, và các đại học khác như Princeton, Harvard và Berkeley, cùng các đại học Âu Châu như ở Zurich (Thụy Sĩ) và Maastrich (Hà Lan) đều thực hiện các công cuộc khảo cứu thật sâu rộng về các kết quả ngắn cũng như dài hạn do phép thiền định mang lại trong việc cải biến não bộ. Những người hành thiền lão luyện từng luyện tập từ 10.000 đến 60.000 giờ cho thấy là họ đạt được một sự chú tâm thật tinh khiết mà những người mới tập không sao thực hiện được. Chẳng hạn như họ có thể giữ được sự tập trung tâm thần suốt 45 phút hướng vào một sự việc duy nhất nào đó, trong khi những người khác không thể kéo dài sự chú tâm quá 5 hay 10 phút (*một người bình dị suy nghĩ hết chuyện này sang chuyện khác, các sự suy nghĩ ấy sẽ làm dấy lên các xúc cảm đủ loại, do đó họ không sao tập trung vào một chủ đề suy tư duy nhất được. Sự xao lãng và các xúc cảm bất ổn ấy sẽ làm mất đi các khả năng tâm thần, khiến mình không sao tạo ra được thể dạng thẳng băng, tĩnh lặng và trong sáng cho tâm thức, thật cần thiết trong việc phát huy trí tuệ hầu giúp mình quán thấy được hiện thực đúng với bản chất của nó*) và cũng chính vì thế nên các sự lầm lẫn ngày càng gia tăng thêm. Những người hành thiền lão luyện có thể tạo ra cho mình các thể dạng tâm thần minh mẫn, tập trung, vững chắc và cực mạnh. Các công trình nghiên cứu khoa học đã chứng minh cho thấy là vùng não bộ tạo ra các xúc cảm - chẳng hạn như lòng từ bi - của những người hành thiền lão luyện và nhiều kinh nghiệm, luôn hàm chứa một khả năng hoạt động cao hơn nhiều so với những người mới tập. Các khám phá này cho thấy rằng các phẩm tính của con người hoàn toàn có thể cải tiến được nhờ vào sự luyện tập tâm thức.

Trong khuôn khổ hạn hẹp của bài viết này, tuy không trình bày hết được những chi tiết liên quan đến các khám phá trên đây, nhưng cũng phải công nhận

là ngày càng có nhiều công trình khảo cứu chứng minh là phép thiền định dù chỉ luyện tập trong một thời gian ngắn cũng có thể làm giảm bớt một cách đáng kể tình trạng căng thẳng tâm thần (stress) (hậu quả gây tác hại đến sức khỏe nói chung của căn bệnh này đã được y khoa chứng minh một cách rõ ràng) cũng như các xúc cảm lo âu và các xu hướng đưa đến sự giận dữ (giận dữ sẽ làm giảm khả năng phục hồi và dễ gây ra cái chết cho các bệnh nhân bị mổ tim), ngoài ra đối với những người từng bị bệnh trầm cảm ít nhất hai lần thật nặng, thì các xúc cảm này cũng sẽ dễ khiến cho căn bệnh này tái phát. Nếu luyện tập thiền định mỗi ngày được khoảng 30 phút trong vòng tám tuần lễ liên tiếp (theo phép thiền định MBSR/Mindfulness Meditation Stress Reduction/Thiền định nhằm tạo ra một thể dạng tâm linh tinh thức làm giảm chứng căng thẳng thần kinh) sẽ giúp làm gia tăng các khả năng miễn nhiễm của cơ thể, đồng thời cũng làm phát sinh các xúc cảm tích cực, cũng như tăng cường khả năng chú tâm và làm hạ thấp chứng tăng huyết áp của những người thường xuyên bị căng thẳng cực độ, và nhất là sẽ chữa lành được căn bệnh vẩy nến (psoriasis/bệnh tróc da) thật nhanh chóng. Các khảo cứu về ảnh hưởng mang lại từ các thể dạng tâm thần khác nhau đối với tình trạng sức khỏe, trước đây vẫn được xem như là những chuyện không tưởng, thế nhưng nay thì ngày càng được quan tâm đến và được đưa lên hàng đầu trong các chương trình khảo cứu khoa học.

Dù không muốn rầm rộ nêu lên các khám phá ngoạn mục trên đây, thế nhưng không khỏi phải công nhận việc thiền định và "luyện tập tâm thức" có thể cải biến được cuộc sống của cả một con người. Chúng ta thường có khuynh hướng đánh giá quá thấp các khả năng biến cải tâm thần cũng như các hiệu quả mà cuộc "cách mạng nội tâm" thật êm thấm và sâu xa đó (*tức là phép thiền định*) đã mang lại cho chúng ta, giúp chúng ta tạo ra cho mình một cuộc sống hàm chứa nhiều phẩm tính hơn.

Một cuộc sống vẹn toàn không phải chỉ đơn giản là một chuỗi dài các giác cảm thích thú tiếp nối nhau, mà thật ra là một sự biến cải cảm quan của chính mình về các biến cố bất an của sự hiện hữu, hầu giúp mình vượt lên trên các biến cố ấy. Việc luyện tập tâm thức không những có thể giúp hóa giải các thứ độc tố tâm thần, chẳng hạn như các xúc cảm hận thù và bám víu luôn tìm cách đầu độc sự hiện hữu của mình, mà còn giúp mình đạt được một sự hiểu biết minh bạch hơn về phương cách vận hành của tâm thức, hầu mang lại cho mình một sự nhận thức chính xác giúp mình đương đầu dễ dàng hơn với sự thăng trầm của cuộc sống, và nhất là giúp mình rút tía được những bài học thật sâu sắc từ chính các thể dạng thăng trầm ấy.

(Người đọc có thể tham khảo bản gốc bằng tiếng Pháp trên trang mạng Bouddhaline:

<http://www.bouddhaline.net/L-art-de-la-Meditation-Matthieu>)

Bures-Sur-Yvette, 15.01.15

• **Hoang Phong** chuyển ngữ

Các câu chuyện Thiền trên con đường hạnh phúc

Trích từ sách „Con bò khóc” (Die Kuh, die weinte- Buddhistische Geschichten über den Weg zum Glück) của Thiền sư Ajahn Brahm, nxb Lotos 2012

Nguyên tác của **Thiền Sư Ajahn Brahm Văn Công Trâm** chuyển ngữ

Lời mở:

Hầu hết các học giả nghiên cứu giáo lý Phật Giáo đều đồng ý là bài Pháp đầu tiên được thuyết giảng ở Rừng Nai Lộc Uyển để quay Bánh Xe Pháp là trung tâm điểm của Phật pháp. (Tứ Diệu Đế: Bốn Sự Thật Mẫu Nhiệm là Khổ Đế, Tập Đế, Diệt Đế và Đạo Đế).

Nhưng có lẽ bắt đầu bằng Khổ Đế nên có nhiều người cho là triết lý Phật giáo quá bi quan: Ta thường nghe câu „Đời là bể khổ” khi nhắc đến Phật giáo.

Thời bấy giờ, trước đây hơn 2500 năm, sự Khổ được nhắc đến nhiều trong hầu hết các trường phái triết lý ở Ấn Độ. Nhưng nếu xét kỹ lưỡng thì Tứ Diệu Đế không hề nói đến một nhận thức quá bi quan mà còn thực sự mang chở tinh thần thực dụng tích cực đưa đến con đường Diệt Khổ Mẫu Nhiệm.

Cho nên nếu nói bằng ngôn ngữ ngày nay, theo cách hành văn hiện đại và sửa đổi một ít thứ tự trong truyền thống ngàn xưa thì Tứ Diệu Đế có thể sẽ là:

1. Hạnh Phúc
2. Con đường đến Hạnh Phúc
3. Sự vắng mặt của Hạnh Phúc
4. Lý do làm Hạnh Phúc vắng mặt

Những câu chuyện Phật Giáo của Thiền Sư Ajahn Brahm được chọn từ tác phẩm „Con bò khóc” (Die Kuh, die weinte- Buddhistische Geschichten über den Weg zum Glück) của Thiền sư Ajahn Brahm, nxb Lotos 2012 để chuyển sang tiếng Việt sẽ nói đến Đế thứ hai, đó là:

Con đường đến với Hạnh Phúc.

Thị Minh VCT

1. Định mệnh và luật nhân quả:

Ở Âu châu người ta thường hiểu lầm về luật nhân quả cho là hoàn toàn do định mệnh quyết định, khi giải thích về những hành động trong tiền kiếp mà từ lâu đã quên, nay lại phải nhận quả báo: Fatalismus!

Điều đó không hoàn toàn đúng. Câu chuyện dưới đây sẽ giải thích lý do tại sao?

Có hai người phụ nữ nọ muốn làm những chiếc bánh ngọt.

Một người trong số họ chỉ nhận được những vật liệu tầm thường và cũ kỹ. Bà ta phải cố lượm sạch xác các loại côn trùng trong bột mì. Còn miếng bơ thì nhiều mỡ Cholesterin và đã sẫm hư đến nơi rồi. Cả cái hồ đường trắng cũng có nhiều cục đường đã dính nước, bà ta phải lựa bỏ đi (vì một ai đó đã cầm một muỗng cà phê còn dính nước vào hồ đường). Trái cây thì chỉ có những hạt nho khô cứng như đá và những

dụng cụ nhà bếp thì lại quá xưa tưởng chừng như trước thế chiến còn sót lại.

Còn người phụ thứ hai thì có những vật liệu tốt nhất. Bột mì từ những vật liệu thiên nhiên không pha trộn chất hóa học lại vừa mới xay ra từ lò và là loại bột được bảo đảm là không có giống „gen”. Bơ thì ít chất mỡ Cholesterin, đường trắng loại tốt nhất và bà ta có thể tự đi hái những trái cây còn xanh tươi ngoài vườn. Và tất nhiên là những dụng cụ và trang bị trong nhà bếp phải là loại hiện đại và tiện nghi.

Câu hỏi đặt ra là ai sẽ làm ra được những đĩa bánh ngọt ngon hơn?

Trong cuộc sống, không phải lúc nào những người có đầy đủ vật liệu tốt cũng có thể làm ra những chiếc bánh ngọt ngon. Nghệ thuật làm bánh nướng không phải chỉ là sự tập hợp của các vật liệu.

Có những người tuy có những vật liệu ban đầu không tốt nhưng vì họ yêu thích công việc, họ có nhiều sáng kiến nên đã cố gắng tạo những chiếc bánh ngon lành hợp khẩu hơn. Điều quan trọng là người nướng bánh đã chế biến những vật liệu đó ra sao.

Một số bạn bè, người thân của chúng ta đã chẳng may phải tiếp nhận những vật liệu tồi tệ như thế để làm việc trong kiếp sống này. Họ sinh ra trong một gia đình nghèo khó, lúc bé thì đã bị hành hạ phi lý, trong lớp học thì thường bị xếp dưới hạng trung bình, họ không có đủ sức khỏe để luyện tập thể dục... Nhưng họ đã biết xử dụng hoàn cảnh một cách thông minh để làm thành những miếng bánh ngon. Chắc bạn cũng có biết một số người như thế trong đám bạn bè thân thuộc của mình.

Ngược lại cũng có những người bạn được trang bị những vật liệu tốt lành nhất khi họ mới vừa mở mắt chào đời. Họ sinh ra trong một gia đình khá giả, hòa thuận và thương yêu nhau. Trong trường học thì thuộc loại luôn được khen thưởng mang bằng danh dự đều đều về nhà. Họ là một nhà thể thao học đường, đẹp trai và ai cũng thương mến... nhưng họ lại vứt bỏ đi đời sống tươi trẻ với rượu mạnh và với ma túy. Bạn có biết ai trong những trường hợp như vậy trong số bạn bè của bạn hay không?

Một nửa của định mệnh là những vật liệu mà chúng ta có được từ Nhân của các kiếp trước.

Một nửa khác quan trọng hơn là những gì mà chúng ta làm ra được từ đó trong chính cuộc đời này.

2. Chuyện ông ngư dân xứ Mễ Tây Cơ:

Trong một làng chài yên tĩnh ở Mễ Tây Cơ có một du khách chăm chú quan sát người chài lưới bản xứ đang đưa những mẻ cá vừa mới đánh được sáng nay từ chiếc thuyền con xuống bãi cát.

Ông du khách kia là một vị giáo sư quản trị tài chánh nổi tiếng từ một đại học kinh tế lớn tại Hoa Kỳ. Sau một lúc quan sát, ông giáo sư muốn gọi đến ông lão ngư dân để mướn nhất trong đám ngư phủ ấy vài lời khuyên. Vị giáo sư đến gọi chuyện làm quen và hỏi tại sao ông ngư dân lại ngừng đánh lưới sớm như vậy.

- „Thưa ông, tôi đã đánh lưới đủ số tôm cá để gia đình tôi xử dụng rồi. Ngoài ra còn dư một ít để mang

ra bán ngoài chợ làng". Người ngư dân Mễ Tây Cơ vui vẻ, thân mật trả lời.

- „Và bây giờ thì tôi muốn đi ăn cơm trưa với vợ tôi, bà ấy đang chờ tôi ở nhà. Rồi sau đó, tôi sẽ đánh một giấc ngủ trưa ngắn, sẽ chơi đùa một lát với mấy con tôi. Chờ đến chiều tối thì tôi ra Cantin uống vài ly với bạn bè và cùng họ chơi nhạc trong nhóm Senor của tụi tôi!“.

Ông giáo sư đại học lắng nghe chăm chú rồi say sưa chỉ cho ông ngư dân biết cách kiếm thêm được nhiều tiền hơn:

- „Này, tôi nói chuyện này bác nghe nhé. Nếu bác chịu khó thả lưới đến chiều tối, bác sẽ kiếm được gấp đôi số lượng tôm cá như hôm nay. Với số lượng đó chỉ cần 6 đến 9 tháng là bác sẽ có đủ tiền để tậu thêm một chiếc ghe lớn hơn và còn thuê được thêm một người giúp việc. Và như vậy bác sẽ lưới được gấp bốn lần nhiều hơn số lượng cũ. Rồi nhé, bác sẽ sắm thêm một chiếc thuyền thứ hai. Nếu bác thực thi đúng chương trình đó thì tiếp tục trong vòng 6,7 năm nữa bác sẽ là chủ nhân ông của một đoàn tàu đánh cá...“.

Vị giáo sư say sưa giải thích tiếp là đến lúc đó ông ngư dân Mễ có thể chuyển văn phòng công ty về phố Mexico City hay Los Angeles và sau đó có thể đưa xương cá của mình vào thị trường chứng khoán, và cuối cùng ông ta trở thành triệu phú.

Ông ngư dân Mễ lắng nghe vị giáo sư giải bày và sau một phút yên lặng suy nghĩ mới ngập ngừng đặt câu hỏi:

- „Đạ... thưa Senor Giáo Sư, nhưng... tôi phải làm gì với khoản tiền nhiều triệu đô la đó?“.

-„Ồ, dĩ nhiên là bác có thể mua một ngôi nhà đẹp trong một làng chài xinh xắn và mỗi sáng bác có thể chèo một chiếc thuyền con ra biển chơi. Mỗi trưa bác có thể thành thơi dùng buổi cơm trưa với vợ. Và sau giấc ngủ trưa bác có thể chơi đùa với các cháu. Rồi mỗi tối bác thả bộ đến Cantin, uống vài ly Tequilla với bạn bè. Bác thành thơi hưu trí và hưởng thụ cuộc đời“...

- „ Nhưng thưa Senor Giáo Sư! Các điều ấy hiện nay tôi đã có rồi mà !“.

Tại sao chúng ta vẫn tin rằng, chúng ta phải cực nhọc cố gắng làm việc để trở thành giàu có, trước khi ta hưởng được hạnh phúc?

3. Giữa chú cạp và chị trăn: ngàn cân treo sợi tóc.

Một câu chuyện cổ Phật giáo nói về thái độ con người trong hoàn cảnh thập tử nhất sinh.

Trong rừng sâu một người đang chạy trốn một con cạp dữ. Cạp là giống chạy nhanh hơn loài người và lại thích ăn thịt các loài hai chân. Con cạp này thì lại đang đói và nạn nhân của nó là một con người. Khỏi nói ai cũng biết, ôi thôi cái ông người nọ đang gặp đây đây khó khăn và sợ hãi. Ông đang ở trong một tình trạng vô vọng: con cạp sắp bắt kịp ông ta rồi.

Đột nhiên ông ta thấy trước mặt có một cái giếng sâu. Bám lấy ngay chút hy vọng mỏng manh, ông ta phóng ngay vào lòng giếng. Trong lúc còn đang lơ

lửng trên không, ông ta đã nhận ra cái sai lầm tai hại của mình: chiếc giếng đã cạn nước và dưới đáy có một con trăn đen to lớn đang nằm chờ. Theo một phản ứng tự nhiên ông ta quờ tay bám vào thành giếng và nắm được một chiếc rễ cây, nhờ vậy ông ta không rơi ngay xuống đáy. Con trăn giục mình vùng dậy cất đầu cao để mong hớp được đôi chân đang treo tòn ten và chỉ còn thiếu một chút xíu nữa là nó với đến được. Ông ta hú hồn liếc lên phía trên miệng giếng thì thấy con cạp đói còn đang vươn móng vuốt của chân trước để tìm cách chụp vào đôi tay ông ta đang cố bám chắc vào chiếc rễ cây. May là vẫn còn một khoảng cách nhỏ.

Đang suy nghĩ về hoàn cảnh éo le thập tử nhất sinh của mình thì ông ta lại nhìn thấy hai chú chuột, một đen một trắng, đang cặm cụi gặm vào đầu chiếc rễ cây. Con cạp thì vẫn cố trườn thân thể lên để chụp vào tay ông và do vì nó cứ cố trườn mãi như vậy nên hai chân sau của nó đập mạnh vào một cành cây. Trên cành cây ấy lại có một tổ ong. Sau sự đụng chạm đó, tổ ong bị nghiêng qua một bên và mật ong từ tổ ong chảy vào lòng giếng. Ông ta lè lưỡi và liếm được một ít mật ong.

- *Ồ, tuyệt diệu. Mật ong sao ngon quá.* Ông mỉm cười sung sướng.

Theo nguyên bản thì câu chuyện được chấm dứt ở đây. Có vậy nó mới gần với sự thật hơn, chứ không phải là kiểu „Happy End“ như trong những cuốn tiểu thuyết. Trong đời sống hằng ngày có nhiều hoàn cảnh mà chúng ta cũng nằm giữa khoảng cách mong manh giữa một con cạp và một con trăn, giữa cái chết và nhiều điều còn tốt tệ hơn nó nữa; trong khi đó Ngày và Đêm (hai con chuột trắng và đen) đang cắn bỏ dần miếng rễ cây của cuộc sống mà chúng ta đang cố bám vào. Và ngay cả trong một tình cảnh vô vọng như thế đó vẫn có mật ong ngọt lịm từ đâu đó chảy lại. Nếu chúng ta biết sống, chúng ta sẽ lè lưỡi ra và nếm lấy vị ngọt ấy.

Tại sao không?

Nếu chúng ta không còn việc gì để làm, thì không nên làm gì cả và nên nếm vài giọt mật của cuộc đời. Như đã nói, thường thì câu chuyện kể được ngừng ở đây. Nhưng để rõ ràng hơn tôi thường kể thêm cho người nghe thêm một đoạn cuối này nữa.

Người đàn ông bị treo tòn ten trong giếng và đang thưởng thức mật ong ngọt lịm. Hai chú chuột đã gặm sắp gần hết mấy rễ cây, con trăn đen thì vẫn cố vươn mình để mong ngoạm được đôi chân. Bỗng nhiên con cạp mất đà rơi tòm vào lòng giếng sâu, nó đụng phải con trăn đang ngẩng đầu lên và cả hai cùng lăn đùng ra chết ngay.

Vâng, chuyện có thể xảy ra như vậy chứ. Thỉnh thoảng vẫn xảy ra những gì mà mình không chờ đợi trong cuộc đời. Đời sống là vậy. Tại sao trong hoàn cảnh thập tử nhất sinh ta lại từ chối mật ngọt.

Tương lai thì không ai đoán trước được. Chúng ta làm sao biết được những gì sắp xảy ra...

- **Văn Công Trâm** chuyển ngữ
Trích từ sách „Con bò khóc“

Những đoạn đường đã qua

• Thích Như Điển

Mỗi người trong chúng ta khi sinh ra trên cõi đời này đều phải trải qua nhiều giai đoạn của cuộc sống. Nếu nói theo tướng mệnh học thì người ta chia cuộc đời này ra làm 3 giai đoạn. Đó là tiền vận, trung vận và hậu vận. Tiền vận có giới hạn từ khi mới sanh ra cho đến tuổi trưởng thành và bắt đầu đi vào con đường của sự nghiệp. Trung vận có nghĩa là từ khi lập nghiệp đến tuổi trước khi về già và hậu vận là bắt đầu có thể từ tuổi 50 trở về sau. Căn cứ theo đó mà người ta đoán vận mệnh của mỗi người. Có người tiền vận tốt, nhưng trung vận lại không. Ngược lại có người trung vận tốt mà tiền vận lại không. Hay có kẻ hậu vận tốt mà cả tiền vận và trung vận đều xấu...

Tôi không là thầy tướng số, nhưng cuộc đời của mỗi con người, tôi quan sát và khi qua tuổi 70 của mình, đã thấy rõ được điều đó. Nếu nói theo Phật học thì nhân quả khứ là quả của hiện tại và nhân của hiện tại sẽ là quả của tương lai. Nếu hiện tại tốt thì tương lai sẽ tốt v.v... Đạo giáo sẽ nói khác hơn là: Đạo mà nói ra được thì chẳng gọi là Đạo. Tên mà còn gọi tên thì tên ấy chẳng phải là tên. Như thế và như thế, cuộc đời này có muôn trùng biến hiện, tùy theo cái nhìn và sự cảm nhận của mỗi người mà thôi.

Kể từ năm 1964 đến 1974, rồi 1984, 1994, 2004, 2014... hơn 50 năm như vậy tôi đã kinh qua những giai đoạn ở trong nước, rồi ở nước ngoài với tư cách là một người xuất gia, tôi đã gặp những vị Thầy dạy đời cũng như dạy Đạo và tôi cũng đã quen biết cả hằng ngàn, hằng vạn người trên thế giới này. Ấu đó cũng là nhân duyên và Cố Hòa Thượng Thích Như Huệ, Phương Trượng chùa Pháp Hoa ở Adelaide, đã là một trong những vị Thầy dạy Đạo quan trọng trong đời tôi, từ những năm 1964 đến khi tôi rời Hội An vào Sài Gòn năm 1968. Mới đó mà cũng đã 50 năm rồi.

Trong 50 năm ấy tôi chỉ gần Thầy trong một thời gian ngắn ngủi ba bốn năm, nhưng đã học được từ Thầy cách tán tụng mỗi khi thời Kinh khuya hay thời Kinh chiều đến. Học giáo lý với Thầy tại trường Trung Học Bồ Đề Hội An những năm 1966 đến 1968. Theo Thầy đi làm thị giả nhiều nơi tại Hội An khi có những buổi giảng pháp tại chùa Tịnh Hội hay qua Cẩm Nam v.v... tất cả là những kỷ niệm tuyệt vời của tuổi thơ ngày ấy. Tôi đã chưa và sẽ không bao giờ quên cả. Ngày ấy, tôi thấy Thầy vĩ đại quá, trong khi Giáo Hội bị gặp nhiều nhiều nhượng, nhưng Thầy vẫn ung dung tự tại, nhất là thời điểm năm 1966, khi phong trào đem Phật ra đường và phong trào Thanh Niên Quyết Tử đã bị chính quyền thời Đế quốc Cộng hòa cho vào tù và hỏi cung, giam vào ngục những người tranh đấu, thì Thầy vẫn ung dung với bộ đồ Đại Úy Tuyên Úy Phật Giáo. Vào mùa Hè năm 1966, khi tôi lom khom quét chùa Viên Giác tại Hội An thì thấy một thanh niên mặc đồ trắng, trên hai cầu vai mang cấp bậc Đại Úy của quân lực Việt Nam Cộng Hòa bước vào chùa với dáng điệu ngang nhiên và khi ngược đầu lên, thấy người này sao mà quen quen, sau khi Thầy giới

mũ ra mới biết là Thầy Như Huệ. Tôi xá Thầy và thỉnh Thầy vào nhà khách. Vì Thầy tôi thuở ấy còn ở tù chưa về, nên chùa nào ở Hội An cũng vắng vẻ, ít người thăm viếng, cúng bái.

Rồi những năm 1968 trở đi tôi xa Hội An, xa Thầy và xa trường Trung Học Bồ Đề cũng như Trường Trần Quý Cáp để vào Sài Gòn học tiếp Trung Học đệ nhị cấp, thì Thầy vẫn còn làm Giám Học trường Trung Học Bồ Đề Hội An. Rồi ngày 22 tháng 2 năm 1972 tôi thật sự đã xa đất Mẹ Việt Nam sang Nhật Bản để du học. Những ngày còn ở Sài Gòn, khi nào Thầy vào Nam cũng đều có ghé thăm chùa Hưng Long, lúc ấy tôi lại có cơ hội gặp Thầy và trông Thầy vẫn là người hạnh phúc, an lạc hơn cả Sư Phụ Thích Long Trí của tôi nữa. Vì Thầy tôi năm 1963, rồi năm 1966 lúc nào cũng bị vào tù ra khám, rồi bệnh tật liên miên, nhưng Thầy Như Huệ thì không. Bẵng đi nhiều năm, nhất là sau năm 1975, tôi đang học ở Nhật Bản, không còn một liên lạc nào trực tiếp với quê hương nữa và tôi cũng đã chẳng biết Thầy đang ở đâu cả. Mãi cho đến một ngày của năm 1983 có điện thoại reo tại chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc, tôi bắt máy, tiếng nói từ đầu dây bên kia: "Tôi gọi điện thoại cho Thầy từ Nhật Bản, Thầy có nhận ra tôi không?"

- Bạch Thầy! Con nghe tiếng quen quen.

- Tôi là Thầy Như Huệ đây!

- Bạch Thầy đang ở đâu vậy?

- Tôi đang ở Nhật Bản, vừa được tàu Na Uy vớt. Thầy làm sao đưa tôi qua Đức được không?

- Bạch Thầy! Con rất vui khi nghe Thầy đến được bến bờ tự do, nhưng có hai điều Thầy không nên đến Đức...

Ở đầu dây bên kia dường như có tiếng thở nhẹ, tỏ vẻ không đồng tình và hỏi lại tôi rằng:

- Tại sao?

- Bạch Thầy! Ở Đức có hai việc khó. Thứ nhất là tiếng Đức khó lắm mà tuổi Thầy trên dưới 50 rồi thì học sẽ không vô nữa và thứ hai là ở Đức về mùa Đông lạnh lắm Thầy ơi! Có khi dưới -27 độ Celcius. Chắc Thầy chịu không nổi đâu.

- Vậy thì làm sao bây giờ?

- Con xin đề nghị với Thầy là nên đi Úc, vì nơi đó cần nhiều vị Thầy như Thầy. Trước đây gần 2 năm, con đã giới Thiệu Thầy Bảo Lạc sang Úc và hiện đang ở Sydney. Nếu Thầy thuận thì con sẽ liên lạc với Đạo Hữu Nguyễn Văn Tươi ở Adelaide, làm giấy tờ bảo lãnh Thầy sang Adelaide để lãnh đạo tinh thần Phật Tử tại đó.

Thế rồi Thầy đồng ý và tôi lo liên lạc qua Úc, hướng dẫn Đạo hữu Nguyễn Văn Tươi liên lạc với Đạo hữu Hoàng Khôi và Đạo hữu Lê Thăng Tiến tại Sydney lo giấy bảo lãnh, có chừng 300 chữ ký thỉnh nguyện của các Phật tử địa phương Adelaide, giống như tại Sydney đã làm cho Thầy Bảo Lạc cách đó gần 2 năm về trước, thì chắc rằng tòa Đại Sứ Úc tại Tokyo sẽ chuẩn y. Đúng như vậy! Chỉ ba tháng sau là thủ tục hoàn thành và Thầy đã đến Nam Úc vào thời điểm giữa năm 1983, nếu tôi nhớ không lầm là vậy.

Từ đó về sau này, hầu như mỗi năm tôi đều có dịp thăm Thầy và lúc nào cũng như lúc nào, Thầy đã

dành cho tôi những tình cảm Thầy trò như lúc còn ở tại quê hương Hội An của những năm 1964 đến 1968.

Bỗng một hôm, cách đây hai năm Thượng Tọa Thích Nguyên Tạng từ Adelaide khi ghé thăm Hòa Thượng đang lâm trọng bệnh, cho tôi biết rằng: Hòa Thượng Thích Như Huệ đang cơn hấp hối. Thế là tôi chuẩn bị thêm một chuyến đi xa nữa và ngày ấy chính là ngày đến Adelaide để tiễn đưa Thầy lần cuối vào tháng 6 năm 2016. Tôi đã đi cùng chuyến máy bay với Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt, Thượng Tọa Quảng Đạo, Ni Sư Diệu Trăm tại Dubai, rồi đến Adelaide. Mới đó mà đã 2 năm rồi. Lễ ra lần này lễ Đại Tường của Hòa Thượng tôi phải có mặt, nhưng cuối năm 2018, Thầy Viên Trí, Trụ Trì Tổ Đình Pháp Hoa tại Adelaide đảm nhận việc tổ chức khóa tu học Phật Pháp Úc Châu kỳ thứ 18, nên nhân cơ hội này tôi muốn đến Adelaide để tham dự cùng Thầy Viên Trí, sau đó còn về Pháp Bảo để thăm Hòa Thượng Bảo Lạc nữa, và lại đi vào mùa Đông của nước Đức để trốn lạnh và gặp mùa Hè của xứ Úc chắc rằng sẽ dễ chịu hơn. Đi Úc từ Âu Châu cả đi và về có nghĩa là đi vòng quanh quả đất đến hơn 34.000 cây số.

Từ 1978 đến nay 2018 hầu như không có năm nào là tôi không đi Úc, nếu nhân với số lần đi, thì cũng đã hơn một triệu bốn trăm ngàn cây số đường bay rồi. Nhưng vì ở đó có tình Thầy trò, Huỳnh đệ, Pháp tử, Đạo hữu nên sự kiện quan trọng nào của Giáo Hội tại Úc, tôi cũng không thể bỏ qua được. Nhưng lần này lễ Đại Tường này của Thầy, con xin được vắng mặt, và sẽ đến Adelaide vào tháng 12 của năm 2018 này. Con kính mong Thầy hoan hỷ cho con về việc này.

Thầy đánh trống tán rất hay, giọng tụng thì bi hùng thánh thót ít ai bì kịp, nên khi tưởng niệm về Thầy, con hay nghĩ rằng: Thầy là một vị Thầy mà cả tiền vận lẫn trung vận và hậu vận, vận nào cũng tốt cả, nên trong suốt hơn 80 năm nơi trần thế, trong khi Tứ Trụ Phật Giáo của Quảng Nam, người thì vào tù ra khám, kẻ thì bệnh hoạn lúc tuổi già. Vị thì sống chưa đến tuổi thọ 60 đã phải ra đi. Riêng Thầy, bao nhiêu sự thị phi nhơn nghĩa của trần thế đều lướt nhanh qua cuộc đời Thầy, không có bất cứ một cái gì có thể làm cho Thầy nao núng cả. Quả thật, đó là do phước duyên nhiều đời mà Thầy đã gieo trồng, nên kiếp này Thầy đã đến và đi với thể nhân và Đạo pháp một cách ung dung tự tại như vậy.

Lời cuối con xin nguyện cầu cho Thầy lúc nào cũng như lúc nào, vẫn mãi an vui nơi cõi Tịnh và hướng về Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Liên Châu, đặc biệt là Úc Châu, gia hộ cho chư huynh đệ Pháp tử sớm hoàn thành sứ mạng của mình là "Tác Như Lai Sự, Hành Như Lai Sự" và sẽ có một ngày họ cũng phải ra đi như Thầy, nhưng sẽ làm xong nhiệm vụ của một Trưởng tử Như Lai là: "Chỗ nào cần con đến, chỗ nào gọi con đi, chẳng nề gian lao và chẳng từ khó nhọc".

Thành kính đánh lễ Giác Linh Thầy,

Thơ Đường **HT. Thích Như Điển** **dịch**

登鶴雀樓 **(王之渙)**

白日依山盡，
黃河入海流。
欲窮千里目，
更上一層樓。

Đăng Quán Tước lâu (Vương Chi Hoán) *

*Bạch nhật y sơn tận,
Hoàng Hà nhập hải lưu.
Dục cùng thiên lý mục,
Cánh thượng nhất tầng lâu.*

Lên lâu Quán Tước của Vương Chi Hoán

Trời trong mây tạnh núi cao
Lòng ai vẫn một anh hào xưa nay
Hoàng Hà nước cứ vờn xoay,
Với ta là những tháng ngày thương quê
Muốn cùng ngàn dặm sơn khê
Mắt tai chạm mặt muôn bề thanh tao
Ở trên tất cả quyền cao
Lòng ta nào khác tiếng rào biển dâng.

Thích Như Điển dịch sang thể lục bát

* Tính tình của Vương Chi Hoán hào phóng ngang ngạnh, thơ cũng như người, khí thế hào hùng, nhiệt tình trào dâng. Các bài thơ của ông được "chuyển thể thành nhạc, lưu mãi trong dân", được đại chúng yêu chuộng sâu sắc, nhờ đó mà truyền tụng muôn đời. Bởi ông không chuộng khoa cử công danh, nên cuộc đời cũng không được nhiều người biết đến, chỉ từ mộ chí mà thấy được đây là một thi nhân.

• Thích Như Điển

Viết xong vào ngày 25 tháng 4 năm 2018 nhằm ngày mồng mười tháng ba năm Mậu Tuất tại thư phòng Thiền Viện Chánh Pháp Oklahoma City, Trung Mỹ.

Phật tánh trong ta

(Nằm trong loạt bài viết về Đời Người và Định Hướng cho Tương Lai)

• Thích Viên Thành

*Hoa tươi đẹp trời xanh mây trắng lượn
Thấy rõ ràng mọi cảnh vật chung quanh
Không phân biệt nhưng thường biết rành rành
Luôn an tịnh nhiều nhiệm mầu diệu dụng*

Phật tánh là vậy đấy!

Phật tánh, luôn rõ ràng, thường biết, gá vào đất sẽ cho muôn loài nương tựa và tùy theo giống mà sinh sôi, phát triển, lợi ích cho đời; gá vào nước sẽ cho sự mát dịu, lóng sạch, trong mát, ngon ngọt, nhẹ nhàng, nhuận trơn, vui vẻ hòa nhã, trừ đói khát, trừ bệnh hoạn và giúp khoan khoái; gá vào gió sẽ cho sự mát dịu, chuyển động, nuôi sống muôn loài; gá vào lửa sẽ cho nhiệt, ánh sáng và kích thích sự tăng trưởng, biến chế thức ăn, uống.

Phật tánh gá vào mắt sẽ giúp ta thấy, gá vào tai sẽ cho ta nghe; gá vào mũi sẽ cho ta ngửi được mùi; gá vào lưỡi sẽ biết được vị; gá vào thân sẽ cho ta biết được sự xúc chạm và gá vào ý sẽ cho ta biết được mọi vật, muôn loài. Nói chung Phật tánh gá vào đâu, cũng cho ta sự lợi ích và thường biết rõ ràng.

*Mỗi chúng ta phải biết rằng:
"Hoa nở hoa tàn, chuyên thể gian
Người tu tự tại, cảnh thanh nhàn
Việc gì cần đến, thì ta đến
Như vậy trần gian, tức Niết Bàn*

Cuộc đời là "Như Thị, Như Thị", là như vậy, như vậy. Buổi sáng mặt trời mọc lên, ánh nắng lan tỏa mang năng lượng đến cho muôn loài và hoa lá đua nhau khoe sắc, buổi chiều mặt trời lặn xuống, rồi hoa lá cũng úa tàn theo, đó là chuyện thường tình hằng ngày của thế sự.

Khi hoa nở tỏa mùi thơm, ta tỉnh dậy, mang trà ra uống, tận hưởng một không gian vô cùng lý tưởng, cũng như thưởng thức mùi hương tinh khiết của hoa lá đất trời trong sạch, và nhấm nháp hương vị của trà, mà không phán xét thì còn thú vị và sự an lạc nào bằng ?

Tại sao phải nuôi tiếc chuyện vui, buồn quá khứ, hay mơ mộng hào huyền chuyện tương lai, để rồi luôn nắm vắt tay lên trán, phải nhiều suy nghĩ, lo toan, mà ăn không ngon, ngủ không yên? Đánh mất đi giờ phút nhiệm mầu, tươi đẹp trong hiện tại!

Hoa nở không bảo ta vui, hoa tàn cũng không muốn ta buồn, nhưng đa số chúng ta đã đánh mất mình, quên mình sẵn có bản tâm hằng thanh tịnh, luôn hiện hữu ở bên trong, để chạy theo vật ở bên ngoài, phân biệt, hơn thua, rồi buồn vui, não phiền liên tục, làm cho cuộc đời lảm nhảm truân chuyên, nhiều phen lận đận.

Phật tánh là thể bất sanh, bất diệt, luôn hiện hữu trong mỗi chúng ta, cụ thể nhất là ai ai cũng có thể biết bơi lội, hoặc chạy xe máy đạp được (Bicycle), nhưng nếu không chịu khó tập luyện, thì sẽ không bao giờ bơi hoặc chạy xe được.

Đêm tối tưởng rằng không có sắc tướng gì, nhưng ta và người mù vẫn thấy màu đen, luôn hiện ra trước mắt kia mà. Không có tiếng trống đánh, chuông vang, nhưng ta vẫn có nghe tiếng chim kêu, gió thoảng, đầu đây mà ! chứ đâu đợi đến lúc có tiếng trống, hay tiếng chuông ta mới nghe ! Tánh nghe vẫn luôn hiển hiện, nhưng nếu chúng ta mãi loạn động, lo lệ thuộc và chạy theo bên ngoài, cứ đợi có duyên mới thấy, mới nghe, thì không bao giờ biết, thấy được Phật tánh!

Nếu chúng ta không lo tu tập, lăng động tâm tư, và giữ tâm tư cho được thanh tịnh, thì Phật tánh không bao giờ hiển lộ.

Khi nào chúng ta biết quay vào bên trong, quán chiếu và giữ tâm được an tịnh, thì lúc đó Phật tánh sẽ hiện rõ ràng, thấu thông tất cả, không việc gì là không biết, diệu dụng vô cùng. Cũng như dòng điện lúc nào cũng sẵn có trong khắp cả, bật contact đèn sẽ sáng, bấm nút máy quạt sẽ chạy, mở tivi sẽ xem được hình, nghe được tiếng, muốn sử dụng điều gì, đem ra cắm điện vào, sẽ cho ta nhiều tiện ích.

Ngọc ẩn trong đá, cũng như vậy, luôn giá trị và đẹp, nhưng nếu ta không biết khai thác mài dũa, biến thành những vật trang sức diễm kiều, thì Ngọc cũng thành vô dụng.

Phật tánh sẵn có trong mỗi người, như hòn Ngọc trong nước, nếu nước an tịnh, lắng đọng hết cấu uế, cặn bã, bùn nhơ thì lúc đó Ngọc hiện rõ ra, cho ta thấy và đem sử dụng tô đẹp cuộc đời, bèn nếu nước cứ chao đảo, động loạn liên tục, bùn nhơ không lắng đọng được, thì làm sao thấy và nhận lấy được Ngọc?

Đa số chúng ta bị duyên trần ràng buộc, nghiệp lực và vật chất kéo lôi, hướng ngoại tìm cầu, nên quên mất bản tâm (Phật tánh) luôn sẵn có trong ta, để từ đó thuận theo dòng vô minh mà sinh tử luân hồi.

Vậy chúng ta phải quay vào bên trong, tin vào Phật tánh đang sẵn có trong Ta, để mà chí thành lo tu tập miên mật, thường “hành thiền”, “trì chú”, “niệm Phật” “tụng kinh”... cho Tâm ta được an tịnh, thì Phật tánh sẽ hiển lộ, cũng giống như ta để yên, lu nước sẽ lắng đọng cặn bã, bùn dơ, lúc đó sẽ cho ta sự trong suốt.

Hay trong củi có lửa, nếu chúng ta cố tâm mài liên tục sẽ lấy được lửa, bèn nếu ta biếng lười, mài không được liên tục, hoặc bỏ dở nửa chừng thì sẽ không bao giờ có được lửa, y hệt như “gãi ngứa ở ngoài giày” có gãi mãi nhưng không bao giờ hết ngứa.

Ta làm với một tâm chí thành, kiên trì, trong sáng thì mới cảm ứng và thành tựu như ý.

Lâu nay Phật tánh và Công đức nằm tiềm ẩn ở bên trong, rất khó thấy, và nhận biết được, nên đa số chúng ta phải hướng ngoại tìm cầu, luôn chạy theo ở bên ngoài, lấy những thành tựu về vật chất, dễ thấy, để biết làm thành quả cho sự nghiệp tu tập, nên rồi phiền não, khổ đau vẫn luôn hiện diện.

Phật tánh nằm ở trong Tâm ta, chứ không nằm ở bên ngoài, do vậy “Phản quan tự kỷ bốn phận sự, bất tùng tha đắc” luôn soi sáng lại với chính mình qua “thiền tập” là nhiệm vụ chánh, có như vậy, mới không bị phiền não quấy nhiễu, hầu hoàn thiện được tự thân, tiến đến con đường giải thoát, giác ngộ. Lúc đó ta sẽ:

TỰ TẠI

*Ngồi một chỗ, nhưng điều chi cũng biết
Ở một nơi, nhưng Pháp giới trong tay
Tu như thế mới tỏ rạng điều hay
Mới không phụ Tứ ân và đúng Pháp
Không lo nghĩ trở trăn cùng tính toán
Sống thong dong tự tại với thiên nhiên
Tâm vô sanh an lạc mãi hiện tiền
Đời là thế hằng tỏ bày hiển hiện.*

Phật tánh là tánh giác ngộ, rõ ràng thường biết và Pháp Phật rất nhiệm mầu, có khắp ở mọi nơi, là những phương thuốc thần diệu, chữa lành hết tất cả những phiền não, khổ đau của chúng sanh, nếu chúng ta có được niềm tin vững chắc, thực hành đúng pháp và liên tục với một tâm thương yêu đến mọi loài, vui tươi với tất cả và buông xả hết mọi duyên trần, chấp trước, thì sự an tịnh sẽ chuyển hóa được nội tâm, lúc đó Phật tánh hiển lộ, ta sẽ có được cuộc sống, đầy an lạc và nhiều lợi ích cho đời.

Chùa Pháp Hoa – Nam Úc
những ngày đón mừng năm Mậu Tuất (2018)

• Thích Viên Thành

Nhớ Palawan

*Vẫn nghe sóng vỗ từ bên ấy
Với những rong rêu với cỏ cây
Nhớ hàng dừa xanh bên quán nước
Ngồi ngắm biển mà mắt nóng cay.*

*Vẫn còn nhớ hôm vào Barrack
Đêm chong đèn viết vội dòng thư
Bao nỗi khổ dường như biến mất
Trong hàng rào chờ đợi định cư.*

*Vẫn còn nhớ ngôi trường Việt Ngữ
Tiếng đánh vần con trẻ vô tư
Cô giáo miệng đọc tay viết bảng
Thầy dạy em học giáo khoa thư.*

*Nhớ mỗi đêm nghe loa phóng thanh
Đây chương trình 'Vài phút tâm tình'
Lời diễn đọc ngọt như tiếng mẹ
Lòng nhớ quê hương nhớ gia đình.*

*Vẫn còn nhớ những sáng phi trường
Bao bàn tay vẫy bao luyến thương
Người đi trong nắng xôn xao ấy
Kẻ ở còn mang nhiều vấn vương.*

*Nhớ phố Puerto Princesa
Đường đi qua chợ với vườn hoa
Nhớ chuyến xe ra từ cổng trại
Một bước lang thang lại nhớ nhà.*

*Vẫn còn nhớ bạn bè chiến hữu
Bây giờ ai kẻ ở người đi
Thương cho 'những gương mặt kỳ cựu
Bao năm rồi chưa được định cư!'*

*Vẫn còn nhớ quán Coffee Shop
Với menu hương vị quê nhà
Mỗi lần ghé lòng như ngây ngất
Mùi bún bò từ bếp bay ra.*

*Vẫn nghe sóng vỗ từ bên ấy
Dù có bao năm tình cũng đã
Vẫn nghe mẫn mẫn từ trong biển
Có nước mắt em đợi tháng ngày.*

• Nguyễn Sĩ Long

Hạnh Phúc rốt cuộc ở nơi đâu?

(Ảnh: Myra Lapidus)

• Thiện Nam

Sống trên đời, có lẽ ai ai cũng theo đuổi thành công, hạnh phúc. Tuy nhiên, có những người, sống đến cuối đời vẫn không thể trả lời được câu hỏi thành công thực sự là gì? Hạnh phúc rốt cuộc ở nơi đâu...

Để thực hiện giấc mơ của cha mẹ tôi cũng như hầu hết các bậc phụ huynh tại Ấn Độ, tôi đã tốt nghiệp đại học với tấm bằng kỹ sư máy tính và xin được vào làm việc tại một công ty phần mềm có trụ sở tại Mỹ, mảnh đất hứa của những con người dũng cảm và giàu khát vọng.

Cha tôi là một công chức nhà nước và sau khi ông nghỉ hưu, tài sản duy nhất ông có thể kiếm được là một căn hộ với chỉ một phòng ngủ. Tôi muốn làm một điều gì đó nhiều hơn ông.. Khi tôi đặt chân lên đất Mỹ, tôi biết một nửa giấc mơ của mình đã trở thành sự thật. Tôi quyết định sẽ làm việc ở Mỹ trong vòng 5 năm để kiếm đủ tiền quay trở về mua nhà và sống tại quê hương Ấn Độ.

Tuy nhiên, sau một thời gian ngắn, tôi bắt đầu cảm thấy rất nhớ nhà và cô đơn. Tôi thường gọi điện về nhà để trò chuyện với bố mẹ tôi mỗi tuần bằng cách sử dụng các thẻ điện thoại gọi quốc tế giá rẻ. Hai năm trôi qua cũng là 2 năm tôi luôn phải gặm bánh Burger tại các cửa hàng McDonald's hoặc Pizza và nghe nhạc disco mà không có được bữa ăn nào tử tế.

Cũng trong 2 năm đó, tôi thường xuyên theo dõi tỷ giá tiền tệ và thường cảm thấy hạnh phúc khi thấy trị giá đồng Rupee (đồng tiền của Ấn Độ) giảm xuống so với đồng đô la. (Vì điều này khiến những đồng đô la mà tôi tích góp sẽ có giá trị hơn khi tôi quay về Ấn Độ).

Cuối cùng, tôi quyết định mình nên lập gia đình. Tôi nói với cha mẹ mình rằng tôi chỉ có 10 ngày trong

dịp nghỉ phép và mọi thứ phải hoàn thành nội trong vòng 10 ngày ngắn ngủi đó. Tôi đặt vé máy bay trên một chuyến bay thuộc loại giá rẻ nhất, cảm giác vô cùng vui mừng và hạnh phúc vì sắp được quay về gặp lại gia đình và các bạn bè của mình.

Sau khi về đến nhà, tôi dành ra một tuần để xem một lượt các bức hình của tất cả các cô gái mà bố mẹ tôi đã nhờ người mai mối tìm cho tôi. Cuối cùng, khi thời gian chỉ còn lại rất ít, tôi đã lựa chọn được cho mình một "ứng cử viên" để làm vợ.

Ông bà sui gia vô cùng sùng sốt khi tôi nói với họ rằng đám cưới sẽ phải tổ chức trong vòng 2 đến 3 ngày, vì tôi sẽ không có thêm kỳ nghỉ nào nữa. Lễ cưới vừa kết thúc, vợ chồng tôi gấp rút quay trở lại Mỹ cho kịp thời gian làm việc.

Khoảng hai tháng đầu, vợ tôi cũng thích thú với lối sống ở Mỹ, nhưng sau đó cô ấy bắt đầu cảm thấy cô đơn. Số lần gọi điện về Ấn Độ tăng dần từ 2 lần/tuần lên 3 lần/tuần. Hai năm sau đó thì chúng tôi bắt đầu có con. Hai đứa bé rất dễ thương, một trai và một gái, đó là món quà mà ơn trên đã ban tặng cho chúng tôi. Mỗi lần mà tôi gọi điện về nói chuyện với cha mẹ mình, họ thường hỏi tôi khi nào thì quay về Ấn Độ để ông bà có thể nhìn thấy mặt các cháu của mình.

Năm nào tôi cũng suy nghĩ về việc thu xếp một chuyến quay về Ấn Độ thăm gia đình, nhưng một phần vì lý do công việc, một phần khác vì lý do tài chính đã không cho phép chúng tôi làm điều đó. Số tiền tiết kiệm của tôi đã vơi dần kể từ khi lập gia đình và có con. Nhiều năm trôi qua, việc quay về thăm Ấn Độ là một giấc mộng quá xa vời.

Một ngày kia, tôi đột ngột nhận được tin rằng cha mẹ tôi đang bị bệnh rất nặng. Tôi đã cố gắng hết sức nhưng không thể có được kỳ nghỉ phép nào để có thể quay về Ấn Độ. Tin tiếp theo mà tôi nhận được là cha mẹ tôi đã qua đời và không có một ai thân thích để thực hiện những nghi lễ cuối cùng đưa ông bà về nơi chín suối. Tôi đã hoàn toàn suy sụp: Cha mẹ tôi đã qua đời mà thậm chí còn chưa được gặp mặt những đứa cháu của mình.

Sau đó vài năm, mặc dù hai đứa con tôi không thích nhưng tôi và vợ vẫn quyết định quay trở về Ấn Độ để sinh sống. Tôi bắt đầu tìm kiếm để mua một ngôi nhà phù hợp với số tiền mà mình có, nhưng tôi đã thực sự choáng váng vì số tiền mà mình dành dụm được thì quá ít mà giá nhà đất ở Ấn Độ thì đã tăng một cách chóng mặt trong những năm vừa qua. Cuối cùng, tôi quyết định quay trở lại Mỹ.

Vợ tôi từ chối quay lại Mỹ cùng với tôi, còn 2 đứa con lại không muốn ở lại Ấn Độ. Vì vậy tôi cùng 2 con quay lại Mỹ cùng lời hứa với vợ là tôi sẽ quay về Ấn Độ sau 2 năm nữa khi tình hình kinh tế khá hơn.

Thời gian dần trôi qua, con gái tôi quyết định kết hôn với một người đàn ông Mỹ, và con trai tôi cũng cảm thấy hạnh phúc khi sống tại đây. Mọi thứ đã ổn và không còn vương vấn điều gì ở đất nước xa xôi này, tôi quyết định quay về Ấn Độ với số tiền tiết kiệm đủ để có thể mua một căn hộ có 2 phòng ngủ khá tốt ở một khu vực mới xây dựng của địa phương.

Bây giờ tôi đã 60 tuổi và chỉ dành thời gian ra khỏi căn hộ để đi loanh quanh viếng thăm những thánh đường Hồi giáo gần nhà. Người vợ thủy chung của tôi cũng đã rời bỏ tôi để đi về nơi chín suối.

Thật cay đắng, tôi nhận ra mình đã mất cả bố mẹ, vợ và hai đứa con để đổi lấy THÊM MỘT PHÒNG NGỦ. Bố tôi, thậm chí chỉ sống tại Ấn Độ cũng đã có căn hộ của riêng ông, còn tôi bốn ba nơi xử người suốt hơn nửa đời cũng chỉ hơn ông một phòng ngủ mà thôi.

Thình thoảng tôi cũng nhận được thư từ 2 đứa con để hỏi thăm về sức khỏe của cha mình. Vâng, điều an ủi lớn nhất là ít ra chúng vẫn nhớ còn có tôi tồn tại trên cõi đời này. Có lẽ sau khi tôi chết đi, tôi sẽ lại phải nhờ những người hàng xóm thực hiện những nghi lễ rửa tội cuối cùng dành cho mình.

Nhưng một câu hỏi luôn dẫn dắt tôi mỗi đêm là **"Tất cả cuộc sống chỉ có vậy thôi sao?"**

Nhìn ra ngoài từ cửa sổ, tôi thấy rất nhiều trẻ em đang nhảy các điệu nhảy hip-hop theo những hình ảnh trên truyền hình. Cái TV truyền hình cáp đó đã đầu độc những đứa trẻ của chúng ta và tạo ra một thế hệ đánh mất cả giá trị của chúng và bản sắc văn hóa dân tộc. Tôi nhìn theo, bất lực và buồn...

***

Trong cuộc sống, có không ít người cả một đời là truy đuổi tiền tài, danh vọng, giàu sang, quyền lực... Họ cho rằng đó mới chính là thứ hạnh phúc đáng theo đuổi nhất đời. Nhưng rồi, khi càng lún mình sâu hơn vào vũng lầy danh lợi, họ càng mệt chán chường, mệt mỏi, càng khó thoát ra khỏi dù cố gắng vẫy vùng thế nào đi nữa. Bởi khi cứ mãi mê kiếm tiền, lo lắng về danh lợi, họ sẽ không còn thời gian thành thơi để tận hưởng những niềm vui giản đơn mà cuộc đời ban tặng. Nhiều khi còn chẳng thời gian để chăm sóc cho bản thân và những người thân của mình nữa.

Hạnh phúc đến bên ta, tự nhiên như thình không bao la, như cơn gió mát lành, như dòng nước thanh khiết.

Thực ra, hạnh phúc không gắn với thành công, không đi đôi với tiền bạc, quyền lực hay danh vọng. Hạnh phúc đến bên ta, tự nhiên như thình không bao la, như cơn gió mát lành, như dòng nước thanh khiết. Vậy nên, nếu biết sống trọn vẹn với hiện tại, trân quý hôm nay, khép lại quá khứ và nỗi lo tương lai, hạnh phúc sẽ tròn đầy.

Ở đời, chúng ta đâu cần gì nhiều, chỉ cần một mái nhà nhỏ đủ sống, một gia đình ấm êm, một công việc bình thường đủ kể sinh nhai, một thú vui bình dị và một người bạn tri âm tri kỷ, như thế chẳng phải là hạnh phúc đó sao?

● **Thiện Nam**

(Câu chuyện được lược dịch từ Sulekha.com)

Chào mừng quý Thầy trở lại

(Phái đoàn Hoàng Pháp Âu Châu)

*Hạnh phúc thay chào mừng Thầy trở lại
Như mặt trời tỏa sáng buổi ban mai
Dòng thời gian thắm thoát hai năm dài
Được gặp lại quý Thầy sang nước Mỹ
Tâm Từ Bi hành trình không ngừng nghỉ
Đem pháp mầu quảng bá độ chúng sanh
Hàng tại gia đệ tử phước duyên lành
Thầy hứa khả về đây trao giới pháp
Ơn Thầy Tổ chúng con nguyện báo đáp
Bằng thực hành y chỉ của Thầy ban
Bao nhiêu năm Thầy thương mến Đạo Tràng
Ban pháp nhủ, truyền trao Bồ Tát Giới
Hạnh quý Thầy như non cao vời vời
Pháp Phật Đà Thầy gieo hạt ươm cây
Bao nhân sinh được giác ngộ nhờ Thầy
Đem đức Tuệ soi đường qua bến giác
Thầy là nắng, là vầng trăng, bóng mát
Nắng chan hòa, trăng tỏa sáng muôn nơi
Sống đời tu làm lợi ích cho đời
Dòng suối pháp bốn phương trời tưới tắm
Cây lớn nhỏ tùy căn cơ nhuần thấm
Pháp sâu mầu thức tỉnh chúng đời mê
Bao hành trình dù lắm nỗi nhiều khê
Thầy bỏ mặc dăng hiến đời vì Đạo
Chúng tâm thành nguyện cầu ngôi Tam Bảo
Độ quý Thầy pháp thể khinh an
Để bước chân luân chuyển khắp nẻo đàng
Hoài hỷ pháp cho muôn loài phúc lợi
Chúng Phổ Hiền bao tháng ngày chờ đợi
Phút giây này thọ pháp giới Thầy trao
Hạnh Phúc thay nguồn cảm xúc dâng trào
Nguyện tu học chuyên tâm Trì, Hành, Giới
Tạ ơn Thầy chuyển tâm con sanh khởi
Hạnh Từ Bi phát nguyện trước giới đàn
Vi chúng sanh không quảng ngại gian nan
Không thối chuyển tâm Bồ Đề kiên cố
Mùa Xuân sang ngàn hoa Xuân nở rộ
Quý Thầy sang tâm chúng tử nở hoa*

Chúng Phổ Hiền 03.04.2018

● **Tắc Thu**

Thư viết cho Mẹ (lettera alla madre)

Nguyên tác: **Elena Pucillo Truong**
Bản dịch của **Trương Văn Dân**

Mẹ thương yêu,

Con thường nghĩ về mẹ nhưng trước đây con chưa viết được gì cho mẹ. Con muốn kể cho mẹ nghe rất nhiều điều, tất cả những gì đã xảy ra với con, về cuộc đời mà con đang sống, dù đôi khi con có cảm giác là mẹ đã biết tất cả rồi. Mẹ luôn có một thứ giác quan thứ sáu, một thứ trực giác bén nhạy để linh cảm về những điều sắp sửa xảy ra. Chỉ tiếc là những linh cảm ấy không giúp mẹ tránh khỏi những khổ đau. Và trong đời, mẹ đã đau khổ biết bao !

Ngay từ lúc còn bé, một cơn sưng màng não đột phát trong vài giờ đã cướp đi người em gái, và sau đó, vì quá đau đớn bà ngoại cũng ra đi.

Kể từ ngày đó mẹ luôn luôn mang theo cái bóp dằm trong đó có hai bức hình đen trắng.

Từ nhiều năm nay trong chiếc ví của con cũng có bức hình trắng đen của mẹ: khuôn mặt mẹ thật đẹp nằm giữa những lọn tóc gọn sóng, hai mắt to màu đen và nụ cười chớm nở trên môi. Lúc đó mẹ chỉ vừa 19 tuổi, trước khi lập gia đình với người yêu và cũng là mối tình đầu và duy nhất của mình. Suốt một đời mẹ chỉ muốn tận tình chăm sóc chồng, thế mà sau ngày cưới chẳng bao lâu, người chồng đã bắt đầu làm khổ mẹ. Niềm an ủi duy nhất của mẹ chính là những đứa con: anh trai và con, đứa con gái mà mẹ muốn giữ, chống lại ước muốn của chồng. Tám năm sau lần sinh nở đầu tiên, chính mẹ đã quyết liệt chống đối để con có thể tiếp tục lớn lên trong bụng mẹ. Thật là khó khăn vì ba muốn mẹ phải phá thai để khỏi bị ràng buộc, nhưng mẹ nhất định không. Mẹ muốn giữ con, và biết chắc là sẽ sinh con gái. Mẹ đã nhiều lần kể lại cho con nghe là ba đã giận dữ như thế nào: Nếu phải có con, ba chỉ muốn tất cả đều phải là trai !

Thế nhưng, rất nhiều năm về sau, chính ba đã lớn tiếng tuyên bố là người duy nhất mà ba có thể trông cậy và tin tưởng là con, đứa con gái của ba mà trước đây ông muốn bỏ đi !

Thình thoảng con cũng có nghĩ về ba, nhưng trong những giấc mơ, con chỉ mơ thấy mẹ.

Trong những giấc mơ ấy con luôn luôn mơ thấy ngôi nhà mình từng sống. Dường như có lần con từ trường đại học trở về và thấy mẹ đang ngồi cạnh cửa sổ, đôi mắt kính xệ xuống sống mũi, cúi đầu cặm cụi

khâu lại ống quần hay kết lại viền khăn trải bàn bị đứt chỉ. Những lần khác con nhìn thấy mẹ đang làm nước sốt cho món mì đứt lò. Bao nhiêu lần con đã phụ mẹ để nấu những món mà gia đình thích, thường là ngày chủ nhật vì những ngày khác ba đi làm còn mẹ cũng đi dạy nên có ít thời gian. Nhắc lại, con như nghe trên đầu lưỡi của mình mùi vị thơm ngon của thứ nước sốt rất đặc biệt đó.

Trong các giấc mơ khác con cũng nhìn thấy mẹ, mà là những lúc thật buồn, thật đau khổ, rồi con thức giấc như vừa tỉnh một cơn ác mộng và lòng sầu đau khôn tả. Phải cần vài giây sau con mới định thần được rồi lòng chợt thấy vui vì con được ở gần bên mẹ. Dù chỉ trong một giấc mơ.

Mẹ ơi, trong những ngày cuối, chao ôi, con thấy mẹ dịu ngọt và mỏng mảnh làm sao! Con biết không phải mẹ khóc vì mình sẽ lìa bỏ cõi đời mà khóc cho những đứa con mà mẹ phải rời xa. Đó không phải là ý muốn của mẹ, mà là do cái khối u tàn nhẫn đang lớn dần bên trong và từng ngày cướp đi sức sống.

Sau khi mẹ mất, con luôn giữ những tấm hình của mẹ, lần này là hình màu, trong ảnh mẹ tươi cười và hình như không có nhiều lo âu. Có lẽ chỉ có một chút màu đen nơi vành mắt là dấu vết của nỗi buồn vì cô độc. Mẹ quá cô độc, nhưng có lẽ tất cả mấy mẹ con mình đều cô độc. Cho đến tận bây giờ con vẫn còn nhớ cái cảm giác bị ruồng bỏ, bị bỏ rơi. Suốt buổi tối cả nhà ngồi quây quần quanh chiếc bàn cơm đã dọn sẵn, im lặng đợi chờ. Nhưng ba con đã không về trong đêm đó. Và sau đó thì không bao giờ về nữa.

Con không bao giờ muốn nghĩ về những ngày tháng ấy. Ngược lại, con muốn nghĩ rằng giờ này mẹ đang bình an, không còn đau đớn và cuối cùng thanh thản ở một cõi giới khác.

Bây giờ thì con xin báo cho mẹ biết là trong những ngày tới, mẹ sẽ có một cuộc gặp gỡ quan trọng. Đến gặp mẹ là một người đàn bà mà mẹ đã từng gặp rất nhiều năm trước: mẹ của chồng con. Con tin chắc rằng hai người sẽ trở thành bạn, sẽ kể cho nhau nghe nhiều rất chuyện, về những cuộc đời ở mãi tận phía bên kia trái đất. Bà ấy hay cười và thích nói đùa. Đây là điều mà con đang tưởng tượng: hai người ngồi bên nhau như thể là hai người bạn lâu năm, vui đùa, cười nói. Mẹ chồng của con sẽ nói về Việt Nam, sẽ giải thích về lễ Vu Lan, một ngày lễ Phật Giáo rất đặc biệt dành cho các bà mẹ vì họ giữ một vai trò quan trọng trong gia đình cũng như ngoài xã hội.

Ngày lễ đó cũng là một cơ hội để các con có thể nói lên tình yêu thương và báo đáp lòng hiếu thảo với mẹ, người đã chịu đựng biết bao đau đớn để sinh

con, nuôi dưỡng và dạy dỗ chúng nên người. Bao nhiêu khó khăn thường nhật mà người mẹ phải vượt qua, kiên nhẫn, hy sinh và xem nhẹ những đớn đau hiện tại để nuôi hy vọng về một tương lai tốt đẹp.

Mẹ biết không? Sau khi mẹ mất, hằng năm vào lễ Vu Lan con thường đi đến chùa để thắp nhang và cầu nguyện. Lần nào trước cửa thiền con cũng được chào đón bởi các em học sinh, để gây quỹ giúp chùa hay để làm từ thiện, họ gắn lên áo quan khách những chiếc bông hồng làm bằng vải hay bằng giấy lụa: Bông hồng màu đỏ tượng trưng cho những ai còn mẹ và màu trắng cho những ai có mẹ đã qua đời. Nhờ màu của những hoa hồng trên áo nên mọi người dễ dàng nhận biết ai là kẻ may mắn còn mẹ để chúc mừng, ai là người không còn mẹ để chia buồn với họ.

Ngày hôm đó con có bỏ một ít tiền vào chiếc hộp giấy mà các em mang theo và yêu cầu họ gắn lên áo mình một bông hồng màu trắng và một bông hồng màu đỏ. Cô bé học trò, đã ngạc nhiên khi nhìn thấy một người ngoại quốc đi chùa, nói chút ít tiếng Việt, và lại có yêu cầu khác thường nên hơi bối rối. Con vội giải thích với cô ta rằng chiếc hoa hồng màu trắng là cho mẹ ruột của cô, còn hoa hồng màu đỏ là dành cho mẹ của chồng, mà con xem là bà mẹ thứ hai. Ý nghĩ này đến với con thật tự nhiên, vì bà mẹ chồng gây gò nhưng tính cách rất mạnh mẽ kia luôn quan tâm đến con. Còn đứa con dâu ngoại quốc, có dáng vẻ bên ngoài có lẽ rất khác với những gì bà chờ đợi, nhưng luôn dành cho bà một tình thương và lòng kính mến như chính là con gái. Kính mến và yêu thương thật sự, đến nỗi con thường tránh chữ *mẹ chồng* (vì những ý nghĩa mà thông thường người ta hay đem ra chế giễu); có khi con xem gọi thế là một sự xúc phạm. Mẹ. Là mẹ, thế thôi.

Con không thể nào quên được là sau ngày mẹ mất, *người mẹ thứ hai* của con đã đem hình của mẹ đặt lên bàn thờ của gia đình và in ra nhiều tấm để gửi đến rất nhiều chùa để cầu nguyện. Đối với con, đó là một cử chỉ thân thương có nhiều ý nghĩa mà không lời lẽ nào nói lên được. Mẹ biết không, cho đến hôm nay trong các chùa từ Sài Gòn đến tận miền quê xa như Tây Sơn, Bình Định, mỗi lần tụng kinh các sư thầy đều có cầu nguyện cho mẹ.

*

Bây giờ thì mẹ và mẹ của chồng con đang ở bên nhau và ý nghĩ là cả hai đều bình yên đã cho con rất nhiều an ủi. Con sẽ luôn nghĩ đến hai người mẹ và mùa Vu Lan này, giữa các nghi thức cúng kiến, con muốn được đốt một chiếc điện thoại di động bằng giấy theo truyền thống của người Việt Nam để có thể nghe được giọng nói thân thương của mẹ.

Và bắt đầu từ nay, các em bé sẽ gắn lên trên ngực áo của con hai bông hồng trắng.

Con ôm hôn mẹ, thật mạnh.

Con gái của mẹ

• **Elena Pucillo Truong**
(Bản dịch của **Trương Văn Dân**)

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin
Phu quân của Đạo hữu Nguyễn Thị Hạnh là:

Ông Nguyễn Sỹ Công

Sinh ngày 01.06.1946

Tạ thế ngày 17.06.2018

Hưởng thọ 73 tuổi.

Chúng tôi xin chân thành phân ưu cùng Đạo hữu Nguyễn Thị Hạnh và đại gia đình tang quyến; đồng thời thành kính nguyện cầu cho linh hồn của Ông Nguyễn Sỹ Công sớm về miền Tịnh Cảnh.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trượng chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc.
- Đại Đức Thích Hạnh Bốn, Quyền Trụ Trì, Chư Tăng, Ni và Ban Trai Soạn chùa Viên Giác.

Chưa hiểu chuyện phù vân

*Vài mươi năm nữa người quên chuyện cũ
Còn ai đâu biết rõ nỗi đau này
Sử sách nào ghi từng dòng thật đủ
Trọn niềm đau sông núi ngút trời mây.*

*Cảnh nô lệ kéo dài ôi đắng đắng
Tám mươi năm trong gian khổ xích xiềng
Sau nô lệ mấy mươi năm tranh chiến
Bom đạn rền trời lửa khói triền miên.*

*Sau chinh chiến trại tù giăng khắp ngả
Cuộc ly tan vợ đổ lệ tìm chồng
Cơm áo từng ngày đời ngàn bi phần
Bỏ quê nhà liêu chết vượt biển đông !*

*Một chủ nghĩa luôn hận thù tráo trở
Con không tin cha, vợ nghi kỵ chồng
Miệng gian dối tuyên truyền: "đời ưu việt".
Nhưng gươm đao độc được trữ trong lòng !*

*Người thấy rõ niềm tin là trái đắng
Miệng lặng câm, đầu óc khỏi suy tư
Các ý tưởng xuôi theo chiều định sẵn
Chuyện trên đời thực giả cứ làm thình !*

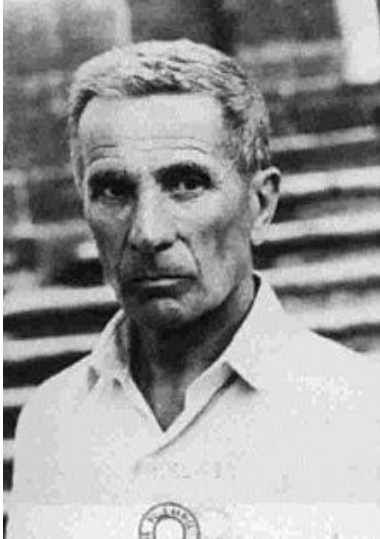
*Kẻ mê muội làm muôn dân tủi hổ
Họ bày trò điên đảo khổ lê dân !
Rồi có lúc ách bạo tàn sụp đổ
- Kẻ tội đồ chưa hiểu chuyện phù vân !*

• **Hàn Thiên Lương**

Vì tôi là con của Mẹ

I due autisti

Tác giả: **Dino Buzzati (Ý)**
Chuyển ngữ: **Trương Văn Dân**

(1906 – 1972)

"Dino Buzzati sinh năm 1906 tại Belluno, mất năm 1972 ở Milano (Italia). Trước khi viết văn, ông là họa sĩ, nhạc sĩ và nhà báo, từng là phóng viên chiến trường và phụ trách mục phê bình nghệ thuật cho *Corriere della Sera*, một nhật báo quan trọng nhất nước Ý. Với **Sa mạc Tartari** (1940), tác phẩm đã được dịch ra nhiều thứ tiếng, ông đã trở thành một trong những tên tuổi lớn của thế kỷ 20. Nhiều truyện dài của ông đã được chuyển thành kịch bản sân khấu, phát thanh và truyền hình. Truyện **Con chó gặp Chúa**, đã được trình diễn trên đài truyền hình Pháp.

Ông viết nhiều tiểu thuyết nhưng hình như thể loại yêu thích của ông là truyện ngắn. Chủ đề quen thuộc của Buzzati là những ám ảnh và nỗi bất an của kiếp người, sự chạy trốn thời gian, định mệnh, sợ hãi đối với hư vô, thất bại của sự sống, mong manh của tình yêu, bí ẩn của nỗi đau và cái ác...".

Bằng bút pháp độc đáo ông dắt người đọc ra khỏi cuộc sống thường ngày để bước vào một thế giới khác, rồi đẩy họ vào những sự kiện nghịch lý, ly kỳ và đầy bí ẩn. Bí ẩn vì nằm ngoài cánh cửa của đời sống thường nhật nhưng cũng có thể đồng hiện hữu với diễn biến thường ngày mà chúng ta đã vô tình không nhận thấy để cuối cùng phải kinh ngạc, suy nghĩ... trong một niềm xúc động sâu xa".

Nhiều năm đã trôi qua, nhưng tôi vẫn còn thăm hỏi hai người tài xế đã nói gì trên đường chờ linh cữu mẹ tôi đến nghĩa trang.

Đó là một cuộc hành trình dài hơn 300 km, tuy đường vắng người nhưng xe đi rất chậm. Lũ con

chúng tôi theo sau bằng xe hơi, giữ khoảng cách chừng 100 thước, và đồng hồ đánh dấu tốc độ 60 km/giờ. Có thể loại xe tang được chế tạo để di chuyển chậm nhưng sao tôi cứ nghĩ là có một quy luật nào đó, xem tốc độ là một điều bất kính với người đã khuất. Điều này hơi vô lý – bởi tôi tin mẹ tôi sẽ rất thích nếu xe chạy 120 km/giờ, ít ra cũng tạo cho người cái cảm giác về một chuyến đi bình thường như những dịp hè về Belluno nghỉ mát.

Bữa đó là một ngày tháng sáu tuyết rơi, hai bên con đường quen thuộc mà mẹ tôi đã đi qua lại hằng trăm lần đang hiện ra những cánh đồng bất ngát mà bây giờ người không nhìn thấy nữa. Mặt trời lúc ấy đã lên cao, hơi nóng trên đường nhựa bốc lên làm đoàn xe phía trước giống như đang lửng lơ trong không khí.

Đồng hồ vận tốc chỉ 60 km/giờ, xe tang như đứng yên một chỗ vì có nhiều xe qua mặt, trên đó chở những người đang sống tự do, hay những cô gái thả tóc bay trong gió, ngồi cạnh các thanh niên trên xe vui trần. Rồi những xe cam nhông, kể cả loại kéo rờ một cũng vượt qua phía trước... Tôi nghĩ sao mà đại thể, phải chi người ta chờ linh cữu mẹ tôi trên một xe thể thao màu đỏ, phóng hết tốc lực để hiến dâng cho người thêm chút nữa về đời sống thực, thay vì chậm chạp lẩn trên đường như một đám tang.

Bởi những lý do đó nên tôi muốn biết là hai người tài xế đã nói những gì; một người khoảng ba mươi lăm tuổi cao chừng thước tám, khuôn mặt hiền lành, còn người kia cũng to con với màu da sạm nắng. Tôi thoáng thấy họ ngay từ lúc khởi hành và chợt nghĩ với vóc dáng như thế, họ không mấy phù hợp với việc lái xe tang; một chiếc cam nhông chở ống sắt có lẽ sẽ thích hợp với họ nhiều hơn.

Sở dĩ tôi muốn biết là họ đã nói với nhau những gì bởi vì đó là câu chuyện cuối cùng của loài người, những lời lẽ cuối cùng của cuộc sống mà mẹ tôi còn nghe được; vì trong cuộc hành trình dài và nhàm chán đó thể nào mà hai gã tài xế không nói chuyện với nhau. Còn việc sau lưng họ có linh cữu mẹ tôi thì đối với họ nào có quan trọng gì, dĩ nhiên, công việc này đã quá quen với họ, nếu không chắc họ đã chọn nghề khác.

Đó là những lời cuối mà mẹ tôi còn nghe được vì sau khi đến nghĩa trang, các nghi lễ của nhà thờ sẽ bắt đầu, và từ lúc ấy những âm thanh và lời lẽ sẽ không còn dành cho cuộc sống này nữa, mà dành cho một thế giới khác.

Họ đang nói với nhau về chuyện gì? Về sự oi bức? Về thời gian cần thiết khi quay lại? Họ kể chuyện gia đình hay bàn về kết quả các trận túc cầu bữa trước? Họ chỉ cho nhau những quán ăn ngon nằm rải rác trên đường rồi tiếc rẻ vì không ngừng lại được? Hay bàn tán về xe hơi với những hiểu biết về cơ giới như những tay sành sỏi? Tuy là tài xế xe tang, nhưng có mấy ai dính líu đến ngành cơ khí mà không đam mê máy móc? Hay họ tâm sự với nhau về những cuộc phiêu lưu tình ái? Mây còn nhớ con bé tóc vàng bán nước ở cái quán cạnh cây xăng mà bọn mình thường dừng lại? Đúng là con đó đó. Thôi đừng xạo cha nội, tao không tin. Thiệt mà, tao thề liền đó... Hoặc họ

đang kể cho nhau những chuyện tiểu lâm tục tĩu? Bởi vì hai gã đó cứ tưởng chẳng có ai; cái hòm gỗ đóng kín nằm đằng sau như không hiện hữu, vì họ đã quên rồi...

Và mẹ tôi phải nghe những lời đùa bỡn ấy cùng với những trận cười khoái trá? Chắc thế, người đã nghe và con tim đớn đau của người lại co thắt thêm lên, chẳng phải vì xem thường hai gã đàn ông lạ mặt mà chính vì nổi cay đắng là phải nghe những lời lẽ đó thay vì nghe giọng nói của những đứa con mà người hằng yêu thương.

Tôi còn nhớ lúc gần đến Vicenza, khi cái nóng trưa tròn bóng làm rung mờ bóng hình mọi vật, đã bàng hoàng nghĩ lại là thời gian sau này tôi đã sống quá ít bên cạnh mẹ. Rồi chợt nghe một mũi nhọn buốt đau giữa ngực, như người ta thường gọi là niềm ân hận.

Ngay lúc ấy -không hiểu sao trước đó vẫn chưa hề xảy ra- âm vang giọng nói của người bắt đầu dội lại trong tôi, của những buổi sáng đến phòng người trước khi ra tòa soạn: -"Mẹ có khỏe không?". -"Đêm qua mẹ ngủ được!" (mà tôi biết là nhờ những mũi thuốc an thần); -"Con đi làm nghen mẹ". -"Ừ, thôi con đi đi!".

Tôi bước được vài bước trong hành lang thì giọng nói đầy sợ hãi của người vọng đến: -"Dino!". Tôi quay lại. "Con về ăn trưa chứ?". -"Dạ". -"Còn bữa cơm chiều?".

"Còn bữa cơm chiều?". Chúa ơi, trong câu hỏi bình thường đó có ẩn chứa một ước vọng nhỏ nhoi. Người không yêu cầu cũng không đòi hỏi gì ở tôi, chỉ nói để hỏi thăm một tin tức thể thôi.

Nhưng tôi đang có những cuộc hẹn hò ngu xuẩn, với những đứa con gái chưa chắc đã thương yêu gì tôi, thậm chí còn cóc cần đến tôi nữa... nhưng ý nghĩ trở về nhà lúc tám giờ ba mươi tối trong căn nhà buồn thảm, đượm không khí già nua bệnh hoạn như nỗi chết cận kề đã làm tôi sợ hãi; mà đã có mấy ai can đảm thú nhận những điều kinh khủng này, dù rằng rất thật? - "Con cũng không biết nữa, con sẽ điện thoại về sau". Tôi thường trả lời như thế. Và tôi chắc thông báo là sẽ không về. Có lẽ người cũng biết là tôi sẽ nói thế nên hai tiếng "đi đi" mang một nỗi buồn vô tận. Nhưng tôi là một đứa con ích kỷ. Ích kỷ như tất cả mọi đứa con.

Lúc đó tôi không hề ân hận, không hề ăn năn hay có một ray rức nào. "Con sẽ điện thoại về" và người đã thừa hiểu là tôi sẽ không về nhà ăn tối.

Mẹ tôi già nua, bệnh tật và biết là ngày tàn sắp đến nên rất hài lòng nếu tôi về ăn tối ở nhà để bà bớt cô đơn. Bà chỉ cần tôi hiện diện, dù không nói lời nào hay đôi khi gặt gồng về những việc bất như ý trong ngày. Nằm bất động trên giường nhưng bà sẽ thấy ấm lòng và được an ủi nếu nghe tiếng lục đục của tôi ăn cơm trong bếp.

Nhưng tôi thì không. Tôi quả thật là thằng khốn nạn và ngu đần vì trong khi tôi đi khắp thành phố Milano để vui chơi cùng bè bạn thì chính đấng sinh thành, điểm tựa thật và duy nhất, sinh vật có một không hai trên cõi đời có khả năng thông cảm và yêu thương, trái tim duy nhất có thể rướm máu vì tôi (và

tôi sẽ không bao giờ tìm được dấu sống thêm ba trăm năm nữa) đang nằm chờ chết.

Tôi chỉ cần nói vài lời với người trước bữa ăn tối về công việc và sinh hoạt trong ngày, tôi ngồi trên đi văng và mẹ nằm duỗi cẳng trên giường. Rồi sau bữa cơm tối, mẹ vui lòng để tôi đi đâu mặc kệ; người đâu có tiếc gì, trái lại, còn vui mừng nữa nếu tôi có những cơ hội giải khuây. Nhưng trước khi ra khỏi nhà để lao mình trong đêm tối tôi sẽ đến chào người: -"Mẹ đã chích thuốc chưa?". -"Chích rồi, mẹ hy vọng là đêm nay ngủ được!".

Mẹ chỉ yêu cầu có thế. Nhưng ngay cả điều nhỏ nhoi này tôi cũng không làm được, do lòng ích kỷ thấp hèn. Bởi vì tôi là con; và trong sự ích kỷ của kẻ làm con tôi đã không cần biết là mình đã thương mẹ bao nhiêu. Để bây giờ, trong khoảng khắc cuối đời, trên đường ra nghĩa trang, người phải nghe những lời tán gẫu, những chuyện tiểu lâm và tiếng cười thô lỗ của hai gã đàn ông lạ mặt. Đây là món quà cuối cùng mà cuộc đời đã dành cho mẹ.

Giờ thì quá muộn rồi. Không còn gì nữa. Đã muộn quá rồi. Gần hai năm qua, tảng đá đã hạ xuống để mãi mãi đóng kín ngôi mộ trong lòng đất, nơi ánh sáng lờ mờ có linh cữu của ông bà, cha mẹ nằm chồng chất lên nhau. Đất đã lấp kín những đường rãnh, đây đó mọc lưa thưa vài chum cỏ dại. Mấy chậu hoa mới đặt trong chậu đồng vài tháng trước giờ phai tàn đến nỗi không còn nhận ra hình dáng. Không. Những ngày mẹ bệnh hoạn và biết mình sắp chết chắc chắn sẽ không bao giờ lùi lại. Mẹ vẫn cảm lạnh, mẹ không trách móc gì tôi và có thể là người đã tha tội cho tôi, bởi vì tôi là con của mẹ. Mà chắc là mẹ đã tha tội cho tôi. Thế nhưng cứ mỗi lần nghĩ đến, tâm hồn tôi lại bất an.

Mỗi một niềm đau sẽ được khắc lên tấm bia bằng chất liệu diệu kỳ, so với nó cẩm thạch vẫn còn mềm như đất sét. Và thời gian dù vô tận cũng chưa đủ để làm nó phai mờ. Sau một triệu thế kỷ niềm đau và nỗi cô đơn của mẹ do tôi gây ra sẽ còn mãi mãi. Và tôi sẽ không thể nào cứu vãn. Tôi chỉ còn biết thờ dài, và hy vọng là người nhìn thấy.

Nhưng mẹ không nhìn thấy tôi. Người đã chết, xác thân bị hủy hoại, không còn sống nữa hay đúng hơn là chẳng còn gì ngoài sự mục rữa hình hài đã bị thán g năm xúc phạm, theo sự phân hủy kinh hoàng và đau đớn của thời gian.

Không còn gì? Đúng là không còn gì. Mà quả thật về mẹ tôi đã không còn gì nữa?

Biết đâu! Có khi, nhất là trong những buổi chiều đơn độc, tôi lắng nghe một cảm xúc lạ lùng. Có một điều gì đó xâm nhập trong tôi mà trước đó vài giây chưa hề có, như một bản thể mơ hồ ngự trị trong tôi làm tôi không còn cô độc, và mỗi cử chỉ, mỗi một lời đều như có chứng nhân của một linh hồn bí ẩn. Mẹ! Nhưng phép lạ chỉ kéo dài rất ít, chừng một giờ rưỡi chứ không hơn. Rồi sau đó dòng đời lại tiếp tục nghiến nát tôi dưới những bánh xe khô khốc và bạo tàn của nó.

Ông Bõ dượng Câu chuyện thăm thiết về hai chữ "người nhà"

• Tiểu Thien

Ông ấy đã hơn 50 tuổi, lấy mẹ tôi cũng vì muốn tìm người bầu bạn lúc tuổi già. Ông không có điểm gì nổi trội ngoài khả năng nấu ăn và tấm lòng chân thật, nhưng khi tiếp xúc với ông, tôi mới thật sự hiểu ra hai chữ "người nhà".

Sau khi bố tôi mất được ba năm, ông ấy đã đến nhà tôi. So với người cha của tôi, ông ấy tầm thường đến nỗi chẳng có ưu điểm gì đáng để nói đến. Nhưng mà, người mẹ ngoài 50 tuổi cần có một người bầu bạn, mà yêu cầu của người già đã ngoài 50 tuổi đối với một nửa kia rất nhiều khi chỉ cần phẩm cách tốt là được rồi.

Về mặt này ông ấy có đủ điều kiện, bởi ông là người tốt nổi tiếng gần xa, là người thật thà chất phác. Cái hôm gặp gỡ lần đầu tiên với mẹ tôi, ông rất bối rối. Bởi vì ông biết rất rõ rằng mọi phương diện của mình đều không có ưu thế: nhà thì chật hẹp, tiền lương thì ít, chẳng qua chỉ là một công nhân phổ thông nghĩ hưu, hơn nữa nhà của cậu con trai vừa mới kết hôn cũng cần đến sự giúp đỡ của ông.

Nói thật lòng, mẹ tôi cũng chỉ là vì nể mặt người mai mối nên mới quyết định đến gặp ông ấy. Và cuối cùng mẹ đã sinh ra thiện cảm đối với ông bởi tài nghệ nấu nướng của ông.

Sau khi gặp mặt, ông ấy nói:

- "Bà Lý này, tôi biết điều kiện của bà rất tốt, không thiếu gì cả, thật tôi không có gì đáng để gửi tặng bà. Nhưng dù thế nào, chúng ta cũng hãy thử quen nhau xem sao, chiều nay bà hãy ở lại nhà tôi dùng bữa cơm đạm bạc nhé!".

Tấm lòng chân thành của ông khiến mẹ tôi không nỡ từ chối, và bà đã ở lại. Ông không để bà động đến một tay, đã làm một bát canh với bốn loại rau, đặc biệt là món bí ngô nấu thịt, mẹ tôi đã ăn ngon đến không nỡ đặt đũa xuống.

Trước khi đi, ông đã nói với mẹ tôi rằng:

- "Sau này nếu như muốn ăn nữa, thì hãy đến đây. Nhà tôi tuy không khá giả lắm, nhưng chiều đãi món bí ngô thì không tốn công phí sức chút nào".

Về sau, mẹ tôi lần lượt gặp mấy người lão niên khác nữa, nhưng mà, tuy điều kiện của mỗi người đều tốt hơn ông ấy, nhưng cuối cùng mẹ tôi vẫn chọn ông.

Lý do thật ra cũng được xem là ích kỷ, bà ấy đã phục vụ và chăm sóc ba tôi hơn nửa đời người rồi, lần này bà muốn một lần làm đổi tượng được người ta chăm sóc lại.

Cứ như vậy, ông ấy và mẹ tôi đã đến với nhau...

Người ngoài hay là người nhà?

Hôm đó, ông ấy, mẹ tôi, thêm tôi nữa, còn có gia đình ba người của con trai ông cùng dùng một bữa cơm với nhau.

Tôi đặc biệt sắp xếp bữa cơm này trong một khách sạn năm sao sang trọng, trên bề mặt thì thấy là vì để bày tỏ sự coi trọng đối với ông, thật ra là muốn thông qua đó mà thể hiện đẳng cấp của mình.

Khi rời khỏi khách sạn, ông nhẹ nhàng nói với tôi:

- "Từ nay chúng ta đã là người nhà với nhau rồi, là hai bố con đấy! Sau này nếu con muốn mời bố ăn cơm thì chỉ việc đi đến những quán ăn bên đường là được rồi, ở đó bố sẽ ăn được thoải mái hơn, lòng không bị đau và cũng không thấy tiếc tiền".

Chính biểu lộ tình cảm chân thành của ông đã làm tổn thương cái tâm hư vinh giả dối của tôi, khiến tôi cảm thấy đau trí với một người thật thà, giống như một người lớn lấy kẹo để dụ dỗ một đứa con nít vậy, thật là vô sỉ chẳng còn gì để nói nữa.

Ông ấy đã chăm lo cho mẹ tôi rất tốt, bà ấy mỗi lần gặp tôi đều bảo cần phải giảm cân, đó là một giọng điệu hạnh phúc.

Ông ấy nấu ăn thật sự rất ngon. Một lần nọ, khi cùng ăn cơm với mọi người, tôi không nhịn được nói với vợ rằng:

- "Lần sau khi chú Đường làm cơm, em hãy ở bên cạnh mà học hỏi một chút".

Trong sắc mặt của vợ vốn không hề có phần muốn học, trái lại còn có mấy phần tức giận.

Ông vội vàng đứng ra giải vây, ông nói:

- "Một đời này của bố đều không làm được gì tốt cả, chỉ có chút tài nghệ làm được mấy món ăn, các con đều là những người làm chuyện đại sự, tuyệt đối đừng có học theo ta, nếu như muốn ăn, thì hãy đến đây, đến bất cứ lúc nào cũng được. Làm cơm này, sợ nhất là cơm mình làm không có người ăn".

Hôm đó khi chúng tôi đi về, ông ấy đã gói rất nhiều đồ do chính tay ông làm bảo chúng tôi mang về, vừa cầm lấy tay tôi vừa nói:

- "Đừng có khen cơm của bố nấu ngon nữa, nói thật lòng, hễ có người nói đến ưu điểm này thì bố thấy ngại lắm. Một người đàn ông chỉ biết nấu ăn, còn những phương diện khác thì lại không làm được trò trống gì cả, đây đâu thể nói là ưu điểm được".

Trên đường về nhà, tôi đã kể lại cho vợ nghe những lời này của ông. Cô ấy nói:

- "Người như ông ta, trời sinh là số phải phục vụ người ta, trời sinh chính là bằng lòng cúi đầu đến sát mặt đất. Mẹ chúng ta có phúc khí, già rồi còn làm một hoàng thái hậu".

Tôi vừa lái xe, vừa dùng mắt liếc nhìn vợ, cảm nhận sự khinh thường của vợ đối với ông ấy, trong lòng lại không biện giải gì cho ông. Rốt cuộc, ông trước sau vẫn là một người ngoài mà.

Xấu hổ

Hôm tôi dọn sang nhà mới, ông ấy và mẹ tôi đã đến nung đáy nồi (một tập tục khi dọn nhà) cho chúng tôi. Ông đã làm theo tập tục nung đáy nồi một cách cẩn thận kỹ càng đầu vào đáy. Nhưng mà, đợi đến lúc ăn cơm, ông lại không xuất hiện trên ghế dành cho bề trên, tìm khắp nơi đều không thấy ông ấy, gọi điện thoại cho ông, cũng là ở trong tình trạng khóa máy.

Dường như đã tính toán kỹ thời gian, khi khách khứa đi hết cả, ông đã quay trở lại, cẩn thận dọn dẹp đồng bát đĩa bữa bọn đó, đem những đồ ăn còn thừa lại đựng trong hộp cơm mà ông đã chuẩn bị sẵn, để đem về nhà ăn.

Mẹ không mong ông làm như vậy, cảm thấy tủi thân cho ông, ông nhỏ tiếng nói thầm với bà rằng:

- "Buổi tối anh sẽ nấu cơm mới cho em, những cái này anh sẽ tự ăn hết".

Mẹ nói:

- "Làm gì mà ngày nào cũng phải ăn cơm thừa rau thừa như vậy chú? Anh có biết rằng em thấy anh làm như vậy, trong lòng rất khó chịu hay không?".

Ông ấy đã an ủi mẹ tôi rằng:

- "Em tuyệt đối đừng có thấy khó chịu, để anh nhìn thấy lãng phí như vậy, trong lòng anh mới không dễ chịu. Tiền của Thu Tán (tên của tôi) đều rất vất vả mà đánh đổi lấy, chúng ta không giúp con nó được gì cả, vậy thì hãy gắng sức tiết kiệm thay cho nó".

Lời của ông khiến cho mẹ tôi day dứt, sau đó bà ấy quyết định nói với tôi. Nghe thấy mẹ nói thay cho ông ấy trong điện thoại, lúc đó cảm giác trong lòng tôi rất phức tạp, đồng thời cũng vì phần phức tạp này của mình mà cảm thấy rất xấu hổ.

Dần dần, thiện cảm đối với ông ấy mỗi lúc một nhiều hơn

Có những lúc, thậm chí có phần ỷ lại, ông ấy vẫn luôn âm thầm làm rất nhiều chuyện cho chúng tôi, thay ống nước bị hư trong nhà, mỗi ngày đưa cháu đến nhà trẻ và rước cháu về nhà, khi mẹ nằm viện ông ấy đã không ngủ không nghỉ mà chăm sóc bà, mãi đến sau khi xuất viện mới nói với chúng tôi.

Chỉ là không ngờ rằng có một ngày, ông cũng ngã bệnh, hơn nữa bệnh còn nghiêm trọng đến thế. Trên đường ông ấy đưa con của tôi đến nhà trẻ đã đột nhiên ngã xuống – bệnh tai biến mạch máu não, bán thân bất toại mà nằm trên giường.

Tôi, còn có con trai của ông ấy, ban đầu đều rất tích cực đối với việc trị liệu của ông, chúng tôi mong ông mau chóng khỏe lại, vẫn có thể chịu mệt nhọc vất vả mà phục vụ cho chúng tôi giống như trước đây.

Quê

Vào Thu xào xạc lá vàng
Mây trời ảm đạm tiếng đàn đưa xa...
Trăng thu gợi nhớ quê nhà
Dòng thu thăm thẳm... lệ nhòa bóng ai
Ra đi chẳng định tương lai
Ngày về cũng chẳng đoái hoài chờ trông !
Có còn chi nữa mà mong,
Nhà xưa đổi chủ, hoài công giục giành !
Buông ra cho nhẹ thân mình,
Mất còn là chuyện thường tình thế gian !
Bước vào đại đạo thành thang
Sáng ngời sóng biển, ngập tràn chân không
Thôi rồi ! Lại niệm sâu đồng !

• Ngọc Như

Nhưng mà, ông đã không bao giờ đứng dậy được nữa. Trước đây ông chỉ biết mỉm cười, không ngờ giờ đây đã biến thành yếu ớt như vậy, lúc nào cũng chảy nước mắt.

Mẹ chăm sóc cho ông, ông khóc; chúng tôi đẩy xe lăn dẫn ông đi chơi vùng ngoại ô, ông khóc; nhiều lần nằm viện, nhìn thấy tiền bị tiêu đi như nước, ông khóc.

Cuối cùng có một ngày, ông đã dùng con dao cạo râu ra sức cắt cổ tay của mình. Cấp cứu trong suốt 5 giờ đồng hồ, ông mới giằng co tử trong cối chết trở về, rất mệt mỏi, cũng rất tuyệt vọng.

Điều thật sự không ngờ rằng, người đầu tiên bỏ ông ấy đi lại chính là con trai của ông.

Con trai của ông rất ít khi đến thăm ông, sau này còn không chịu lộ mặt ra một lần. Mỗi lần gọi điện thoại anh ta đều nói rằng mình đã đi công tác, trở về sẽ ghé thăm ông.

Điều khiến tôi không ngờ hơn nữa, mẹ tôi vào lúc này cũng đề xuất với tôi rằng bà muốn chia tay với ông. Hai người vốn dĩ cũng chưa có đăng ký, chỉ là chuyện vỗ mạnh một cái mỗi người mỗi ngả.

Mẹ nói với tôi rằng:

- "Mẹ đã già rồi, không lo nổi cho ông ấy nữa. Mẹ không giúp được gì cho con cả, nhưng cũng không thể lờm một người cha tàn phế về, làm liên lụy con được".

Đây chính là hiện thực tàn nhẫn

Tôi không muốn để mẹ tôi làm người ác, thế là tôi đành phải nhẫn tâm đóng vai kẻ ác, quyết định tự mình đến nói ra chuyện chia tay này.

Tôi nói với ông, người vốn đang nằm trong bệnh viện rằng:

- "Chú Đường, mẹ con bệnh rồi".

Nước mắt của ông lại tuôn trào ra như mưa, tôi gắng sức nói ra những lời tàn nhẫn:

- "Chú biết đấy, mẹ con cũng đã có tuổi rồi. Những ngày này, bà ấy đối với chú như thế nào, chú cũng đã thấy rồi".

Chú tiếp tục chảy nước mắt gật đầu. Tôi lại nói tiếp:

- "Chú Đường, chúng con còn phải đi làm nữa, mẹ con sức khỏe lại không được tốt. Chú xem như vậy có được không, sau khi xuất viện, chú hãy về nhà của chú, con sẽ thuê một bảo mẫu cho chú. Đường nhiên, tiền sẽ do con trả, con cũng sẽ thường xuyên đến thăm chú".

Khi nói đến đây, chú không khóc nữa. Chú gật đầu liên hồi, nói một cách cảm kích:

- "Nếu được như vậy thì tốt quá, nếu được như vậy thật đúng là tốt quá. Không cần mời bảo mẫu, thật sự không cần...".

Tôi bước ra đến khuôn viên của bệnh viện lại chảy nước mắt, không rõ đó là cảm giác nhẹ nhõm sau khi được giải thoát, hay là trong lòng có nỗi day dứt không nói thành lời.

Tôi đã mời một bảo mẫu cho ông ấy, trả trước chi phí trong một năm. Sau đó, tôi lại đến nhà ông ấy, thuê công nhân tu sửa lại nhà của ông một chút, tôi đã cố gắng làm đến trọn nhân trọn nghĩa. Không phải vì ông, chỉ vì an ủi nỗi bất an trong lòng. Cái ngày ông ấy xuất viện trở về nhà, tôi không có đi, mà là bảo tài xế trong đơn vị đến đón ông.

Sau khi tài xế trở về đã nói với tôi rằng:

- "Chú Đường nhờ tôi nói tiếng cảm ơn với anh, còn bảo rằng ngay cả con trai ruột của chú, cũng không làm được như vậy".

Những lời này, đã an ủi tôi ít nhiều, khiến tôi cảm thấy nhẹ nhõm phần nào, nhưng loại an ủi này vốn không có duy trì được bao lâu.

Ngày xuân lạnh buốt

Ngày Tết không có ông ấy ở nhà, chúng tôi thấy có chút buồn tẻ, không còn có một người bằng lòng vui đùa vào trong nhà bếp, làm đủ các loại món ăn cho chúng tôi.

Chúng tôi ngồi ăn cơm tất niên trong khách sạn năm sao, nhưng lại không cảm nhận được cái hương vị nồng ấm của ngày Tết nữa. Con trai trên đường về nhà nói:

- "Con muốn ăn món cá chép do ông nội làm".

Vợ tôi nháy mắt ra hiệu cho con trai đừng có nói nữa, nhưng mà, con trai trái lại quậy càng dữ dội hơn:

- "Tại sao mọi người lại không để cho ông nội về nhà đón Tết, mọi người thật đúng là xấu xa mà!".

Vợ tôi tức giận giáng cho con trai một cái bạt tai thật mạnh. Nhưng cái bạt tai đó giống như là đang đánh vào mặt tôi vậy, khắp mặt sưng lên đau đớn. Một câu nói của con trai, khiến cho điều chúng tôi tự thấy an ủi đều đã sụp đổ tan tành.

Tôi từ trong kính chiếu hậu, nhìn thấy đôi mắt của mẹ cũng đang đỏ hoe. Không nghĩ cũng hiểu, đó là

ngày 30 Tết buồn tẻ biết mấy. Tôi thấy rất nhớ năm ngoái, cái năm mà ông ấy vẫn còn ở nhà chúng tôi, một gia đình ấm cúng hạnh phúc...

Không biết giờ này, chú Đường đang đón Tết với ai? Liệu có nhớ đến chúng tôi chẳng? Liệu có vì sự vô tâm của chúng tôi mà trong lòng cảm thấy tủi thân?

Về nhà

Sau khi tiếng trống đầu xuân vang lên, tôi lái xe đi đến chỗ của chú Đường. Ông ấy bước những bước chân tập tễnh ra mở cửa cho tôi, nhìn thấy tôi, miệng đang nở nụ cười, trong mắt lại đầm lệ.

Đi vào ngôi nhà lạnh lẽo của ông, nước mắt của tôi cũng không thể ngăn lại được nữa. Tôi cầm điện thoại lên gọi cho con trai của ông ấy, sau khi mắng chửi cho anh ta một trận, bắt đầu gói sủi cảo cho ông.

Bảo mẫu đã về nhà đón Tết rồi, trên đầu giường đã chuẩn bị sẵn điểm tâm đủ cho ông ấy dùng đến ngày 15, trong lòng tôi cũng thầm trách mẹ.

Những chiếc sủi cảo nóng hổi cuối cùng đã khiến trong nhà ông ấy có được một chút không khí ấm cúng của ngày Tết. Chúng tôi cứ ăn một miếng sủi cảo, nước mắt của cả lại lăn chã tuôn rơi.

Buổi sáng tinh mơ của ngày mừng một, tôi lảo đảo rời khỏi căn nhà của ông, tôi đã uống rượu, đậu xe ngay dưới lầu của nhà ông ấy, một mình đi trên con đường lạnh tanh, trong lòng đầy rẫy thê lương.

Điện thoại reo lên, là vợ gọi đến:

- "Anh ở đâu vậy hả?".

Tôi phát hỏa lần nữa:

- "Tôi đang ở trong nhà của một ông lão cô độc, nghe rõ chưa hả? Chúng ta là loại người gì vậy hả? Khi ông ấy có thể đi lại được, chúng ta lợi dụng người ta; bây giờ ông không cử động được nữa, chúng ta lại gửi trả về. Lương tâm của chúng ta phải chẳng đã bị mất hết rồi sao, vậy mà còn đòi học theo người ta nói nhân nghĩa đạo đức, tôi khinh!".

Ở trên đường cái, tôi mắng chửi bản thân mình thật tẻ nhạt, mắng đủ rồi, mắng mệt rồi, tôi không chút do dự mà chạy trở lại, cồng ông ấy trên lưng rồi đi ra bên ngoài. Ông giãy giụa, hỏi tôi:

- "Con làm vậy là sao?".

Tôi lấy giọng điệu chắc nịch mà nói với ông rằng:

- "Về nhà".

Ông nội mà, chính là để chúng ta yêu thương

Ông ấy đã trở về. Người cảm thấy vui nhất là con trai tôi. Nó vừa ôm vừa hôn ông, luôn miệng đòi ăn món cá chép, đòi ăn món bánh quai chèo, muốn làm thê siêu nhân.

Vợ lôi tôi vào trong phòng, hỏi tôi:

- "Anh điên rồi sao? Ngay đến cả con trai ông ta còn không lo cho ông ta, anh dẫn ông ta về nhà làm gì vậy?".

Tôi không còn nổi nóng nữa, ôn hòa nhã nhặn nói với cô ấy:

- "Con trai ông ấy làm chuyện không đúng, đó là chuyện của anh ta, không nên lấy đó làm cái cớ để chúng ta bỏ rơi ông ấy".

Anh không yêu cầu em phải xem ông ấy như bố chồng của mình, nhưng mà, nếu như em yêu anh, nếu như em biết nghĩ cho anh, thì hãy xem ông ấy như người nhà, bởi trong lòng của anh, ông ấy chính là người nhà, chính là người thân, bỏ rơi ông ấy thì rất dễ dàng, nhưng không giấu được nỗi day dứt trong tâm. Anh muốn tâm mình được thanh thản một chút, chỉ đơn giản vậy thôi".

Cùng một lời này, khi nói với mẹ, bà nước mắt như mưa, nắm chặt lấy tay tôi nói rằng:

- "Con trai à, mẹ thật không ngờ con lại có tình có nghĩa như vậy".

Tôi nói:

- "Mẹ, mẹ yên tâm đi. Nói hơi khó nghe một chút, cho dù sau này có một ngày, mẹ mà đi trước chú ấy, con cũng sẽ phụng dưỡng chú ấy đến cuối đời, với thu nhập của con hiện giờ, nuôi chú ấy nào là chuyện khó gì? Thêm một người thân, thì có gì không tốt chứ?".

Một lúc sau, con trai tôi đi vào xin tôi: "Bố ơi, đừng có gủi ông nội về nữa. Sau này, con sẽ chăm sóc ông ấy. Sau này bố già rồi, con cũng chăm sóc bố mà!".

Tôi ôm con trai vào trong lòng, trống ngực đập thình thịch, thật may là vẫn chưa quá muộn, còn may chưa để lại một ấn tượng bất hiểu trong lòng của con. "Ông nội mà, chính là để cho chúng ta yêu thương, sao lại gủi đi được nữa!". Tôi mở miệng nói đùa với con trai, để củng cố niềm tin vững chắc cho nó...

Độc xong, bạn có linh ngộ được đạo lý giản dị trong đó hay không?

Thật ra cha mẹ vốn đòi hỏi không nhiều, chỉ là một lời chào hỏi: "Cha, mẹ hôm nay có khỏe không?", chỉ cần mua một ít thức ăn khuya, nấu một bữa tối đơn giản, trước khi ngủ đắp chăn cho họ, trời lạnh thêm áo ấm, đeo găng tay giúp họ, chỉ những cử chỉ rất nhỏ thôi cũng sẽ khiến họ thấy ấm áp vui vẻ rất lâu.

Có những lúc, tôi thường hay nghĩ: "Tôi mong con cái của tôi sau này sẽ đối xử với tôi thế nào đây?". Tôi tin rằng, đời người là một vòng tuần hoàn; bây giờ bạn đối đãi với cha mẹ như thế nào, sau này con cái của bạn cũng sẽ đối xử với bạn như vậy.

Bạn thân mến, trên đời này ân tình khó trả nhất chính là ân tình của cha mẹ, mong chúng ta đều có thể lấy tâm hiếu thuận mà chăm sóc cho cha mẹ, lấy tâm cảm ân mà hiếu thuận với cha mẹ!

Sinh mệnh không đòi hỏi chúng ta phải trở thành người tốt nhất, mà chỉ đòi hỏi chúng ta cố gắng hết sức mà thôi!

Cây muôn lạng mà gió chẳng ngừng, con muốn tận hiếu nhưng song thân không còn nữa. Chuyện khó chờ đợi nhất trên đời này, chính là hiếu kính cha mẹ, đừng đợi đến khi mất đi rồi mới hối tiếc rằng bản thân ngày trước không biết trân quý...

● **Tiểu Thiện**
dịch từ Cmoney.tw

Hữu duyên thiên lý

Tâm sự em tình thơ hai bức
Trời Việt Nam Tây Đức xa xôi
Đầu chưa giáp mặt ngỏ lời
Thơ em xao xuyến bồi hồi lòng anh

Thơ em không tím xanh màu mực
Chứa chan lời thành thực tâm giao
Chuyện ngày sau biết ra sao
Đường đời vạn nẻo nở đầu tạ tử

Thơ em viết Tháng Tư vào hạ
Phương trời tây nắng đã mừng xuân
Tưởng người yêu đầu xa xăm
Sớm chiều lẻ bước âm thầm chốn quê

Xin em nhớ... ngày về đầu muộn
Biết chờ nhau thêm mặn nồng duyên
Bây giờ mới biết chưa quen
Tình thơ lá gió cành chim nhịp cầu

Em Saigon tâm đầu ý hợp
Tuổi học trò trường lớp thân thương
Tình em vượt mấy trùng dương
Lòng anh ấm lại quê hương những chiều

Đường anh đi còn nhiều mưa nắng
Hơn bao năm thiếu vắng tình thân
Lời em trao gửi ân cần
Độc thơ xa, tưởng như gần bên em

Anh vẫn tin hữu duyên thiên lý
Tuy sơ giao tình ý đạt dào
Đêm đêm từng giấc chiêm bao
Gặp người trong mộng ngọt ngào lời thương

Tay trong tay trên đường phố vắng
Em Saigon ứng nắng má hồng
Bao lâu còn biết đợi mong
Phút giây tương ngộ ấm lòng bên nhau...

Bốn ba năm niềm đau còn đó
Mảnh dư đồ, cướp bóc luân phiên
Saigon uất nghẹn Thủ Thiêm
Học đường, giáo xứ búa liềm chẳng tha

Đợi em nhé như ta vẫn đợi
Ngày quê hương phát phối cờ vàng
Hồng tươi ba vạch năm ngang
Pháo hoa rộ rỡ xuân sang hẹn thề.

30.4.18

● **nguyễn song anh**

Nhớ tiếng à ơi

À à ơi tiếng ru muôn đời...
Phạm Duy

• Hoàng Quân

Đám bạn đồng nghiệp lao xao hỏi nhau, có nên đi Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ chẳng. Ban đầu, nhận được thư mời đi dự hội nghị nhân viên tài chánh của hãng, ai nấy vui như hội. Ba ngày sẽ họp hành liên miên. Nhưng buổi tối, sẽ có những màn tiệc tùng chiêu đãi rất xôm tụ. Trước khi đi một tuần, tình hình an ninh của Istanbul có nhiều biến động, do cuộc họp của Khối Liên Minh Bắc Đại Tây Dương. Có những biểu tình phản đối, có xô xát đụng độ giữa cảnh sát và các nhóm quá khích. Hội đồng quản trị của hãng thông báo gấp, nếu nhân viên nào cảm thấy không yên tâm, có thể hủy chuyến đi, mặc dù cuộc hội nghị mang ý nghĩa quan trọng cho tất cả thành viên.

Tôi cũng dẫn đo. Buổi tối nghe trên *radio* có một vụ nổ trên máy bay. Dù chẳng gây thiệt hại, nhưng mọi người hoang mang hớn. Thiên hạ gửi *email*, *SMS* tứ tung hỏi chuyện. Buổi sáng nghe tin mới trong ngày, có một vụ cướp phi cơ trên chuyến bay từ Munich đến Istanbul. Sau đó, người ta cho biết, đó chỉ là hành động điên rồ của một người đàn ông muốn làm áp lực với vợ.

Tuy đã nhận được "giấy phép đi đường" của chồng con, tôi vẫn băn khoăn hỏi quanh. Ai cũng nói, báo chí ưa thổi phồng tất cả, để thỏa mãn tính tò mò và thói quen thích nghe tin "nóng" của độc giả. Mọi chuyện có thể xảy ra, bất cứ lúc nào, khắp nơi, chẳng kiêng nể ai. Tôi nhớ, hồi nhỏ có đọc truyện cười. Người kia, sợ chết, chẳng dám làm gì, chẳng dám đi đâu, vì sợ tai nạn xảy ra. Anh ta nằm ì trên giường. Vậy mà, cuối cùng anh ta tử nạn, vì lò xo giường đâm trúng người. Ừ, như người Việt mình hay nói, giày dép còn có số mà.

Xe buýt chở chúng tôi từ phi trường về khách sạn. Tôi không hề nhận ra không khí căng thẳng ngột ngạt như báo chí tường thuật. Đường phố có nhiều cây xanh. Nhà cửa khang trang tươi tắn. Khách sạn ở bên bờ Bosphorus. Từ đại sảnh, bên những bồn hoa thiên điều (*Strelitzia reginae* hay còn gọi là *bird of paradise*), tôi nhìn ra sông, phong cảnh thật hữu tình.

Buổi chiều, xếp tôi mách nhỏ:

- Có một người Việt Nam từ văn phòng bên Pháp. Cũng là *controller*. *A nice guy*. Lát nữa tôi dẫn Thi đến giới thiệu với cậu ấy nhé.

Tôi tròn mắt, hồi hộp. Có lẽ như một thói quen của người tây phương, xếp ưa dùng chữ *nice*. Riêng với tôi, hề gặp người Việt, tất nhiên là *nice* hơn người... không phải Việt. Đang thèm nói chuyện tiếng Việt, được như vậy, buồn ngủ, quả gặp chiếu hoa đó chứ.

Hình minh họa Nguyễn Đức Tuấn Đạt

Vừa lúc đó xếp vẫy tay, rồi rít:

- Pierre, Pierre lại đây. - Quay qua tôi- Tôi để cho hai người đồng hương hàn huyên tâm sự nhé.

Thông tin của xếp thật chính xác. Pierre có ngoại hình của một người Việt. Pierre bắt tay xếp:

- *Thank you for bringing the Vietnamese together.*
- Nhìn tôi- *Hi Thi, nice to meet you.*

Tôi nghĩ, không cần phải ngại xếp mà nói tiếng Anh với nhau, tuân ngay một tràng:

- Chào anh Pierre. Mới nghe xếp kể về anh đó.

Pierre bỗng lộ vẻ bối rối:

- *Sorry, I cannot speak Vietnamese.*

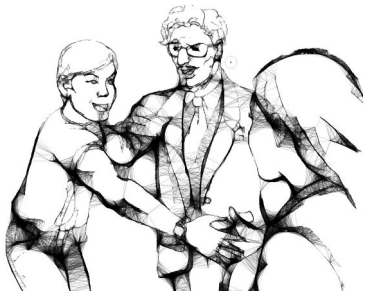
Tôi chưng hửng, bèn lịch sự một cách nhạt nhẽo rằng:

- Chẳng sao, mình nói tiếng Anh với nhau cũng được.

Chúng tôi trao đổi bằng quơ đôi chuyện. Đại khái vào hãng này lúc nào, công việc ra sao, trước làm ở đâu. Hai người Việt nói chuyện với nhau bằng ngôn ngữ không phải tiếng mẹ đẻ. Cùng nói tiếng Anh, Pierre phát âm, có mùi *phô-mai Camembert*. Tôi nói, có vị bún bò Mụ Rớt. Chung chung, câu chuyện chúng tôi nhạt như nước ốc. Pierre kể, cha của anh qua Pháp từ hồi người Pháp chưa biết Điện Biên Phủ ở đâu. Thuở đó, nơi kinh đô ánh sáng hiếm các cô gái Việt, ông đành lập gia đình với người em mắt nâu. Pierre kể, cha anh quê ở Konto. Tôi lờ mờ đoán có thể ông ấy gốc Cam Bốt. Sau một hồi Pierre cắt nghĩa lòng vòng tôi mới hiểu là, ông cụ quê ở Cần Thơ. Coi như tôi buồn ngủ rục cả mắt, mà manh chiếu này sao khó dùng quá. Tôi hết cả háo hức. Chẳng biết nói chuyện gì nữa. Chắc Pierre cũng đang tự hỏi, phụ nữ nơi quê cha mình sao mà nhàn nhạt, chẳng có màu sắc gì. Vừa lúc đó, có tiếng thông báo trên loa phóng thanh, mời mọi người về hội trường. Cả hai dường như cùng cố giấu tiếng thở ra nhẹ nhõm.

Buổi chiều, hãng đặt tiệc ở một nhà hàng lớn. Nhà hàng ngày xưa là lâu đài xây dở dang, bị trận hỏa hoạn nên thiệt hại nặng. Sau này, một tay có đầu óc kinh doanh với tài kinh bang tế thế, biến những bức tường ám khói thành nhà hàng cao cấp. Giữa sân chính, mọi người đang điên cuồng theo những điệu nhạc. Đám bạn đồng nghiệp lôi kéo rú nhảy. Tôi cười, lắc đầu. Christian nói to như cổ át tiếng nhạc:

- Thi chẳng bao giờ nhảy nhót sao?

Hình minh họa Nguyễn Đức Tuấn Đạt

Tôi nửa gật, nửa lắc, ai hiểu sao thì hiểu. Trời ơi, hồi mới qua Âu Châu, năm đầu khi học Đức ngữ, thuở đó, đâu có nhiều nhạc Việt Nam, chỉ có mỗi cuốn băng *cassette Máy Bốn Phương*. Đám học trò chúng tôi rộn ràng *chachacha: đàn nhịp nhàng cùng nhau chung bước*. Với cuốn Khánh Ly *Tango*, tôi bao sân cả 10 bài, cho đến khi người coi máy thay băng nhạc khác. Bây giờ, tôi treo giò. Tại, ở đây không thiên thời, địa lợi, nhân hòa. Tôi lững thững dạo ra phía bờ sông. Sát bờ sông, người của nhà hàng trải những tấm thảm lớn, có những gối tựa bên cạnh chân bàn. Laura và Anette mời mọc:

- Ngồi đây chơi với tụi này luôn.

Tôi sà xuống. Nói chuyện một tí, mới hay, Anette vì có bầu nên tránh nơi ồn ào. Laura đang thất tình nên tìm nơi vắng vẻ. Tôi hơi tức cười:

- Tôi chẳng ở vào trường hợp của cả hai bạn.

- Vậy Thi ngồi đây làm gì?

- Ngắm cảnh. -Tôi khoát tay chỉ ra sông.

Tôi cảm thấy hình như mình có cũng có lý do khi ngồi đây. Cắm cảnh trắng nước, nên nhớ nước, thương nhà chẳng. Tôi nhìn qua bên phần Châu Á của thành phố, bên Anatolien.

Biết tin đi Istanbul từ lâu, tôi dự định sẽ tìm hiểu thêm về thành phố liêu trai này. Nhưng vì cố tật lười, đổ tội cho bận bịu. Cho nên, đến đây chỉ nhớ mang máng rằng, Istanbul với hơn mười triệu dân, là thành phố lớn nhất của Thổ Nhĩ Kỳ. Istanbul, thành phố với lịch sử hơn ba ngàn năm, ngày xưa là Constantinopel, thành phố duy nhất trên thế giới trải dài trên hai lục địa: châu Á và châu Âu. Đến đây tôi còn biết thêm một điều: Con sông, hay đúng hơn, cửa biển Bosphorus ngăn thành phố trên hai phần lục địa. Ngồi bên bờ sông bên này, nhìn qua bên kia là châu Á, lục địa quê nhà tôi. Tưởng tượng, nếu cứ nhắm phía đông đi miết, là tới nhà. Trăng mười bốn sáng vắng vặc. Ánh trăng trải dài bàng bạc trên mặt nước. Nhớ ngày xưa còn nhỏ, tôi thích chạy theo trăng. Ngược mặt nhìn trăng, mình bước chậm, trăng kiên nhẫn đi theo, mình chạy nhanh, trăng cố gắng quít cho kịp.

Quay qua bên trái nghe xuýt xoa, *fantastic*. Quay bên phải nghe *magnifique*. Tôi ngồi giữa cũng muốn buột miệng: tuyệt vời. Tôi muốn được trầm trở trong tiếng Việt thân yêu của mình. Bỗng dưng tôi thèm nói, thèm nghe tiếng Việt kinh khủng. Tôi nghĩ, mình có thể chơi ngông, lấy điện thoại di động, cho hệ thống sóng của Vodafone, chạy lòng vòng từ Đức qua Thổ Nhĩ Kỳ, tìm gặp sóng Turkcell. Cuối tháng, tôi sẽ

nhận hóa đơn năm bảy đồng một phút. Chẳng sao! Tôi đã quen nộp tiền cho hãng điện thoại. Chi tiền cho sinh hoạt nghe và nói trên hệ thống viễn thông đối với tôi luôn là một chi tiêu chính đáng. Nhưng, bây giờ đã hơn 11 giờ đêm. Tưởng tượng chồng con đang ngái ngủ, sẽ tỉnh hẳn, hốt hoảng, tưởng tôi gặp chuyện gì ở đây. Rồi sẽ bực bội, nếu tôi nói, chỉ thích nghe và nói chuyện tiếng Việt. Bây giờ đang giữa tuần, ai cũng còn ngày dài trước mặt. Mặc cho tiếng nhạc điên cuồng bám theo, tôi thả hồn theo *đêm mùa trăng úa làm vỡ hồn ta...*

*

Tôi tìm Anne, tính nói cho Anne biết tôi về phòng trước. Anne đang ngồi chuyện trò với người bạn đồng nghiệp. Anne vui vẻ:

- Thi à, giới thiệu với bạn, đây là anh Jacques, trưởng phòng pháp lý. - Quay qua Jacques. - Đây là Thi, tôi đã kể cho anh nghe đó.

- Chào em. Tôi nghĩ em tên Thi chứ không phải Ti.

Tôi ngạc nhiên quá đỗi, lần chút thích thú. Trong văn thư ở hãng, người ta viết đúng tên tôi, nhưng khi nói, phát âm nghe như Ti. Tôi chẳng buồn sửa đổi.

- Chào anh Jacques. Đúng rồi. Sao anh hay quá vậy?

Jacques kể chuyện, bằng tiếng Anh, nhưng thỉnh thoảng pha vài chữ tiếng Việt. Jacques làm việc với tư cách luật sư tư vấn cho một hãng thầu xây cất ở Sài Gòn hai năm. Nói chung, tôi ít có cảm tình với dân luật. Tôi có cảm tưởng như họ luôn "bẻm mép". Có lẽ thói quen luôn lách giữa chữ nghĩa, luật lệ trong nghề nghiệp ăn sâu vào đời sống thường nhật của họ. Hơn nữa, hồi còn ở đại học, tôi ngất ngư con tàu đi, khi làm những chứng chỉ về luật kinh doanh thương mại. Xém mấy lần ca cẩm, "thi không ăn ớt thể mà cay". Nói chuyện với Jacques một hồi, nghe Jacques kể chuyện ăn bún bò, ăn bánh bèo, ác cảm với dân luật dần đổi thành mỹ cảm qua Jacques. Jacques khoe, ở Đức, có lần thèm ăn phở quá, Jacques vào nhà hàng tàu, hỏi món phở. Chủ tiệm là người Việt, họ không có món phở trên thực đơn nhà hàng. Nhưng tình cờ, ngày đó họ nấu phở trong bếp nhà. Thấy Jacques ngộ ngộ. Họ đãi Jacques tô phở. Từ đó, Jacques thành người quen của tiệm. Tôi cố nén cười, khi chợt nghĩ đến câu chuyện ví von nhảm của cơm và phở. Không biết lúc ở Việt Nam có ai kể cho Jacques nghe, cơm là vợ, phở là bồ, sáng đưa cơm đi ăn phở, trưa đưa phở đi ăn cơm là gì không.

Ngày sau, tôi phải bươn bả chạy theo tiếng Anh trong những bài thuyết trình, để đến giờ thảo luận nổi tiếp khỏi "ấm ở hội tề." Mãi đến chiều mới được thông thả, lòng vòng dăm ba phút, hẹn nhau uống nước. Tôi bước vào tiệm cà phê, đang ngó quanh quất tìm chỗ trống. Đám bạn đồng nghiệp nhanh chân thiệt. Mới đó mà ai yên chỗ nấy rồi. Tôi định chạy lại phía Laure, vừa khi đó tôi nghe tiếng gọi, "Thi ơi!". Tôi giật cả người. Đang định thần xem thử mình có nghe lầm chẳng. Lại nghe, "Thi ơi, *join us*." Tôi quay nhìn góc phải của tiệm, nhóm bạn đang cười vui, tay ngoắt ngoắt. Lúc đó, tôi thấy Jacques ngồi đầu bàn, đang nhích người vào bên cạnh:

- Thi ơi, *come here*.

Tôi đến ngồi bên cạnh Jacques, lại ngạc nhiên và thích thú, hỏi Jacques bằng tiếng Anh:

- Anh học chữ "ơ" này ở đâu vậy?

- Máy năm ở Việt Nam, chữ ơ là chữ tôi học đầu tiên đó. Jacques vui vẻ.

Đám bạn đồng nghiệp lao nhau:

- Ơ nghĩa là gì?

Tôi chậm rãi giải thích:

- Ơ là tiếng đệm, tách riêng không có nghĩa cụ thể. Nhưng khi đi chung với chữ khác, nhất là với đại danh từ, hoặc tên riêng, đôi khi lại là tất cả.

Đám đồng nghiệp cười thích thú, kêu nhau ơi ơi, *Sweetheart* ơi, *Liebling* ơi... Mặc không khí ồn ào chung quanh, tôi ngồi im, tưởng tượng như được nghe, "Em ơi, bé ơi, cưng ơi." Ui chao, nếu thọ đến trăm tuổi, tôi vẫn xao xuyến tâm hồn, khi nghe những tiếng à ơi của tiếng nước tôi.

Từ ngày đổi qua hãng này, tôi không còn cảm thấy khó chịu khi ai hỏi tôi từ đâu đến. Văn phòng của hãng ở Đức chưa tới 200 nhân viên, mà có gần 30 quốc tịch. Nhóm *Controller* ở Munich với một người Thụy Điển, một người Hy Lạp, một người Pháp. Tôi là người Đức duy nhất. Là người có quốc tịch Đức, nói tiếng Đức tương đối thành thạo. Họ cũng nói vớ vẩn đôi câu tiếng Đức. Nhưng không cảm thấy thật sự cần thiết học thêm thứ ngôn ngữ khắc nghiệt này. Tự nhiên tôi thành cầu thủ đá sân nhà. Tôi thấy thoải mái hơn khi nói tiếng Đức, dù bây giờ trong công việc tôi ít xài. Có lẽ không sợ người Đức "thiệt" xét nét, táy máy sửa sai. Có lần Dimitri gặp vấn đề với nhà ở, hí hoáy viết thư khiếu nại rằng, nước không đủ nóng, lò sưởi không đủ ấm. Dimitri hỏi Erik lui tới hoài. Thấy Erik hết đường binh, Paul hướng về tôi:

- Sao mấy bạn không hỏi Thi? Tiếng Đức là *Muttersprache* (tiếng mẹ đẻ) của cô ấy mà.

Tôi cười:

- Giúp các bạn hả? Tôi sẵn sàng. Ờ, tôi xong trung học, đại học Đức. Thời gian tôi sống ở đây bằng thời gian tôi sống ở Việt Nam. Nhưng tiếng mẹ đẻ của tôi là tiếng Việt.

Tôi nói thầm trong bụng, tiếng Đức chắc giống tiếng mẹ... ghê. Bởi, tôi đã có lần dờ khóc, dờ mếu vì tiếng Đức. Lúc còn làm ở hãng cũ, tôi là thành viên duy nhất không phải Đức chính cống trong nhóm. Tôi đã cảm thấy cái sự "không quốc tế" của môi trường làm việc, dù đây là phòng Tín Dụng Quốc Tế của ngân hàng lớn thứ hai ở Đức. Trong bản phân tích báo cáo tài chính, chúng tôi dùng tiếng Anh. Nhưng đôi dòng tóm tắt lời bàn... Mao Tôn Cương, chúng tôi phải viết bằng tiếng Đức. Thật ra, đôi dòng tóm tắt đó chẳng đòi hỏi phải lằng lằng văn chương Bertholt Brecht, hay trơn tru chữ nghĩa Heinrich Boell. Thời gian đầu học việc, tôi lấy mấy tập hồ sơ cũ, những bộ đơn đã được hội đồng quản trị chấp thuận, đem ra nghiên cứu, lựa nhiều trường hợp tiêu biểu khác nhau. Mỗi trường hợp, tôi "chôm" một câu mẫu, rồi cứ vậy chỉ thay đổi chủ từ, túc từ tí tí. Còn động từ, tôi không đụng đến, vì biết các tiếp đầu ngữ trong văn phạm Đức nguy hiểm chết người. Làm ăn

suôn sẻ như vậy. Đại đa số các đơn xin tín dụng tôi đều bàn vào. Lần nọ, tìm hoài không đủ lý do xin chấp thuận, tôi đành phải bàn ra, từ chối khoản hạn mức tín dụng vay nóng. Xếp của tôi gật gù, cho tôi có lý, đồng ý như lời đề nghị của tôi. Ngày hôm sau, cô Bauer đồng nghiệp bên phòng Quan Hệ Quốc Tế, người đã gửi đơn xin cấp tín dụng cho một ngân hàng Nam Dương, gọi cho tôi. Vừa câu thăm hỏi ngắn gọn bài bản xong, cô đổi giọng hạch sách:

- Tại sao chị lại đề nghị từ chối đơn này?

- Mọi lý do tôi đã ghi rõ ràng. Xin chị cứ đọc kỹ trong khung tóm tắt.

- Tôi đọc rồi. Chị viết như vậy là sai. -Giọng cô Bauer gay gắt.

- Không đâu chị. -Tôi bắt đầu cảm thấy bực bội. Yêu cầu chị so sánh các con số trong bản báo cáo tài chính.

- Không phải tôi nói con số sai. Mà câu văn chị viết sai. -Giọng cô ta khiêu khích.

- Sai chỗ nào?

Hình minh họa Nguyễn Đức Tuấn Đạt

Tôi chột dạ. Vừa hỏi, vừa đọc lại mấy dòng chữ trong bộ hồ sơ:

- Tôi không thấy lỗi văn phạm nào cả. -Tôi cố giữ giọng bình tĩnh.

Ngày xưa khi còn trung học Đức, thầy cô khó tìm ra lỗi văn phạm trong các bài luận văn của tôi. Nhưng có thầy cô đùa, văn phong Đức ngữ của tôi nghiêm chỉnh và hơi cổ hay đúng ra lỗi thời.

- Văn phạm không sai, nhưng người Đức không nói như vậy.

Tôi thấy máu nóng dồn hết trên mặt. Tôi lên giọng:

- Vậy thì vấn đề ở đâu? Văn phạm đúng. Người viết là tôi. Tôi cũng là người Đức mà. - Tôi giật mình, nghe chính miệng mình buông ra một câu quái đản, chẳng lọt tai. Bình thường, tôi không bao giờ nói ra câu này, mà không kèm thêm đôi lời thanh minh. Rằng, tôi chỉ là người Đức trên căn cước, giấy thông hành. Chứ tôi thực sự là người Việt.

- Ý tôi nói là người nói tiếng Đức như tiếng mẹ đẻ, sẽ không bao giờ viết câu văn như vậy. Cô ném cho tôi một câu chí tử.

- Chuyện đó tôi sẽ xem lại. Nhưng đó chẳng phải là lý do để thay đổi quyết định về bộ đơn này.

Tôi chấm dứt cuộc điện đàm bằng câu nói bị động và cảm thấy không ổn của cái sự người Đức mà không phải Đức của tôi.

Ralph, bạn đồng nghiệp ngồi đối diện, ban đầu không để ý. Nhưng đến những câu sau cùng, khi tôi bắt đầu lớn giọng, chăm chú nhìn tôi dò hỏi. Gác điện thoại, tay tôi còn run. Giọng tôi như nghẹn lại:

- Ralph, làm ơn đọc giúp tôi đoạn tóm tắt này và chỉ cho tôi cách viết khác cho chuẩn đi.

Đầu sau đó, Ralph đoán chắc với tôi, đó là câu văn rất bình thường, rất Đức. Rằng cô Bauer đã có cái biệt danh *Hexe* (mụ phù thủy), vì cái tánh nhọn mồm của cô. Tôi vẫn luôn cảm thấy không thoải mái, khi phải dùng tiếng Đức như tiếng mẹ đẻ với những người Đức thật.

Mùa hè tôi bị dị ứng phấn hoa. Thấy tôi sực sịt, hắt hơi, Ralph hỏi han:

- Bộ bị cảm cúm hả?

- Không, tôi bị dị ứng *Pollen* (phấn hoa).

Có lẽ tôi phát âm chưa đủ "đô". Ralph cười tùm tùm:

- Hồi giờ tui đâu có dè Thi kỳ thị chủng tộc, không hạn tại *Polen* (Người Ba Lan) hả?

Tôi hiểu liền, xụ mặt xuống. Ralph liền nói ngay:

- Giỡn chút thôi, tôi hiểu Thi muốn nói gì. Nhưng, ráng uốn lưỡi lâu hơn một tí, vì hai chữ /ở giữa lộn.

Tôi nói cảm ơn, cảm thấy hơi hơi mắc cỡ.

Lần khác, bữa ăn trưa, tôi khéo khéo trái ô-liu trong đĩa rau trộn, Ralph nhìn tôi:

- Đang nghiên cứu gì đó?

- Tôi không thích *Olive*.

- Ô, chắc anh *Oliver* sẽ thất vọng, khi biết Thi không thích anh ta.

Tôi tròn mắt nhìn Ralph, chẳng hiểu tại sao Ralph nói như vậy. Một giây sau, tôi hiểu, mím môi nhìn tránh ra cửa sổ. Ralph cười cười cầu hòa:

- Tôi rất thích nghe Thi nói tiếng Đức. *So suess*. Ngộ lắm. Thỉnh thoảng, Thi nhấn giọng hơi chệch một tí, tôi hiểu Thi. Nhưng vẫn thích hiểu lệch theo một tí. Nói vậy chứ, nếu tôi mà nói tiếng Việt, chắc có nhiều ngộ nhận kinh hoàng lắm, phải không.

Hình minh họa Nguyễn Đức Tuấn Đạt

Đương nhiên "cha nội"! Tiếng Việt của chúng tôi, mấy thanh dấu không đúng chỗ, hiểu lầm, hết biết đường gỡ. Chị bạn đi Mỹ về, vui vẻ dúi vào tay tôi đĩa hát:

- Mình có dặt về cho Thi một chàng TN đây.

Tôi cảm ơn chị rồi rít. Đứng tim đen của nàng rồi. Tôi mân mê đĩa nhạc. Vẫn tiếp tục chuyện trò với chị bạn về xứ cờ hoa. Nhưng mắt đang cố giải mã những dòng chữ li ti, ghi tựa những bài ca. Ô, những bài hát tôi quen, tôi thích *Mộng Du, Đốc Mơ*. Mắt tôi gặp bản nhạc *Hùng Hồ*. Trời ơi, bộ hết nhạc hay sao mà ca sĩ lại hát bản nhạc nghe... thượng căng chân, hạ căng tay như vậy. Dù câu chuyện về phổ Việt giữa đất Mỹ rất hào hứng, đầu óc tôi cứ lẩn quẩn quanh bài hát. Tôi tò mò quá sức, định mở miệng hỏi chị bạn cho phép mượn máy nghe thử, thì lúc ấy chị có khách đến. Tôi từ giả chị, phóng một mạch về nhà, để nghe cho được bản nhạc có mùi... bạo lực. Về nhà, tôi lọ mọ tìm cặp "kính lão" để đọc danh sách cho kỹ càng. Tôi thở phào nhẹ nhõm. Ô, thì ra, chàng trách nàng hững hờ, chứ không phải chàng hùng hổ. Xem chút, tôi hung hăng đòi "bỏ" chàng ca sĩ ruột vì tội chọn sai nhạc.

Phải vậy chứ. Tôi mơ màng nghe nhạc. *Cho dù em không thương, cho dù em ghét bỏ, cho dù em phỉnh phờ... Cho dù em hững hờ... yêu rồi thì không quên, yêu rồi thì không nguôi... cho dù em hững hờ, tình này riêng tặng người thôi*. Chao ôi, tiếng Việt tuyệt vời.

*

Mấy hôm ở Istanbul, sao mà dài đằng đẵng. Ngày cuối, thiên hạ rủ nhau ra phố chợ uống cà phê Thổ. Tôi cù rử như con gà nuốt dây thun. Tôi chẳng háo hức đi uống chất nước màu nâu, nghe đâu đắng không thua gì trà khổ qua. Uống vào tim đập thình thịch như thể gặp... tiếng sét ái tình. Tôi loanh quanh trong khuôn viên khách sạn chờ giờ ra phi trường. Tôi vẫn có nỗi nhớ gia đình, mỗi khi đi làm xa nhà. Nhưng lần này, không những nhớ người nhà, mà còn như nỗi nhớ quê nhà, nhớ tiếng nước nhà. Có lẽ là hiện tượng của những người lớn... tuổi chẳng.

Tôi đẩy cửa, khệ nệ bê túi xách hành trang linh kính vào nhà. Bê, dù đã vào tuổi thanh niên, vẫn là con nít khi trông mẹ về.

- Mẹ ơi, Mẹ à, Mẹ có quà gì cho con không?

Đột nhiên trong lòng tôi tràn ngập niềm vui. Tôi đã về đến nhà, à ơi, ơi à. Thì ra, mấy hôm nay tôi vẫn có cảm tưởng "mắc cạn" bởi không được nói, không được nghe tiếng mẹ đẻ. Mở túi xách, lấy cho con mấy thỏi sô-cô-la, mấy hộp kẹo đặc sản của Thổ. Bê vẫn ríu rít:

- Mẹ ơi, Mẹ đi qua Thổ có gì vui không?

Không trả lời câu hỏi của Bê, tôi ôm chàng lấy con:

- Mấy hôm nay mẹ nhớ tiếng à ơi, nhớ quá trời.

Tháng Mười Hai 2004

Hoàng Quân

Trích lời ca trong các nhạc phẩm:

- *Nguyệt Cầm* của nhạc sĩ Cung Tiến

<https://www.youtube.com/watch?v=UdSKfrhL9qY>

- *Hững Hờ* của nhạc sĩ Hồng Khanh

http://www.nhaccuatui.com/bai-hat/hung-ho-tuan-ngoc.qp_4fDhKKJ.html

Là khách lạ, ngay trên quê hương mình!

• Huệ Trân

Có tình cờ không, khi tin tức trên mạng gần đây, cả trong và ngoài nước đều đưa tin và hình ảnh những địa danh như Khánh Hòa, Nha Trang, Đà Nẵng, Quảng Ninh, Bãi Cháy, Hạ Long... đều đang biến dạng thành đất Tàu!

"Đất Tàu" chứ không phải "Phố Tàu" như China Town, Japanese Town v.v... ở Hoa Kỳ, hay ngay như Chợ Lớn khi xưa, là những minh định rõ ràng trên phương diện thương mại, nơi đó, phố đó, với những thỏa thuận dành cho dân tộc đó buôn bán, giao tiếp, giới thiệu, những gì đặc thù của dân tộc họ, với người đồng hương cũng như với người bản xứ.

Những địa danh tại Việt Nam đang được đề cập đến không ở trong dạng thức đó. Hình ảnh phổ biến là những dãy phố, những hàng quán treo biển hoàn toàn chữ Tàu, không có một chữ tiếng Việt! và choáng ngợp tới nhức mắt với 2 màu vàng, đỏ. Cũng theo tin tức thì có những tiệm, ngoài biển viết là bán các loại nước hoa, mỹ phẩm nổi tiếng (nhờ người biết chữ Tàu dịch lại) nhưng vào trong tiệm thì không hề có những món hàng loại đó, nhưng người ra, kẻ vào thì cứ xì xỏ tiếng Tàu, chả có chi thắc mắc! Không biết người bán thực sự bán món gì và người mua thực sự tìm mua gì, thậm chí có tiệm, họ còn tự nhiên thoải mái mua bán bằng tiền Tàu!!

Tất nhiên, đây chỉ là một vài địa danh tiêu biểu được báo chí nhắc tới.

Cũng theo những tin phổ biến rộng rãi, thì nhiều khách du lịch nước ngoài (không phải khách Tàu) khi dừng chân ở những địa danh nêu trên đã không khỏi ngỡ ngàng tự hỏi "*Có mua làm vé du lịch Trung Quốc, thay vì Việt Nam ???*"

Những bi hài kịch này khiến tôi nhớ về thời điểm khoảng giữa năm 2001. Đó là khi ranh giới Việt – Trung bị âm thầm dời đổi, chỉ bằng một cái bảng mới, với tên "Cây số Zero", nằm giữa Ai Nam Quan cũ và Cửa Hữu Nghị bây giờ.

Ranh giới này đã dời sâu vào nội địa Việt Nam, cắt đôi thác Bản Giốc thuộc tỉnh Cao Bằng, từng là thắng cảnh nổi tiếng của miền Bắc Việt Nam, nay một nửa đã thuộc về Trung Quốc. Dân chúng quanh vùng cao nguyên đó, khi nhìn thấy "Cây số Zero" cũng chỉ là nhìn thấy một cách mơ hồ. Chỉ khi có ai đó, hồn nhiên bước qua và bất ngờ bị gọi lại, hỏi giấy tờ, mới được dạy dỗ là đã phạm tội vượt biên giới, vì đây là... đất Tàu!!!

Đất đã vậy, biển thì sao?

Chỉ tạm đọc một góc nhỏ trên nghiencuuquoc@org về chính sách của Trung Quốc đối với tranh chấp biển Đông từ 2007 đến 2012 sẽ hiểu ngay vì sao Trung Cộng có thể đơn phương áp đặt lệnh cấm đánh cá ở biển Đông, đặc biệt là vào những mùa đánh bắt cao điểm đối với ngư dân Việt

Nam; vì sao tàu chiến Trung Cộng có thể coi thường dư luận quốc tế mà nã súng vào những chiếc thuyền đánh cá mong manh của ngư dân Việt Nam, có nơi chỉ cách thành phố Sài Gòn 350 Km!!!... Bị đuổi, bị cấm, bị bắn trên những vùng biển đã nhiều đời nuôi sống ngư dân mà không được nhà nước lên tiếng bảo vệ, che chở, thì chờ đợi chỉ ở những phiên tòa, khi người dân lên tiếng phản đối nhà máy gang thép Formosa của Đài Loan, thải khí độc tràn lan mặt biển khiến hải sản chết trắng suốt dọc bờ biển miền Trung, mà những người dân đó lại bị bắt, bị kết tội, bị bỏ tù...

Nhớ về những thời điểm này cũng khiến tôi nhớ một bài viết cũ, tôi viết đã hơn 10 năm, vì hình ảnh ngày nay quá tương phản!

Lục tìm chồng sách cũ, thấy lại bài viết trên trang giấy đã ngả vàng, tôi đọc lại, khó ngăn nỗi ngậm ngùi, nên xin trích dăm đoạn, chia sẻ nơi đây:

"... Có phải những tầng mây xám thấp, mang theo tiết lạnh cuối đông mới khiến lòng người dễ buồn ngủi khi đọc một đoạn văn, nghe một dòng nhạc? Với tôi, hình như không! Tôi không thường bị ngoại cảnh kéo chùng xuống, mà những sự kiện phi thường trong thâm lặng lại là những gì dễ khiến tôi sững sốt bàng hoàng. Như hôm nay, ngoài vườn đang tràn ngập nắng vàng, mây xanh, gió mát và chim hót líu lo. Vậy mà tôi đang thốn thức vì vừa đọc một bài trên báo, viết về những người mẹ Tây Tạng can đảm, âm thầm đưa con nhỏ vượt Hy Mã Lạp Sơn với một ước mong duy nhất là gửi được con mình cho các ngôi trường của người Tây Tạng lưu vong, ở Napal hay Ấn Độ, nơi đó, những người mẹ hy vọng con mình được hướng dẫn nền giáo dục Tây Tạng và sẽ giữ được giáo pháp của Phật Giáo Tây Tạng.

Vượt Hy Mã Lạp Sơn đồng nghĩa với vượt ranh giới giữa sống và chết, vì muôn trùng hiểm nguy của chênh vênh đèo núi, của tuyết phủ rêu phong, của những họng súng biên phòng hờm sẵn, của đói, lạnh, thương tích... Vậy mà, những người mẹ vẫn đưa con ra đi; gửi được con rồi, lại đơn độc vượt núi băng rừng trở về, trong tâm trạng kiếp này đành vĩnh biệt!

Bi thương đến thế, nhưng theo bài báo thì hàng năm vẫn có từ 2.500 đến 3.000 người mẹ Tây Tạng vượt Hy Mã Lạp Sơn với tấm lòng băng thạch là tìm môi trường bảo vệ văn hóa của dân tộc mình cho lớp măng non. Niềm hy vọng đó của họ đang mòn dần theo năm tháng với những biến chuyển lạnh lùng của thế đứng toàn cầu!

Nhưng thực tế đó không lay chuyển Trái-Tim-Tây-Tạng.

Đây có phải là quyết tâm bất thối, như những Phật tử tu pháp môn Tịnh Độ, hướng về Tây Phương Cực Lạc bằng Tín, Nguyện, Hành thì Tịnh Độ ngay nơi bước chân qua?

Những người mẹ Tây Tạng vô danh đó tin gì, nguyện gì, mà có thể quyết tâm phụng hành như thế? Làm sao những người mẹ đó có đủ can đảm dắt các con nhỏ xông pha sương tuyết, thập phần hiểm nguy với dấu mốc mơ hồ, xa thẳm, là con mình sẽ không bị đồng hóa với ngoại bang, sẽ được nuôi dạy trong nền giáo dục đặc thù dân-tộc-tính và nhất là được tự do

phụng thờ giáo pháp mà họ hãnh diện gọi riêng là Phật Giáo Tây Tạng?

Động lực giúp họ can đảm ra đi, chắc không phải chỉ là sức chảy của triền suối, dòng sông, mà phải là sức mạnh bạt ngàn sóng cả của đại dương trùng trùng bất tận. Những bà mẹ Tây Tạng đó phải là những chiến sỹ vô danh quả cảm, phi thường, không chỉ âm thầm mang thân mình chiến đấu, bảo vệ nền văn hóa của dân tộc mà còn đặt cả hậu thân vào lý tưởng.

Trong lễ Quán Đảnh Mật Pháp Kalachakra lần thứ 30 của thế giới, Đức Đạt Lai Lạt Ma, vị lãnh đạo tinh thần của dân tộc Tây Tạng đã ngậm ngùi bày tỏ rằng, rồi chỉ còn là vấn đề thời gian, một mai Tây Tạng bị sức ép, thống nhất vào Trung Quốc, nếu thế giới không bất ngờ đột ngột thay đổi cục diện cho một trật tự toàn cầu!

Đó là trạng huống thực tế mà những ai quan tâm đều có thể nhìn thấy. Đường xe lửa nối liền Hoa Lục và Tây Tạng sẽ ồ ạt đưa người Hán vượt biên hợp pháp, đem theo công kênh hành trang ngũ trước vào một xứ sở bốn mùa trầm lắng tiếng chuông ngân!

Rồi sẽ còn không, hương thiền trang nghiêm nơi bao tu viện ẩn mình sau những rừng cây, đồi núi trong xanh?

Rồi sẽ còn không, tiếng kinh chiều nhắc nhở người quy thiện?

Rồi sẽ còn không, những cậu bé được dọn thân tâm từ thuở ấu thơ, hoan hỷ lấy mái tu viện làm nhà, lấy sư trưởng, bạn đồng môn làm thân thuộc?

Rồi sẽ còn không, nền văn hóa tắm đấm giáo pháp từ bi, thể hiện trong từng cá nhân, từng gia đình?

Rồi sẽ còn không, bóng cà-sa thấp thoáng trên đường phố, hòa vào dòng chảy của dân tộc, chung một đạo vị từ bi, nhân ái?

Rồi sẽ còn không, ngôn ngữ, phong tục, tập quán của một xứ sở nhỏ bé với hơn sáu triệu dân mà đại đa số thuần nhất hướng về Chư Phật?

Hy vọng mong manh quá! Vậy mà những người mẹ can trường kia vẫn tiếp tục mang thân tâm mình và con mình để vun đắp, tài bồi niềm hy vọng ấy trong trạng huống cực kỳ hiểm nguy, cực kỳ cùng khốn!...".

Có ai quặn đau, tủi hổ khi nhìn về bên kia dãy Hy Mã Lạp Sơn, để thấy mờ ảo trong sương tuyết, những bà mẹ lấm lũi, run rẩy, ôm con vượt chết, chỉ để tới được miền đất tạm dung, nơi hy vọng tìm được sự sống cho thế hệ mai sau, một đời đáng sống. Đó là được sống với trọn vẹn TINH THẦN DÂN TỘC.

Trong khi, tại quê hương Việt Nam, những người còn đang nắm chủ quyền, lại tự biến dạng quê Cha đất Tổ bằng bản chất dị biệt của dân tộc khác!

Ngày nay đang tự biến thành Đất Tàu, liệu ngày mai còn là Đất Việt không?

Ngước lên chót đỉnh non cao, nơi năm mươi con từng theo Mẹ lên núi.

Nhìn xuống thăm sâu đại dương, nơi năm mươi con từng theo Cha xuống biển.

Góp Gió

*Tôi có một trái tim
Hòa theo từng nhịp thở
Từ ngày Mẹ Âu Cơ
Sanh con, trăm trứng nở*

*Tôi có một dòng máu
Theo suối từ triền non
Luân lưu dòng Lạc Việt
Xuôi chảy hòa biển Đông*

*Tôi có một màu da
Đượm vàng đất phù sa
Giải giang sơn chữ S
Ơn dựng nước Ông Cha*

*Tôi có một tiếng nói
Mẹ dạy, đọc ê a
Đánh vần trang sử Việt
Tiền nhân từng bước qua*

*Hãy góp gió! góp gió!
Với bạn, từ Ba Lan
Với anh, từ Hung Gia Lợi
Với chị, từ Lithuania*

*Hãy góp gió! góp gió!
Với anh, từ Thiên An
Với lưu dân Tây Tạng
Với đồng bào Việt Nam*

*Góp gió đòi quyền sống
Nhân bản và Tự Do
Để thế giới an lạc
Để nhân loại ấm no*

• Huệ Trân

Ôi, dường như núi cao, biển sâu đều đang đồng vọng âm thanh...

Âm thanh tiếng gọi của Hồn Thiêng Sông Núi!

• Huệ Trân
(Mùa Hè mất dấu chim bay, 2018)

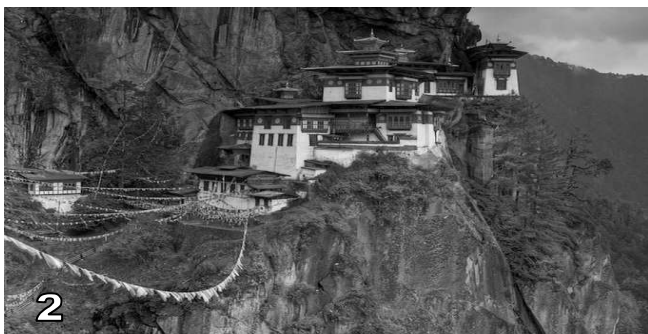
Những tu viện Phật Giáo nổi tiếng nhất thế giới

• **Phù Vân** (sưu tầm)

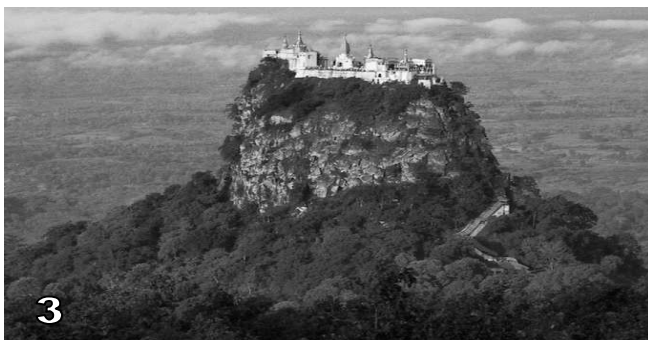
Nằm đơn độc trên đỉnh núi hay cheo leo trên vách đá, những tu viện có tuổi đời hàng nghìn năm ghi dấu ấn của nhiều sự kiện thăng trầm trong lịch sử.

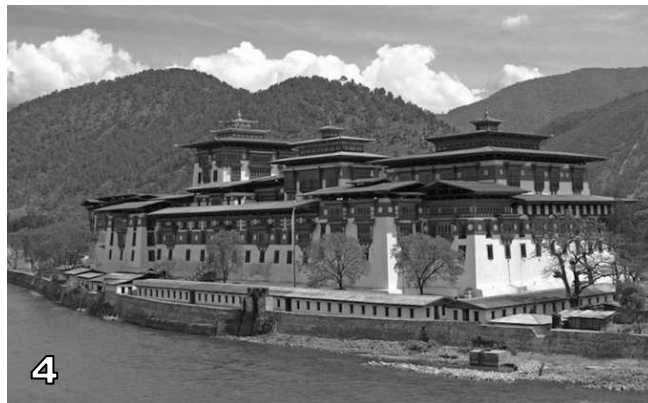
1. Nằm chênh vênh trên lưng chừng núi ở độ cao 75m, tu viện treo (Hanging Monastery) là một trong những điểm tham quan ấn tượng nhất Trung Quốc, với tổ hợp 40 phòng nối với nhau bằng hành lang giữa không trung. Thực chất tu viện được xây lên với phần lưng dính vào vách đá từ thế kỷ thứ 5 và cho đến nay đã hơn 1.500 tuổi.

2. Tu viện Taktsang là một trong những nơi linh thiêng nhất ở Bhutan, còn được biết đến với tên gọi Tiger's Nest (Tu viện Hang Cọp). Tọa lạc trên vách núi đá cao 900 m, Taktsang được các tín đồ Phật giáo và người dân Bhutan tôn kính bởi nó gắn liền với quá trình hành đạo của ngài Padmasambhava, người khai sinh ra Phật giáo và là vị thần bảo hộ của quốc gia này.

3. Được xây dựng trên một ngọn núi lửa đã tắt, Taung Kalat là điểm đến tâm linh đặc trưng nhất của Myanmar, tôn thờ 37 vị thần và những câu chuyện bí ẩn về con đường thánh thân. Để lên được đến đỉnh, du khách phải vượt qua 777 bậc thang và sau đó lặng người đi bởi vẻ đẹp hùng vĩ bao quanh.

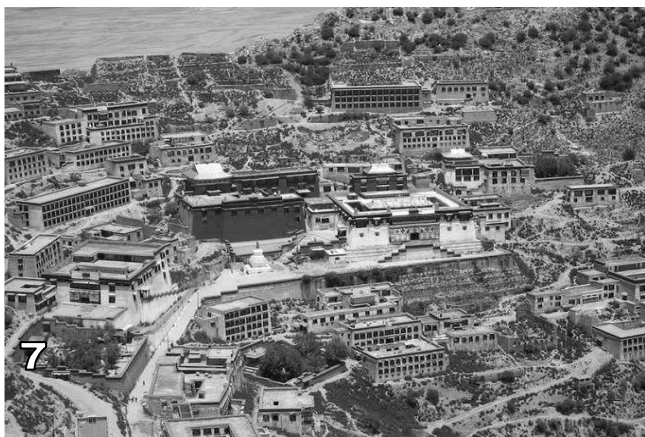
4. Nằm giữa hai con sông nổi tiếng Pho Chu và Mo Chu, Punakha Dzong mang hình dáng một pháo đài cổ và là cung điện Hoàng gia Bhutan cho đến giữa thế kỷ 20. Punakha Dzong phục vụ nhiều mục đích, vừa bảo tồn tín ngưỡng cho khu vực, là nơi ở của tu sĩ, vừa nắm giữ vai trò quản lý cho Hoàng gia, đồng thời lưu giữ nhiều di vật quý giá từ các đời vua ngày trước.

5. Thikse là tu viện Phật giáo Tây Tạng có vẻ ngoài tương đồng với Cung điện Potala ở Lhasa. Tu viện nằm ở độ cao 3.600m trong thung lũng Indus ở Ấn Độ. Một trong những điểm chính của Thikse là chùa Di Lạc được xây dựng nhằm kỷ niệm chuyến thăm của Đạt Lai Lạt ma thứ 14 tới tu viện năm 1970.

6. Tu viện Key Gompa là tu viện Phật giáo Tây Tạng 1000 năm tuổi nằm trên đỉnh ngọn đồi ở độ cao 4.166m trong thung lũng Spiti. Key Gompa có một bề dày lịch sử đầy thăng trầm khi không ít lần bị tàn phá bởi quân đội Mông Cổ, hỏa hoạn và động đất. Chính vì thế, sau nhiều lần tôn tạo, công trình kiến trúc ngày nay trông giống như một pháo đài phòng thủ hơn là tu viện.

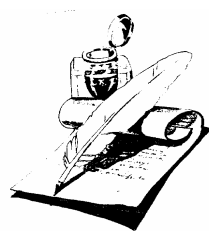

7. Tu viện Ganden là một trong những đại tu viện Phật giáo đầu tiên và lớn nhất ở Tây Tạng, cách Lhasa 45km, trên độ cao 4.300m và khá tách biệt với bên ngoài. Trong những năm đầu thế kỷ 20, số lượng nhà sư ở đây là 6.000 người. Tuy nhiên, sau sự kiện tu viện bị Hồng vệ binh phá hủy và xác ướp của Tsongkhapa, người sáng lập ra tu viện bị thiêu cháy thì Ganden hiện chỉ còn lại 170 tăng ni Phật tử.

8. Tu viện Yumpulagang là một tòa nhà đầu tiên được xây dựng ở Tây Tạng, còn được biết tới với tên gọi „Cung điện mẫu tử“. Theo truyền thuyết, ban đầu Yumbulagang dành cho Hoàng đế Tây Tạng, sau đó trở thành cung điện mùa hè của Hoàng tử Gampo và Công chúa Wencheng. Đến thời Đạt Lai Lạt Ma thứ 5, cung điện trở thành tu viện của môn phái Old-Yellow Hat Sect.

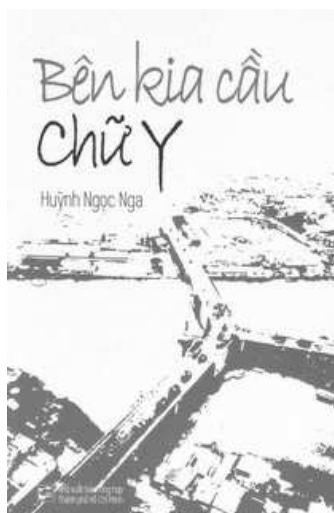
(Ảnh: **Pinterest**)

Giới Thiệu Sách Mới Xuất bản

• Phù Vân phụ trách

* Bên Kia Cầu Chữ Y của Huỳnh Ngọc Nga

Đây là tác phẩm đầu tay của Huỳnh Ngọc Nga - một cây bút quen thuộc trong Nhóm Bút Nữ Viên Giác, Đức Quốc được độc giả hải ngoại mến mộ qua những ký sự hay tự truyện về nỗi nhớ thương về nơi sinh ra, lớn lên của tác giả là vùng Chánh Hưng thuộc quận 8 Sài Gòn. Từ Sách lược Tào Tháo, Hẻm nhỏ, Ngải mặn Cà chum, Như

thở địa đàng, Bên kia cầu chữ Y, Chung cùng mẫu số, Quê hương của mẹ, Hoa hồng của ngoại, Bài luận „tuyệt vời“, Khi ông Địa khóc, Cao như non Thái cho đến Chuông đêm Giáng Sinh đều được độc giả đón đọc. Không những chỉ có những người gốc gác Chánh Hưng, vì hoàn cảnh phải xa lìa nơi chôn nhau cắt rốn mới tìm đọc để nhớ lại những hình ảnh thân yêu của mình; mà ngay cả những người từ các miền xa lạ trên quê hương, cũng như những người khách tha hương „ra đi mà trái tim còn để lại Việt Nam“ cũng mừng rỡ hay thương nhớ về những địa danh thân quen như Sài Gòn, Chợ Lớn, lò heo Chánh Hưng, Chợ Ba Đình, Xóm Củi, bến Phạm Thế Hiển...

Độc giả không phải chỉ tìm thấy một „ốc đảo nhỏ giữa lòng Sài Gòn“ trong tác phẩm „Bên Kia Cầu Chữ Y“ mà còn mang lại trong tâm tưởng của người ly xứ những vùng rộng lớn của quê cha đất tổ với những nỗi nhớ thương tha thiết chẳng khác gì „Ngựa Hồ hí gió bắc hay Chim Việt đậu cành Nam“ (Hồ mã tê Bắc phong, Việt điệu sào Nam chi).

Tác phẩm này được in và phát hành tại Việt Nam từ tháng 03.2018, được giới thiệu trên các trang mạng và được các cơ quan truyền thông phổ biến. Nhờ thế độc giả tại quốc nội mới được làm quen với một cây bút mới ở hải ngoại.

Được biết, sách được in lần đầu 1.500 cuốn và đến bây giờ, chỉ sau mấy tháng, đã được tiêu thụ rất nhanh !

Sách biểu, không ghi giá phát hành.

Muốn có sách hãy liên lạc với tác giả qua địa chỉ:

Email: huynhngoc@libero.it

Happy Birthday, Gautama Buddha!

• Nguyên Đạo Văn Công Tuấn

Thành phố cảng Hamburg đã có truyền thống từ gần 30 năm nay, cứ đến mùa Tam Hợp Vesakh là các tông phái Phật Giáo cùng ngồi lại để các người con Phật đủ mọi chủng tộc và mọi truyền thống cùng kỷ niệm ngày kỷ niệm trọng đại của đấng từ phụ. Ngoài việc giới thiệu Phật Giáo tới người dân bản xứ và khách du lịch, đây cũng là dịp các người con Phật cùng ngồi lại làm quen với nhau trong quá trình hành trì Phật Pháp. Tưởng cần nói thêm, tại thành phố này có khoảng 50 tổ chức, hội đoàn Phật Giáo lớn nhỏ. Đại học Hamburg có ban Phật giáo trong phân khoa Tôn giáo khá nổi tiếng. Trong quá khứ Lễ hội Vesakh này đã có nhiều lần tổ chức tại các giảng đường của Đại Học Hamburg, hay các thánh đường, hội trường khác, cũng có khi thuê mượn các cơ sở bên ngoài hoặc trước đây ba năm đã có lần tổ chức tại chùa Bảo Quang. Trong 10 năm nay tất cả đều đồng ý sẽ cùng tổ chức, cứ hai năm một lần trong phạm vi rộng lớn tại Công Viên Trung Ương thành phố để phổ biến rộng rãi đến mọi người dân thành phố và khách du lịch đến thăm phố cảng. Năm kể đến sẽ tổ chức nhỏ hơn tại một chùa, tự viện hay cơ sở có sẵn của một trong các nhóm để tiết kiệm tiền bạc và công sức. Năm nay 2018, Phật lịch 2642 đến phiên tổ chức tại khu Công Viên thành phố.

Thật vô cùng ý nghĩa, Thái tử Tất Đạt Đa ngày nào đó đã sinh ra trong vườn Hoa Vô Ưu thì nay các người con Phật tại đây chọn Vườn Hoa Plant und Plom ở ngay trung tâm của thành phố cảng Hamburg cùng tổ chức Lễ Hội Vesakh.

Chủ lễ và đại chúng

Ban tổ chức thuê khu vực khoảng gần 3000 mét vuông này của thành phố trong 2 ngày thứ bảy 26 và chủ nhật 27 tháng 5 năm 2018 và dựng lều giữa công

viên để hành lễ. Chương trình liên tục và song song trong nhiều khu vực cho mọi trình độ và sở thích trong suốt hai ngày gồm có phần thuyết giảng, hướng dẫn tọa thiền, các thời kinh sám, văn nghệ v.v... Chùa Bảo Quang và Chi Hội Phật Tử Hamburg đến cùng tham gia tụng một thời Kinh Cầu An cầu nguyện thế giới hòa bình nhân sinh an lạc, mong nhân loại bớt đi đao diên chém giết sát hại vào chiều thứ bảy. Hai sư cô Tuệ Đàm Châu và Tuệ Trung cùng khoảng 30 Phật tử đã cử hành long trọng khóa lễ Cầu An. Có khoảng 200 Phật Tử người Đức và các sắc dân khác đến cùng kính tham dự.

Quan khách người Đức tham dự

Tiệc là năm nay do trùng với ngày Lễ Phật Đản tại chùa Viên Giác nên các em Gia đình Phật Tử Pháp Quang không tham gia phần múa Lân và văn nghệ như mọi năm. Cảm động nhất là hình ảnh cả đoàn người nhiều sắc tộc theo sự hướng dẫn của hai Sư Cô đi kinh hành thành hàng dài gần 200 mét theo nhịp tiếng khánh gõ lên thánh thót hòa cùng sáu chữ niệm „Nam Mô A Di Đà Phật“.

Nhìn chung buổi lễ thành công mỹ mãn. Điểm đặc biệt đáng nói và đáng học theo là việc tổ chức chặt chẽ và khá chu đáo đến từng chi tiết của các Phật tử người Đức. Ví dụ như:

- Có một lều lớn đặc biệt cho trẻ em vui chơi. Có những Phật tử hướng dẫn các em vẽ tranh hoa lá, thiên nhiên và tranh Phật. Có bàn hướng dẫn các cháu đúc các bức tượng nhỏ hình Phật và Bồ Tát theo các khuôn sẵn bằng thạch cao thật xinh xắn và rất hào tương.

- Một lều lớn dành riêng cho Y Tế và Cấp cứu, có Bác sĩ và Y tá trực liên tục. Chi Hội Phật Tử Hamburg có đề cử Bác sĩ Thị Minh Văn Công Trâm cùng tham gia trực y tế vào suốt ngày thứ bảy (ca trực 11 tiếng đồng hồ, nhiều hơn giờ làm việc một ngày ở bệnh viện). Nói vậy nhưng Bác sĩ Trâm chủ yếu chỉ ngồi đọc sách vì không có việc gì trầm trọng xảy ra. Cuối ngày tổng kết lại thì Bác sĩ Trâm nói đùa là: „Đã có 2 ca bệnh trầm trọng cần khám và chữa trị. Ca đầu bệnh nhân là một thành viên của Ban Tổ Chức bị trầy xước ở chân khi dựng lều. Và ca 2 là một vị khách bị phồng tay và ngứa vì bị... muỗi cắn“.

Bác sĩ Thị Minh Văn Công Trâm trước lều y tế

- Ở khu xe vệ sinh di động luôn luôn có 2 hay 3 Phật tử người Đức thay phiên nhau trực sẵn trong suốt hai ngày. Cứ khách vừa xử dụng xong thì họ vào từng phòng dọn sạch sẽ và sát trùng ngay. Đặc biệt là lúc nào cũng thấy họ tươi cười, vui vẻ...

Cùng đi kinh hành quanh khu vực hành lễ

Chiều chủ nhật 27.05 có buổi lễ bế mạc vào lúc 4 giờ chiều. Đây là một trong hai cao điểm của hai ngày Lễ Hội, bên cạnh Lễ Khai Mạc có sự tham dự của chính quyền địa phương. Trong lều lớn có khoảng 400 người tham dự và bên ngoài còn có khoảng 200 người đứng vây quanh. Đặc biệt chủ đề buổi lễ này Ban Tổ Chức yêu cầu các hội đoàn và cá nhân mang theo một chuông nhỏ để lúc có hiệu lệnh thì cùng gióng tiếng chuông lên cầu nguyện và cùng lắng lòng nghe tiếng chuông thanh thoát. Chủ đề cho buổi Lễ Bế Mạc được báo trước là "*Xưng tán Công hạnh Bồ Tát Thường Bất Khinh (Bodhisattwa Niemals Verachtend - The Never-Dispising Bodhisattva)*".

Bồ Tát Thường Bất Khinh được nhắc nhở nhiều trong kinh Diệu Pháp Liên Hoa, phẩm Thường Bất Khinh. Bồ Tát có công hạnh luôn luôn tôn trọng mọi người với hạnh nguyện thường nhắc nhở cho chúng sinh biết rằng, tự trọng tự thân mỗi người đều có sẵn Phật tánh và ai ai cũng có khả năng thành Phật. Bồ Tát cung kính với tất cả các vị đồng tu bằng tâm vô phân biệt. Đi đến đâu gặp bất cứ ai đức Bồ Tát cũng cung kính hành lễ và chấp tay nói lên lời tán thán: *Tôi*

rất kính trọng quý Ngài, tôi không dám coi khinh quý Ngài. Vì sao? Bởi vì quý Ngài có thể viên thành Bồ Tát Đạo và sẽ thành Phật. Có người nghe lời tán thán ấy sinh tâm hoan hỷ và phát nguyện tinh tấn tu tập. Nhưng cũng không ít người nghe rồi đem tâm sân hận mắng nhiếc: Ông này là ai mà dám thọ ký cho chúng ta sẽ thành Phật. Rồi họ dùng cây gậy đánh đập, dùng gạch ngói ném vào người Bồ Tát. Đức Bồ Tát bỏ chạy đi xa nhưng lòng không oán hận, còn đứng từ đằng xa hành lễ và nói lời vọng lại: *Tôi không dám coi khinh quý Ngài, quý Ngài có thể viên thành Bồ Tát Đạo và sẽ thành Phật.* Bồ Tát đã nói câu ấy cả hàng vạn, hàng triệu, hàng tỷ lần suốt cuộc đời Ngài để nhắc nhở mọi người về khả năng giải thoát mà ai cũng có; để xóa tan đi „mặc cảm cùng tử” hầu làm hiển lộ Phật tính quang minh. Việc đánh lễ và thốt lên câu nói lịch sử ấy là một phép „Bồ thí Pháp” tối thượng với quyết tâm loại bỏ chấp thủ tướng, là ý nghĩa cao đẹp của Bồ thí độ.

Ban Tổ Chức đã mời đại diện của 15 nhóm lớn của nhiều tông phái, truyền thống Phật Giáo lên bàn chủ tọa và tuyên đọc những pháp kệ của truyền thống mình. Đạo hữu Nguyên Đạo, Chi Hội Trưởng Chi Hội Phật Tử Hamburg đã đại diện truyền thống Việt Nam đọc một đoạn văn ngắn bằng tiếng Đức của Thiền sư Nhất Hạnh nói về Tâm Vô Cầu và Tứ Đại Nguyện. Phần dẫn chương trình do diễn viên điện ảnh Larsen Walter hướng dẫn. Giọng đọc ngọt ngào đầy cảm xúc và điêu luyện của đạo hữu Larsen Walter, một Phật tử và là tài tử điện ảnh thật ấm áp tuyệt vời dẫn mọi người cùng đắm mắt trong nguồn giáo lý vi diệu của chư Phật chư Tổ. Ngoài ra còn có xen kẽ phần biểu diễn âm nhạc phụ họa của hai nhạc sĩ chuyên nghiệp Eiko Okuno (Piano) và Viktoria von Kirchbaum (Violine) phụ trách.

Buổi lễ vô cùng thanh tịnh, trang nghiêm, tràn đầy niềm cảm xúc và lòng biết ơn trong tâm tư mọi tham dự viên, kể cả những vị không phải là Phật tử. Tuy Lễ Bế Mạc đã kết thúc nhưng mọi người không ai muốn ra về. Họ cùng đứng nán lại, mỉm cười nhìn nhau nuôi tiếc. Hẹn lần tới.

Ôi đạo pháp thật nhiệm mầu, ôi mối tình của những người con Phật khắp năm châu thật gắn gũi không phân biệt màu da, chủng tộc. Họ chưa gặp nhau bao giờ nhưng thân thiết như đã có duyên lành từ muôn ngàn kiếp trước.

Cung kính chấp tay biết ơn đức Phật Thích Ca Gautama, người đã mang ánh sáng đạo mầu đến muôn loài chúng sanh, người đã từ bi đưa tay chuyển bánh xe pháp ngày nào để hôm nay đã lăn đi khắp mọi nơi. Và sẽ lăn quay mãi mãi.

*Phật chúng sanh tánh thường rỗng lặng
Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn ...*

Mùa Phật Đản 2018 - Phật lịch 2642

• **Nguyên Đạo Văn Công Tuấn**

• Hoa Lan - Thiện Giới

*Viên thành đạo nghiệp Tây Âu quốc.
Giác ngộ chúng sanh đạo lý truyền.*

Ai đã từng viếng thăm ngôi Chùa Việt Nam đầu tiên tại xứ Đức thuộc thành phố Hannover, cách đây khoảng bốn chục năm, chắc chắn sẽ đọc được hai câu đối trên treo trong Chánh điện. Lúc ấy Chùa còn nhỏ lắm, phải gọi là Niệm Phật Đường thì đúng hơn! Và vị Trụ trì cũng còn trẻ lắm, mới là Đại Đức thôi, nhưng hạnh nguyện của vị Sư trẻ ấy to quá, muốn đem giáo pháp của Đức Phật truyền bá khắp Âu Châu, chẳng những cho người Việt lưu vong tại xứ người mà còn cho cả người bản xứ nữa. Câu đối phía dưới còn chán động hơn nhiều, mong muốn cho chúng sanh ai ai cũng đều giác ngộ cả. Và hai chữ đầu tiên của câu đối ghép lại thành tên một ngôi chùa Viên Giác.

Rồi bốn mươi năm sau, khách vắng lại ghé thăm ngôi chùa mang tên ấy, nhớ đến đúng ngày 21 tháng 5 năm 2018 nhé! Tại sao là ngày ấy? Ngày Kỷ niệm 40 năm Hội Phật tử Đức quốc và Chùa Viên Giác. Trời ạ! Ngôi Chùa xây to quá, đệ tử vừa xuất gia lần tại gia của vị Sư trẻ ngày nào, sao nhiều quá, chưa được như cát sông Hằng nhưng đếm cũng mỏi tay. Giấc mộng xây dựng đạo nghiệp tại xứ sở Âu Châu chẳng những đã viên thành mà còn lan rộng khắp cả năm Châu. Sau bao nhiêu thăng trầm của năm tháng vị Sư trẻ ngày nào đã trở thành một vị Hòa Thượng khả kính, đức trọng đạo cao. Về cuộc đời sự nghiệp của Người đã có biết bao cuốn sách, tạp chí ghi rồi, tôi không nên "Múa riu qua mắt thợ" nữa.

Tôi đến Chùa vào đúng giờ cơm tối ngày Chủ nhật 20 tháng 5, chỉ còn khoảng một tiếng đồng hồ nữa là bắt đầu buổi văn nghệ bỏ túi sau khóa tu học kỳ thứ 15 của Hội Phật Tử. Đến giờ này chắc chắn sẽ bị rầy la vì tội dám bỏ khóa tu, dám bỏ các buổi thuyết giảng tuyệt vời của các giảng sư như HT Quảng Bình, Thầy Hoằng Khai, hay Thầy Minh Định... Điều này cũng làm tôi thao thức lắm, nhưng vì Đại Lễ Phật Đản

của chùa nhà Linh Thứu, tôi không thể bỏ đi ngang! Tuy nhiên tôi không phải là người đến muộn, sau tôi còn một nhân vật thật quan trọng cho buổi lễ chỉ xuất hiện vào sáng Thứ Hai 21 tháng 5. Người này mà không "giáng lâm" đúng giờ thì buổi lễ sẽ kéo dài vô tận! Ấy nhưng một phép lạ đã hiện ra, ngay sáng Thứ Hai lúc mọi người đang dùng điểm tâm với một tâm lo ngại, không biết Hòa Thượng yêu quý của mình có bắt kịp chuyến bay sớm từ Frankfurt về Hannover hay không? Đã hơn hai tháng nay Người cùng phái đoàn các Thầy ở Âu Châu sang Mỹ và Canada hoằng pháp. Các video thu hình các bài giảng đăng đầy trong các trang mạng nổi tiếng của các Chùa, nghe muốn mệt nghỉ! Phật sự đa đoan như thế thảo nào Người về vào giờ ấy! Phép lạ ở đâu? Mới hơn chín giờ sáng, Người đã xuất hiện trước ngưỡng cửa phòng ăn, từ từ tiến vào chỗ ngồi trong tiếng vỗ tay reo hò của đại chúng và nỗi niềm hân hoan thờ phào nhẹ nhõm của vị Tân Trụ trì Thích Hạnh Bốn.

Chiếc bánh sinh nhật kỷ niệm 40 năm Chùa Viên Giác và Hội Phật Tử VNTN, có hình cờ Phật giáo thật đẹp

Buổi lễ Kỷ Niệm 40 Năm Hội Phật Tử Đức Quốc và Chùa Viên Giác diễn ra thật long trọng và ấm cúng trong Chánh điện chùa Viên Giác, với sự hiện diện hầu như tất cả các thành viên từ lúc mới "Theo bước chân Thầy" đi xây dựng đạo nghiệp tại xứ người; cho đến thế hệ thứ hai, thứ ba nối tiếp và cả các hương linh ký tự trong Chùa lúc sinh thời đã một lòng sống chết với ngôi chùa. Các vị Trụ trì của ngôi Tổ Đình tại Đức này, cũ cũng như mới đều có mặt trừ Thầy Hạnh Tấn. Cả thầy bốn đời trong bốn mươi năm, có Vị đã Trụ trì đến một phần tư thế kỷ.

Anh MC Nguyễn Hoằng đã điều khiển chương trình buổi lễ thật trang nghiêm và khéo léo, cứ y như một MC chuyên nghiệp. Mở đầu là bài phát biểu khai mạc của HT Phương Trượng T. Như Điển, người khai sáng nên ngôi chùa mà chúng ta hay dùng chữ là vị "Tổ Sư". Người nói nhiều điều hay lắm, nhưng tôi chỉ nắm bắt được mỗi một câu là ngôi chùa Viên Giác đang chứa 2 Pháp bảo lớn: **Tu học tinh tấn của người Tu** và **Sinh hoạt phát triển của Gia Đình Phật Tử**. Sự thành hình một Hội Phật Tử; Chi Bộ Giáo Hội PGVNTN Đức Quốc thuộc Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, với 22 Chi Hội ở rải rác khắp nơi trên xứ Đức, một cơ cấu tổ chức có một không hai tại hải ngoại. Thầy Hạnh Giới với bài phát biểu thật hùng hồn và dí dỏm, kinh qua 10 năm trụ trì tại ngôi chùa.

Lần lượt các Hội đoàn thay phiên nhau lên phát biểu đôi lời, như anh Minh Dũng của Hội Phật Tử Đức quốc, anh Nguyễn Mẫn của Gia Đình Phật Tử và không thể thiếu tiếng nói của Bác Thị Tâm Ngô Văn

Phát, một cánh tay đắc lực trong mọi sinh hoạt của Chùa.

Người Phật Tử tại gia đầu tiên được vị Sư trẻ ngày nào cho Quy Y thọ Tam quy Ngũ giới là anh Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp. Khả năng và sự đóng góp của anh cho ngôi nhà Tam Bảo này đã được các Long Thần Hộ Pháp ghi sổ, không quên anh đâu! Trong "Top Five", năm người đệ tử đầu tiên của "Vị Sư trẻ ngày nào" theo thứ tự: anh Thị Chơn, chị Hạnh, anh Thị Nhơn Ngô Ngọc Hiếu, anh Thị Minh Văn Công Trâm và anh Thị Thiện Phạm Công Hoàng. Dĩ nhiên họ không phải họ hàng ruột thịt như năm anh em Kiều Trần Như, nhưng có cùng chung một Sư Phụ và một chí hướng chung là "Phụng sự chúng sinh như cúng dường chư Phật". Anh Tsutito Nguyễn Ngọc Tuấn, Trưởng Ban Hộ Trì Tam Bảo đầu tiên của Niệm Phật Đường Viên Giác, trước khi Hội Phật Tử hình thành cùng Chị Diệu Hoa cũng như những người gắn bó đầu tiên với Niệm Phật Đường cũng đã hiện diện.

Một thành quả to lớn trong vấn đề văn hóa là tờ báo Viên Giác, một tờ báo có nhiều kỷ lục nhất:

- . Sống lâu nhất, tuổi thọ đã được ngoài tứ tuần.
- . Được nhiều tay viết trứ danh trên thế giới gửi bài về, nên bài vở phong phú nhất.
- . Chủ Nhiệm và Chủ Bút kỳ cựu nhất, trước sau như một vẫn đồng lòng thủy chung với tờ báo.
- . Được phe phụ nữ tham gia viết bài nhiều nhất, điển hình là 8 Cây Bút Nữ lúc nào cũng lăm le giành trang của phái bên kia.

Những nhân vật tôi gặp trong buổi lễ đến với tôi đều do một nhân duyên xếp đặt sẵn từ đâu đâu, người tôi muốn đến chào hỏi thì quanh đi ngoảnh lại đã mất dấu chân chim. Chẳng hạn như hai anh em dòng họ Văn Công nổi tiếng một thời ngời đối diện với tôi, lúc lễ xong thì ông anh biến mất, may mắn còn gặp ông em. Chúng tôi cùng ông Chủ Bút Phù Vân và chị Bút Nữ Phương Quỳnh kéo nhau ra Chánh Điện chụp vội một tấm ảnh để đời. Cuộc hội ngộ sau bao năm xa cách chỉ vừa đủ để trao quà lưu niệm, cuốn sách mới nhất "Hạt nắng Bồ Đề", vừa nặng chất lượng vừa nặng kí lô!

Cùng vui nhận quà lưu niệm

Người không chủ yếu đi tìm lại lù lù dẫn xác đến kể chuyện chùa chiền ngày xưa, chị Diệu Cần vẫn thường gọi đơn giản là chị Tiến, một chứng nhân của thời đại từ đầu xuân 1983 đến nay. Nhân duyên nào cho chị gặp "Vị Sư trẻ ngày nào", do cái chết đột ngột của ông Trung Tá thuyền nhân ở chung trại tỵ nạn với chị tại Frankfurt. Nể tình bà vợ cầu cứu năn nỉ chị tìm giùm một vị Sư lo việc hậu sự cho chồng, kể từ đấy Vị Sư trẻ có thêm một Job mới: Tụng kinh siêu độ cho người chết, để độ cho người sống. Do đó số Phật tử tại gia của Người cứ tăng lên vù vù theo cấp số nhân. Sau đó chị Diệu Cần dọn nhà về Hannover đi theo diện đoàn tụ gia đình với mẹ, bà cụ mẹ của chị mới đáng ngại! Hôm kêu gọi đóng góp xây Chùa tại Niệm Phật Đường Viên Giác, bà cụ mặc áo trắng đứng lên đồng đặc nói:

- Tôi tuy già cả, chỉ nhận tiền trợ cấp xã hội, nhưng vì ngôi Tam Bảo sẵn sàng cúng dường một ngàn Đức Mã.

Thế là mọi người vỗ tay hưởng ứng, móc hầu bao ra đóng góp được đến con số ba ngàn Đức Mã, như bài tường trình của Hòa Thượng trong buổi lễ sáng nay.

Hôm tôi mới đến, bước chân vào hội trường loay hoay tìm ghế ngồi để xem văn nghệ bỏ túi. Tôi gặp ngay một người bạn đạo cũ, tên của anh tôi không nhớ vì vợ anh quá nổi tiếng trong các công tác từ thiện của Chùa, nên anh phải nấp dưới tên của nàng, tôi hỏi:

- "Người Tình mùa Đông" của anh đâu rồi?

Anh sung sướng nở một "Nụ cười mùa Đông", rồi chỉ tay lên các hàng ghế đầu phía trên. Đã gần mười năm nay tôi mới gặp lại chị Diệu Vi Đông (đây mới đúng tên thật), vẫn khuôn mặt thánh thiện ấy, vẫn y áo trắng tấp như ngày nào. Tôi hỏi thăm công việc từ thiện của chị, có còn đi theo Hòa Thượng Cá để phóng sanh hay không?

Trong buổi văn nghệ bỏ túi sau khóa tu, tôi mới có cơ hội trò chuyện thân mật với "Cặp đôi hoàn hảo" trong sân Chùa: anh Minh Dũng và chị Diệu Nhơn. Thoạt trông cứ tưởng bà lẫn ông, nhưng nếu ông không có bà hậu thuẫn đằng sau lưng chắc không gánh vác nổi việc Chùa đa đoan và nhiều sự như thế đâu!

Tuy gọi là văn nghệ đột xuất không tập dợt nhiều, nhưng các ca sĩ miệt vườn của chùa vẫn đóng trọn vai trò làm buổi văn nghệ thật đặc sắc. Tôi thích nhất là bài Sám Phát Nguyện do chị Diệu Âm Liên Tịnh tự ca và anh Minh Đạo tự quệt đờn. Bài Sám mà chúng ta hay tụng hằng ngày với những câu như: "*Thân không tật bệnh. Tâm không phiền não. Hằng ngày an vui tu tập. Phép Phật nhiệm màu. Để mau ra khỏi luân hồi*". Chị ấy đã tự chế nhạc ra ngân nga lên bổng xuống trầm hết cả một bài Sám dài và anh Minh Đạo phải dựa theo tiếng hát mà gảy đàn cho đúng nhịp. Thật thán phục!

Chị Diệu Nhơn lần này đổi bài, nhường "Mẹ hiền Quán Thế Âm" cho người khác hát, chị chọn bài Hoa

Từ Bi, Anh Trần Phong Lưu mới thật can đảm, dám lên sân khấu quậy phá với bài Hò Ru Con miền Nam tự chế tự giễu chọc cho thiên hạ cười.

Hôm sau gặp lại nguyên băng tại phòng ăn, kể lại chuyện tối qua, ai cũng tiếc tại sao không mời tôi lên sân khấu làm một màn. Tôi nghĩ bụng, à há! Mình sẽ chọn bài "Nước non ngàn dặm ra đi" của Phạm Duy để hoài cảm theo tác phẩm mới "Mối tơ vương của Huyền Trân Công Chúa" của Sư Phụ mình.

Nhưng ngay bây giờ tôi phải làm một màn sám hối cho lỗi lầm của mình, dám để cho thiên hạ nghĩ rằng Chi Hội Berlin "đã chết", Ni Sư Linh Thấu đã khiến trách tôi ngay tại chỗ khi thấy hình ảnh sinh hoạt của các Chi Hội khác trưng bày la liệt, còn Chi Hội Berlin không có một tấm nào. Ôi thật thương tâm! Bốn mươi năm mới có một lần, cơ hội này đi qua biết bao giờ trở lại.

Trước khi chấm dứt bài viết, tôi xin được kể một truyện cổ tích đời mới, tựa tựa như chuyện "Tấm Cám" với Ông Bụt, nhưng không bắt đầu bằng câu *Ngày xưa ngày xưa*. Buổi chiều hôm ấy khi cái nắng chói chang của mặt trời vào cuối tháng năm vẫn còn gay gắt, tôi ngồi thừ người trên ghế đá trong khuôn viên của Quán Âm Các chùa Viên Giác. Xa xa bóng các Thầy đang chăm sóc vườn hoa, kẻ đặt vòi nước tưới cây, người tỉ mỉ vun trồng những luống hoa đang nở rộ. Trong khung cảnh thần tiên ấy, tại sao tôi không hạnh phúc? Vui thế nào được cơ chứ! Trong đầu tôi còn văng vẳng lời dặn của anh chủ bút Phù Vân: "Hoa Lan, em nhớ viết bài về buổi lễ nhé!", rồi thơ mời của Ban Tổ Chức lôi tôi vào Ban Báo Chí. Thế mà giờ này trong đầu tôi rỗng tuếch, chẳng biết viết gì!

Chợt nhớ ra, tôi ngồi ngay ngẩn nhằm mắt lại Niệm Phật, hết Phật A Di Đà sang đến Quán Âm. Ngài đang đứng sừng sững trước mặt tôi đấy mà! Trong cơn mơ, tôi thấy Bụt hiện ra, thay vì hỏi câu: *Làm sao con khóc?* Như trong chuyện Tấm Cám. Ông Bụt hiền từ như đọc thấu rõ được tim gan, mỉm cười gà bài cho tôi bằng hai câu đối:

*Viên thành đạo nghiệp Tây Âu quốc.
Giác ngộ chúng sanh đạo lý truyền.*

Rồi sợ tôi run quá viết sót ý, Bụt còn dặn thêm là hai chữ đầu ghép lại thành ngôi chùa Viên Giác. Tôi giật mình bừng mắt dậy, chẳng thấy Bụt ở đâu, chỉ nghe tiếng chào lạnh lạnh của người đẹp Mỹ Hạnh, đang đem các giỏ hoa tươi thắm đến trồng ở mảnh đất thuộc phạm vi của nàng. Qua câu chuyện này tôi có thể kết luận bằng một câu thật đơn giản: Ở hiền gặp lành các bạn ạ!

Chúc các bạn một ngày vui.

Hoa Lan - Thiện Giới
Mùa Hè 2018

Thơ gửi Mẹ

*Buồn xa nhà cho cay nước mắt
Gió mùa thu lạnh ngắt trong tim
Bâng khuâng thương nhớ mẹ hiền,
Mẹ ơi, có biết cho niềm tâm tư!*

*Đêm Giơ-Neo tư bề u tịch,
Một mình con gỡ lịch đếm ngày
Bây giờ là mấy giờ đây ?
Canh khuya thao thức cho đầy nhớ thương*

*Càng thương nhớ, càng ray rút bấy
Càng xót xa càng thấy rã rời
Muôn trùng xa cách biển khơi
Con đi với-vợ biết nơi nao tìm ?...*

*Nhìn cao ốc, nhớ ngôi nhà nhỏ
Ngắm vườn rau, nhớ cội hoa mai,
Nhờ hương dạ lý, hương lài
Ở đây sao thấy tháng ngày quạnh hiu !!*

*Nơi quê cũ mẹ hiền trông ngóng
Chốn tạm dung nhớ bóng mẹ già
Bao giờ đất nước an hòa
Con về thăm mẹ một nhà hân hoan.*

● **Bà Thanh Bình**

Phố mưa

*Đường xưa rợp tán me xanh
Mưa đầu hạ thắm mấy cành non tươi
Ai xui người đến bên người
Nép vào hiên phố mắt người trong mưa
Giơ tay hứng giọt đong đưa
Áo bông lướt thướt gió lùa tóc bay
Mưa giăng ướt đẫm chiều phai
Bóng mây chập choạng níu ngày sang đêm
Van chiều xin chậm chân êm
Van mưa xin chậm, đèn lên phố mờ
Dập dềnh bong bóng vỡ bờ
Hoa tàn lá úa vật vờ trôi mau
Mưa che khuất nẻo mai sau
Buông tay lại sợ lạc nhau giữa đời
Nghiêng đầu hứng giọt mưa rơi
Nâng niu ký ức... xanh người phố mưa.*

02.08.2017
● **Thanh Thùy**

Một góc nhìn về "Chữ Văn"

• **Lâm Minh Anh**

Nếu dùng bộ Đại Nam Quốc Sử Diễn Ca của Lê Ngô Cát (triều Tự Đức) để có cái nhìn sơ lược về lịch sử nước nhà, khi đề cập đến giai đoạn lập quốc, có lẽ ai cũng thích tìm biết những quốc hiệu thuở ban đầu. Và cũng có lẽ nhiều người sẽ tìm đến tên nước cổ xưa nhất của Việt tộc thời Vua Hùng:

*Hùng Vương đô ở Châu Phong
Ấy nơi Bạch Hạc hợp dòng Thao giang
Đặt tên là nước **Văn Lang**
Chia mười lăm bộ, bản chương cũng liễn...*

Tại sao tiên tổ người Việt lại đặt tên nước là Văn Lang!? Văn Lang ngữ nghĩa là gì!?

- Về chữ Lang [郎] : theo chiết tự, bên trái là chữ Lương [良], nghĩa là hoàn thiện, hoàn hảo; bên phải là bộ ấp [阝] còn gọi là bộ phụ, để chỉ cho một vùng đất đã khai hoang, vỡ hóa, đã thuần dưỡng... Nói trọn nghĩa, Lang là vùng đất đã có con người, có sự sống, có tổ chức xã hội... Nói rộng hơn, là một lãnh thổ đã có chủ quyền.

- Về chữ Văn [文] : theo chiết tự, bên trên là bộ Đầu [一], chỉ cho sự nhất quán; nằm dưới là chữ Nghệ [彳], chỉ cho việc cai trị, sự an bình, người tài năng... Nói trọn nghĩa, trong Văn có sự thống nhất về kỹ năng tổ chức cai trị, cán đảm được mưu cầu đem đến sự an lành cho con người.

Trong lịch sử hình thành chữ viết, ban đầu con người mượn, hoặc bắt chước hình dạng của muôn loài (chẳng hạn hình dạng mặt trời để trở thành chữ *Nhật* [日] trong Hán ngữ)... để khắc (trên đá), vẽ (trên vách) thắt (gút dây)... mà chế tác ra chữ viết, để ghi nhận lại hoạt động của sự sống chung quanh...

Đó cũng chính là ý nghĩa nguyên thủy khi hình thành nên tự dạng chữ *Văn*.

Như vậy *Văn Lang* ở đây được hiểu là vùng đất đã có biên vực, có cư dân, có tổ chức cai trị với mưu cầu đem đến sự an bình cho lãnh thổ, nuôi dưỡng sự phát triển năng lực, năng khiếu, tài ba của con người.

Đến đây không thể không đề cập ngữ nghĩa vương hiệu triều đại thời lập quốc: *Hùng Vương*.

- Về chữ Vương [王] : theo chiết tự, hình dạng ba vạch ngang tượng trưng Trời, Đất và Người trong vũ trụ, và sọc đứng thể hiện sự nối kết *tam tài* [三才] của vũ trụ là *Thiên Địa Nhân* ở trên thành một thể duy nhất. Người làm được việc đó gọi là Vương.

- Về chữ Hùng [雄] : theo chiết tự, bên trái là bộ Hoảng [-], nghĩa là rộng rãi, bên phải là chữ Chuy [隹], tên chung gọi cho một giống chim. Nói trọn nghĩa thì Hùng là vùng đất của cư dân lấy giống chim làm vật tổ (totem).

Còn theo nghĩa thông thường để giải thích ngữ nghĩa chữ Hùng, Hùng (với nghĩa đen) là vua của các loài thú. (*Thảo trung chi Anh, Thú trung chi Hùng - 草中之英, 獸中之雄*).

Tựu chung, với hai thích nghĩa ở trên, Hùng Vương đều có thể tạm hiểu theo nghĩa là người đứng đầu của Việt tộc, của lãnh thổ Văn Lang.

Xem vậy nước Văn Lang thời Hùng Vương đã có một *nền văn hóa* nhất định mới thể hiện được ngữ nghĩa Quốc hiệu và Vương hiệu như thế. Có thể nói, Việt tộc lúc bấy giờ đã ẩn tàng tính Văn trong đời sống, đã dùng *Văn* để giáo hóa con người, Văn Lang đã hội đủ các yếu tố phát triển tiến bước tới Văn minh, như đoạn mở đầu của Đại Nam Quốc Sử Diễn Ca nhắc đến:

*Nghìn thu gặp hội thẳng bình,
Sao Khuê sáng về **văn minh** giữa trời.
Lan đài dùng bút thánh thời,
Vãng đem quốc ngữ diễn lời sử xanh*

...
Vậy mở rộng ra ở đây, Văn nó như thế nào, và Hóa là gì!?

- Về chữ Văn [文] : theo Đào Duy Anh, Văn còn có nghĩa nữa là Người có học vấn, là Lời văn, là Lễ phép, là Văn vẻ, Dáng bề ngoài... vì bộ Nghệ [彳] trong chữ Văn có hình dạng nét phẩy, nét phiệt giao thoa lẫn nhau, hình thành biểu tượng của nét đẹp, biểu tượng sự cung kính của hai cánh tay chắp vào nhau...

- Về chữ Hóa [化] : theo chiết tự, bên trái là bộ Nhân [亻], nghĩa là con người; bên phải là chữ Trủy [匕], nghĩa là cái thìa - cái muỗng, mũi tên, lưỡi kiếm - dao găm. Nói rộng ra Hóa là vũ khí của con người dùng để cảm, để điều chỉnh cuộc sống chung quanh theo lẽ tự nhiên. Cảm bằng cách cho củ cà rốt (cái thìa), hoặc cách khác là dùng gậy (dao găm) để cảm. Chẳng hạn, dùng chính trị mà cảm gọi là *phong hóa* [風化], dùng ân nghĩa mà cảm gọi là *đức hóa* [德化], dùng lễ giáo mà cảm thì gọi là *văn hóa* [文化].

Tóm lại, Văn Hóa là biểu trưng của ân nghĩa, đạo đức, lễ nghi, tư tưởng, ngôn ngữ, văn tự, câu hò điệu hát... (thuộc phi vật chất); y phục, nhà cửa, công trình kiến trúc, nhạc cụ, trang sức, phương tiện đi lại... (thuộc vật chất) trong một xã hội có tổ chức.

Từ đó, Văn theo nghĩa là người có dáng văn vẻ, có học vấn, là người có giá trị cho xã hội..., theo quan niệm Á Đông ngày xưa, ai cũng quý trọng người có học, gọi người có học là *văn nhân*. Không những thế, những gì thuộc về người có học, đều được đặt tên với những mỹ từ bằng chữ *Văn*. Ghề cho văn nhân ngồi được gọi là *Văn Ký* [文几]. Giày của văn nhân mang được gọi là *Văn hài* [文鞋]. Tập hợp các trước tác của văn nhân gọi là *Văn Uyển* [文苑]. Giấy mực, bút, nghiên của văn nhân dùng được gọi là *Văn phòng tứ bửu* [文房四寶]...

Dân gian Việt Nam cũng đã có câu bày tỏ ước muốn sự kết thân với văn nhân qua câu ca:

*Chẳng tham ruộng cả ao liền
Chỉ tham cái bút cái nghiên anh đồ*

Cái bút cái nghiên của anh đồ đã thể hiện tính Văn trong đời sống của người Việt, dù trong thời bình hay trong thời chiến. Khi binh lửa xảy ra, cây bút của Văn nhân không phải là không góp phần trong cuộc chiến, nhưng văn nhân cũng sẵn sàng xếp lại bút nghiên để đạt pháo xông tên như hình ảnh chàng tuổi trẻ trong *Chinh Phụ Ngâm*:

*Chàng tuổi trẻ vốn dòng hào kiệt
Xếp bút nghiên theo việc kiếm cung...*

Nếu nói về cuộc chiến chống ngoại xâm đầu tiên của Văn Lang, thì chính là cuộc chiến với giặc Ân phương Bắc vào thời Hùng Vương thứ 6. Theo *Đại Việt Sử Ký Toàn Thư – Kỳ Hồng Bàng Thị*:

Đời Hùng Vương thứ 6, ở hương Phù Đổng, bộ Vũ Ninh có người nhà giàu, sinh một con trai, đến năm hơn ba tuổi ăn uống béo lớn nhưng không biết nói cười. Gặp lúc trong nước có tin nguy cấp, vua sai người đi tìm người có thể đánh lui được giặc. Ngày hôm ấy, đứa trẻ bỗng nói được, bảo mẹ ra mời thiên sứ vào, nói: "Xin cho một thanh gươm, một con ngựa, vua không phải lo gì". Vua ban cho gươm và ngựa, đứa trẻ liền phi ngựa vung gươm tiến lên trước, quan quân theo sau, đánh tan quân giặc ở chân núi Vũ Ninh. Quân giặc tự quay giáo đánh lẫn nhau, chết rất nhiều, bọn sống sót đều rạp lạy, tôn gọi đứa trẻ ấy là thiên tướng, liền đến xin hàng cả. Đứa trẻ phi ngựa lên trời mà đi. Vua sai sửa sang chỗ vườn nhà của đứa trẻ để lập đền thờ, tuế thời cúng tế. Về sau, Lý Thái Tổ phong là Xung Thiên Thần Vương. (Đền thờ ở cạnh chùa Kiến Sơ, hương Phù Đổng).

Cũng nói về cuộc chiến chống giặc Ân của Thánh Gióng, thì Quốc Sử Diễn Ca mặc dù không nói đầy đủ như *Sử Ký Toàn Thư*, nhưng *Diễn Ca* cũng thể hiện tính truyền Văn cho đời sau:

*Sáu đời Hùng vận vừa suy
Vũ Ninh có giặc mới đi cầu tài
Làng Phù Đổng có một người
Sinh ra chẳng nói, chẳng cười trơ trơ
Những ngờ oan trái bao giờ
Nào hay thần tướng đợi chờ phong vân
Nghe vua cầu tướng ra quân
Thoắt ngồi, thoắt nói muôn phần khích ngang...*

Chỉ cần **Nghe** vua cầu tướng ra quân, cậu bé bỗng nói được, bỗng lớn dậy, sẵn sàng xin ra trận. Như thiên tướng, chàng trai làng Phù Đổng ngày ấy cùng với giáp sắt, ngựa sắt ra uy sấm sét, nhổ tre đằng ngà quét đánh binh tướng giặc Ân. Đến nửa chiều, giặc giãm đạp lên nhau mà chạy. Bấy giờ *Cậu bé phi ngựa lên trời mà đi* (!?).

Không cần truy sát sinh linh.

Không cần đón nhận công trạng.

Không cần **Nghe** lời xưng tụng của người sau...

Nghe - Nghe - Nghe... Hán Việt có hai chữ là Văn và Thính dùng để diễn đạt chữ Nghe.

Về chữ Văn [聞] : là điều nghe biết, lời truyền đạt, tiếng động, ngửi thấy, nổi tiếng nổi danh... Theo chiết tự, bao quanh bên ngoài là bộ Môn [門], nghĩa là hai cánh Cửa; bên trong chữ Nhĩ [耳], nghĩa là cái Tai. Đây là cái tai được nghe thuộc lâu trong nhà (theo nghĩa hẹp). Nói rộng hơn, Cái nghe được truyền đi từ cửa nhà này đến cửa nhà khác, từ nơi này đến nơi khác, rồi đến khắp nơi (theo nghĩa rộng)... Nói rộng hơn nữa, Lịch duyệt hoặc Hiểu biết của con người đều nhờ Tai (Nghe) và Mắt (Thấy) mà có.

Thí dụ:

- Nghe nhiều sẽ hiểu rộng - *Bác học đa văn* [博學多聞]

Nghe ít sẽ nông cạn - *Cô lậu quả văn* [孤陋寡聞].

- Tiếng nghe động tới cửa trời - *Thanh văn vu thiên* [聲聞于天].

- Ngửi thấy mùi hương rồi - *Văn kiến hương vị liễu* [聞見香味了].

Văn [聞] với nghĩa là Truyền văn [傳聞], lời truyền đạt... lời nghe đồn. Dự văn [預聞], đích thân đến tận nơi để nghe. Lệnh văn [令聞] gọi là tiếng khen tốt. Phong văn [風聞] là những mản văn được nghe nói tới.

Văn [聞] với nghĩa là tiếng tăm, danh vọng, nổi tiếng nổi danh... Trong Xuất sư biểu của Gia Cát Lượng thời Tam quốc có câu: *Bất cầu văn đạt vu chư hầu* 不求聞達于諸侯 - *Chẳng cần tiếng tăm truyền đến các nước chư hầu*... Ở đây hành xử của Thừa tướng nhà Hán gặp được tính Văn của Phù Đổng Thiên Vương Việt tộc trong việc *Không cần đón nhận công trạng. Không cần Nghe lời xưng tụng của người sau*...

Còn về chữ Thính [聽] : theo chiết tự, bên trái kết hợp hai bộ là Nhĩ [耳] và Vương [王], bên phải có chữ Nhất [一] chữ Tâm [心] nằm dưới chữ Thập [十] và Mãnh [皿] . Như vậy Thính là nghe, mà dùng tai để nghe trực tiếp người đối thoại, nghe bằng sự cảm nhận, tiếng lòng, bằng sự phán đoán. Từ đó nghe theo, hay không vâng theo, để có quyết định thực hiện. Đó chính là cái nghe của bậc quân vương. Nói rộng ra Thính có nghĩa là Nghe, là Vâng theo, hoặc Không vâng theo (Mặc kệ), là Tai mắt...

Thí dụ:

- Nghe sách là *Thính thư* [聽書].

- Thuận theo, Vâng theo là *Thính giáo* [聽教], Điều thuận theo lời nói và kể sách (của họ) - *Ngôn thính kế tòng* [言聽計從]

- Nơi nghe hòa nhạc là *Thính phòng* [聽房], Nơi tòa xử kiện là *Thính sự* [聽事].

- Phép xử kiện đời Nhà Chu trải qua ba lần thẩm: sơ thẩm, tái thẩm và chung thẩm gọi là *Tam Thính* [三聽]

- Không vâng theo, Mặc cho tự nhiên - *Thính kỳ tự nhiên* [聽其自然]

- Mặc kệ, Đi đâu thì đi: *Thính kỳ sở chi* [聽其所之]

Với Thính theo nghĩa là Tai mắt. Tuân Tử có câu "Người nhân cai trị một nước vương mười dặm thì sẽ có con mắt đạt thấu tới trăm dặm" - *Thả nhân nhân chi dụng thập lý chi quốc, tắc tương hữu bách lý chi thính* [且仁人之用十里之國，則將有百里之聽].

Với Thính theo nghĩa là Nghe bằng sự cảm nhận, bằng tiếng lòng... Chỉ cần nghe tiếng đàn đã biết được chí của người - *Thính huyền thanh tri nhã ý* [聽弦聲知雅意]. Xưa Chung Tử Kỳ chỉ nghe qua tiếng đàn của Bá Nha đã thấu suốt tiếng lòng Bá Nha. Cái nghe của Tử Kỳ đã đưa hai người thành đôi bạn tri âm tri kỷ.

"Ngày xưa, Bá Nha, quan Thượng Đại Phu đời Tấn. Một hôm đi sứ nước Sở trở về, đến sông Hán Dương, nhắm đêm Trung Thu trăng thanh gió mát, ông bảo quân dừng thuyền lại để uống rượu thưởng trăng. Thừa hứng, Bá Nha đem đàn ra gảy. Nơi đây ông gặp được chàng tiểu phu (tên Chung Tử Kỳ) đến nghe đàn.

Khi Bá Nha nắn phím so dây, vừa đàn vừa nghĩ tới cảnh non cao. Chàng tiểu phu tấm tắc:

- Hay! Hay! Ý đại nhân vòi vọi ở non cao (Nga nga hề chí tại cao sơn 哦哦兮志在高山).

Bá Nha lại gảy một bản đàn khác, vừa đàn vừa nghĩ đến cảnh nước chảy. Chàng tiểu phu lại nói:

- Hay! Hay! Ý đại nhân cuộn cuộn nơi nước chảy (Dương dương hề chí tại lưu thủy 洋洋兮志在流水).

Bá Nha lấy làm khâm phục, đứng dậy xốc áo xin lỗi, hỏi danh tánh. Cả hai cùng trò chuyện, lấy làm tương đắc.

Vì việc quan, Bá Nha đành phải chia tay, hẹn mùa thu năm sau trở lại. Nhưng khi trở lại thì Chung Tử Kỳ đã mất. Bá Nha tìm đến mộ Tử Kỳ, bày đồ tế lễ, rồi lấy đàn gảy một bài ai điếu và khóc lóc thảm thiết. Đàn xong Bá Nha bèn đập đàn vào đá tan nát, thể trọn đời không đàn nữa vì đã hết bạn tri âm".

Như vậy Văn và Thính đều có nghĩa là Nghe, nhưng Nghe với hai cách thể khác nhau. Thính là Nghe trong không gian hẹp, tiếp nhận bằng sự chọn lọc, còn Văn là nghe với không gian rộng, thu nhận mọi thông tin. Tuy nhiên Văn và Thính đều được kết hợp, sử dụng hài hòa với tính Văn trong đời sống.

Thời Xuân thu, Khổng Tử đề cao *Nhân Lễ Nghĩa Trí Tín*... [仁禮義智信], để văn hồi trật tự xã hội trong bối cảnh trăm nhà trăm tư tưởng. Tính Văn của Nhân Lễ Nghĩa Trí Tín tự nó đã có sức sống, phải công nhận rằng nó chưa mai một với thời gian. Đến thời Chiến quốc, Quản Trọng chỉ dùng *Lễ Nghĩa Liêm Sĩ* [禮義廉恥], là bốn thứ đạo đức duy trì được lòng người để hưng thịnh nước Tề, để truyền văn cho đời

sau. Nhưng với Lễ Nghĩa Liêm Sĩ, đến bây giờ ít thấy ai xem trọng Liêm Sĩ. Có lẽ Liêm và Sĩ ít được người đời kết hợp, sử dụng hài hòa giữa Thính và Văn. Liêm và Sĩ thiếu tính Văn trong đời sống.

Tính Văn trong đời sống, không những ghi nhận Văn là Người có học vấn, là Lời văn, là Lễ phép, là Văn vẻ, Dáng bề ngoài, là điều nghe biết, lời truyền đạt, sự cảm nhận..., mà còn ghi nhận cách truyền đạt thông tin bằng phán đoán, có chọn lọc... Văn chính là cái dấu vết do đạo đức lễ nhạc giáo hóa mà có, nó có vẻ đẹp rực rỡ, đậm nét văn minh, văn hóa...

Vì thế, mặc dù Ca dao Việt Nam đã có câu đề cao *cái bút cái nghiên anh đở*, nhưng bên cạnh lại có câu khác cân bằng hai mặt của một sự việc, thể hiện tính Văn trong đời sống:

Ai ơi đừng lấy học trò

Dài lưng tốn vải ăn no lại nằm

Nói cho cùng, Văn luôn luôn là biểu tượng của cái đẹp. Những chữ Văn khác không cùng tự dạng với Văn [文] và Văn [聞] thì cũng đều nói lên Cái Đẹp:

- Chữ Văn [紋] : Là những đường vân trên gấm, trên vải. Văn sóng lẫn lẫn gọi là *Ba văn* [波紋]. Bạc nén có vân trên mặt gọi là *Ngân văn* [銀紋]. Đá có vân gọi là *Thạch vân* [石紋]...

- Chữ Văn [彰] : Nghĩa là màu sắc rực rỡ, xanh đỏ lẫn lộn.

- Chữ Văn [雯] : nghĩa là đám mây có hình hoa văn.

Cho nên cái đẹp trong Văn chương, mức cảm thụ cái chân thiện mỹ của Văn chương cũng là tính Văn trong đời sống. Văn học là khoa học nghiên cứu về Văn chương, như vậy Văn học không thể không mang tính Văn trong đời sống.

Người phương Tây cũng đã có cùng góc nhìn về Chữ Văn, về tính Văn trong đời sống, như Johanson (người Anh) đã nói:

"*Văn học là ánh sáng lý trí, nó giống như mặt trời, đôi khi có thể làm cho chúng ta nhìn thấy những thứ mà chúng ta không thích*".

(Literature is the light of reason, it is like the sun, sometimes, can be able to make us see things we do not like).

Huxley người Anh cũng đã có câu:

"*Văn học có thể giống như ánh sáng, chỉ cần mọi người sử dụng một cách thích hợp, nó có thể hiểu thấu mọi thứ...*"

(Literature can be as the light just like people used appropriately, it can penetrate everything).

Phương Đông và phương Tây đã có cùng chung một góc nhìn: Tính Văn tự nó có vẻ đẹp, có giá trị, tự nó truyền đi sau khi đã phán đoán, chọn lọc... đem cái cách thể sống "*Sống sao cho Đẹp*" đến với con người.

• Lâm Minh Anh

Tô Thùy Yên: Sự dung hòa của thi ca

• Đỗ Trường

Hiệp định Genève cắt đôi hình đất nước, kéo theo một cuộc di dân từ Bắc vào Nam, với qui mô chưa từng có, kể từ ngày lập quốc. Những người di dân ấy, đã mang theo ngôn ngữ, văn hóa đặc trưng vùng, miền về nơi định cư mới. Và trong dòng người đó, có rất nhiều văn nhân, nghệ sĩ tài năng. Có thể nói, cái ngôn ngữ, văn hóa này, ảnh hưởng ít, nhiều đến tâm hồn những văn nghệ sĩ phương Nam. Tô Thùy Yên là một trong những nhà thơ chịu ảnh hưởng như vậy, và ngay từ buổi đầu đến với thi ca. Nhất là từ khi ông tham gia sáng lập tạp chí Sáng Tạo ở Sài Gòn cùng với những thi sĩ, văn nhân đất Bắc như: Mai Thảo, Doãn Quốc Sỹ, Thanh Tâm Tuyền, Trần Thanh Hiệp, Nguyễn Sĩ Tế, Thái Tuấn, Ngọc Dũng, Duy Thanh...

Do vậy, đọc Tô Thùy Yên, ta có thể thấy, dường như ông đã trộn ngôn ngữ, văn hóa của cả ba miền Bắc Trung Nam vào những trang thơ của mình, để làm nên ngôn ngữ thơ (bác học) sang trọng, không thể lẫn lộn với bất cứ nhà thơ nào khác. Thông thường khi đọc một tác phẩm nào đó, một chút lưu tâm, ta có thể nhận ra quê quán nơi sinh trưởng của tác giả, thông qua ngôn ngữ biểu đạt. Nhưng, cũng giống như nhà thơ Luân Hoán, đọc Tô Thùy Yên, quả thật, khó có thể nhận biết, quê quán, nơi sinh trưởng của ông qua những đặc tính trên.

Tuy đến với thi ca sớm, nhưng Tô Thùy Yên viết không nhiều. Cho đến nay, ông mới in ấn, xuất bản hai thi phẩm: *Thơ Tuyển* (1995) và *Thập Tạ* (2004) ở hải ngoại. Cùng với nhà thơ Nguyễn Bắc Sơn, Tô Thùy Yên là một minh chứng làm sáng tỏ cho một nhận định: Có người cả đời làm và in thơ, nhưng không bao giờ thành thi nhân, và có người chỉ cần một tập, hay một bài thơ đã trở thành thi sĩ. Và không dừng lại ở đó, Tô Thùy Yên còn là một nhà thơ lớn tên tuổi trên thi đàn Việt cũng như quốc tế. Nói Tô Thùy Yên là nhà thơ lớn, chắc chắn không phải, bởi số lượng tác phẩm đồ sộ như Võ Phiến, hay Du Tử Lê... mà do tư tưởng, nghệ thuật sáng tạo, cũng như nhân cách sống của ông.

Tô Thùy Yên tên thật là Đinh Thành Tiên, sinh năm 1938 tại Gò Vấp, Gia Định. Ông đến với thi ca vào những năm cuối thập niên 50 của thế kỷ trước. Ông có một thời gian học Đại học Văn khoa Sài Gòn. Năm 1963 Tô Thùy Yên trở thành sĩ quan Quân đội Việt Nam Cộng Hòa. Sau chiến tranh ông bị bắt, và tù đầy suốt 13 năm. Hiện ông đang sống và viết tại thành phố Houston, tiểu bang Texas, Hoa Kỳ.

Nhìn vào những biến cố đau thương của đất nước, ta có thể thấy, cũng như những nhà thơ, người lính cầm súng khác, thi ca Tô Thùy Yên được viết, và chia thành ba giai đoạn: Hai mươi năm cuộc chiến huynh đệ tương tàn, rồi đến những năm tháng tù đầy, và cuộc sống nơi đất khách quê người.

* Người lính qua hình tượng nghệ thuật

"*Cánh đồng con ngựa chuyển tàu*" không phải là bài thơ đầu của Tô Thùy Yên, nhưng nó là cái mốc khởi đầu cho ông bước chân vào làng văn. Bài thơ thất ngôn này, ông viết năm 1956, gây sự chú ý cho người đọc, cũng như giới cầm bút lúc đó, bởi tính mới lạ của nó. Tuy nhiên, với tôi, đây không phải là bài thơ hay của Tô Thùy Yên. Cái hữu hạn của cuộc sống, con người dường như là tư tưởng nhất quán xuyên suốt sự nghiệp sáng tạo của Tô Thùy Yên. Và "*Cánh đồng con ngựa chuyển tàu*" là bài thơ mang tính triết lý như vậy, mà ngay từ ngày đầu cầm bút ông đã gửi đến người đọc. Có thể nói, Tô Thùy Yên có cái nhìn, quan sát tỉ mỉ, để đi đến sự liên tưởng khá thú vị. Vâng, sức lực, nhanh chậm hiện hữu đều nằm trong cái qui luật của tự nhiên. Và "*vết chấm nâu*" ấy chính là điểm dừng của vòng quay trong bức tranh của thiên nhiên, vũ trụ vậy.

Tuy nhiên, dù Tô Thùy Yên có dày công với thủ pháp xếp vần, và hoán đổi vị trí âm ngữ trong thơ, nhưng nếu không có câu thơ kết: "*Ngựa ngã lăn mình lướt như cò/ Chấm giữa nền nhưng một vết nâu*", tạo nên bố cục của bức tranh hay tư tưởng của một bài thơ, thì những câu thơ trên chỉ là những câu nói thường nhật mà thôi:

*"Trên cánh đồng hoang thuần một màu,
Trên cánh đồng hoang dài đến đỗi
Tàu chạy mau mà qua rất lâu.*

*Tàu chạy mau, tàu chạy rất mau.
 Ngựa rượt tàu, rượt tàu, rượt tàu.
 Cỏ cây, cỏ cây lúi chổng mặt.
 Gò nổng cao rồi thung lũng sâu.
 Ngựa thở hào hển, thở hào hển.
 Tàu chạy mau, vẫn mau, vẫn mau.
 Mặt trời mọc xong, mặt trời lặn.
 Ngựa gục đầu, gục đầu, gục đầu.
 Cánh đồng, a! cánh đồng sắp hết.
 Tàu chạy mau, càng mau, càng mau.
 Ngựa ngã lẩn mình lướt như cỏ,
 Chấm giữa nền nhưng một vết nâu”.*

Có thể nói, Tô Thùy Yên có sở trường về thơ thất ngôn. Ông rất dụng công làm mới không chỉ về nội dung hình thức nghệ thuật, mà còn khắt khe về chọn lọc ngôn từ. Do vậy, thơ Tô Thùy Yên không chỉ đọc một lần, mà buộc ta phải suy nghĩ. Và đọc nó, ta thấy nặng nhọc, không kém gì tác giả viết ra nó. Nói thơ Tô Thùy Yên không dành cho người đọc hời hợt là vậy. Nói về người lính, từ trước đến nay, chúng ta thường nhớ đến Quang Dũng và bài thơ Tây Tiến, mà dường như quên mất bài Qua Sông của Tô Thùy Yên. Với tôi, đây là một trong những bài thơ bi thương, và hay nhất của thi ca Việt viết về người lính trong chiến tranh. Ngoài giá trị về mặt tư tưởng, Tô Thùy Yên còn cho ta thấy tài năng nghệ thuật sử dụng từ ngữ, với lối so sánh ẩn dụ rất mới lạ, lấy nỗi nhớ để đo khoảng cách: "Con đường đáo nhậm xa như nhớ" cùng những từ có âm đôi (âm kép): "Châu thổ mang mang trời nước sát". Hoặc từ ngữ ghép mới, hoán chuyển độc đáo từ danh từ thành tính từ: "Mưa lâu trời mốc buồn hôi xưa". Nó làm cho câu thơ sắc và sinh động. Với thủ pháp nghệ thuật này, sau này nhà thơ Trần Mạnh Hào sử dụng rất thành công trong trường ca Đất Nước Hình Tia Chớp: "Chỉ nhìn vào móng chân thôi/ Biết em đã lội qua thời trẻ trung". Nếu "Trời mốc" trong câu thơ của Tô Thùy Yên, từ danh từ chuyển thành tính từ, thì động từ "Lội" trong câu thơ của Trần Mạnh Hào cũng hoán chuyển thành tính từ. Và cả hai đồng loạt tả sự buồn thảm, xót xa. Có thể thấy, đây là một trong những đặc tính nghệ thuật tiêu biểu của Tô Thùy Yên. Ta hãy đọc lại đoạn trích dưới đây để thấy được cái tàn nhẫn của chiến tranh, cũng như số phận bi thương của người lính:

*"Đò ghen đoàn quân xa tiếp viện
 Mưa lâu trời mốc buồn hôi xưa
 Con đường đáo nhậm xa như nhớ
 Chiều mập mờ, xiêu lạc đáng cò*

*---
 Châu thổ mang mang trời nước sát
 Hồn chừng hiu hắt nỗi không tên
 Tiếp tế khó - đôi lần phải lục
 Trên người bạn gục đạn mười viên
 Di tản khó - sâu dòi lúc nhúc
 Trong vết thương người bạn nín rên
 Người chết mấy ngày chưa lấy xác
 Thân sinh mặt nát lạch mương tanh..."*
 (Qua Sông)

Khổ kết bài thơ, tác giả bất ngờ đổi thủ pháp nghệ thuật, từ thất ngôn chuyển sang thể lục bát. Làm cho câu thơ trở nên mềm mại, ngân nga, như những lời ru mình, ru đồng đội, ru cho đất nước trong cơn khổ đau vậy. Đây cũng là sự độc đáo của bài thơ. Tuy nhiên, với thủ pháp này, ta đã bắt gặp ở Đến Hương Phần Mê Linh, hay Tìm Bóng Tử Thần trong thơ Đinh Hùng:

*"... Nao nao mường tượng bóng mình
 Mọt mùng côi tới u minh tiếng rền
 Xuống đò, đời đã bỏ quên...
 Một sông nước lớn trào lên mắt người"
 (Qua Sông)*

Nếu hình ảnh người lính trong thơ Nguyễn Bắc Sơn hiện lên với khẩu khí ngang tàng, và bất cần: "Khi tao đi lấy khẩu phần/ Mà đi mua rượu để Nùng cho tao/ Chúng mình nhậu để trừ hao/ Bảy ngày sắp đến nghèo ngao trong rừng... Mai ta đụng trận ta còn sống/ Về ghé Sông Mao phá phách chơi/ Chia sớt nỗi sầu cùng gái điểm/ Đốt tiền mua vợ một ngày vui...", thì người lính ấy trong thơ Tô Thùy Yên tuy khí chất trời Nam, nhưng vẫn mang mang nét hào sĩ, trí thức. Thật vậy, đọc Anh Hùng Tận một bài thơ tự sự, kể về một chiều nghỉ chân trên đường hành quân, tác chiến. Không có khói bom và tiếng súng, nhưng dường như người đọc vẫn cảm được cái chết (có thể ngày mai) đang đến rất gần với người lính, thông qua hình tượng ẩn dụ: "Bạn hỏi thăm ta cho có lệ/ Cuộc đời binh nghiệp. Ta cười bung:/ Còn mười tháng nữa lên trung úy/ Có thể ngày mai chưa biết chừng". Và có thể nói, Anh Hùng Tận cũng là một trong những bài thơ điển hình về tài năng sử dụng các biện pháp tu từ với câu thơ vắt dòng, cùng dấu chấm ngắt câu độc đáo, gây bất ngờ cho người đọc trong thơ Tô Thùy Yên:

*"Dụng súng trường cỡi nón sắt
 Đơn vị dùng quân trọn buổi chiều
 Trọn buổi chiều, ta nhậu nhết
 Mồi chẳng bao nhiêu, rượu rất nhiều
 Đây ngã ba sông, làng sát nước
 Xuống ba lá đậu kể chân bàn

 Ta gạn dấm lời thơ tặng bạn
 Dấu từ lâu bỏ việc văn chương
 Thiệt tình tên bạn ta không nhớ
 Nhưng mà trông mặt thấy quen quen
 Hề chi, ta uống cho say đã
 Nào có ra gì một cái tên...
 Tới đây toàn những tay hào sĩ
 Sống chết không làm thất ruột gan
 Cũng không ai nhắc về thân thể
 Có vợ con mà như độc thân
 Bạn hỏi thăm ta cho có lệ
 Cuộc đời binh nghiệp. Ta cười bung:*

*Còn mười tháng nữa lên Trung úy
Có thể ngày mai chưa biết chừng ..."*

Dường như thoáng một chút bi quan, nhưng hình ảnh người lính trong thơ Tô Thùy Yên vẫn hiện lên một cách hồn nhiên, và sáng khoái:

*"Ta chặt cho nhau giọt rượu sót
Tưởng đời sót chút thiếu niên đây
Giờ cất quân, đưa tay bắt
Ước cõi âm còn gặp để say".
(Anh Hùng Tận)*

Tôi biết và đọc Trường Sa Hành của Tô Thùy Yên khi đi sâu vào tìm hiểu thể thơ Hành. Tô Thùy Yên viết bài thơ này, khi ra thăm đảo vào tháng 3.1974, ngay sau khi giặc Trung Quốc đánh Hoàng Sa. Với tôi, Trường Sa Hành là bài thơ viết về biển đảo hay nhất từ trước đến nay của nền văn học Việt Nam. Và có thể nói, Trường Sa Hành không chỉ có giá trị về văn học, mà còn giá trị về mặt lịch sử. Đọc Trường Sa Hành, có lẽ ta cũng nên nhắc lại một chút về thể thơ này: Viết về chiến tranh, người lính có lẽ không có thể thơ nào chuyển tải và lột tả hết cái bi thương bằng thể thơ Hành. Hành thuộc thơ cổ, có xuất xứ từ Trung Quốc, thường viết theo thể thất ngôn, hoặc ngũ ngôn, dài ngắn tùy thuộc tâm trạng, cảm xúc của tác giả. Nó là thể thơ khó nhận, khó viết. Nhìn chung, các nhà thơ Việt rất ít, hoặc ngại sử dụng thể loại này. Đã đọc khá nhiều thơ thể Hành, nhưng quả thực, còn đọng lại trong tôi không nhiều. Bởi, tuy từ ngữ, khẩu khí trong thơ mang tính tự do, phóng khoáng, nhưng để đạt đến cái đỉnh bi tráng, thực sự lay động lòng người, không phải nhà thơ nào cũng làm được. Tôi cho rằng, kể từ khi có thơ mới đến nay, Trường Sa Hành của Tô Thùy Yên cùng với Tống Biệt Hành của Thâm Tâm, Hành Phương Nam của Nguyễn Bính, Biên Cương Hành của Phạm Ngọc Lữ và Đau Thương Hành của Thế Dũng là những bài viết theo thể Hành hay nhất.

Thật vậy, cuộc sống gian khổ của người lính, dưới cái điều kiện khắc nghiệt của thiên nhiên, đã được tác giả nhân cách hóa bằng hình tượng so sánh đảo trôi. Đảo trôi là từ mới của Tô Thùy Yên. Và vẫn thủ pháp hoán chuyển, động từ (trôi) sang tính từ trong câu thơ: "*Đêm nằm còn tưởng đảo trôi đi*" chỉ cái hữu hạn của sức người dưới cái khắc nghiệt khôn cùng của thiên nhiên. Nhiều lần tôi đã viết: Thơ hay dứt khoát phải có từ mới, hoặc cụm từ mới. Từ hay cụm từ mới không có nghĩa người viết chế, nghĩ ra, mà do cách sử dụng từ ngữ. Nhiều từ, cụm từ cũ, nhưng người viết đặt hoặc ghép trong câu đúng văn cảnh nào đó, gây bất ngờ cho người đọc, nó trở thành câu mới, nghĩa mới. Nhà thơ tài năng, ngoài kiến thức ra, dứt khoát phải là người có trí tưởng tượng và sự liên tưởng phong phú. Vâng! Tô Thùy Yên là một nhà thơ tài năng như vậy. Có thể nói, ông là nhà thơ hàng đầu về làm mới ngôn ngữ, và thi pháp. Sự nhào trộn

giữa mới và cũ mang mang hồn cổ phong ấy, đã đưa câu thơ tưởng chừng dân dã, trở nên sang trọng.

Ta hãy đọc lại đoạn trích dưới đây, để thấy rõ cái gian khổ, bi ai của người lính đảo, cũng như tài năng làm mới thơ thất ngôn của thi sĩ Tô Thùy Yên:

*"Trường Sa! Trường Sa! Đảo chuyển choáng!
Thăm thăm sâu vầy trắng bốn bề
Lính thú mười người lạ sóng nước
Đêm nằm còn tưởng đảo trôi đi*

*Mùa Đông Bắc, gió miền man thổi
Khiến cả lòng ta cũng rách tưa*

*Bốn trăm hải lý nhớ không tới
Ta khóc cười như tự bạo hành
Đập giân, vác khòm lưng nhẩn nhục
Đường thân thế lữ, cố đi nhanh*

*Sóng thiên cổ khóc, biển tang chế
Hữu hạn nào không tui nhỏ nhoi?
Tiếc ta chẳng được bao nhiêu lệ
Nên tưởng trùng dương khóc trắng trời..."
(Trường Sa Hành)*

Đảng cay, gian khổ là thế, nhưng dường như không riêng Tô Thùy Yên, mà nhà thơ quân đội nào cũng vậy, luôn có cái nhìn nhân bản và khách quan về chiến tranh. Nếu lòng nhân đạo, trong thơ Nguyễn Bắc Sơn chỉ gói gọn ở hai người lính đối đầu: "*Ta bắn trúng người vì người bạc phước/ vì cần phần người xui khiến đó trôi*" thì sự nhân đạo, cảm thông trong thơ Tô Thùy Yên rộng lớn, và khai mở hơn. Ông gọi tên, lột mặt một cách mỉa mai, những kẻ mê hoặc, đứng sau cuộc chiến: "*Ta thương ta yếu hèn/ Ta thương người khờ khạo/ Nên cả hai cùng cam phận quay cuồng/ Nên cả hai cùng mắc đường Lịch Sử/ Cùng mẹ sa một con đi thập thành*". Và Chiều Trên Bến Tam Giang là một bài thơ độc thoại như vậy của Tô Thùy Yên. Bài thơ được viết theo thể tự do, và chia làm ba đoạn. Và mỗi đoạn là một bài thơ hay, hoàn toàn có thể đứng độc lập. Đây là bài thơ điển hình nhất về sự dung hòa ngôn ngữ vùng, miền trong thơ Tô Thùy Yên. Nếu không biết Tô Thùy Yên người Sài Gòn- Gia Định, thì có lẽ, ai cũng nghĩ, tác giả phải là người Huế, hoặc Hà Nội.

Phần hai của bài thơ được nhạc sĩ Trần Thiện Thanh phổ thành bản nhạc nổi tiếng cùng tên. Thông qua tình yêu và nỗi nhớ, Tô Thùy Yên đã giải bày về cuộc chiến với tư tưởng bi quan, chán chường. Thật vậy, chiến tranh đã vào thành phố, len vào: "*Nơi chúng ta thường hẹn gặp*" để rồi chỉ còn những ghế bàn quạnh quẽ, cô đơn. Đọc bài thơ này của Tô Thùy Yên, chợt làm tôi nhớ đến câu thơ rất hay của Ngô Thanh Hoàn: "*Chiến tranh cắn vào mê nón cháy em ngồi*". Vâng! Chiến tranh cháy vào trong lòng thành phố, nhưng thi sĩ Tô Thùy Yên vẫn lãng mạn hóa tình yêu và cuộc sống, qua những lời độc thoại của mình.

Có thể nói, chính sự dung hòa ngôn ngữ, đã làm nên lời thơ nhẹ nhàng và tuyệt đẹp này:

*"...Giờ này có thể trời đang mưa
Em đi nép hàng hiên suốt suốt
Nhìn bong bóng nước chạy trên hè
Như những đóa hoa nở gấp rút
Rồi có thể em vào một quán nước quen
Nơi chúng ta thường hẹn gặp
Buông tâm trí bập bềnh trên những đợt lao xao
Giữa những đám ghé bàn quạnh quẽ..."*

Và người lính của Chiêu Trên Bến Tam Giang không trở về, để em thành Góa Bụa. Rồi bỏ quán nước quen, em chạy tìm anh ngoài cõi gió. Nếu ta đã đọc Làm Dâu của nhà thơ, người lính chiến bên kia chiến tuyến Trần Mạnh Hào: *"...Mỗi khi chim lợn kêu dồn/ Khói hương khấn gió Trường Sơn tìm mồi/ Đêm về đội lén khăn xô/ Thương người nằm khoác ba lô mỗi đùn..."* thì mới hiểu hết nỗi đớn đau với tiếng kêu oan khốc của người đàn bà Góa Bụa trong thơ Tô Thùy Yên. Và xin nhắc lại bài thơ của Trần Mạnh Hào, để chứng minh thêm một điều: Chiến tranh, dù ở phía nào đi chăng nữa, sự đớn đau ấy đều giống nhau, và bao giờ cũng thuộc về những người mẹ, và những người vợ.

Có thể nói, Tô Thùy Yên viết Góa Bụa không chỉ bằng cảm xúc, mà còn bằng lý trí của mình. Và đã lâu lắm rồi, tôi mới được đọc những câu thơ mới lạ với hình ảnh ẩn dụ hay đến rợn cả người như vậy: *"Ngọn đèn hư ảo chong linh vị/ Thấp trắng thời gian mái tóc em"*. Đọc nó, chợt làm tôi nhớ đến cảm xúc khá tương đồng trong bài Biển Hoàng Hôn của mình viết đã lâu: *"Sóng bạc đầu mang cả màu tóc em"*.

Góa Bụa là bài thơ cô đọng, bố cục khá chặt chẽ. Từ siêu hình trở về hiện thực, Tô Thùy Yên đưa người đọc chìm vào nỗi đau với những câu thơ đậm tính ước lệ, tượng trưng. Ta cùng đọc đoạn trích dưới đây để thấy rõ điều đó:

*"Con chim nhào chết khô trên cửa,
Cửa đóng muôn ngàn năm bật âm,
Như đạo bùa thiêng yếm cổ mộ.
Sao người khai giải chưa về thăm?
Em chạy tìm anh ngoài cõi gió,
Lửa oan khốc giỡn cười ghé hồn,
Tiếng kêu đá lở long thiên cổ,
Cát loạn muôn trùng xóa dấu chôn...."*

...
*Ngọn đèn hư ảo chong linh vị,
Thấp trắng thời gian mái tóc em.
Tim đập đuổi ngoài thân nỗi lạnh.
Hồn xa con đóm lạc sâu đêm...."*

Là nhà thơ quân đội, do vậy thơ Tô Thùy Yên luôn đồng hành cùng người lính. Ông đã trải lòng mình, lòng đồng đội lên những trang viết của mình. Tính xã

hội cũng nóng bỏng trong thơ ông: *"... Cuộc cờ kỳ lạ không bày tướng/ Ăn sạch quân, trừ lính được thua..."*. Nhận ra chân tướng, và nước cờ ấy, Tô Thùy Yên chán chường, luôn mơ ước trở về với tuổi thơ, trở về người thi sĩ đích thực: *"Hề, ta trở lại gian nhà có/ Giữa cánh đồng không, bên kia sông /... Vầng trăng ta thấy thời thơ ấu/ Mọc lại cho ta thuở xế tàn"*. Nhưng ước nguyện ấy của thi sĩ, chỉ là một giấc mộng trên Chiêu Phá Tam Giang mà thôi.

*** Từ giam hãm tù đầy đến tấm lòng nhân bản, vị tha.**

Chiến tranh chấm dứt, thời thế, xã hội đảo lộn từng پہو. Thay cho trở về tuổi thơ, trở về làm người thi sĩ, thì giam hãm tù đầy là nơi Tô Thùy Yên buộc phải đi đến. Tàu Đêm là một bài thơ, hay là cuộc hành trình vào nơi địa ngục ấy của ông. Tôi đã đọc hồi ký, thơ văn của một số nhà văn và cả những tướng, tá Quân đội Việt Nam Cộng Hòa cùng viết về những ngày tù tội, tàu xe chuyển trại. Nhưng có lẽ, Tàu Đêm làm tôi xúc động hơn cả. Từ hiện thực tủi nhục, khổ đau và đói rách: *"Ngồi đây giữa những phân cùng bụi.../ Ta trở thành than, thành súc vật"* người tù Tô Thùy Yên hồi tưởng về một thời tươi đẹp, mới đây thôi, nhưng ở nơi tưởng chừng xa vời vợi. Có điều đặc biệt nữa, đọc thơ Tô Thùy Yên, ta thấy cứ tầng tầng lớp lớp, so sánh năm trong so sánh, hình ảnh lồng trong hình ảnh, buộc người đọc cứ phải bóc dần ra. Tuy nhiên, cũng như các nhà thơ khác, Tô Thùy Yên không phải, không có những câu thơ dở nằm trong bài thơ hay. Nhưng có thể nói, ngoài tài năng Tô Thùy Yên có tính cần cù, tìm tòi sáng tạo. Mỗi bài thơ của ông, ta đều có thể tìm thấy một điều mới mẻ ở trong đó. Do vậy, bài thơ nào của Tô Thùy Yên cũng đi vào lòng người. Và Tàu Đêm cũng là một bài thơ như vậy của ông: *"Có lúc tàu qua những thị trấn/ Mà đêm đã gói lại im lìm"*. Đây là hai câu thơ hay, và tôi thích nhất trong bài. Bởi, động từ "gói" được đặt đúng văn cảnh, bật lên hình tượng ẩn dụ mới, làm cho người đọc chờn chờn, rợn rợn, trước cái thị trấn chết, và cuộc sống tù hãm của con người. Và mảnh đất chết, vắng những linh hồn ấy, thì những tiếng kêu của những kẻ tù đầy, khổ khổ đó rơi tòm vào hư vô mà thôi: *"... Tàu ơi, hãy kéo còi liên tục/ Cho tiếng rền vang đội địa cầu/ Lay động những tầng mê sáng tối/ Loài người hãy thức, thức cùng nhau"*.

Và đoạn trích dưới đây không chỉ cho ta thấy nỗi thống khổ, bị đày đọa của những cựu sĩ quan VNCH, mà còn chứng minh thêm tài năng xây dựng hình ảnh, hình tượng của Tô Thùy Yên:

*"Ngồi đây giữa những phân cùng bụi
Trong chuyển đời xung sát bạo tàn
Ta trở thành than, thành súc vật.
Tiếng người e cũng đã quên ngang.*

---
*Tàu ơi hãy kéo còi liên tục
Cho tiếng rền vang dây địa cầu*

*Lay động những tầng mê sáng tối
Loài người hãy thức, thức cùng nhau ..."*

Tiếng kêu cất lên từ miền đất chết, chỉ vọng lại một dấu chấm than (!), trong nỗi tuyệt vọng của người lính tù phương Nam: *Xứ khổ, thêm chi mùa thảm khốc/ Than ôi, trời đã bỏ rơi dân!*. Và Tàu Đêm không dừng lại sân ga, địa ngục trần gian là nơi họ phải đến: *"Ở đây, địa ngục chín tầng sâu/ Cả giống nói cảm lặng gục đầu"*. Nếu ta đã đọc Ra Biển Gọi Thầm của Trần Hoài Thư, hay Sau Cơn Bình Lửa của Song Vũ, thì sẽ giảm đi sự giạt mình kinh hãi, khi đọc Mùa Hạ của Tô Thùy Yên. Đọc Mùa Hạ, cho ta cảm giác, trong cái bi đát tột cùng ấy, người tù không còn sống bằng sinh hóa năng lượng nữa, mà chỉ còn sống bằng những hoài niệm. Và những hoài niệm bình yên và tươi đẹp ấy, chính là sự dung hòa, làm dịu đi nỗi nhục nhã, đắng cay trong thơ mà thi nhân muốn gửi đến người đọc chẳng? Phải nói, những đoạn, hoặc những bài hoài niệm này của Tô Thùy Yên có lời thơ rất đẹp: *"Ở đâu còn cụm mây hư ảo/ Bay tự ngàn năm trắng cổ thi."* Không dừng ở hoài niệm và nhân nhục, lời thơ Tô Thùy Yên cũng căng lên đầy phần uất. Tuy nhẹ nhàng, nhưng sự mỉa mai, châm biếm ấy, mang tiếng cười rất chua cay: *"Đám chủ mới, y trang xúng xính/ Súng nghênh ngang, tiếng hét phàn phư/ Xua trăm họ sá chi thân mạng / Lấn địa cầu ra khỏi lối xưa"*. Uất ức là vậy, nhưng tính nhân bản lòng vị tha, luôn mở cho mình, cho người những lối thoát, xuyên suốt cuộc sống, cũng như trang thơ Tô Thùy Yên: *"Những ai hôm trước từng gây tội/ Hãy lắng tâm tha lấy lỗi mình/ Tựa tại, thời gian chôn chính nó/ Đờ lên lại mãi tựa bình minh"*. Ta có thể thấy, ở lãnh vực nào, thể loại nào thơ của Tô Thùy Yên rất nhẹ nhàng, chừng mực. Nhưng không hiểu sao ông lại bị bắt nhiều lần, và tù lâu đến vậy, dù có là sĩ quan cấp tá đi chăng nữa?. Tôi cứ ngẫm nghĩ và tự hỏi. Tuy nhiên, tôi chỉ có thể tìm ra câu trả lời: Cũng như Vũ Hoàng Chương cái tên, cái bóng Tô Thùy Yên quá rộng, quá dày đối với một chế độ, chính quyền yếu đuối, nhìn đâu cũng thấy vi trùng sợ hãi chẳng?. Đoạn trích dưới đây, là một trong những đoạn thơ, mà một số người cho là nặng nề nhất của Tô Thùy Yên:

*"Ở đây, địa ngục chín tầng sâu,
Cả giống nói cảm lặng gục đầu,
Cắn chết hàm răng, ứa máu mắt,
Chung xiềng nhưng chẳng dám nhìn nhau.
Bước tới, chân không đè đá sắc,
Vai trần chín rạn gánh oan khiên,
Nước khe, cơm độn, thân tàn rạc,
Sống chẳng khôn, cầu được thác thiêng.
Xứ khổ, thêm chi mùa thảm khốc.
Than ôi, trời đã bỏ rơi dân!
Nặng kim khí chày, đá rạn nứt,
Gió táp, rừng khô rậm, cát tràn...
Ta nhật từng trang sách rách toang
Đưa ngu đả xé vút ra đường."*

*Ta gom từng hạt cây luân lạc,
Mong mỗi gậy lên một địa đàng..."*
(Mùa Hạ)

Mười năm nơi địa ngục trần gian, cứ tưởng rằng đã tẩy rửa được tư tưởng, tâm hồn, cũng như ý chí Tô Thùy Yên, nhưng họ đã lầm: *"Mười năm ta vẫn cứ là ta"*. Và Tô Thùy Yên đã sống sót trở về. Ông không khỏi buồn ngủi, xúc động. Quê hương còn đó, nhưng đã vắng những bóng người: *"Khách cũ không còn, khách mới thưa"*. Không một chút hận thù, nhưng ông vẫn muốn bóc trần bộ mặt thật của chế độ, xã hội: *"Ta về khai giải bùa thiêng yếm"*. Cho nên, lời vĩnh biệt mười năm chết dấp của Tô Thùy Yên đã không thành sự thật. Nhà tù, nơi chết dấp ấy, vẫn là nơi ông phải nhiều lần quay trở lại. Vì vậy, Ta Về của ông không chỉ viết, và đọc cho một lần... Và tôi cũng không rõ, những lần ra tù sau, tâm trạng ông có buồn ngủi, thiết tha giống với lần đầu không?

Đi sâu vào nghiên cứu, có thể thấy, Ta Về là bài thơ điển hình nhất về tư tưởng, nhân cách con người Tô Thùy Yên. Thời gian này, Tô Thùy Yên đến gần thiên triết, với tâm thức, linh hồn đã vượt ra khỏi cuộc sống dã man tầm thường, trong một cái xã hội lưu manh ấy:

*Ta về một bóng trên đường lớn
Thơ chẳng ai để vạt áo phai
Sao bỗng nghe đau mềm phế phủ
Mười năm đá cũng ngậm ngùi thay*

*Vĩnh biệt ta-mười-năm chết dấp
Chốn rừng thiêng im tiếng nghìn thu
Mười năm mặt sạm soi khe nước
Ta hóa thân thành vượn cổ sơ ...*

*... Ta về cúi mái đầu sương điểm
Nghe nặng từ tâm lượng đất trời
Cảm ơn hoa đã vì ta nở
Thế giới vui từ nỗi lẻ loi..."*

Có thể nói, cùng với giai đoạn trước 1975, thời gian cải tạo tù đầy, và cho đến ngày xuất ngoại, bút lực của Tô Thùy Yên mạnh mẽ, tài hoa. Thi pháp, nghệ thuật của ông đã đạt tới mức bậc thầy.

*** Thân làm lữ khách, tâm nơi quê nhà.**

Lần cuối cùng thoát ra từ nhà tù nhỏ, Tô Thùy Yên không còn buồn ngủi, và thiết tha nữa. Bởi, không phải riêng người lính tù thất trận, mà cả thành phố của ông: *"Thành phố của anh/ Nhục nhãn duyên cưỡng ép"*. Và thành phố rộng, nhưng chẳng còn một bóng người quen. Để rồi, buộc ông phải trốn bỏ nơi bản quán: *"Anh/ lên đường, cúi mặt lên đường/ Giá tảng không nhìn nổi sĩ nhục/ Phi trường bị đánh thức"*. Cái mệnh mỏng của nước Mỹ càng làm cho tâm hồn Tô Thùy Yên thêm trống trải, cô quạnh. Sự hoang mang ấy, dường như làm cho ông bị quan và chán

chường: "Nước Mỹ này quá rộng và quá buồn/ Anh không còn muốn tự định liệu". Và xa thật rồi, mà Tô Thùy Yên cứ ngơ ngẩn hỏi. Một câu hỏi của người đường như đã lạc mất linh hồn:

*"Đi như lạc trong trời đất,
Thủy tận sơn cùng, xí xoá ta.
Cõi chiều, đứng lại, khóc như liều:
Có thật là ta đi đã xa?"*
(Đi Xa)

Quê hương, bản quán là nỗi nhớ thường trực trong Tô Thùy Yên. Một khúc nhạc quê, một kỷ niệm nhỏ trở về cũng làm tâm hồn nhạy cảm của người thi sĩ xao động. Và không chỉ cô đơn với cõi chiều tàn ấy, mà trên đường xe chạy, hay hàng quán nơi chốn đông người, Tô Thùy Yên vẫn cảm thấy lẻ loi, dẫn vật tự hỏi. Vâng! Có lẽ, đây là nỗi đau, nỗi buồn tâm lý chung của những kẻ xa quê, chứ không riêng người thi sĩ:

*"Thả hồn trôi theo một tấu khúc chùng quen,
Dềnh giạt về những quá khứ bỗng ngoi nổi.
Nhớ lại, cố nhớ lại những người bạn bất tin, những
người thân tứ tán...
Ghé lại một trạm xăng, một hàng fast food hay
một rest area*

*Đây là đâu ?
Đây cũng là đâu đó vậy
Dấp nước đầu, cổ, mặt,
Tinh tinh lại với đời ...
Và trong những khoảnh đèn khoét động lẻ quạnh,
Nhìn chút đỉnh những con người,
Nhìn cuộc sống còn nửa thức, nửa ngủ.
Hỏi lại mình: Lòng ngất tạnh khuya,
Tìm đâu một chốn ấm hơi đời ?"*
(Đường Trường Đêm)

Rồi người thi sĩ đã tìm thấy hơi ấm ở nơi tình người, tình đồng hương. Và cũng từ cảm xúc ấy đã cho ông nguyên liệu sống viết nên thi phẩm Gặp Gỡ Giữa Đường. Có thể nói, đây là những lời lục bát tự sự hay trong thi tập Thấp Tạ. Một thể thơ Tô Thùy Yên rất ít sử dụng. Ta hãy đọc lại đoạn trích dưới đây, để thấy sự cô đơn và hoang mang ấy, dường như có lúc đã biến mất trong ông:

*"... Vào đây, có lửa, có người,
Có cây rộng lượng che trời hộ ta,
Có câu thăm hỏi quê nhà,
Đường qua thế ấy, đường xa thế nào?
Giờ lâu, liệu lửa tiêu hao,
Quơ thêm tâm sự cho vào chuyện chung,
Giữ ta sáng ấm mặt lòng,
Rõ đêm nhân thế vốn cùng loại đêm..."*

Tập thơ Thấp Tạ hầu như bao gồm những sáng tác từ khi Tô Thùy Yên định cư tại Hoa Kỳ. Có thể nói, đến với thi tập này, bút lực của ông không còn được như trước, kể cả nội dung lẫn hình thức nghệ thuật. Ấu đó cũng là điều rất bình thường như con người, có lúc hay lúc dở, khi khỏe mạnh hoặc ốm đau vậy. Và cũng có lẽ, do môi trường sống thay đổi, hoặc do sức lực, tuổi tác của của Tô Thùy Yên chẳng? Bài thơ "Vấn Là" khá hay, được Tô Thùy Yên viết sau khi ông đến Mỹ được mấy năm. Khi nói về sự tĩnh lặng của mùa thu, của tâm hồn, trong Thu Điếu, Nguyễn Khuyến đã dùng động để tả tĩnh: "**Cá đâu đớp động dưới chân bèo**". Ở bài thơ này cũng vậy, Tô Thùy Yên đã bắt chước tiền nhân chẳng? Ông dùng tiếng động của vật rơi để miêu tả cái tĩnh lặng của không gian, cũng như tâm trạng. Với thủ pháp vắt dòng, đảo ngữ khá hay. Tuy nhiên, những người đọc bình thường, hoặc hơi hợt sẽ khó hiểu, không gây được cảm xúc. Hơn nữa, trong thơ ông sử dụng khá nhiều cổ ngữ, hay thuật ngữ Đạo giáo do vậy rất kén người đọc:

*"Vấn là tiếng thỉnh lặng kinh hoàng
Đâu đó quanh đây
Do một vật đã rơi buông từ chỗ rất cao
Còn để lại..."*

Thấp Tạ còn có những bài thơ khá dở. Và Nhanh Hơn là một bài thơ như vậy. Dù có nói đến cái hữu hạn của con người trước qui luật của tạo hóa, thiên nhiên, thì bài thơ này chưa được sàng lọc, và tinh cất. Nếu bực mình, bác Tô Thùy Yên có lọc ra quắt roi vào đất, thì em vẫn nói: Mấy câu này chưa hẳn đã phải là thơ:

*"Cố gắng,
Cố gắng theo cho kịp
Cái bóng mình như có đi nhanh hơn"*

Có thể nói, đi sâu vào nghiên cứu Tô Thùy Yên, cho ta biết thêm sự dung hòa trong một chiếc cán cân khác của nền văn học miền Nam. Sự dung hòa ấy, không chỉ trong thơ, mà còn in đậm trong cuộc sống thường nhật của ông. Mười ba năm dài đằng đằng trong lao tù, cứ tưởng rằng hận thù ấy đeo đẳng mãi trong ông. Nhưng Tô Thùy Yên đã bước ra khỏi hận thù, trải lòng mình vào những trang thơ. Do vậy, đọc thơ ông, ta không cảm thấy nặng nề về tư tưởng. Cả cuộc đời của mình, Tô Thùy Yên luôn cần mẫn đi tìm lại hồn thơ cũ để tặng cho người và cho đời. Hồn thơ ấy, chắc chắn sẽ sống cùng thời gian. Và tôi xin mượn bài thơ Tặng Phẩm có thể làm sáng tỏ thêm chân dung của nhà thơ, để kết thúc bài viết này:

*"Thức cho xong bài thơ,
Mai sớm ra đi,
Cài hờ lên cửa tặng"*

Leipzig ngày 8.2.018
Đỗ Trường

Dã Hàng Trần Quý Cáp

(hình Internet)

• Nguyễn Thiếu Dũng

Năm 1908 khi đang còn bị giam cầm ở nhà tù Côn Đảo, Phan Châu Trinh nghe hung tin người bạn cùng chí hướng bị thực dân Pháp và Nam triều sát hại đã làm bài thơ khóc bạn:

*Anh biết cho chăng hỡi Dã Hàng ?
Thình lình sóng dậy cửa Nha Trang.
Lời nguyện trời đất còn ghi tạc,
Giọt máu non sông đã chảy tràn.
Tinh Vệ nghìn năm hồn khó dứt ?
Đỗ Quyên muôn kiếp oán chưa tan.*

Người bạn đó là chí sĩ Trần Quý Cáp, Dã Hàng là tên tự. Huỳnh Thúc Kháng trong "Thái Xuyên Trần Quý Cáp tiên sinh tiểu truyện" cho biết:

"Tiên sinh tính Trần, sơ danh Nghị 誼 kể danh Quý Cáp 季恰, tự Dã Hàng 野航, hựu tự Thích Phu 適夫. Quảng Nam, Điện Bàn nhân, Bất Nhị xã, Thái La kỳ thôn dã, nhân hiệu Thái Xuyên".

Trần Huỳnh Sách trong "Tiểu Sử Tiên Sinh Trần Quý Cáp" nói rõ hơn:

"Tiên sinh lúc thiếu thời tên là Trần Nghị, năm niên hiệu Thành Thái Ất Mùi (1895) cụ Đốc học Trần Đình Phong bổ tiên sinh vào Tỉnh học sanh mới đổi tên Trần Quý Cáp, tự Dã Hàng hiệu Thái Xuyên, biệt hiệu Thích Phu".

Tên thiếu thời của ông cho ta liên tưởng đến tên Giả Nghị 賈誼 (200 TCN - 168 TCN) đời Hán, người Lạc Dương, do giữ chức Thái Phó cho Trường Sa Vương nên còn gọi là Giả Thái Phó, nổi danh là Tư tưởng gia, Văn học gia đời Hán, tác giả bài "Quá Tân luận" danh tiếng. Sau này Trần Quý Cáp cũng có bài "Sĩ phu tự trị luận" lừng lẫy đương thời.

Thân phụ Trần Quý Cáp tên là Nhuận. Ông Nhuận ban đầu cưới vợ ở xã Đông Bàn, sinh hai trai. Về sau cưới bà họ Phan ở Phong Thử, sinh ra ông và một người con gái. Vì là con trai thứ ba nên ông có chữ lót là Quý, theo thông lệ, con đầu lót chữ Mạnh, con giữa lót chữ Trọng, con út lót chữ Quý.

Chữ Cáp có nơi ghi là 合, chữ này còn đọc là hợp hay hiệp là hội hợp lại, (ăn) khớp nhau. Nhưng Song Nguyên Huỳnh Thúc Kháng ghi là 恰 thì phải chính xác hơn. Chữ Cáp 恰 còn đọc là kháp nghĩa là vừa vặn, đúng mực, thỏa đáng. Chính vì chữ Cáp này mà ông mới lấy tự là Dã Hàng 野航, lấy điển từ câu thơ của Đỗ Phủ trong bài "Nam lân":

南 鄰

錦裏先生烏角巾，
園收芋栗未全貧。

慣看賓客兒童喜，
得食階除鳥雀馴。
秋水才深四五尺，
野航恰受兩三人。
白沙翠竹江村暮，
相送柴門月色新。

【杜甫】

Phiên âm

Nam lân

*Cầm lý tiên sanh ô giác cân,
Viên thu dụ lật vị toàn bần.
Quán khan tân khách nhi đồng hỉ,
Đắc thực giai trừ diều tước tuần.
Thu thủy tài thâm tứ ngũ xích,
Dã hàng cáp thụ lưỡng tam nhân.
Bạch sa thúy trúc giang thôn mộ,
Tương tống sài môn nguyệt sắc tân*

Đỗ Phủ

Bản dịch;

Láng giềng

*Cầm lý tiên sinh đội mũ đen
Vườn còn khoai sắn chứa nghèo hèn
Trẻ nhìn khách đến vui mừng đón
Chim đậu thềm sân ăn đã quen
Mặt nước thu sâu chùng bốn thước
Thuyền lau vừa đủ chở đôi chen
Trúc xanh cát trắng chiều thôn vắng
Trước cửa chia tay nguyệt thế đèn*

Nguyễn Thiếu Dũng dịch

Tên và tự của ông nằm trong câu thơ thứ sáu của bài Nam lân:

“Dã hàng cáp thụ lưỡng tam nhân”

(野航恰受兩三人)

Đỗ Phủ (712-770) là bậc thi thánh đời Đường, tự Tử Mĩ, hiệu là Thiểu Lăng, còn gọi là Lão Đỗ để phân biệt với Tiểu Đỗ là Đỗ Mục. Ông sinh ra và lớn lên trong một gia đình quan lại lâu đời ở huyện Củng, nay thuộc tỉnh Hà Nam. Ông nội là Đỗ Thẩm Ngôn, một nhà thơ nổi tiếng thời Sơ Đường.

Nam Lân nói về một người láng giềng ở xóm bên nam, trên bờ Cẩm Giang không xa nhà tác giả, người đó vẫn khăn Ô giác cân tiêu biểu cho một ẩn sĩ, cuộc sống thanh bạch nhưng phong phú về tinh thần, hòa hợp với thiên nhiên, giao du rộng. Bài thơ phù hợp với lối sống của Trần Quý Cáp khiến nhà chí sĩ ưa thích nên từ đó đặt tự cho mình. Dã hàng là chiếc thuyền con ở nông thôn, thuận tiện cho việc đi lại trên sông nhưng hẹp chỉ vừa đủ chở hai ba người.

Chữ Dã hàng đã gây nhiều tranh cãi dẫn đầu là Hoàng Đình Kiên.

Hoàng Đình Kiên 黃廷堅 (1045-1105), tự Lỗ Trực 魯直, biệt hiệu Sơn Cốc đạo nhân 山谷道人, Phù Ông 涪翁, người Phân Ninh, Hồng Châu (thuộc Giang Tây ngày nay). Ông là nhà thơ trứ danh đời Bắc Tống, học trò của Tô Thức, người đời thường gọi chung là Tô-Hoàng. Hoàng Đình Kiên cũng là một trong những người viết chữ đẹp nhất thời Bắc Tống.

Theo Hoàng Đình Kiên, Hàng là tàu lớn, đĩnh 艇 mới là thuyền con nên không thể nói dã hàng mà phải nói dã đĩnh, nghi là chép sai thơ của Đỗ Phủ. Nhưng đĩnh âm trắc nên đứng trong câu thứ sáu sẽ không đúng luật, nhiều người đã bác bỏ ý của Hoàng Đình Kiên vẫn cho là Đỗ Phủ đã viết là dã hàng và dã hàng phải là thuyền con nên chỉ đủ chỗ cho hai ba người ngồi; trong số này có Trần Quý Cáp tuy không tham gia vào cuộc tranh cãi nhưng mặc nhiên đã bác ý kiến của Hoàng Đình Kiên vì đã lấy tự là Dã Hàng.

Trần Quý Cáp còn có một tự nữa là Thích Phu 適夫, chữ thích lại càng làm rõ hơn nghĩa chữ Cáp, và một lần nữa nhấn mạnh chữ Cáp phải viết là 恰 mới đúng, vì Cáp và Thích đều có nghĩa như nhau:

Thích: Vừa, vừa vặn, đúng lúc.

Tô Thức 蘇軾: Thích hữu cô hạc, hoành giang đông lai 適有孤鶴, 橫江東來 (Hậu Xích Bích phú 後赤壁賦). Vừa lúc có một con hạc lẻ bay ngang sông từ hướng đông lại.

Cáp/kháp: Vừa vặn, vừa đúng.

Nguyễn Trãi 阮鴈: Nhất biệt gia sơn cáp thập niên 一別家山恰十年 (Loạn hậu đáo Côn Sơn cảm tác 亂後到崑山感作). Từ giã quê hương vừa đúng mười năm (theo Hán Việt tự điển trích dẫn).

Tên và tự của Trần Quý Cáp tuy mới đổi sau nhưng dường như đã thể hiện định mệnh của ông,

mọi việc diễn ra trong cuộc đời ông đều vừa vặn, đúng lúc, trùng khớp với yêu cầu của bản thân và lịch sử dân tộc. Điều đó đã thể hiện rất rõ:

Thuở nhỏ Trần Quý Cáp nhà nghèo không có sách để học thì lại gặp nhà cụ Phụ đạo Nguyễn Thành Ý có nhiều sách ở gần và sẵn lòng cho ông mượn, nhờ thế mà ông học giỏi.

Khi ông đến học với cụ Cử Lê Cung ở Nông Sơn lại khớp với lúc Trần Đình Phong, một ông đồ Nghệ giàu lòng yêu nước, có tài năng và đạo đức làm Đốc học Quảng Nam. Trần Đình Phong đã lặn lội đến các vùng lân cận tuyển chọn những học sinh xuất sắc đem về đào tạo nhờ thế mà Trần Quý Cáp mới trở thành một trong 6 Nho sinh ưu tú.

Tại trường Đốc Thanh Chiêm ông lại gặp Phan Châu Trinh, Huỳnh Thúc Kháng để rồi sau này tham gia vào phong trào Duy Tân do Phan Châu Trinh khởi xướng và trở thành một trong ba nhà lãnh đạo lỗi lạc của phong trào.

Năm 1906 ông được bổ Giáo Thọ Thăng Bình đúng vào lúc phong trào Duy Tân đang hoạt động mạnh mẽ. Ở cương vị Giáo thọ, Trần Quý Cáp đã có cơ hội làm một cuộc cách mạng giáo dục, hợp pháp hóa chủ trương dạy chữ quốc ngữ, truyền bá tân học để khai dân trí. Ông đã biến ngôi trường của chính quyền theo lối học khoa cử cũ thành ngôi trường lớn của Duy Tân theo lối học mới, tiến bộ. Ông còn tổ chức những buổi diễn thuyết cổ động cho tân học gây xúc động mạnh mẽ trong hàng ngũ thân hào nhân sĩ khiến họ tự nguyện góp công, góp của dựng lên những ngôi trường Duy Tân trong các xóm làng, mời thầy về dạy chữ quốc ngữ, chữ Tây.

Những việc làm của ông Giáo thọ Thăng Bình được quần chúng nhiệt liệt hưởng ứng, gây tiếng vang lớn làm cho giới cựu học phải gai mắt, nhà cầm quyền xem như kẻ thù, do đó năm 1907 mới đổi ông vào làm Giáo thọ Ninh Hòa (Khánh Hòa) với mục đích tách ông ra khỏi phong trào cách mạng đang sôi sục ở Quảng Nam.

Trong lúc thực dân Pháp đang tìm cách giết Trần Quý Cáp vì lo sợ ảnh hưởng của ông đối với quần chúng, nó có giá trị như một quả bom tấn làm sục đổ chế độ thực dân không biết lúc nào thì đúng lúc đó phong trào kháng thuế nổ ra khiến chúng có cơ bắt giam ông rồi tử hình dù không có bằng chứng.

Bấy giờ ông như một chiếc thuyền nhỏ lao vào phong ba bão táp mong chống chọi với thế lực hùng hậu của thực dân phong kiến. Chiếc thuyền nhỏ đã bị sóng gió bạo quyền nhấn chìm nhưng tên tuổi của ông đã đi vào lịch sử, tấm gương yêu nước của ông càng tỏa sáng và tinh thần sẵn sàng hy sinh vì tổ quốc của Dã Hàng Trần Quý Cáp vẫn sống mãi trong lòng của dân tộc:

Thà chết! chết trong hơn sống đục.

Ai mà sợ chết! chết như chơi.

(Trần Quý Cáp)

● Nguyễn Thiều Dũng

Hát Bội trong lễ hội "Đổ Giàn"

• Phan Trường Nghị

Ở Bình Định bấy lâu vẫn tự hào vùng đất võ với câu "Trai An Thái, Gái An Vinh". Hai làng võ An Thái và An Vinh ở dọc 2 bên bờ sông Côn. An Vinh nằm phía bờ Bắc, nay thuộc xã Tây Vinh, huyện Tây Sơn. An Thái ở bờ Nam, nay thuộc xã Nhơn Phúc của Thị xã An Nhơn. Hội Đổ Giàn xưa diễn ra ở An Thái, vào tháng 7 âm lịch hằng năm. Lễ hội kéo dài 3 ngày đêm liền, kể từ Tết Trung Nguyên - Rằm tháng 7. Theo lời kể lại của người địa phương, có lẽ lễ hội ngày xưa được tổ chức hằng năm, nhưng cứ 4 năm tổ chức lớn một lần, vào các năm Tỵ, Dậu, Sửu.

Đổ giàn còn gọi là Xô giàn, phát xuất từ động thái Xô cổ. Rằm tháng 7 cũng là ngày xá tội vong nhân theo tín ngưỡng dân gian. Sau khi cúng Rằm, các chùa ngày xưa có tục xô cổ chần tế (cổ mặn), nghĩa là đẩy mâm cỗ ra cho thập phương nhận hưởng. Chùa có nhiều đạo hữu cúng dường, cỗ bàn sẽ được sắm sửa sung túc, nhiều hơn. Để thập phương thụ hưởng đầy đủ, cỗ bàn được đặt trên giàn cao để xô cổ xuống. Từ đây mà dân gian Bình Định quen gọi lễ hội Rằm tháng 7 ở An Thái là lễ hội Đổ giàn.

An Thái nằm gần thành Đồ Bàn, trước đây đã thuận giao thương thủy lộ, sau là phủ lỵ của Phủ An Nhơn, tạo thêm diện mạo phố thị cho An Thái. Người Hoa thời kháng Thanh phục Minh trước đó, cũng như lớp người sau này qua Việt Nam, họ cùng tập trung, tìm về nơi đây. Ở đâu có huyện, phủ lỵ đều có người Hoa tìm đến. Ở đâu có người Hoa sinh sống, ở đó có bộ mặt sung túc, phong phú hơn. Thành thử lễ hội Rằm tháng 7 nơi đây mang một sắc thái khác hẳn các nơi. Lễ hội Đổ Giàn xưa ở An Thái đều do người Hoa thủ xướng. Nơi diễn ra lễ hội thường tổ chức tại các chùa do người Hoa lập ra. Các họ người Hoa ở đây như Tạ, Thái, Diệp, Trịnh... hằng năm thay phiên nhau chủ tế trong các nghi thức lễ.

Có tranh giành cỗ thì mới có xô cỗ bàn. Đất An Thái cùng các vùng lân cận là đất võ, việc giành cỗ bởi những người mang trong mình kỹ năng võ thuật, lễ hội được đẩy lên tầm tranh giành vì tầm tiếng, vì danh dự của võ đường. Giàn đặt cỗ cúng chần được xây cất quy mô hơn, cao hơn. Cỗ bàn được sắm sửa bằng heo quay, xôi thúng... Từ đó nhắc tới lễ hội Rằm tháng 7 ở An Thái, mọi người chỉ quan tâm đến việc cướp cỗ bởi những võ sinh của các võ đường. Nhắc tới lễ hội này là chỉ nhắc tới, trông tới việc Đổ giàn vào cuối ngày lễ hội.

Như đã có câu ca:

*Đồn rằng An Thái chùa Bà
Làm chay hát bội đồng đả quá đông
Đàn bà cho chí đàn ông
Xem xong ba Ngọ, lại trông Đổ giàn.*

Bấy lâu nay mọi người đã bỏ lơ, ít để tâm đến các nghi thức Rước nước, Rước Phật, Rước thầy... Cúng chay, Cúng chần 3 ngày liền, Hát bội mấy đêm liền. Đó là những nghi thức mang đậm nét cầu quốc thái, dân an, mong xóm làng yên ổn. Đó là những nghi thức không thể thiếu trong các lễ hội dân gian ngày xưa. Ngay như lễ hội ở An Thái có tổ chức Hát bội ở ngay trên bãi cát giữa dòng sông Côn, có lẽ hình ảnh này chỉ có ở nơi đây.

Tại sao lễ hội Rằm tháng 7 ở An Thái ngày xưa, ban tổ chức lễ hội lại cho hát bội giữa dòng sông. Một vị cao niên gốc người Hoa, họ Tạ ở trong vùng đã cho biết:

"Nguyên trước xưa, giữa An Vinh và An Thái bây giờ có một làng tên là Tân Lập. Một năm lụt lớn, làng này bị thủy thần Côn giang cuốn trôi xuống sông. Cư dân không còn ruộng đất, mất làng, phải phiêu bạt khắp nơi. Về sau hằng năm vào Rằm tháng 7, họ tụ tập về đây, dựng rạp ở cồn cát giữa dòng sông, xem như là đất của làng xưa. Họ tổ chức hát bội, cúng kính... để gặp lại nhau, để tưởng nhớ làng xưa, để cầu cuộc sống phiêu linh của họ ngày mai được yên lành, ổn định hơn..."

Trước khi xét câu chuyện kể có độ tin cậy đến mức nào, thử xem lại việc tổ chức lễ hội Đổ giàn ở An Thái. Nếu xét theo câu ca nói về chuyện cướp heo quay, cỗ chần tế ngày lễ hội qua câu ca còn lưu truyền:

*Tiếng đồn An Thái, Bình Khê
Nhiều tay võ sĩ có nghề tranh heo*

Xét đến địa danh Bình Khê. Ta biết rõ tên gọi huyện Bình Khê chỉ bắt đầu xuất hiện vào năm 1888. Còn nếu xét vào lịch sử người Hoa tập trung mưu sinh nơi đây tạo ra một bộ mặt sung túc, chỉ khi nơi đây đã thành phủ lỵ, chỉ khi thấy ở đây các Chùa người Hoa đã được xây dựng bề thế, khang trang.

Theo Kỷ Yếu Tịnh Ninh Đường năm 2000 của Quách tộc, một họ người Hoa "Minh hương Cựu Thuộc" (đến Việt Nam thời kháng Thanh phục Minh), thì Chùa Bà do các họ Minh hương Cựu Thuộc là Lâm, Quách, Trịnh... của An Hòa Trang khai sơn vào giữa thế kỷ 18, năm 1760. Chùa Ông do các họ "Minh hương Tân Thuộc" (đến Việt Nam sau thời Gia Long) là Tạ, Thái, Diệp... thành lập vào năm 1919. Còn Chùa Ngũ Bang (Ngũ Bang Hội Quán) do các bang Phúc Kiến, Triều Châu, Quảng Đông, Hẹ, Hải Nam, lúc bấy giờ Minh hương Cựu Thuộc lẫn Tân Thuộc đã hội đủ Ngũ bang, họ cùng nhau xây dựng Hội quán cũng chỉ quãng thời gian này, đầu thế kỷ 20.

Từ đây, ta hình dung được việc cướp cỗ chần tế chỉ có là kể từ thời Tự Đức trở về sau.

Nguyên vào năm 1852, Tự Đức cho bỏ phủ An Nhơn mà Minh Mạng đã lập ra hồi năm 1832, đem 2

huyện Tuy Viễn, Tuy Phước cho lệ vào cả phủ Hoài Nhơn. Phủ lỵ An Nhơn trước đây đặt ở thôn Hòa Cư, bây giờ cho chuyển về Mỹ Thạnh – An Thái làm huyện lỵ Tuy Viễn. Sau đến năm 1865, Tự Đức thứ 18 lại đặt lại phủ An Nhơn, thì An Thái trở thành phủ lỵ của An Nhơn. Xô cổ chốn tế lễ hội Rằm tháng Bảy, có thể đã xảy ra vào thời Tự Đức. Nhưng Đổ giàn tranh heo rằm rộ, chỉ có thể sau khi tách Tuy Viễn ra thêm huyện nữa là Bình Khê vào năm 1888. triều vua Đồng Khánh.

Còn xét lại câu chuyện kể vì sao hát bội trên bãi cát giữa dòng sông. Tra cứu lại Địa bạ lập cho Bình Định năm 1815 triều Gia Long, ta thấy Thuộc Thời Đôn của huyện Tuy Viễn gồm 36 thôn, quả trong đó thấy có thôn tên là Tân Lập. Làng An Thái lúc ấy cũng thuộc Thuộc Thời Đôn, còn làng An Vinh thuộc Thuộc Thời Hòa. Nhưng khi Minh Mạng áp dụng phép Quân điền ở Bình Định, hoàn chỉnh bộ Địa bạ mới vào năm 1839, ở đây không còn thấy tên thôn Tân Lập nữa. Bên cạnh đó, Địa Bạ Triều Nguyễn cũng cho thấy làng Mỹ Thạnh - An Thái năm 1839 có 163,5 mẫu điền thổ, trong khi đó bản thân tên cũ của nó là Mỹ Hòa khách hộ Ấp, năm 1815 ruộng đất có tới 196,5 mẫu, xem ra mất tới 33 mẫu. Việc này xảy ra cùng một thời với các làng Trinh Tường, Phú Phong, Xuân Hòa... ở phía trên xa, trên ấy cũng mất điền thổ một cách khủng khiếp. Xét thêm các cứ liệu khác, chỉ giải thích được nguyên nhân do sông Côn đổi dòng chảy vào triều Minh Mạng (*)

Chuyện Hát bội trong Lễ hội Đổ Giàn ngày xưa, tại sao lại tổ chức hát trên cồn cát giữa dòng sông, không phải tự nhiên mà đặt cho có chuyện. Chúng ta biết rằng, đêm hát bội, mở đầu một vở tuồng, bao giờ cũng là những màn múa hát mừng quốc thái dân an, cầu được mùa - phong đăng hòa cốc, rồi mới vào tuồng chính. Hát bội được tổ chức đầu chỉ làm vui cho ngày hội, nó còn hiển hiện nét lễ nghi của lễ hội ngày xưa. Lễ hội Rằm tháng 7 ở An Thái, việc tổ chức hát bội chất chứa nỗi niềm mất đất của cư dân bên bờ sông Côn ngày xưa.

Ta thấy thêm ở đây một điều không kém quan trọng, có thể việc tổ chức hát bội trên cồn cát giữa sông, nó có mặt trong lễ hội sớm hơn là chuyện lập giàn để xô cổ, cướp heo.

Bây giờ nói lại chuyện xưa, ai cũng chỉ chăm chăm nhắc chuyện cướp cổ ngày lễ hội. Hội Rằm tháng 7 Tết Trung Nguyên, Lễ hội Đổ giàn xưa ở An Thái tổ chức bị đứt quãng từ năm 1945. Đã hơn 70 năm, ít ai còn biết Lễ hội Rằm tháng 7 tại An Thái ở bên trong còn có một nỗi niềm. Hát bội trong Lễ hội Đổ Giàn đã cho ta rõ sự dung hợp được cách thể sống, giữa các cộng đồng người Hoa người Việt ở nơi đây. Ít ra họ đã có cùng chung nỗi mất đất, phải ly hương.

Phan Trường Nghị

(*) Giải thích rõ ở Bài viết "Sông Côn Cuồng Nộ"

Đảng bán nước

• **Trần Thế Thi**

*Trần Vân Đồn địa danh lừng lẫy
Thuyền quân Nguyên dưới đáy còn nằm
Trải qua trên bảy trăm năm
Thời Trần chiến tích tiếng tăm vang lừng
Nay Việt Cộng bỗng đem bán
Tiền chia nhau rước Hán tộc vào
Cờ Tàu sẽ có thêm sao
Từ Trung cộng tới Cà Mau cầm đầu
Tội bán nước ngày nay đã lộ
Đảng quen mồm biện hộ quanh co
Toàn dân phản ứng đảng lo
Tạm thời ngưng bước thăm dò nay mai
Thông qua đám tay sai Quốc Hội
Bảo đưa tay chúng tội đưa tay
Cứ làm theo lệnh quan thầy
Nói đừng, bọn chúng lại quay ra đừng
Nhưng dân Việt phùng phùng ngọn lửa
Bình Thuận, Phan Rí Cửa xuống đường
Nhiều xe bị đốt trơ xương
Cộng an cỡi giáp leo tường trốn chui
Trò bán nước vờ lùì rồi tiến
Nếu lơ là chúng diễn dài dài
Vân Phong, Phú Quốc thêm hai
Dân Tàu cai trị tương lai chẳng còn
Nhìn lịch sử nước non đem bán
Khó ai qua nổi đảng Vi-xi
Đặng Dung, Chiêu Thống, Quý Ly
Giá mà sống lại cũng quy tôn sư.*

Chúc Mừng Đám Cưới

Nhận được hồng thiệp của văn hữu Nguyễn Quý Đại tại München, Đức Quốc báo tin lễ thành hôn của
Raphael Nguyễn Quý David
Thứ nam
kết duyên cùng cô
Cao Amy Hương
Trưởng nữ
của ông bà Cao Đức Duy tại München

Hôn lễ được cử hành vào ngày 14.7.2018 tại München
Chúng tôi chân thành chúc mừng hai họ Nguyễn-Cao có
đâu hiền, rể thảo và cầu chúc tân lang và tân giai nhân
TRĂM NĂM HẠNH PHÚC

- Phù Vân, Chủ Bút và Ban Biên Tập-Kỹ Thuật
Báo Viên Giác, Đức Quốc
- Nhóm Những Cây Bút Nữ Viên Giác

Cuốn lưu bút tình cờ

Thời gian như bóng câu qua cửa sổ, mới đó mà đã mấy chục năm theo bốn mùa thay lá thay hoa và đời riêng của mỗi người có quá nhiều đổi thay.

Ngồi nhớ lại những kỷ niệm thời còn đi dạy trường Sương Nguyệt Anh, biết bao nhiêu vui buồn lẫn lộn ngập tràn làm xao xuyến cả tâm tư!

Hình ảnh buổi lễ bế giảng năm học 1978 bỗng rõ lên trong ký ức tôi như một đóm lửa nhóm trong vườn khuya.

Năm đó tôi dạy tới ba bốn lớp 12, lớp thi nên cả Thầy trò mệt nhoài. Không đủ giờ ở lớp nên nhiều khi tôi phải vừa dạy thêm vào sáng Chủ Nhật, vậy mà các em vẫn đi học đầy đủ. Tới ngày bế giảng Cô trò mới tạm hoàn tất chương trình, như trút được gánh nặng ngàn cân!

Hôm đó, tôi lại được Ban Giám Hiệu phân công trông coi trật tự lớp 12C1, có nghĩa là phải quan sát bắt các em ngồi ở sân trường phải yên lặng chăm chú theo dõi chương trình buổi lễ, nghe huấn từ của ban Giám Hiệu.

Tuổi của các em là tuổi hồn nhiên, thích nhìn ngắm trời xanh mây trắng, thích nói chuyện nhỏ to, nhất là con gái, nhưng cũng may các em vẫn còn ngoan ngoãn, còn biết sợ Cô giáo nên chỉ râm rì nhỏ to mà thôi.

Các em còn bảo nhau mình đừng làm phiền lòng Cô; tôi nghe như cớ tấm lòng. Vậy là các em cũng đã hiểu được tâm trạng tôi phần nào; chông tôi đi cải tạo, một mình phải bươn chải để chống đỡ mà nuôi bốn đứa con, tôi luôn luôn cảm thấy:

*"Có điều gì gần như tuyệt vọng,
Rơi xuống trong tôi .... rơi xuống bên đời"
(TCS)*

Nhưng may mắn là hàng ngày tôi vẫn đến trường đến lớp, tiếp xúc với thế giới hồn nhiên của các em, nên tôi lấy được chút yêu đời của các em để chôn đi nỗi đau hay niềm cay đắng hầu đứng vững trong cảnh quá khó khăn lúc bấy giờ!

Xin cảm ơn các em học sinh thân yêu của Cô! Tôi đang lan man trong dòng suy tưởng của mình, bỗng nghe nhiều tiếng lao xao:

- "Tao muốn viết lưu bút cho Cô".

- "Tao cũng vậy!".

- "Hôm nay là ngày cuối, tụi mình phải viết cho Cô mới được"

Một giọng khác cất lên "hôm nay là lễ bế giảng nên

đâu có đứa nào mang cặp theo".

Nhiều tiếng ồ nổi lên, tức thiệt!

Sau đó các em chụm đầu vào nhau, bàn bạc tìm cách giải quyết bế tắc một lúc. Em trưởng lớp đi từ đầu đến cuối hàng của lớp để nghe sáng kiến đề nghị của các bạn, rồi sau đó chạy đi mất. Một lát sau em chạy về, mặt mày hớn hờ, trên tay cầm một xấp giấy màu vàng nói với các bạn:

- "Giấy ít quá, không đủ cho mỗi đứa mỗi tờ, nên mình sẽ xé một tờ ra làm hai, may ra mới đủ. Tụi bây phải viết cô đọng, chất lượng nên viết ít thôi".

Sau đó, cứ hai em lãnh một tờ, xếp đôi lại rồi xé ra mỗi đứa một nửa. Xong rồi mỗi em ngồi mỗi kiểu khác nhau mà viết. Có em quên không đem viết cứ giục bạn mình viết mau để mượn.

Nhìn hình ảnh các em ngồi lum khum dưới sân trường, trong nắng gắt của Saigon ban trưa, cắm cúi kê trên lưng nhau mà viết những dòng chữ trên mảnh giấy xé vội, lòng tôi xúc động dạt dào, cổ họng như nghẹn lại. Đúng là "*Trời không có mưa mà vẫn ướt mềm*", lòng tôi mềm đi vì đã được những ân tình của các em tươi đậm, như một vườn cây khô cạn lâu ngày mà được gặp cơn mưa rào đổ xuống. Hình ảnh này đã ghi đậm nét trong hồn tôi và tôi đã mang nó theo mãi mãi trong suốt cuộc đời của mình.

Một lát sau, Trưởng lớp đứng lên đi thu lại giấy của các bạn vì sắp hết giờ buổi lễ bế giảng. Em nào cũng vội vàng kết thúc để nộp lại, Trưởng lớp chạy biến đi và khi trở lại trên tay cầm một cuốn lưu bút màu vàng, được đóng lại vội vàng với tờ ngoài bì trang trí đơn sơ.

Em cầm hai tay, đưa cuốn lưu bút cho tôi: "Mong Cô nhận mà không chấp nơi hình thức của nó". Tôi đưa tay nhận mà cảm động không nói được lời nào! Trong đời tôi, chưa bao giờ tôi nhận được một cuốn lưu bút với hình thức đơn sơ hơn thế, một cuốn lưu bút tình cờ mà tự nguyện, phát xuất từ tấm lòng, không vì ép buộc hoặc nể nang mà viết, nó chan chứa những tấm lòng chân thật và vô tư. Tất cả những tình cảm mà các em dành cho tôi đã tràn ra trên trang giấy.

Đó là cuốn lưu bút "VÀNG" của đời tôi. Không phải vì giấy màu vàng mà vì những tấm lòng vàng của những em học trò một thời yêu dấu, bởi những phút sắp xa nhau là những phút giây người ta dễ nói thật lòng mình, không cần che giấu, xúc cảm tuôn tràn. Các em đã viết cho tôi quá nhiều điều cảm động, lời lẽ chân tình, đôi khi ngây ngô nhưng chân thật vô cùng!

Trong cuộc đời buồn tênh nơi xứ người, vật chất tràn đầy nhưng tình người hiu quạnh, bước chân đi vẫn cảm thấy bơ vạc lửng lơ. Khi có cơ hội được trở lại khu vườn kỷ niệm xưa, tôi bỗng thấy lòng mình lóe lên một thứ hạnh phúc êm đềm ấm áp!

Xin cảm ơn các em, cảm ơn mọi người đã cho tôi cơ hội cất lên tiếng hát yêu cuộc đời hôm nay !!!

Tháng 05 / 2018

• Nguyễn Hạnh HTD

Đọc:

Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam theo dòng lịch sử

• **Trần Đan Hà**

Thượng tuần tháng Năm vừa qua, tôi đi thăm con đang làm việc tại Hannover. Buổi chiều, tôi ghé thăm Niên trưởng Ngô Văn Phát (Thủ khoa khóa 11 Phạm Công Quân, Trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt) hiện là Cố vấn Hội CT.TPB. QLVNCH- Đức Quốc.

Được nghe ông kể về chuyến đi Úc thăm con. Được gặp gỡ và sinh hoạt với Hội Cựu SVSQVBVN tại đây. Ông rất hạnh phúc với khoảnh khắc được sống lại một thời thật nhiều kỷ niệm về cuộc đời quân ngũ, về một quá khứ đầy hào hùng của người trai trong thời chiến, những người được vinh hạnh mang trên vai "Tổ Quốc – Danh Dự – Trách Nhiệm". Nhân dịp này Nt Phát tặng tôi cuốn: "Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam Theo Dòng Lịch Sử". Sách với sự đóng góp đông đảo của một số đại diện cho hơn 6.000 Cựu SVSQVBVN xuất thân của trường võ bị.

Một tác phẩm thật "vĩ đại" về cả hình thức lẫn nội dung. Sách được in ấn trên giấy bóng màu bạch kim, khổ lớn, bìa cứng, dày 808 trang với những hình ảnh về lịch sử của trường rất đẹp và sống động. Sách chia làm 3 phần, phần đầu giới thiệu tổng quan về lịch sử TVBQGVN cũng như sự hình thành Chính Thể Việt Nam Cộng Hòa. Các hình ảnh tiêu biểu như: Quốc Kỳ Việt Nam Cộng Hòa. Quốc Ca Việt Nam Cộng Hòa. Huy Hiệu Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa. Huy Hiệu Trường VBQGVN. Khố Quốc Quân Kỳ TVBQGVN. Phù Hiệu Sinh Viên Sĩ Quan TVBQGVN. Đai Tưởng Niệm Cựu SVSQ Võ Bị Vong Thân (Bức tượng Thương Tiếc tại Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa Tác Giả: Điêu Khắc Gia Nguyễn Thanh Thư). Lời Tựa Sách, Lời Nói Đầu. Ban Thực Hiện Sách TVBQGVN Theo Dòng Lịch Sử. Lời giới thiệu của Ban Biên Soạn.

Tiếp theo là Phần I Sơ Lược Bối Cảnh Lịch Sử Việt Nam và Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam 1948 – 1975. Danh Xưng và Tiểu Sử các giai đoạn trường thành theo thời gian, cùng sự thay đổi tên gọi.

Cơ Cấu Tổ Chức: Khố Chỉ Huy và Tham Mưu. Các Vị Chỉ Huy Trường Người Việt Nam. Khố Huấn Luyện

Quân Sự. Khố Huấn Luyện Văn Hóa. Khố Yểm Trợ và Công Vụ. Điều Kiện Gia Nhập. Huấn Luyện Tân Khóa Sinh: Nghi thức nhập trường. Hành xác nhập trường. Tám tuần sơ khởi. Di hành và chinh phục Lâm Viên. Lễ gắn Alpha và Lễ mãn khóa của trường...

Chương trình Văn hóa: Chương trình 1 năm, chương trình 2 năm, chương trình 3 năm, chương trình 4 năm. Các môn học (Toán, Khoa học, Anh văn, Nhân văn, Khoa học xã hội, Kỹ thuật). Huấn luyện Đạo Đức và Lãnh Đạo: Quy Luật Danh Dự. Chiến Tranh Chính Trị và Tâm Lý Chiến. Phong Thái. Huấn luyện Thể chất: Thể Dục. Thể Thao. Kiểm Thuật. Kỵ Mã. Võ Thuật. Huấn luyện Hậu Tốt Nghiệp: Huấn luyện Binh Chủng. Huấn luyện Quân Chủng. Huấn luyện Quân Sự Tại Hải Ngoại. Học Văn Hóa Tại Hải Ngoại. Học Cao Đẳng Kỹ Thuật Công Binh. Giới thiệu đời sống Sinh Viên Sĩ Quan. Quân phục và cấp hiệu của Sinh Viên Sĩ Quan. Những bài ca truyền thống. Hình ảnh lưu niệm của khóa. Những biến cố đáng nhớ (như biến cố ký hiệp định Genève (20.7.1954), biến cố di tản 30.4.1975). Danh sách Tướng lãnh xuất thân từ TVBQGVN. Thư Tịch: Sách Việt Ngữ. Sách Anh Ngữ Và Pháp Ngữ...

Phần II Tiểu Sử Các Khóa. Ý nghĩa tên các khóa. Nội dung từng khóa một. (Ví dụ: Khóa 1- Phan Bội Châu Trường Sĩ Quan Việt Nam – Huế. Sơ lược: Nhập trường tháng 10, 1948. Số ứng viên nhập trường: 64. Mãn khóa: Tháng 5, 1949. Chủ tọa lễ mãn khóa: Phan Văn Giáo Thủ Hiến Trung Phần. Số sĩ quan tốt nghiệp: 56. Tên khóa: Bảo Đại / Phan Bội Châu. Thủ Khoa: Nguyễn Hữu Có). Danh sách sĩ quan tốt nghiệp khóa. Danh sách các tướng lãnh xuất thân các khóa. Danh sách tưởng niệm các Sinh viên Sĩ Quan Vị Quốc Vong Thân trong cuộc chiến 20 năm!)

Phần III Tiểu Sử Các Khóa Phụ:

1)- Khóa 3 Phụ Trừ Bị – Đồng Đa TVBLQDL: Sơ Lược. Tên Khóa. Thời Gian Huấn Luyện. Đặc Điểm Của Khóa Đồng Đa. Những Điều Đáng Nhớ Của Khóa Đồng Đa.

2)- Khóa 4 Phụ Trừ Bị Cương Quyết. Trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt: Sơ Lược. Tên Khóa. Thời Gian Thụ Huấn. Tổ Chức. Đặc Điểm Của Khóa.

3)- Khóa Cấp Tốc Trung Đội Trường. Formation Accélérée Chef de Section (FACS) Trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt: Sơ Lược. Mục Đích. Tuyển Chọn Khóa Sinh. Thành Tích. Những Anh Hùng & Chiến Công Đặc Biệt.

4)- Khóa Vương Xuân Sỹ. Trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt: -Sơ Lược. Tên Khóa. Tổ Chức...

*

Cầm cuốn sách trên tay tôi thấy lòng mình rung rung cảm động. Chợt nhớ về một đơn vị thiện chiến bậc nhất của QL/VNCH. Một đơn vị mà khi nghe đến danh hiệu ai cũng phải tự hào. Trong mơ hồ như vang vọng đâu đây khúc hát quân hành: "Đây Sư Đoàn I đây sư đoàn giới tuyến. Chiến sĩ tiền phong nơi tuyến đầu Việt Nam. Lam Sơn oai hùng..." Sư

đoàn từng có những vị Tư Lệnh tài ba xuất chúng. Hầu hết đều xuất thân từ TVBQGVN như: Trung Tá Nguyễn Văn Thiệu tốt nghiệp khóa I Trường Sĩ Quan Việt Nam. Một thời làm Tư Lệnh Sư Đoàn I Bộ Binh. (sau vinh thăng Trung Tướng và trở thành Tổng Thống dưới thời Đệ Nhị Cộng Hòa). Đại Tá Đỗ Cao Trí ông theo học khóa Đổ Hữu Vị tại trường Sĩ quan Nước Ngọt ở Cap Saint Jacques (Vũng Tàu). Ông được chọn đi du học khóa Bộ Binh tại trường Thực tập Bộ Binh Auvours, Pháp. Được bổ nhiệm chức vụ Tư lệnh Sư đoàn 1 Bộ Binh thay thế Đại Tá Nguyễn Văn Thiệu. Tiếp theo là Đại Tá Phạm Văn Phú ông theo học khóa 8 Hoàng Thụy Đông tại trường Võ bị Liên quân Đà Lạt. Ông được bổ nhiệm làm Tư lệnh Sư đoàn 1 Bộ Binh thay thế Thiếu Tướng Ngô Quang Trưởng được bổ nhiệm làm Tư lệnh Quân đoàn IV và Quân khu 4. Giữa tháng 4 năm 1971, ông được đặc cách thăng cấp Thiếu Tướng tại nhiệm, do Sư đoàn I đạt được chiến công trong chiến dịch Lam Sơn 719. Sau đó, ông được cử làm Trưởng đoàn hướng dẫn phái đoàn gồm 25 quân nhân các cấp có chiến tích ở Hạ Lào đi thăm viếng Trung Hoa Dân Quốc (Đài Loan). (Ông là một trong năm Tướng lãnh VNCH tự sát trong sự kiện 30.4.1975). Tháng 9 năm 1972, ông xin từ nhiệm để dưỡng bệnh sau khi bàn giao Sư đoàn I Bộ Binh lại cho Đại Tá Nguyễn Văn Điem (nguyên Tư lệnh phó Sư đoàn). Ông Điem theo học khóa 4 Cương Quyết 1 tại trường Sĩ quan Trừ bị Thủ Đức. Ngày 1 tháng 6 năm 1954 mãn khóa tốt nghiệp với cấp bậc Thiếu úy. Ngày 1 tháng 4 năm 1974, ông được thăng cấp Chuẩn Tướng tại nhiệm. Ông là vị Tư Lệnh cuối cùng của Sư Đoàn I Bộ Binh. Ngày 28 tháng 3, ông được giao kiêm chức vụ Quân trấn trưởng Đà Nẵng. Ngày 29 tháng 3, trong chuyến trực thăng UH1.H bay từ Non Nước (Đà Nẵng) di tản về Quy Nhơn, Bình Định. Vì chở nặng và bay trong đêm sương mù nên trực thăng bay theo ven biển. Bay đến địa phận Quận Bình Sơn, Quảng Ngãi, trực thăng chao đảo, cánh quạt chạm nước gây tai nạn và chìm xuống biển. Trên trực thăng chở hơn 10 người gồm Phi hành đoàn, ông cùng một số sĩ quan Chỉ huy, Tham mưu và một Thượng sĩ Y tá. Khi tử nạn, mất tích, ông mới 45 tuổi. (Mới đây gia đình đã tìm thấy thi thể ông và cố Đại Tá Võ Toàn, còn đeo thẻ bài).

Sư Đoàn I Bộ Binh còn có các Sĩ quan mưu lược như cố Đại Tá Võ Toàn xuất thân khóa 17 Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt mang danh số 160, nguyên Trung Đoàn Trưởng Trung Đoàn I Bộ Binh. Ông nghiên cứu về Chiến thuật Chiến lược tác chiến mầu nhiệm, được trình bày tại trường Chỉ Huy Tham Mưu năm 1974 được Bộ Tổng Tham Mưu và một số Tướng Lãnh chấp nhận đưa vào binh thư huấn luyện cho các sĩ quan và chiến lược chiến thuật này được áp dụng tại chiến trường vùng Quảng Trị và Thừa Thiên.

Cố Đại Tá Lê Huấn "Người Hùng Hạ Lào". Ông xuất thân từ khóa 18 TVBQGVN, danh số: 065. Ra trường với cấp bậc Thiếu úy hiện dịch. Đầu năm 1971, vì nhu cầu chiến trường, Trung Đoàn I Bộ Binh thành lập thêm Tiểu Đoàn 4/I và cử Ông giữ chức vụ Tiểu Đoàn Trưởng. Tuy là Tiểu đoàn tân lập, nhưng Ông đã chứng tỏ khả năng chỉ huy và lòng quả cảm trong các

trận giao tranh tại Quảng Trị vô cùng oanh liệt. Tham gia chiến dịch Lam Sơn 719 đơn vị ông đóng tại đồi LỒ LỒ ở Hạ Lào. Giữa đường triệt thoái đơn vị dừng chân, đêm đến bị cộng quân tấn công và tràn ngập, ông đã hy sinh anh dũng tại hầm trú ẩn !

*

Vừa mới xem qua hình ảnh đã thấy một khung trời kỷ niệm đầy hào hùng của người trai thế hệ. Thời bình thì chăm lo việc học hành, và thời chiến thì sẵn sàng "xếp bút nghiên theo việc đao cung". Là những tấm lòng yêu tổ quốc và đồng bào, và yêu đồng đội như thủ túc. Họ bước đi bên nhau như những dòng sông đang trôi về biển cả. Lòng phơi phới hân hoan, miệng hát vang những khúc ca làm sống dậy tình đồng đội: *"Đấy khúc ca vang nơi quân trường đầy hào hùng. Vai sát vai ta đi vào trong tình quân ngũ..."*. Đẹp lắm phải không "tình huynh đệ chi binh"? Của những ngày cùng nhau theo bước chân hiên ngang đi giữ gìn quê mẹ, đã làm sống lại một chặng đường lịch sử đầy hào hùng của dân tộc Việt Nam. Một dân tộc đã chịu bao hệ lụy với những phân hóa triền miên do ngoại bang thao túng, nhưng không ngừng tranh đấu để giữ vững nền độc lập nước nhà; không ngừng phát triển để xây dựng quốc gia và không ngừng giáo dục để trao truyền lại cho tương lai con cháu một nền văn hóa nhân bản.

Nhân Duyên Hình Thành: (Theo Lời Tựa của Ban Biên Soạn thì):

"Những CSVSQ này viết – trước nhất – là để làm sống lại những ký ức của năm xưa. Những ký ức đã gắn liền với họ với bạn đồng khóa, với anh em xuất thân từ trường Mẹ – một hình dung từ trân quý nhất mà cả các CSVSQ của trường đã dành cho..."

"Đến từ ký ức đó là những truyền thống tốt đẹp của Trường Mẹ, những sinh hoạt đặc thù, và những kỷ niệm vui buồn của từng khóa trong thời gian thụ huấn. Những hoài niệm này được nâng niu mở ra, được triu mến ghi lại và được trân trọng gởi đến quý vị bằng Tâm Tình của Những người Linh Già- "Những người lính già không bao giờ chết, họ chỉ mờ dần theo thời gian". (Thống Tướng Douglas MacArthur "Old soldiers never die, they just fade away")."

"... Rồi mai đây, sau khi những thế hệ cuối cùng trong tập thể Cựu Sinh Viên Sĩ Quan TVBQGVN vĩnh viễn ra đi và nếu chúng ta không để lại những chứng tích rõ ràng, trung thực, và không thể bôi xóa được, thì những người cộng sản, đang cai trị đất nước Việt Nam bằng bạo lực và dối trá, chắc chắn sẽ thành công trong việc hoàn toàn xóa bỏ lịch sử oai hùng của TVBQGVN".

"... Không có một ai trong số các CSVSQ đã đóng góp cho nội dung cuốn sách Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam Theo Dòng Lịch Sử là người viết văn hay viết sử chuyên nghiệp. Tất cả những đóng góp của họ trong việc biên soạn có liên quan đến những sự kiện lịch sử – trong những giai đoạn thăng trầm, thử thách hoặc vô cùng tăm tối của dân tộc Việt – đều đến từ chính kinh nghiệm của bản thân hay những tài liệu đáng tin cậy". (trang 7+8 trong lời Tựa).

Chứng ấy lý do cũng đủ để làm sống lại một thời vang bóng. Một thời mà toàn dân Việt Nam theo dòng chảy của lịch sử, đã tự rèn luyện cho bản thân để có "một tinh thần minh mẫn trong một thân thể tráng kiện", nhằm thích nghi với dòng chảy ấy, vì:

"Lịch sử của một quốc gia gắn liền với lịch sử của quân đội, vì sự hưng vong của quốc gia tùy thuộc vào sức mạnh và khả năng chiến đấu của quân đội quốc gia đó. Ngoài ra, tại các quốc gia đang mở mang, quân đội thường tham gia vào công tác thiết kế và xây dựng các hạ tầng cơ sở. Bởi đó quân đội góp phần quan trọng vào sự xây dựng và phát triển nền kinh tế quốc gia. Chính vì vậy, người ta không thể chỉ đề cập đến quân đội mà không đề cập đến những trường đào tạo các cấp lãnh đạo của quân đội đó, trong đó nổi bật nhất là trường Võ Bị..." (trích "Lời Nói Đầu" của Trung Tướng Lâm Quang Thi Chỉ Huy Trường TVBQGVN (1968 – 1972).

Chứng ấy lý do cũng đủ để công nhận sự trung thực của cuốn sách, qua lời xác nhận rất chân thành của Ban Biên Soạn: *"Những người đóng góp không phải là những người viết văn hay viết sử chuyên nghiệp"!*. Vâng, họ chỉ viết bằng tấm lòng ngay thẳng, trung thực và bất khuất không bị một quyền lực nào sai khiến, không bị một hào quang nào dẫn dắt. Họ chỉ viết bằng cảm xúc dâng trào, bằng nhớ thương chất ngất của một trời kỷ niệm. Họ chỉ viết bằng tình đoàn kết dân tộc, tình hóa giải giữa anh em, và tình gom cả dân tộc Việt Nam vào trong chiếc nôi của Mẹ. Họ chỉ muốn trở về với nguồn cội của dân tộc Việt Nam, theo truyền thuyết: *"Lạc Long Quân kết duyên cùng Bà Âu Cơ sinh ra một trăm trứng, nở thành một trăm con..."*. Họ muốn trở về với nguyên thủy ấy để được thấy rằng, dân tộc Việt Nam là một dân tộc độc lập và bất khuất, họ chỉ thể hiện bằng hành động học tập, rèn luyện và xây dựng nên họ không muốn trở thành những "cây viết chuyên nghiệp"!

Và chứng ấy cũng đủ khả năng thuyết phục thế giới công nhận Chính Thể Việt Nam Cộng Hòa có Chính Nghĩa Quốc Gia. Còn cộng sản là một chủ thuyết ngoại lai, được du nhập vào để dựng nên "một đội lính đánh thuê"! Như lời tự thú của cố Tổng Bí thư Lê Duẩn: "Ta đánh Mỹ là đánh cho Liên Xô và Trung Quốc!"

Nguyên Nhân Thành Lập:

Theo bối cảnh lịch sử Việt Nam 1945-1948, Quân Đội Nhật "đào chánh" bộ máy cai trị của thực dân Pháp. Rồi trao trả chánh quyền lại cho Việt Nam, nhưng họ đứng sau để điều khiển! Đến tháng 8 năm 1945, Nhật đầu hàng Đồng Minh. Trong thời kỳ "tranh tối tranh sáng này" Quân Đội Trung Hoa đứng ra hòa giải giữa các Đảng Phái Quốc Gia và Mặt Trận Việt Minh để thành lập một chính phủ Quốc Gia Liên Hiệp, với Hồ Chí Minh làm chủ tịch và ông Nguyễn Hải Thần làm phó chủ tịch. Nhưng lập trường của Pháp và chính quyền Cộng sản Việt Nam của ông Hồ Chí Minh không thể dung hòa... nên chiến tranh Việt – Pháp lại tái diễn! Thực dân Pháp thất bại trong việc bình định bằng quân sự, nên nghĩ đến giải pháp chính trị. Đó là hình thành giải pháp mới được gọi là "Giải Pháp Bảo Đại":

"Dựa trên cơ sở của Thỏa Ước Vịnh Hạ Long ký ngày 5 tháng 6 năm 1948, giữa Thủ Tướng Nguyễn Văn Xuân đại diện cho Việt Nam và Cao Ủy Emile Bollaert đại diện Chính Phủ Pháp, dưới sự chứng kiến của Quốc Trưởng Bảo Đại: Nền độc lập và thống nhất của Việt Nam trong Khối Liên Hiệp Pháp được long trọng công nhận. Ngay sau đó Quốc Trưởng Bảo Đại chỉ thị Thủ Tướng Nguyễn Văn Xuân xúc tiến việc đào tạo sĩ quan cho Quân Đội Quốc Gia Việt Nam. Tháng 10 năm 1948, Trường Sĩ Quan Việt Nam được thành lập và khai giảng khóa đầu tiên tại Thành phố Huế với nhiệm vụ huấn luyện và cung cấp những cán bộ chỉ huy cho Quân Đội Quốc Gia Việt Nam đang được hình thành. (trích trong Sơ lược bối cảnh Lịch Sử Việt Nam 1945 – 1948" trang 17).

Cùng sự phát triển theo thời gian, trường đã đi theo các giai đoạn như sau: Giai đoạn 1948-1955 từ khóa 1 đến khóa 11 chương trình huấn luyện hoàn toàn về quân sự. (sau đó đi du học về các chương trình chuyên môn và văn hóa cũng như sinh ngữ). Giai đoạn 1955-1958 hai khóa đầu, khóa 12 có thêm chương trình văn hóa (chương trình học 1 năm và khóa 13 chương trình hai năm. Ngoài ra còn trau dồi thêm về văn hóa gồm các môn Anh Văn, Pháp Văn, Sử Địa, Toán, Lý Hóa, và Văn Chương Việt Nam. Giai đoạn 1957-1961, khóa 14 và 15: chương trình 3 năm, văn hóa bậc Trung Học (Tú Tài II) và I năm Đại Học. Giai đoạn 1959-1963, khóa 16 và 17: Chương trình 3 năm, văn hóa bậc Cao Đẳng Đại Học. Giai đoạn 1961-1967: Trở lại chương trình 2 năm (khóa 18, 19, 20, 21 và 22A) văn hóa bậc Cao Đẳng Đại Học. Giai đoạn 1965-1975, từ khóa 22B đến khóa 31: Chương trình 4 năm, văn hóa bậc Đại Học Khoa Học.

Theo đó chúng ta thấy kể từ khóa 26 trở về sau, ngoài Văn Bằng Tốt Nghiệp TVBQGVN, tân sĩ quan cũng nhận thêm Văn Bằng Cử Nhân Khoa Học Ứng Dụng. Ngoài trừ các khóa được miễn khóa sớm hơn 4 năm. (Các tân sĩ quan được nhận lãnh hai văn bằng nói trên, được nhiều trường đại học Hoa Kỳ công nhận và chấp nhận cho theo học các chương trình bậc cao học, theo học chương trình của Master of Science (MS) hoặc Master of Arts (MA).

Lời Kết: Cuốn Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam Theo Dòng Lịch Sử là cuốn "Bách Khoa", dành cho chương trình giáo dục để đào tạo cho muôn đời thế hệ, trở thành người có đầy đủ khả năng lãnh đạo và chỉ huy. Thế cho nên sách là tài liệu nghiên cứu, nhưng cũng là những lời giới thiệu về một thời đại lịch sử đen tối nhất của nước nhà. Lời tâm tình của những người đã từng sống và chết cho lý tưởng quốc gia. Trong trạng huống nào họ cũng đứng dậy và vươn lên, chiến thắng mọi hoàn cảnh để bảo vệ cho lý tưởng ấy. Nên lịch sử của Trường Võ Bị cũng là lịch sử của Dân Tộc Việt Nam đang xuôi theo dòng chảy để sinh tồn. Thế cho nên sách cần thiết được cho vào tủ sách "Giáo Khoa Thư" dành cho những thế hệ yêu chuộng tự do, dân chủ và nền độc lập nước nhà ./.

• **Trần Đan Hà**

Chiến lược xâm lăng mềm

• Tích Cốc Ngô Văn Phát

Xâm lăng gồm có hai phương cách:

- Một là dùng súng đạn
- Hai là dùng đô la để lót đường

1.- Nếu dùng súng đạn thì kẻ xâm lăng và nước bị xâm lăng đều phải bị thiệt hại về vật chất, tổn thất về nhân mạng dù người thua hay kẻ thắng. Điển hình là tháng 2.1979, Trung cộng dưới sự lãnh đạo của Đặng Tiểu Bình điều động trên 200 ngàn quân xâm lăng Việt Nam mà nó nói là để dạy cho Việt Nam „một bài học“. Nhưng trong vòng một tháng, quân đội Trung cộng bị giết trên 20 ngàn người, bị thương thì vô số, thảm bại nặng nề. Còn phía quân dân Việt Nam cũng bị thiệt hại không thua gì Tàu cộng.

2.- Qua kinh nghiệm tủi nhục nêu trên, chúng nó bắt đầu quay sang áp dụng phương cách thứ hai là dùng đô la bôi trơn ngõ ngách bằng cách mua chuộc, xỏ mũi dẫn dắt đám lãnh đạo bất tài tham nhũng trong đảng Việt cộng, mà người viết gọi là chiến lược xâm lăng mềm (strategy of smooth invasion).

Vậy diễn tiến về chiến lược xâm lăng mềm như thế nào?

Người viết vạch mặt, điểm tên những tội đồ phản quốc trong đảng Việt cộng đã nhận đô la của Trung cộng, rước voi về giày má Tổ, dâng giang san Việt Nam cho chúng theo tiến trình đã, đang và sẽ xảy ra như sau:

1988: Lê Đức Anh, cai phụ đồn điền cao su, (Sn. 01.12.1920 Phú Vang, Thừa Thiên- chết 23.2.2018), Bộ Trưởng Quốc Phòng ra lệnh bộ đội canh phòng không được chống trả khi quân Tàu cộng tràn lên cướp đảo Gạc Ma trong quần đảo Trường Sa. Do đó 64 anh bộ đội buông súng, giơ tay đầu hàng bị Tàu cộng tàn sát không còn một người !!

1990: Nguyễn Văn Linh tự Mười Cúc (Sn. 01.7.1915 Yên Mỹ, Hưng Yên- chết 27.4.1998), TBT đảng dẫn thêm hai hàng Hán là Thủ tướng Đỗ Mười và Cố vấn Phạm Văn Đồng sang Thành Đô thủ phủ tỉnh Tứ Xuyên – Trung Quốc ký Mật Ước Thành Đô hiến dâng Việt

Nam cho Tàu cộng kể từ năm 2020 để nhận được sự bao che về quyền lợi và sự tồn tại của đảng. Chính Linh đã nói một câu phản quốc đã được ghi vào lịch

sử Việt Nam muôn đời: **Tôi cũng biết rằng, dựa vào Trung Quốc sẽ mất nước, nhưng mất nước còn hơn mất đảng.** Linh và đồng chí của ông ta coi trọng đảng hơn Tổ Quốc Việt Nam.

2001: Nông Đức Mạnh biệt danh Mạnh Vương (Sn. 11.09.1940 Nari - Bắc Kạn), TBT đảng ký tuyên bố chung với Giang Trạch Dân, chấp thuận cho Tàu cộng vào khai thác Bau-xít ở Tây Nguyên. Mạnh dùng tiền bán nước buôn dân trang trí phòng khách với ghế ngồi đầu rồng bọc vàng như vương cung của bạo chúa Tần Thủy Hoàng!.

2006: Nguyễn Tấn Dũng biệt danh Dũng Đô La (Sn.17.11.1949 tại TP/Cà Mau), hai nhiệm kỳ làm Thủ Tướng gần 10 năm (06.2006 – 06.04 2016), là một tên đại bố già, tham nhũng, đã bán suốt Phi Khanh, Bản Giốc thác nguồn, Ải Nam Quan v.v..., làm bất cứ việc gì dù là nghịch lý miễn sao có thật nhiều tiền kể cả buôn dân

bán nước như sau:

Ký quyết định thành lập khu kinh tế Vũng Áng. Võ Kim Cự, Trưởng ban quản lý, đàn em của Dũng đã thay Dũng ký giấy phép cho công ty Hưng Nghiệp Formosa đầu tư dự án nhà máy liên hợp luyện gang thép và cảng nước sâu ở Sơn Dương 70 năm. Tuy Formosa là doanh nghiệp Tàu Đài Loan, nhưng tiền đầu tư, máy móc và con người là của Tàu cộng. Hiện giờ, Vũng Áng trở thành lãnh địa của Tàu cộng, cản cứ quân sự, pháo đài cắt đôi đất nước, với tấm bảng lớn cấm trước cổng ra vào:

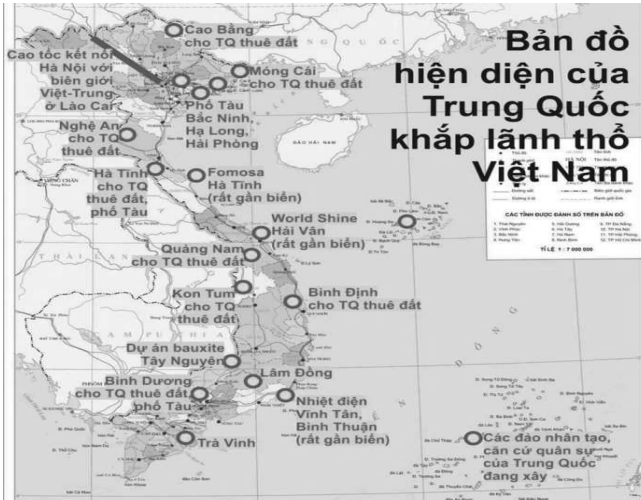
Nghiêm cấm người Việt lai vãng

Formosa là thảm họa khủng khiếp, lớn lao, lâu dài cho sự sống trên đất nước VN vì chúng xả thải chất độc ra biển làm cá chết, hủy hoại môi sinh dọc theo bờ biển của 4 tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên.

Cũng Dũng, năm 2009, tuyên bố là việc khai thác Bau-xít ở Tây Nguyên là chủ trương lớn của đảng và nhà nước bất chấp mọi kiến nghị của giới trí thức, khoa học gia, phản đối của dân, đã hiến dâng Tây Nguyên cho Tàu cộng trọn quyền khai thác Bau-xít, gây ô nhiễm môi sinh, ảnh hưởng trầm trọng đến sức khỏe của người địa phương. Quan trọng là Mạnh và Dũng đã rước hàng Sư Đoàn quân Tàu cộng mặc đồ công nhân trá hình vào chiếm Tây Nguyên khai thác Bau-xít, nơi điểm cao chiến lược trở thành pháo đài của Tàu cộng!!!!.

* Giao quyền khai thác rừng đầu nguồn

- * Đông Đô Đại Phố tỉnh Bình Dương
- * Phố Tàu xuất hiện ngày một nhiều ở mọi miền đất nước .

2018: Dưới triều đại của tứ trụ thân Hán (hàng đầu từ trái), CTN Trần Đại Quang (Sn. 12.10.1956 Kim Sơn - Ninh Bình), TBT Nguyễn Phú Trọng biệt danh Trọng Lú (Sn. 14.4.1944 Đông Anh - Hà Nội), TT. Nguyễn Xuân Phúc biệt danh Phúc Niềng (Sn. 20.7.1954 Quế Sơn-Quảng Nam), CTQH Nguyễn Thị Kim Ngân (Sn. 12.4.1954 Giồng Trôm - Bến Tre), đã cắt đất dâng cho Tàu cộng để hoàn tất việc đưa nước Việt vào vòng Bắc thuộc lần thứ 5 vào năm 2020 theo mật ước Thành Đô.

Một Formosa ở Hà Tĩnh, một Bau-xít ở Tây Nguyên, một Đông Đô Đại Phố ở Bình Dương chưa đủ, bây giờ, đám tứ trụ này muốn dâng luôn 3 Đặc Khu là Vân Đồn thuộc Quảng Ninh, Bắc Vân Phong ở vịnh Văn Phong tỉnh Khánh Hòa và Phú Quốc cho quan thầy Tàu cộng. Chúng chỉ thị cho Bộ Trưởng Kế Hoạch Đầu Tư Nguyễn Chí Dũng (Sn. 05.08.1960 Lộc Hà - Hà Tĩnh), chủ tọa việc soạn thảo luật về đơn vị Hành chính Kinh tế cho ba đặc khu nêu trên để trình lên Quốc Hội bù nhìn phê chuẩn.

Toàn bộ nội dung luật cũng như cách diễn đạt cho thấy đảng Việt cộng hưởng về thiên triều Tàu cộng, cho chúng thuê 99 năm, dâng cho chúng 3 vùng yếu huyệt về chiến lược, cắt làm ba hình chữ **S** mà Tổ Tiên ta đã đổ không biết bao nhiêu máu xương để bồi

đắp dựng nên. Thế mà có một đảng biểu Quốc Hội (người viết gọi là đảng biểu chó không phải dân biểu. Tại sao? Tại vì thành viên trong Quốc Hội đều là đảng viên do đảng đề cử nên họ là đại biểu cho đảng chứ không phải cho dân), phát biểu so sánh rằng đặc khu kinh tế cho Tàu thuê thì có khác gì các khu phố Tàu (China Town). Thật là một con ếch trong những con ếch trong cái Quốc Hội đảng bù nhìn đang ngồi dưới đáy giếng trông xuyên qua miệng giếng tưởng bầu trời rộng lớn bao la không lớn hơn cái miệng chum!!!.

Thưa mấy ông bà đảng biểu, xin quý vị chịu khó đọc bài của một người Việt gốc Hoa đưa ra 5 ý kiến khác biệt lớn của hai hình thức về „**Khu Phố Tàu**” và „**Đặc Khu Kinh Tế**” để phản bác lại nguy hiểm ngu ngốc của một trong những đảng biểu nêu trên.

Đây là những điều dễ hiểu nhất, không cần phải là một đảng biểu, mà một đứa trẻ vị thành niên cũng có thể phân tích được.

Ý KIẾN CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT GỐC HOA

1. Về chính trị:

Khu phố Tàu: Có mặt hầu hết khắp nơi trong các thành phố lớn trên thế giới, là nơi người Hoa di dân sang để sống tại đất nước đó. Người Hoa ở các khu phố Tàu phần lớn là những người dân tị nạn chính trị và họ ra đi vì không công nhận sự tồn tại của chính thể đang cai trị tại quê hương họ.

Đặc khu kinh tế: Dân của các đặc khu kinh tế Trung Cộng là do chính phủ đưa sang và cài cắm vào đó với mục đích biến đặc khu đó thành đất của chính phủ Trung Cộng về lâu về dài. Cả bộ máy hành chính của đặc khu cũng được đưa từ Trung Quốc sang. Mỗi đặc khu là một đất nước Trung Quốc thu nhỏ về mặt chính trị và hành chánh.

2. Về quy mô và vị trí:

Khu phố Tàu: Tại các thành phố lớn thường có quy mô nhỏ, chỉ vài con đường. Khu Chợ Lớn được xem là Chinatown lớn nhất thế giới và lâu đời nhất cũng chỉ có quy mô vài quận.

Các khu phố Tàu không hề có ranh giới biệt lập với khu dân cư bản địa, vì nó là một phần của thành phố bản địa, ra vào không cần phải xuất trình giấy tờ đặc biệt cũng không phải nhất thiết là người Hoa mới vào được.

Đặc khu kinh tế: Quy mô hoàn toàn khác hẳn, rộng lớn hơn rất nhiều, diện tích ít nhất cũng bằng một thành phố tầm trung. Các đặc khu kinh tế Trung Quốc tuy nằm trên đất Việt Nam nhưng lại tách biệt hoàn toàn, người Việt Nam nếu không có giấy tờ đặc biệt cũng không được vào. (Điển hình là Formosa ở Hà Tĩnh. *Lời thêm của người viết.*)

3. Về tư cách công dân:

Khu phố Tàu: Qua nhiều thế hệ họ hòa nhập với dân địa phương và trở thành một phần của cộng đồng

nơi đó. Họ nhập tịch của quốc gia sở tại, nếu lập gia đình với người bản địa hoặc người đồng hương thì con cái của họ vẫn mang quốc tịch nước sở tại chứ không mang quốc tịch Trung Quốc. Con cái họ lớn lên đi học nền giáo dục địa phương, nói tiếng địa phương song song với tiếng Hoa.

Đặc khu kinh tế: Dân cư nơi đó mang quốc tịch Trung Hoa, nếu có lấy vợ người bản địa thì con cái họ vẫn mang quốc tịch Trung Hoa. Họ học chương trình giáo dục Trung Quốc và không cần phải học tiếng địa phương của nước sở tại.

4. Về việc chấp hành pháp luật:

Khu phố Tàu: Dân cư nơi đó phải chịu sự chế tài của pháp luật nước sở tại và thực hiện quyền lợi cũng như nghĩa vụ công dân của nước sở tại. Họ làm việc, đóng thuế cho nhà nước sở tại và đóng góp vào tăng trưởng kinh tế của cộng đồng.

Đặc khu kinh tế: Dân cư mang quốc tịch Trung Quốc, tuân theo pháp luật Trung Quốc, thực hiện nghĩa vụ công dân với Trung Quốc nhưng lại được hưởng nhiều ưu đãi về mặt quyền lợi kinh tế mà ngay cả doanh nghiệp bản địa cũng không được hưởng. Họ làm việc, đóng thuế cho quốc gia của họ và khai thác tài nguyên nước sở tại góp phần làm giàu cho Trung Quốc.

5. Về quân sự:

Khu phố Tàu: Việc thành lập quân đội hay lực lượng cảnh sát riêng là điều không thể xảy ra vì chính quyền địa phương kiểm soát chặt chẽ mọi thứ.

Đặc khu kinh tế: Nơi tách biệt hoàn toàn với nước sở tại và chính quyền địa phương không có quyền hành kiểm soát mọi hoạt động bên trong, như việc thành lập một căn cứ quân sự hay xây nhà máy sản xuất vũ khí là điều hoàn toàn có thể xảy ra. Nếu có xảy ra xung đột giữa dân địa phương và dân trong đặc khu, chính quyền Trung Quốc hoàn toàn có thể đưa quân đội sang với cơ là bảo vệ công dân nước mình. Lúc đó trong đánh ra, ngoài đánh vào thành thể gọng kìm coi như ta không thể nào trở tay kịp. (Điển hình là tại Ukraine, nước Nga dưới sự lãnh đạo của Putin đã áp dụng trò lưu manh, xảo thuật này để cưỡng chiếm đảo Krimea vào năm 2014. *Lời thêm của người viết*).

Những điều này chỉ có những kẻ cực ngu hoặc cực kỳ khốn nạn mới cố tình không hiểu.

Riêng tôi, một người Việt gốc Hoa, sinh ra và lớn lên ở Sài Gòn, với tư cách là một công dân Việt Nam, tôi phản đối việc cho Trung Quốc thuê ba đặc khu kinh tế trong vòng 99 năm." (Nguồn *Fb Vien Huynh*).

Người viết xin chân thành tri ân anh Viên Huynh, tuy là một người Việt gốc Hoa nhưng rất nặng tình với đất nước Việt Nam của chúng tôi hơn cái đám chóp bu cộng sản phản quốc ngồi trong Bắc Bộ Phủ!!

Đôi lời với các anh bộ đội và công an

Các anh mang danh là bộ đội và công an nhân dân, các anh có bốn phận phải đứng về phía nhân dân, bảo vệ nhân dân. Các anh quẳng vào xọt rác cái phương châm „Còn đảng còn mình“ Tại sao? Tại vì cái đảng mà các anh đang phục vụ là một cái đảng bán nước, phản quốc, buôn dân, tham nhũng, vắt chanh bỏ vỏ v.v... Đảng của các anh không thương tiếc các anh đâu. Đảng dùng các anh như là những viên gạch lót đường cho Tàu cộng giẫm lên đi để lấy đô la bỏ túi, sẽ bán đứng các anh cho Tàu cộng nếu có lợi cho đảng để chúng nó tàn sát, như TBT Lê Đức Anh đã bán đứng 64 anh bộ đội ở Gạc Mac cho Tàu cộng để chúng nó tàn sát không còn một người.

Khi Tàu cộng chiếm được Việt Nam rồi, chúng nó sẽ tập trung cưỡng bức đưa các anh sang trấn thủ ở Tây Tạng, Tân Cương, Mông Cổ đánh nhau bỏ thầy ở đó. Còn mẹ và vợ, cùng con gái của các anh sẽ bị cưỡng bức lấy người Hán, trước là để giải quyết nạn trai thừa, gái thiếu ở bên Tàu, sau là để đồng hóa người Việt trở thành người Hán (Hán hóa) như ở Tây Tạng hiện nay. Các anh phải tự chọn một trong hai giải pháp:

* Một là đứng về phía nhân dân cùng nhau đấu tranh loại bỏ cái đảng phản quốc, bán nước để tự cứu mình, gia đình mình và dân tộc mình. Dùng súng đạn, trước là để diệt trừ những tên phản quốc trong đảng Việt cộng, sau là để chống Tàu cộng xâm lăng chóp không phải để bắn vào đồng bào mình.

* Hai là đứng về phía đảng để „ Rước voi về giày mà Tố“ đàn áp, đánh đập người yêu nước, trong đó có gia đình các anh thì các anh nghĩ sao, lương tâm có cho phép không?.

Lời cuối

Trà ta sông núi muôn đời trước
Không đòi, ai trả núi sông ta
Vũ Hoàng Chương

Đứng vậy, kể từ ngày 10.06.2018:

* **Ở trong nước**, hàng hàng lớp lớp người dân từ Bắc vào Nam, từ già đến trẻ, không phân biệt Tôn Giáo bắt tay nhau đoàn kết xuống đường biểu tình rầm rộ mỗi ngày đòi đảng Việt cộng không được cắt đất, khoanh 3 vùng đặc khu dâng cho Tàu cộng.

* **Ở ngoài nước**, khắp năm Châu, nơi nào có người Việt tỵ nạn sinh sống, quý vị lãnh đạo tinh thần các Tôn Giáo phối hợp với các Liên Hội, Đoàn thể, Đảng phái v.v.... tổ chức biểu tình chống dự luật về 3 đặc khu và An Ninh Mạng của Đảng Việt cộng.

Kết quả tạm thời

Nhờ những cuộc biểu tình rầm rộ, liên tục từ Bắc vô Nam, từ trong nước ra ngoài nước mà cái Quốc Hội đảng do bà Ngân cầm đầu được Trọng ra mật lệnh tạm thời hoãn biểu quyết chấp thuận cái luật ác ôn bán nước đó cho đến ngày 01.01.2019 sẽ tính tiếp... Nhưng đồng thời chúng nó lại đề ra cái luật **An Ninh Mạng** để bịt miệng người dân, dùng nó để theo dõi những ai tìm cách chống nó hay kêu gọi biểu tình thì bắt giam để từ nay đến đầu năm 2019, bè đảng chúng nó bí mật ban hành luật cho Tàu cộng thuê 3 đặc khu nêu trên trong 99 năm. Khi người dân biết được thì coi như chuyện đã xong rồi!!!. (fait accompli (Pháp), vollendete Tatsache (Đức)).

Người dân Việt đã bị đảng lường gạt không biết bao nhiêu triệu lần rồi. Như đảng nói đảng là đây tớ của dân. Nhưng trở trêu thay ông chủ (dân) thì khổ rách áo ôm, đi xe đạp, ở nhà cấp 5, ban đêm ngủ ở dưới đất nhìn thấy ngàn sao !. Còn các anh đây tớ (đảng) như Trọng Lú, Phúc Niểng, chị Ô sin Kim Ngân v.v... thì đi xe hơi xịn, ở biệt thự xinh. Cho nên có một số anh chị trí thức, khoa bảng ở nước ngoài đã về Việt Nam xin làm đây tớ và Ô sin trong cái đảng Việt cộng phản quốc để chia phần!!.

Lần này ông chủ nhút nhát không tin lời đây tớ nói nữa, mà tiếp tục biểu tình ngày này sang ngày khác, trước nhỏ sau to, dồn dập như bão tố Tsunami cuốn trôi cái đảng phản quốc hại dân ra biển đông, đẩy chúng nó về bên Tàu để chúng ta rảnh tay thành lập một chánh quyền thực sự Tự Do – Dân Chủ, tổng cổ những Hán cộng xâm lăng giành lấy chủ quyền cho đất nước.

Người viết hy vọng ngày quang phục Tổ Quốc sẽ không xa. Ngày mà toàn dân sẽ hát khúc khải hoàn ca. Vinh quang này là do sự đóng góp của những con tim khối óc tận tụy miệt mài, bằng những bàn tay hy sinh, bằng những nỗ lực quên mình của toàn dân ở trong cũng như ở ngoài nước.

Người viết trân trọng kính xin quý độc giả cùng tôi cầu nguyện Hồn Thiêng Sông Núi phù hộ cho người con dân nước Việt sớm quang phục Tổ Quốc.

NẾU TA KHÔNG ĐÒI, AI TRẢ NÚI SÔNG TA?

Laatzen ngày 01.07.2018
Tích Cốc Ngô Văn Phát
(một cựu tù nhân „cải tạo" ở Hoàng Liên Sơn Bắc Việt)

Đặc khu kinh tế chiến lược

*Dân tộc Việt đâu còn là tổ quốc ?
 Khi non sông mất trọn hết cơ đồ !
 Nhục quế hương từ Hội Nghị Thành Đô?
 Nay hiện rõ Ba Đặc Khu chiến lược:
 Vân Đồn-Bắc Vân Phong-Phú Quốc?
 99 năm thuê bán đứng quen mùi !*

*Bọn côn đồ một lũ rợ mù đui ?
 Tưởng dân Việt ngu đần cam điếc thật !
 Xem mạng sống con người loài súc vật ?
 Dâng đất đai biển cả núi liền sông !
 Chúng quên rằng thế hệ trẻ Tiên Rồng,
 Là sức mạnh triệu triệu người đứng dậy.*

*Quyết hành động cho quân thù ngó thấy
 Không ngồi yên trong cơn sốt hoàng hôn ?
 Phải xuống đường bằng tim óc càn khôn !
 Để dân tộc hóa được thành trái phá,
 Chưa thể chết khi thù chưa thể trả,
 Quyết đánh tan giặc Hán bụi thành than.*

*Biến thời gian bằng bom lửa Napalm ?
 Khi đất nước tím bầm cơn gió nổi !
 Quyết thiêu hủy bọn bù nhìn Quốc Hội,
 Đánh kẻ thù không được nói hèn ngu ?
 Thẳng kẻ thù bằng sức mạnh ngàn thu !
 Khi lịch sử mang tinh thần cuộc sống..*

*Hãy chiến đấu gan lì tim huyết thống,
 Cứu lấy giang san hiện tại ngày mai !
 Xuống đường liên tục ngày ngắn đêm dài,
 Đo trí óc bằng ruột gan lá phổi,
 Không trao đổi trước bước lùi giả dối,
 Bằng Bắc Vân Phong-Phú Quốc-Vân Đồn !!!*

● **TRÚC LANG OKC**
 Hạ Đình Dậu 2018
 Dân Xuống Đường 10/6/18

Với con mắt người Nhật: "Trung Quốc chiếm Việt Nam chỉ là vấn đề thời gian?"

Bài viết dưới đây mượn lời của một người Nhật vốn sinh sống và làm việc tại Việt Nam khá lâu. Anh bạn này có góc nhìn khác đối với kế hoạch xâm lược Việt Nam của Trung Quốc. Đồng thời châm biếm, đả kích sự thờ ơ của một số vị lãnh đạo tỉnh thành; trước mỗi đe dọa đặt ra cho đất nước. Tâm sự của anh như sau:

Tôi đã sinh sống và làm việc khá lâu tại đất nước các bạn, dĩ nhiên trước khi sang đây, chúng tôi đã nghiên cứu rất nhiều về văn hóa và lịch sử Việt Nam để có thể hòa nhập tốt. Nước Nhật chúng tôi đang trải qua thời kỳ vô cùng khó khăn khi liên tục phải cảnh giác và đối phó với những âm mưu thôn tính Quần đảo Senkaku trên biển Hoa Đông của Trung Quốc. Đối với tình hình đất nước bạn hiện nay, tôi có một số đánh giá như sau:

Thói quen bành trướng của người Trung Quốc đã có từ xa xưa, quốc gia này luôn làm le xâm chiếm nước Việt, điển hình là sự kiện An Dương Vương mất nước đã bắt đầu thời kỳ Bắc thuộc kéo dài 1000 năm trong lịch sử Việt Nam, đến khi Ngô Quyền đánh thắng giặc trên sông Bạch Đằng. Rồi thì hàng loạt cuộc chiến tranh biên giới khác kéo dài từ xưa cho đến nay, tham vọng bành trướng của người Trung Quốc vẫn cháy rục không ngừng. Quốc gia phía Nam luôn là mục tiêu mà người Trung Quốc nhắm đến, tuy nhiên các bạn không dễ dàng bị ỨC HIẾP và xâm lược.

Từ thời xưa, người Trung Quốc đã không ngừng nỗ lực xâm phạm bờ cõi Việt Nam, điều này vẫn kéo dài cho đến ngày nay và họ sẽ tiếp bước thế hệ cha ông tiếp tục sự nghiệp bành trướng. Âm mưu của người Trung Quốc được gọi là chiến thuật "cắt lát salami". Nghĩa là họ sẽ không cùng lúc chiếm toàn bộ lãnh thổ của Việt Nam, mà là "ăn mòn" từng bộ phận, sau đó độc chiếm trọn vẹn, toàn bộ. Chiến thuật này không chỉ áp dụng tại Biển Đông – từng bước độc chiếm các bãi cạn, và đảo nhỏ, củng cố yếu sách chủ quyền Trung Quốc trên Biển Đông, mà còn được áp dụng trong âm mưu xâm lược trên đất liền Việt Nam.

Âm mưu của người Trung Quốc sử dụng trên Biển Đông được gọi là chiến thuật "cắt lát salami", nghĩa là họ sẽ không cùng lúc chiếm toàn bộ mà là "ăn mòn" từng bộ phận, sau đó độc chiếm trọn vẹn.

Kế hoạch "tích tiểu thành đại" của Trung Quốc gồm nhiều hành động nhỏ:

- từ việc thu tóm và biến các công ty Việt Nam thành công ty Trung Quốc
- tăng cường sự hiện diện của người Trung Quốc tại Việt Nam;
- Cho tới việc đẩy mạnh đầu tư lớn trên khắp đất nước, đặc biệt là khu vực Quảng Trị đến Thừa Thiên Huế – nơi hẹp nhất theo chiều Đông-Tây của dải đất hình chữ S (bề rộng chỉ khoảng 40 km).

Con đường bê tông dẫn vào khu dự án nghỉ dưỡng 5 sao trên đèo Hải Vân – nơi có vị trí chiến lược quan trọng về quân sự của Việt Nam

Việc di dân âm thầm xâm nhập vào lãnh thổ Việt Nam là bước nhỏ, tạo bàn đạp để người Trung Quốc đồng hóa, cũng như gây nhiễu trật tự xã hội tại đất nước của bạn. Trên dải đất hẹp nhất của Việt Nam, họ muốn dần thay thế người Việt bằng người Trung Quốc, nhằm phục vụ cho âm mưu chia cắt Việt Nam và mưu chiếm Biển Đông. Bởi vì từ căn cứ quân sự Du Lâm của Trung Quốc trên đảo Hải Nam đến Cửa Việt (Gio Linh, Quảng Trị) đất nước của bạn, chỉ khoảng 320 – 350km theo đường chim bay. Do đó, họ dễ dàng thực hiện âm mưu chia cắt 2 miền Nam Bắc cả đường bộ lẫn đường biển.

"Mất đất là mất nước", người Trung Quốc đã lợi dụng điểm này để thực hiện âm mưu xâm lược của

họ. Cách đây không lâu, họ không tiếc tay chi mạnh tiền thuê đất đầu nguồn, trồng rừng ở Việt Nam nằm ở cả ba miền Bắc – Trung – Nam, với thời gian thuê dài hạn là 50 năm. Những vùng đất đầu nguồn đều có ý nghĩa chiến lược, rất quan trọng đối với Việt Nam, việc dễ dàng cho Trung Quốc thuê đất sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho họ, để thực hiện mưu đồ “xâm chiếm”.

Tập đoàn Innov Green (Hong Kong, Trung Quốc) được cấp phép thuê đất 50 năm trồng rừng nguyên liệu tại Quảng Ninh, Nghệ An, Quảng Nam, Lạng Sơn, Kon Tum

Mới đây nhất là việc lên kế hoạch xây dựng khu du lịch nghỉ dưỡng quốc tế World Shine (Huế) nằm ở khu vực đèo Hải Vân – nơi có vị trí chiến lược quan trọng về quân sự của Việt Nam. Năm 2013, tỉnh Thừa Thiên – Huế đồng ý cấp phép gần 200 ha đất ở khu vực đèo Hải Vân cho một công ty Trung Quốc để thực hiện Dự án xây dựng Khu du lịch nghỉ dưỡng quốc tế: World Shine với tổng mức đầu tư lên đến 250 triệu USD.

Theo thông tin mà tôi biết, nơi này có liên quan đến quân khu 5 và quân khu 4, của Việt Nam, nếu chiếm được đèo Hải Vân tức là chiếm được Đà Nẵng. Từ Đèo Hải Vân nếu “lấn chiếm” sang Đèo Ngang thì Vịnh Bắc Bộ chắc chắn sẽ bị chia cắt, Trung Quốc khi đó hoàn toàn dư sức đe dọa an ninh quốc gia của Việt Nam. Đây là binh pháp có từ thời xa xưa, từ lợi dụng kinh tế nhằm đến mục tiêu quốc phòng, tung hỏa mù khiến cho địch mất phương hướng, đây là điều người Trung Quốc đang hướng tới.

Nhưng lạ thay, các vị chủ tịch huyện, tỉnh, của Việt Nam có lẽ chưa được học binh pháp này. Trung Quốc chỉ cần vung tiền mua đất để đầu tư thì các bạn đã nhanh chóng cắt đất cho thuê mà không mảy may nghi ngờ. Dĩ nhiên mưu đồ này không thể qua mắt được các vị tướng lĩnh quân đội: Âm mưu bị vạch trần và kế hoạch của người Trung Quốc thất bại, ngoài ý muốn.

Việt Nam không đồng ý với đề xuất đưa 1000 xe cùng 1500 người Trung Quốc vào Việt Nam “nhân dịp hội chợ thương mại Việt Nam – Trung Quốc” trong tháng 12/2014. Có lẽ, các bạn đã bắt đầu đề cao cảnh giác hơn trước âm mưu của Trung Quốc.

Nhưng các bạn nên nhớ, Trung Quốc sẽ không từ bỏ kế hoạch thâm độc của họ, và tôi lo ngại rằng vẫn có nhiều vị Chủ tịch tỉnh sẵn sàng cấp phép cho các dự án nhanh chóng để đạt được cái mà họ gọi là: “lợi ích chung của cộng đồng, cũng như vì sự phát triển kinh tế xã hội của tỉnh và quốc gia” (nhưng thực ra là lợi ích của riêng họ). Không mấy khó khăn khi thuyết phục những vị lãnh đạo này, họ có vẻ khá dễ dãi và nhìn nhận sự việc quá đơn giản, trong khi người Trung Quốc thì quá thâm độc!

Mới đây, chính quyền thành phố Bằng Tường (Trung Quốc) đã đề nghị phía Việt Nam cấp phép cho 1.000 xe với khoảng 1.500 người Trung Quốc du lịch tại Việt Nam và quá cảnh sang các nước ASIAN, viện cớ là “nhân dịp hội chợ thương mại Việt Nam – Trung Quốc” trong tháng 12/2014.

Yêu cầu của Trung Quốc đã vấp phải sự phản đối của Bộ Giao thông Vận tải và Bộ Quốc phòng Việt Nam. Có lẽ, các bạn đã bắt đầu đề cao cảnh giác hơn trước âm mưu của Trung Quốc khi cố tình đề nghị được phép đi lại tự do từ 5 cửa ngõ của Việt Nam. Thông qua việc đưa một số lượng lớn người Trung Quốc đi khắp đất nước này, họ dễ dàng do thám tình hình, cài người Trung Quốc vào người Việt, gây nguy hiểm cho người Trung Quốc, để có cơ bắt bớ người Việt,... Những điều như vậy chẳng phải rất dễ dàng xảy ra! Nếu đề nghị trên được chấp thuận hay sao?

Một điểm khiến tôi cảm thấy lạ nhất đó là: khi âm mưu của Trung Quốc bị vạch trần, lãnh đạo của các tỉnh thành Việt Nam lại dễ dàng phủi bỏ trách nhiệm, quanh co biện minh cho quyết định sai lầm. Đường như các vị ấy chưa từng được học về “nhận sai và sửa sai”, nếu như ở đất nước chúng tôi, thì ngay lập tức các lãnh đạo của chúng tôi sẽ tạ lỗi trước người dân và xin từ chức.

Thiết nghĩ nếu Việt Nam vẫn còn nhiều vị quan chức dùng lý do: “lo lắng cho lợi ích chung của cộng đồng” (thực chất là của riêng họ) và cố tình lờ đi “sự an nguy của đất nước” thì âm mưu xâm lược của người Trung Quốc đối với Việt Nam chỉ là vấn đề thời gian mà thôi.

Thảm họa diệt chủng đã hiện ra trước mắt không ai có thể cứu được dân tộc Việt Nam khỏi thảm họa này, ngoài 90 triệu người Việt.

Mỗi người cần nhìn thấy cái chết đang đến với chính mình và con cháu mình.

Hãy chuyển tải thông tin này tới tất cả mọi người tới mọi tờ báo, mọi phương tiện thông tin để mọi người cùng biết, cùng nhau đứng lên chống thảm họa diệt chủng đã đến trước mắt, để cả thế giới cùng biết và lên tiếng bảo vệ chúng ta.

HÃY XIẾT CHẶT VÒNG TAY LỚN – DÂN TỘC VIỆT NAM NHẤT ĐỊNH THẮNG!

Tường thuật cuộc biểu tình chống dự luật về Ba Đặc Khu và An Ninh Mạng của chính quyền CSVN do Giáo Hội PGVNTN Âu Châu tổ chức tại công trường Trocadéro, Paris, Pháp Quốc ngày 29.6.2018

• Giải Minh

Sau **Bản Lên Tiếng** của 4 GHPGVNTN Liên Châu được ký vào ngày 8 tháng 6 năm 2018 là **Thông Tư** của GHPGVNTN Âu Châu ngày 10 tháng 6 năm 2018 kêu gọi chư Tăng Ni và Phật tử hãy hành động thiết thực và nguyện cầu cho quê hương Việt Nam. Kế đến là **Bản Kháng Nghị** gửi nước CHXHCNVN ký vào ngày 19.6.2018 và đặc biệt là **Thông Báo Khẩn** do nhị vị Chủ Tịch Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt và Hòa Thượng Thích Như Điển ký tên, gửi đến chư Tôn Đức và quý đồng hương PTVN tại Âu Châu vào ngày 20 tháng 6 năm 2018 kêu gọi tổ chức một cuộc biểu tình tại công trường Tự Do Trocadéro trước tháp Eiffel tại Paris vào lúc 14 đến 16 giờ chiều ngày 29 tháng 6 năm 2018 vừa qua.

Tuy thời gian rất gấp rút và eo hẹp nhằm để ủng hộ cho tinh thần đấu tranh kiên cường của đồng bào Việt Nam tại Quốc Nội từ ngày 10 tháng 6 cho đến nay; chư Tôn Đức tại Âu Châu đã chỉ thị cho TT Thích Quảng Đạo, Trụ Trì chùa Khánh Anh Evry tập hợp những Hội Đoàn và những Tổ Chức cũng như những cá nhân thiện chí lại trước thời gian biểu tình để lo cho khâu tổ chức được hoàn bị, chu đáo. Thế là những cuộc họp chớp nhoáng được diễn ra tại chùa Khánh Anh và phân công, phân nhiệm cho mỗi người một việc cho cuộc biểu tình này.

Từ ngày 28.6 đã có nhiều Phái đoàn và Phật tử các nơi xa đã về chùa Khánh Anh như: Na Uy, Đức, Thụy Sĩ, Bỉ, Hòa Lan, Đan Mạch v.v... Riêng Hòa Lan đã có một chuyến xe Bus do Thượng Tọa Thích Minh Giác hướng dẫn cũng đã có mặt tại quảng trường vào lúc 2 giờ chiều ngày 29.6.2018 để cùng chung với trên dưới 30 Tăng Ni và hơn 500 đồng hương Phật tử cũng như người Việt khắp nơi đã biểu đồng tình về việc chống lại những người có trách nhiệm trong việc cho thuê đất 99 năm tại ba đặc khu Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc do ông Nguyễn Phú Trọng, Ông Nguyễn Xuân Phúc, Ông Trần Đại Quang và Bà Nguyễn Thị Kim Ngân dẫn đầu cho việc bán nước từng phần cho Trung Cộng và biểu đồng tình chống lại luật siết chặt an ninh mạng tại Việt Nam trong thời gian qua.

Đúng 2 giờ chiều ngày 29.6.2018 bài Quốc Ca VNCH, sau đó là Quốc Ca của Pháp, Quốc Ca Tây Tạng và tiếp đến là Phật Giáo Ca đã được đồng dục

cất lên do một MC chuyên nghiệp điều khiển và mọi người đã đồng ca cùng với những hào khí đấu tranh thật là dũng mãnh, hào hùng. Tiếp đến TT Thích Nguyên Lộc đã đại diện cho Giáo Hội đọc Bản Lên Tiếng bằng tiếng Việt, MC đọc bản tiếng Pháp và tiếng Anh. Song song đó những câu khẩu hiệu phản đối những dự luật của ba đặc khu, rồi an ninh mạng được hô to lên vang vọng cả một khung trời to lớn, rộng rãi ở gần Tour Eiffel. Đặc biệt hôm đó trời nóng đến 29 độ; nhưng bắt đầu từ khi làm lễ cho đến khi hết biểu tình vào lúc 17 giờ cùng ngày, mặt trời đã ẩn mình sâu vào những chùm mây bạc; nên ai nấy cũng đã cùng chung hưởng những cơn gió mát trong lành, êm thấm, thay vì nắng cháy của mùa hè Paris. Buổi lễ cầu nguyện cho quê hương đất nước bằng tiếng Việt, do TT Thích Quảng Hiền hướng dẫn, các buổi lễ cầu nguyện bằng tiếng Pali và tiếng Tây Tạng cũng đã do chư Tôn Đức Tăng Tịch Lan, Bangladesh và Tây Tạng trì tụng.

HT Thích Như Điển, Đệ Nhị Chủ Tịch HĐDH GHPGVNTN Âu Châu đã lên máy vi âm ban đạo từ và nhắc lại lời khuyên của Nguyễn Trãi với Vua Lê Lợi vào thế kỷ thứ 15 rằng: „Nước chính là dân, vua hay những người lãnh đạo là chiếc thuyền, là người cầm lái. Chính nước đó sẽ chở thuyền đi đến nơi đến chốn và chính nước đó sẽ lật thuyền“. Các Ông Nguyễn Phú Trọng, Nguyễn Xuân Phúc, Trần Đại Quang và Bà Nguyễn Thị Kim Ngân không nên quên lời dạy này của tiền nhân. HT cũng đã nhấn mạnh rằng: „Kể từ thời kỳ Bắc thuộc lần thứ nhất ở đầu thế kỷ thứ nhất qua sự chống trả của Bà Trưng, Bà Triệu rồi đến Ngô Quyền ở thế kỷ thứ 9 chống quân Nam Hán; Lý Thường Kiệt, thế kỷ thứ 11 chống quân nhà Tống, Trần Hưng Đạo dưới thời nhà Trần 1257, 1285 và 1288 hay nhà Minh vào năm 1400 đến 1417 v.v... Bất cứ lúc nào giặc phương Bắc của Trung Quốc đến xâm lăng và đánh chiếm Việt Nam cũng đều bị thua trận. Do vậy chúng tôi hy vọng rằng cuộc chiến lần này cũng sẽ giống như vậy và chắc chắn rằng Trung Quốc sẽ thua“. Kế tiếp TT Chandaratana người Tịch Lan, một Đại Đức người Bangladesh và cuối cùng là TT người Tây Tạng đều phát biểu đồng tình với GHPGVNTN Âu Châu về vấn đề chính phủ Việt Nam đã cho Trung Cộng thuê đất 99 năm cũng như đạo luật về an ninh mạng bằng tiếng Việt, Pháp và Anh ngữ đã được ĐH Liên dịch ra những ngôn ngữ cần thiết để cho mọi người chung quanh thấu rõ nghĩa lý của những lời phát biểu này. Trong khi chư Tôn Đức và bà con đồng hương Phật tử cũng như không Phật tử còn đi tuần hành niệm Phật hay hô to những câu khẩu hiệu và hát những bài hát đấu tranh cùng chụp hình lưu niệm thì HT Thích Như Điển và TT Thích Quảng Đạo đã được một số Anh Em cư sĩ đưa đến văn phòng của Tòa Đại Sứ CSVN và CS Trung Quốc để trao Kháng Nghị thư. Sau khi HT và TT trở về lại công trường Trocadéro để tường thuật lại việc trao Kháng Nghị thư này thì mọi người vẫn còn ở đó đầy đủ. Đến 17 giờ thì không khí đấu tranh như: Hô khẩu hiệu, hát nhạc đấu tranh v.v... vẫn còn hùng tráng;

nhưng thời giờ xin phép biểu tình đã hết hạn; nên Ban Tổ Chức đã được TT Thích Quảng Đạo nói lên vài lời để cảm ơn tất cả chư Tôn Đức và Đồng hương Phật tử cũng như không Phật tử và các Hội đoàn đã tích cực tham gia cuộc biểu đồng tình này theo lời kêu gọi của Giáo Hội; nên mới được như vậy.

Nhiều câu chuyện bên lề cũng đã vô tình được gặp phải như: có một phái đoàn du lịch của người Trung Quốc đến thăm quảng trường này thì gặp ngay đoàn biểu tình của người Việt Nam phản đối Trung Quốc; nên họ đã âm thầm rút lui và song song đó cũng có một Tour du lịch đến từ Việt Nam cũng đã được xem mãn nhãn cờ VNCH tung bay khắp đó đây cùng với cờ Phật Giáo, cờ Pháp, cờ Na Uy, cờ Đan Mạch, cờ Đức, cờ Hòa Lan, cờ Thụy Sĩ, cờ Tây Tạng v.v... Khi về lại nước chắc hẳn họ sẽ tường thuật lại cho bạn bè hay người thân tại quê Mẹ Việt Nam biết rằng: là ở tại Paris vào ngày 29.6.2018 đã có một cuộc biểu tình để hỗ trợ cho đồng bào tại Quốc nội là như vậy.

Giải Minh tường trình

Vài hình ảnh về cuộc biểu tình ngày 29.6.2018 của GH/PGVNTN Âu Châu chống 2 dự luật về 3 Đặc Khu KT và An Ninh Mạng của nhà nước VN

Hình ảnh: PT Minh Đăng Trần Tế Thế

Đức quốc: Người Việt tiếp tục đồng hành với quốc nội chống luật đặc khu và an ninh mạng

• Nguyễn Phan

Berlin, 07.07.2018 - Hòa nhịp cùng đồng bào nhiều nơi trên thế giới như Paris, London, Sydney, Adelaide (Úc), Canada, Hoa Kỳ... Liên Hội Người Việt Tỵ Nạn CSVN tại CHLB Đức với sự cộng tác, hỗ trợ của các tổ chức, hội đoàn, đảng phái tại CHLB Đức đã tổ chức một ngày sinh hoạt với hai buổi biểu tình chống luật đặc khu và an ninh mạng của chế độ CSVN và một buổi thấp nển cầu nguyện, hội thảo tại thủ đô Berlin vào ngày 7.7.2018.

Trước tòa đại sứ CSVN

Trong nắng vàng rực rỡ và nhiệt độ ấm áp mùa hè, buổi biểu tình đầu tiên diễn ra lúc 12g45 bằng nghi thức chào cờ và mặc niệm thương liệt.

Bác sĩ Hoàng Thị Mỹ Lâm, Chủ tịch Liên Hội (LH) trong diễn văn ngắn gọn về tình hình trong nước với trọng tâm là luật đặc khu định giao 3 vùng đất chiến lược tại Quảng Ninh, Khánh Hòa và Kiên Giang cho TQ và luật an ninh mạng có mục tiêu bóp chết mọi tiếng nói phản biện của người dân hầu ĐCSVN có thể mặc tình thao túng và bán nước.

BS Mỹ Lâm, Trưởng Ban Tổ Chức

Trước đó BS Mỹ Lâm không quên giới thiệu và cảm ơn các hội đoàn, cá nhân đã về Berlin tham dự ngày biểu tình tỏ tình liên đới với đồng bào quốc nội đang bị trù dập nặng nề vì biểu tình trong hai ngày 10 và 17/6 vừa qua.

Đặc biệt, hai cựu tù nhân lương tâm là Luật sư Nguyễn Văn Đài và cô Lê Thu Hà, vừa bị CSVN trục xuất thẳng từ nhà tù sang Đức tròn một tháng cũng đến tham dự ngày sinh hoạt này.

Trong phần phát biểu trước cuộc biểu tình, LS Đài cảm ơn chính phủ Đức và các đoàn thể, cá nhân đã tranh đấu để ông có thể rời khỏi nhà tù CS khắc nghiệt.

Luật sư Nguyễn Văn Đài

Ông cho biết, sau khi ổn định phần nào cuộc sống mới ở Đức, ông sẽ dành tất cả thời gian để cùng Hội Anh Em Dân Chủ và người Việt yêu nước ở trong và ngoài VN đấu tranh cho một nước VN thật sự tự do và dân chủ.

Linh mục Đỗ Ngọc Hà, cha xứ Giáo xứ Thánh Linh ở Berlin đã chào mừng các phái đoàn và đồng bào về Berlin tham dự biểu tình. Linh mục tỏ ra rất quan tâm đến tình hình nguy ngập của đất nước trước họa rước voi giày má tổ của lãnh đạo CSVN.

Linh mục Đỗ Ngọc Hà

Ngoài ra, đại diện các phái đoàn đến từ Bỉ Quốc, Đan Mạch cũng đã lên tiếng phản đối mạnh mẽ hai đạo luật đặc khu và an ninh mạng.

Xen kẽ những phát biểu là những bài hát đấu tranh, những tiếng hô đả đảo kẻ bán nước và quân xâm lăng phương bắc, song song với những khẩu hiệu đòi nhân quyền, tự do, dân chủ cho đất nước vang dội khoảng không gian trước hang ổ từng lén nhốt Trịnh Xuân Thanh sau khi mật vụ CSVN bắt cóc để mang về giao cho Nguyễn Phú Trọng.

Trên rừng biểu ngữ đa dạng về hình thức lẫn nội dung bằng 3 thứ tiếng Anh, Đức, Việt lần này người ta dễ dàng nhận thấy đề tài trung tâm là phản đối việc cho Tàu lập các đặc khu và luật rừng an ninh mạng như: „CSVN phải bãi bỏ luật đặc khu ngay lập tức!“, „Đả đảo CSVN bán nước cho Tàu cộng“, „Luật

an ninh mạng mâu thuẫn với các quyền căn bản của con người”, „Hãy ngăn chặn bàn tay tham lam của Tàu cộng!”, „Nói không với luật an ninh mạng bịt miệng dân”, „Nói không với việc giao đất cho TQ mượn 99 năm”, „1 ngày cũng không giao đất cho Tàu”, ...

Sau 45 phút biểu tình, mọi người vội vã chụp vài tấm hình lưu niệm rồi thu xếp dụng cụ để di chuyển đến quảng trường Platz der Republik tọa lạc trước tòa nhà Quốc Hội Liên Bang (Bundestag).

Tại quảng trường Platz der Republik

Lần đầu tiên gần 500 người Việt biểu tình trên quảng trường rộng mênh mông ngay trước tòa nhà Quốc Hội Liên Bang Đức, nơi có sức chứa hơn 100.000 người.

Khoảng 14 giờ 45, phần hai bắt đầu với nghi thức chào cờ Đức-Việt và phút mặc niệm. Sau diễn văn ngắn nói lên mục đích và ý nghĩa cuộc biểu tình của bà Chủ tịch LH, ông Nguyễn Văn Rị, Phó chủ tịch nội vụ của LH giới thiệu các phái đoàn đến tham dự. Lần này ngoài các thành phố ở Đức như Hamburg, Köln, München, Mönchengladbach, Frankfurt, Mannheim, Dresden, Krefeld, Essen, Bochum, Bremen, Hannover, Recklinghausen, Nürnberg... Berlin còn được hân hạnh đón tiếp một số đồng bào đại diện các cộng đồng từ Bỉ, Áo, Ý và Đan Mạch.

Ông Nguyễn Thế Bảo, đại diện Hội NVTNS tại Nürnberg lên phát biểu bằng tiếng Anh cho du khách quanh địa điểm du lịch này hiểu rõ mục đích buổi biểu tình của người Việt. Chị Hélène Mỹ Hạnh đến từ Bỉ có vài lời bằng tiếng Pháp và một đồng bào đến từ Ý có vài lời bằng tiếng Ý đến du khách.

Ông Nguyễn Thế Bảo

Ông Trịnh Đỗ Tôn Vinh, Phó Chủ tịch ngoại vụ LH là người điều khiển chương trình cả ngày sinh hoạt đã hướng dẫn mọi người cùng đọc những câu về 4 chữ tâm huyết do đồng bào trong nước gửi ra cho đoàn biểu tình đọc chung rất có khí thế.

LS Nguyễn Văn Đài

Một lần nữa LS Nguyễn Văn Đài được mời lên máy vi âm. LS Đài cảm ơn nước Đức đã mở rộng vòng tay đón gia đình nhỏ của anh. LS Đài cũng cảm ơn đồng bào người Việt khắp 5 châu đã hỗ trợ cho không chỉ anh mà còn đối với nhiều người đấu tranh khác trong

nước. Nhìn rừng cờ vàng tung bay trước tiền đình Bundestag, anh bảo, rất mong chờ ngày cờ vàng, tượng trưng cho tự do của người Việt, tung bay trên một nước Việt tự do dân chủ.

Tiếp đến là các phát biểu của một số đại diện hội đoàn, đảng phái như ông Nguyễn Đình Phúc, Hội Trưởng Hội Người Việt Tỵ Nạn CSVN tại Hamburg; ông Nguyễn Thanh Văn, đại diện đảng Việt Tân tại Đức; ông Trần Văn Sơn, đại diện đảng Dân Tộc; đại diện hội đoàn từ Ý, Bỉ, Đan Mạch.

Trước khi chấm dứt phần 2 chương trình vào lúc 16 giờ 30, ông Nguyễn Văn Rị đã hướng dẫn đoàn biểu tình sắp thành hàng dài và tuần hành 1 vòng quảng trường rộng lớn này.

Hội trường nhà thờ St. Aloysius

Sau bữa cơm chiều rất ngon do LH thết đãi đoàn biểu tình, phần 3 cũng bắt đầu bằng nghi thức chào cờ. Hai vị khách mời người Đức, trong đó có bà Marina Mai, nữ ký giả cho nhiều tờ báo Đức và quan tâm nhiều đến vụ án Trịnh Xuân Thanh và sinh hoạt của người Việt tại Đức, tỏ vẻ rất ngạc nhiên khi thấy người Việt chào cờ Đức.

Sau vài lời mở đầu của bà BS Mỹ Lâm, LS Nguyễn Văn Đài đã kể lại con đường đã đi qua từ khi chứng kiến chế độ CS Đông Đức sụp đổ vào mùa thu 1989. Lúc đó anh quyết định không ở lại xin tị nạn như bao nhiêu lao động hợp tác khác mà trở về học luật để trở thành người LS nhân quyền với ước mơ thúc đẩy tiến trình dân chủ hóa đất nước một cách hòa bình như Đông Âu. Cho tới khi anh bị bỏ tù 4 năm + 4 năm quản chế vì chế độ không thể chấp nhận tiếng nói khác với họ. Và cuối cùng là việc anh bị trục xuất sang Đức sau bản án 15 năm tù và 5 năm quản chế.

Tiếp theo là phần thắp nến cầu nguyện cho quê hương VN. Linh mục Nguyễn Văn Đức cùng bà con cộng đoàn công giáo đồng hát nhạc phẩm Kinh Hòa Bình và một giáo dân đọc lời nguyện trong khi mọi người một ngọn nến trên tay nối đuôi nhau tiến lên đặt trên bản đồ nước VN.

LS Nguyễn Văn Đài và cô Lê Thu Hà đã trả lời nhiều câu hỏi đến từ cử tọa liên quan đến quan điểm, nguyện vọng, dự trù đấu tranh từ vị thế hiện tại, cũng như liên quan đến những ngày tháng còn ở VN và trong vòng lao lý hơn hai năm trời.

Các câu hỏi đã được Ls. Đài và cô Hà trả lời thỏa đáng và đầy đủ. Đặc biệt câu hỏi CSVN sợ gì nhất, Ls. Đài trả lời, họ sợ nhất là sự đoàn kết giữa những người Việt yêu nước ở trong và ngoài nước và sự hỗ trợ trường kỳ của người Việt hải ngoại đối với người đấu tranh trong nước. Ls. Đài cũng giải thích vì sao VN chỉ có con đường đấu tranh duy nhất là bất bạo động chứ không thể bạo động như một số người chủ trương.

Xen kẽ những câu hỏi là các tiết mục văn nghệ với những bài ca rất hợp với chủ đề biểu tình và được trình bày bằng những giọng ca đầy cảm xúc như „Con đường VN“, „Ai trở về xứ Việt“, „Đất nước tôi“...

Ông Nguyễn Văn Rị thông báo số tiền bà con ủng hộ chi phí tổ chức hơn 1.000€ hôm nay sẽ được trích ra phân nửa để nhờ Ls. Đài gửi về VN giúp cho thân nhân của các Tù Nhân Lương Tâm.

Cuối cùng, BTC đã tặng quà lưu niệm cho khách mời người Đức và cho LS Đài cùng cô Thu Hà.

Chương trình sinh hoạt kết thúc lúc 21g15. Mọi người giúp BTC sắp xếp lại hội trường và lưu luyện chia tay nhau, hẹn gặp lại vào lần sinh hoạt tới ./.

Bài: **Nguyễn Phan, 09.07.2018**

Ảnh: *Nguyễn Phan & Minh Thông*

Câu Chuyện Y Dược

Sát thủ ngọt ngào

• Nguyễn Thượng Chánh, DVM

Bệnh tiểu đường type II rất phổ biến đối với các sắc dân gốc Á Châu và Thái Bình Dương.

Một số không ít đồng hương Việt Nam lớn tuổi sống tại hải ngoại cũng thường hay vướng căn bệnh này.

Nguyên nhân: dinh dưỡng không đúng, nhiều chất bột đường, mỡ dầu, mập phì, tuổi tác cao, và có nếp sống ù lì thiếu vận động là những nét chánh thường được nêu ra trong các khảo cứu về bệnh tiểu đường type II.

Tổ chức Y tế Thế giới cảnh báo

Bệnh tiểu đường gia tăng quá nhanh chóng trên khắp thế giới, từ 108 triệu người năm 1980 lên 422 triệu năm 2014.

Ngày nay, bệnh tiểu đường là một trong số 8 sát thủ lớn nhất sau bệnh tim mạch, tai biến mạch máu não và bệnh phổi.

Người Việt tại Hoa Kỳ nghĩ gì về bệnh tiểu đường?

Nhớ đo đường huyết thường xuyên

Tháng 7 năm 2000, bác sĩ Dorothy S Mull, Keck School of Medicine Univ of Southern California/Los Angeles, đã thực hiện một cuộc nghiên cứu thăm dò về những suy tư, hiểu biết và những cách chữa trị bệnh tiểu đường ở một nhóm 40 bệnh nhân người Việt sinh sống tại Nam Cali, gồm 11 nữ và 29 nam từ 39 đến 77 tuổi.

Tất cả đều mắc phải bệnh tiểu đường type II và họ đã nhập cư tại Hoa Kỳ từ 3 đến 26 năm.

Cuộc nghiên cứu thăm dò nói trên được thực hiện phần lớn với 36 bệnh nhân tại một phòng mạch của người Việt thuộc Quận Cam, 2 bệnh nhân tại một bệnh viện và 2 bệnh nhân khác tại tư gia.

Nhóm của bác sĩ Dorothy S Mull cũng có phỏng vấn thêm một số người gồm 5 bác sĩ, 2 y tá và 1 thầy thuốc thiên nhiên (*herbalist*), tất cả đều là người Việt Nam...

Thầy thuốc thiên nhiên thì tỏ ra rất dè dặt và kín miệng. Thầy cho biết các thuốc bán để trị tiểu đường là thuốc nhập từ Trung Quốc. Thầy không cho biết tên thuốc là gì, nhưng chỉ nói các món thuốc đó có công dụng làm cho mát cơ thể mà thôi.

Phúc trình của bác sĩ Dorothy S Mull có đưa ra nhận xét là sự hiểu biết tối thiểu về triệu chứng của bệnh tiểu đường, chẳng hạn như sự khát nước (*thirst*) còn rất yếu kém ở phần đông các bệnh nhân được phỏng vấn.

Nói chung, kiến thức về nguyên nhân và lối chữa trị thường bị uốn nắn và chịu ảnh hưởng theo khuôn mẫu của nền văn hóa Việt Nam (*culturally shaped*).

Bệnh nhân thường hay ngưng uống thuốc Tây khi dùng thuốc thiên nhiên...

1/4 số bệnh nhân đã tự động giảm liều thuốc trị tiểu đường của mình mỗi khi cảm thấy cơ thể mất quân bình (*out of balance*) chẳng hạn như khi bị khó chịu hay chóng mặt...

Số bệnh nhân còn lại thì có 2/3 đã sử dụng thuốc nam và thuốc thiên nhiên để chữa bệnh tiểu đường của họ.

Trước đó, cũng có một cuộc thăm dò khác bằng điện thoại đã được thực hiện trên một nhóm 426 người Việt sinh sống tại Houston, Texas.

Kết quả cho biết có đến 60% bệnh nhân không thể xác định được một dấu hiệu nào của bệnh tiểu đường cả.

Một bác sĩ người Việt (*primary care*) ở San Jose, Bắc Cali đã cho biết là hết nửa số bệnh nhân Việt Nam của ông ta đều mắc bệnh tiểu đường.

Một chế độ dinh dưỡng quá cao nhiệt năng (*higher calorie diet*), hay nói theo kiểu người mình là bơ sữa hơi nhiều cộng với lối sống quá nhàn rỗi hoặc ít chịu vận động (*more sedentary lifestyle*), thì sẽ dẫn đến tình trạng béo phì (*obesity*)... Và đây cũng chính là yếu tố nguy cơ (*risk factor*) đưa đến tình trạng bệnh tiểu đường của người Việt Nam tại Hoa Kỳ!

Tóm lược các câu trả lời liên quan đến bệnh tiểu đường của nhóm đồng hương nói trên

Chúng ta không đánh giá các hiểu biết của họ là đúng hay sai về mặt khoa học, nhưng chỉ xem đó là một phản ảnh chân thật về những suy nghĩ và cách hành sự của một nhóm nhỏ đồng hương khi họ chẳng may mắc phải căn bệnh quá... ngọt ngào này.

+ Các bệnh nhân nói gì về nguyên nhân của bệnh tiểu đường?

Các câu trả lời đại khái được ghi nhận như sau:

- bị bệnh tiểu đường vì tinh thần quá căng thẳng (*stress*) do một biến cố quan trọng nào đó xảy ra trong gia đình thí dụ như sự tang chế, sự thay đổi đột ngột cuộc sống trong môi trường mới hay trên quê hương mới kéo theo sự lo lắng cho tương lai sự nghiệp, cho cuộc sống vợ chồng con cái, vân vân;

- bị bệnh tiểu đường không bao lâu sau khi có người em chết vì một bệnh ung thư;
- bị dính bệnh tiểu đường chỉ ít ngày sau khi bị mất công ăn việc làm (*lay off*);
- không bao giờ có tiểu đường, nhưng khi mức đường của họ lên đến 550 (?) thì bác sĩ bắt họ phải chích insulin ngay lập tức;
- bệnh thường xảy ra cho những người vừa mới định cư, ít thấy xảy ra khi họ còn ở bên nhà;
- sống bên Mỹ dễ mắc tiểu đường vì bị... hỏa vọng vì người ta ít đồ mỡ hơn sống bên Việt Nam. Chính nhờ sự đồ mỡ hơn mà chất độc cùng sức nóng được đem ra khỏi người, nhờ vậy tránh làm tổn hại đến các bộ phận sung yếu. Bởi lý do này cho nên người mình dễ bị bệnh tiểu đường rất nhiều ở Mỹ (?)

+ Họ làm gì khi biết mình bị bệnh tiểu đường?

- khi biết mình bị tiểu đường, họ bắt đầu đi tìm thuốc thiên nhiên, thuốc Vườn, thuốc Nam, thuốc Bắc để uống vì họ nghĩ rằng các loại thuốc này an toàn hơn thuốc Tây do bác sĩ kê toa!
- theo họ thì thuốc thiên nhiên và thuốc Bắc có tính *mát*, không có phản ứng phụ (*side effects*) và giúp các chức năng của cơ thể được quân bình, sức khỏe mau phục hồi trở lại. Họ nghĩ rằng thiên nhiên là vô hại. Thuốc lá cây mua tại tiệm thuốc thiên nhiên là thuốc nhập từ Trung Quốc. Người bán không có nói tên thuốc là gì, nhưng biểu vẽ nấu với 3 tách nước còn lại 1 tách thì uống. Giá mua khá đắt lổi 35\$-70\$ cho một tuần trị liệu!
- thuốc Tây thì chứa rất nhiều hóa chất *manh, nóng* và có nhiều *phản ứng phụ* không tốt. Nếu càng sử dụng liều cao thì phản ứng phụ càng dễ xảy ra!
- thuốc Vườn do bạn bè chỉ, người quen mách bảo, thấy quảng cáo hoặc nghe đồn từ người này người nọ, vân vân.

Trong nhóm này, có ba món có tính hạ đường huyết thường hay được sử dụng nhiều nhất: **trà khổ qua** (*momordica charantia*) nấu hoặc xay sinh tố; **trà lá ổi phơi khô** (*psidium guayava*); **mủ cây chuối hột** (*banana tree sap musa velutina*)...

Nếu sau một thời gian mà bệnh trạng không thuyên giảm, thì họ mới chịu nghĩ đến việc đi khám bác sĩ Việt để được kê toa thuốc Tây... Họ thường chuộng các bác sĩ Việt Nam gần nơi họ trú ngụ và phải là bác sĩ đã tốt nghiệp bên nhà trước 75, vì họ nghĩ rằng những bác sĩ này hiểu rõ hoàn cảnh và dễ cảm thông với bệnh nhân hơn là những lớp bác sĩ trẻ sau này được đào tạo tại Hoa Kỳ... Vấn đề ngôn ngữ cũng là một lý do chính để họ tìm đến bác sĩ đồng hương. Tuy vậy, họ cho biết ít khi có thể hỏi bác sĩ một cách tường tận được. Bác sĩ có vẻ hình như... gấp gáp lắm, vì còn phải lo khám các bệnh nhân khác đang ngồi chờ bên ngoài. Mấy ông đốc-tờ ít khi nào có đủ thời giờ để cắt nghĩa, và cho *conseil* cặn kẽ để bệnh nhân hiểu rõ thêm về bệnh tiểu đường!

- có trường hợp một phụ nữ lớn tuổi bị bệnh tiểu đường, nhưng vẫn thờ ở ở nhà tự trị lấy bằng các loại trà và thuốc thiên nhiên trị tiểu đường như bà đã thấy quảng cáo trong báo... Bà ta trả lời rằng tuy biết mình

bị bệnh, nhưng không muốn làm phiền hà nhờ cậy con cháu nên cứ tiếp tục uống trà và đồng thời cầu nguyện Trời Phật cho mau hết bệnh!

+ Thái độ của bệnh nhân khi bác sĩ bảo họ cần phải chích insulin

- thối thác mạnh mẽ từ phía bệnh nhân lớn tuổi, khi bác sĩ bảo họ cần phải chích insulin vì thuốc uống cho thấy không còn hiệu quả để làm giảm đường huyết nữa;
- tâm lý chung của bệnh nhân Việt Nam là họ rất sợ vấn đề này (chích Insulin) vì nghĩ rằng, hể chích insulin có nghĩa là bệnh của họ đang trong giai đoạn mãn tính hay đã quá nặng hoặc họ sắp chết đến nơi rồi (?);

- có người sợ đau vì kim chích hay sẽ bị mù mắt sau đó nếu chích insulin. Đối với họ, insulin là loại thuốc *nóng*, sẽ làm cơ thể mất quân bình và gây ra mù lòa;

- chích với insulin rồi là phải chích suốt đời và liều lượng cứ phải tăng lên mãi;

- chỉ chích insulin khi đường huyết lên rất cao như 300mg/dL hay 16,6mmol/L mà thôi.

Dược sĩ làm việc tại dược phòng cho biết là hằng tháng có lổi 30% bệnh nhân tiểu đường đã đem trả lại phân nửa số insulin không được sử dụng.

+ Thái độ của họ về vấn đề ăn uống

- cắt giảm số lượng đường đang sử dụng, nhưng than ôi họ nói sao khó quá vì mình thường có thói quen uống cà phê thật là ngọt;

- đa số đều tránh sự tiêu thụ thái quá đường và chất béo;

- có bệnh nhân cho rằng, những vấn đề kể trên đều do thói quen ăn uống của người mình như thường thích xài quá nhiều sữa đặc có đường, như sữa Ông Thọ chẳng hạn để pha vào cà phê, và mỗi khi đi tiệc cưới là dịp họ ăn bánh ngọt thả giàn để... gỡ gạc lại vốn chút đỉnh(?);

- chuyển qua việc ăn gạo Ấn Độ vì nghe đâu loại gạo này chứa ít tinh bột. Họ cũng cho biết là tại Mỹ người mình ăn gạo này thường hơn lúc họ còn ở bên nhà;

- bớt ăn cơm, thay vì 2 chén thì nay chỉ ăn một chén cho mỗi bữa cơm mà thôi;

- có người thay thế cơm bằng bún hay phở (*rice noodle*) vì nghĩ rằng bún hay phở có chứa nhiều nước và ít tinh bột...

Tại Canada thì sao?

Chúng ta cũng thường hay nghe những điều tương tự từ phía bạn bè và bà con bị bệnh tiểu đường hiện sống tại Canada.

Họ cho biết lúc đầu cũng sử dụng thuốc thiên nhiên nhưng chỉ thấy... đỡ đỡ vậy thôi chứ không khá hơn được.

Cuối cùng rồi cũng vẫn phải đi bác sĩ và uống thuốc Tây cho đến ngày nay.

Lúc trước, nhiều khách hàng Tây lẫn Việt, mắc bệnh tiểu đường vẫn lấy thuốc tại LN Pharmacie, trong một thời gian lâu dài và một số vẫn còn sống phây phây ra đó.

Về vấn đề sử dụng thuốc thiên nhiên, không phải chỉ có riêng người Việt Nam mình thôi, mà có cả trên 70% dân *Ca-na-đi-ên* đã bắt đầu xài thuốc thiên nhiên nhằm vào một mục đích cá nhân nào đó.

Qua một cuộc điều tra thăm dò trên 502 người bị tiểu đường tại Canada, thì hết 2/3 số bệnh nhân nói trên cũng đã từng sử dụng một loại thuốc thiên nhiên với hy vọng có thể kiểm soát đường huyết hiệu quả hơn.

Ngày nay, bệnh tiểu đường thường được thiên hạ bàn đến nhiều nhất.

Theo một số thầy thuốc thiên nhiên và đông y, thì họ quả quyết rằng bệnh tiểu đường type II có thể trị dứt được. Nhưng nếu đúng như vậy, thì chúng ta tự hỏi tại sao số người bị bệnh tiểu đường tại Trung Quốc và tại Việt Nam, là những quốc gia rất mạnh về thuốc Bắc và thuốc thiên nhiên, không có giảm đi chút nào hết mà ngược lại càng ngày càng có khuynh hướng gia tăng thêm lên mãi vậy?

"Một báo cáo về tình hình bệnh đái tháo đường loại II (ĐTĐ) hiện nay ở châu Á được phổ biến trên tạp chí JAMA số 20 ngày 27.5.2009 đã cho thấy ĐTĐ đang có khuynh hướng tăng cao.

Kết quả nghiên cứu cho biết trong vòng 3 thập kỷ qua, ĐTĐ đã tăng lên gấp bội ở châu Á, nhất là ở khu vực thành thị. So với tốc độ phát triển bệnh tương ứng với những thay đổi về điều kiện kinh tế và lối sống, trong khi châu Âu cần trải qua 200 năm thì châu Á chỉ có 50 năm. Phần đông người bệnh có vòng bụng to và tỷ lệ mỡ cao dù chỉ số khối thân thể BMI thấp hơn so với người châu Âu. Trong khi ĐTĐ xảy ra ở những người từ 60 đến 79 tuổi ở phương Tây thì ở châu Á bệnh phát triển ở độ tuổi từ 20 đến 59 và đang có khuynh hướng trẻ hóa.

Nhóm tác giả nghiên cứu, J.C.N. Chan và các cộng sự đặc biệt nhấn mạnh không chỉ tỷ lệ người bệnh cao mà tỷ lệ người ĐTĐ nhưng không được chẩn đoán và điều trị cũng tăng cao. Báo cáo cho biết có đến 2/3 người ĐTĐ ở Trung Quốc và 1/2 người ĐTĐ ở Hong Kong và Đài Loan không được chẩn đoán. Theo thống kê năm 2007, Ấn Độ có tỷ lệ người ĐTĐ cao nhất, kế đến là Trung Quốc. Việt Nam không phải là quốc gia có tỷ lệ ĐTĐ lớn nhất thế giới nhưng bệnh ĐTĐ ở Việt Nam phát triển nhanh nhất thế giới".

(ngưng trích Lương y VÕ HÀ-Bệnh đái tháo đường loại II đang phát triển nhanh ở châu Á-Ykhoa.net).

Kết luận

Cho đến hôm nay thì phía Tây y vẫn khẳng định là **bệnh tiểu đường không thể nào trị dứt được.**

Bệnh chỉ có thể được kiểm soát (control) nghĩa là giữ đường huyết ở một mức có thể chấp nhận được mà thôi, bằng cách là phải theo đuổi một nếp sống lành mạnh như ăn kiêng + vận động để giảm cân, tập thể dục thể thao + bỏ thuốc lá + uống thuốc Tây hạ đường huyết đều đặn mỗi ngày hay chích insulin suốt đời.

Hy vọng trong tương lai, khi kỹ thuật trị liệu bệnh tiểu đường bằng tế bào gốc (*stem cell*) được nghiên

cứu hoàn chỉnh hơn, thì lúc đó chúng ta mới biết là bệnh tiểu đường có thể trị dứt được hay không mà thôi. Nặng quá thì chích insuline, còn lỡ bị biến chứng suy thận thì bác sĩ sẽ gắn cho bạn một cái ống vào người một cách thường trực để mỗi ngày bạn có thể tự lọc thận lấy tại nhà.

Mobile Dialysis (Image Courtesy www.mobilysis.com)

Còn bây giờ thì bạn hãy cứ quẳng gánh lo đi và vui sống, "don't worry, be happy"...

Đừng bận tâm làm chi với bệnh tiểu đường hay đái đường, miễn là xin bạn nhớ đo đường huyết và uống thuốc Tây đều đặn mỗi ngày cũng như ăn uống cẩn thận với năng tập thể dục thể thao vậy thôi, nhé.].

Tham khảo:

- Trên 5% dân số Trung Quốc tuổi từ 35 đến 74 bị bệnh tiểu đường

Prevalence of Diabetes & Impaired fasting glucose in adult chinese adults

<http://www.springerlink.com/content/lnmn5y5tdkmmn-emj/>

- Hơn 3 triệu người Việt Nam (4% dân số) mắc bệnh đái tháo đường

<http://60s.com.vn/index/228302/12082007.aspx>

- Thomas Fuller, The New York Times, June 4, 2013-
Diabetes Is the Price Vietnam Pays for Progress

http://www.nytimes.com/2013/06/05/world/asia/diabetes-is-the-price-vietnam-pays-for-progress.html?pagewanted=all&_r=0

- Nguyễn Thượng Chánh - Bệnh Tiểu Đường Và Thuốc Thiên Nhiên

<https://vietbao.com/a247955/benh-tieu-duong-va-thuoc-thien-nhien>

- Thèm Cơm Và Bệnh Tiểu Đường Type 2

<https://vietbao.com/a240638/them-com-va-benh-tieu-duong-type-2>

- Thèm Ngọt Và Bệnh Tiểu Đường

<https://vietbao.com/a239980/them-ngot-va-benh-tieu-duong>

• Nguyễn Thượng Chánh, DVM
Montreal

In Phật Sự

• Phù Vân phụ trách

* Khóa Phật pháp kỳ thứ 15 của Hội Phật Tử VNTN tại CHLB Đức:

Sau Khóa Giáo lý Phật pháp kỳ thứ 14 được tổ chức tại Tu Viện Viên Đức/Ravenburg từ ngày 21 cho đến 24 tháng 05 năm 2009, vì thiếu nhân duyên nên Khóa Giáo lý tạm ngưng sinh hoạt nhiều năm. Nhận được huấn từ của Hòa Thượng Phương Trưởng, qua sự nhắc nhở và ủng hộ của Đại Đức Trụ Trì Chùa Viên Giác, Hội Phật Tử Việt Nam Tỵ Nạn tại CHLB Đức, đứng ra tổ chức Khóa Tu Học Phật Pháp kỳ thứ 15 kết hợp Lễ Kỷ Niệm 40 năm xây dựng Tổ Đình Viên Giác Hannover và sự hình thành Hội Phật Tử Việt Nam Tỵ Nạn tại CHLB Đức. Đạo hữu Thị Thiện hoan hỉ đứng ra nhận trách nhiệm tìm kiếm Halle để tổ chức Khóa Tu học tại Bremen, sau bao tháng ngày liên lạc làm việc với những người có trách nhiệm cho mượn nơi tổ chức, ĐH Thị Thiện cho biết vào thời điểm chúng ta dự định tổ chức, trường học họ phải tu sửa lại, nên không thể cho mượn được. Nhân dịp tham dự lễ kỷ niệm 30 năm thành lập GDPT Việt Nam tại Đức và GDPT Minh Hải tại Aurich nhận thấy địa điểm tổ chức cũng tạm ổn, chúng tôi đề nghị với Anh Em GDPT Minh Hải (Đạo Hữu Thiện Mỹ) hỏi mượn để tổ chức khóa tu học. Có lẽ nhân duyên chưa đủ nên một lần nữa mọi sự việc không như ý.

Chúng tôi trình lên HT Phương Trưởng và ĐĐ Trụ Trì về những sự việc như kể trên, Quý Thầy lắng nghe và hứa khả cho chúng tôi được phép tổ chức Khóa Giáo lý Phật Pháp kỳ thứ 15 từ ngày 18 cho đến 21 tháng 05 năm 2018 tại Tổ đình Viên Giác.

Rồi lần lượt cứ địa phương Chi hội Phật tử nào tổ chức lễ Phật, Thọ Bát Quan Trai chúng tôi đều tháp tùng cùng Quý Thầy đến tu tập, sau đó kêu gọi sự hỗ trợ, tham dự khóa tu và đóng góp tịnh tài, tịnh vật, công quả mong sao mọi người có được những ngày lợi lạc trong khóa tu.

Thật là một duyên lành, một tấm chân tình mà quý Chi hội dành cho Ban tổ chức khóa tu, quý đạo hữu đã không quản ngại đường xá xa xôi, núi sông cách trở, tất cả đã cùng nhau quy tụ về Tổ đình Viên Giác đóng góp tịnh tài, tịnh vật và nhiệt tình tham gia vào các ban ngành, tất cả đều có chung một suy nghĩ mong sao Khóa Giáo lý Phật Pháp kỳ thứ 15 này sẽ làm nóng lại tinh thần học, tu cho tất cả mọi người con Phật trên quê hương tạm dung này.

Khóa Giáo lý Phật Pháp Đức Quốc kỳ thứ 15 đã khai mạc dưới sự chứng minh của HT Thích Quảng Bình đến từ Đan Mạch, TT Thích Hoảng Khai Tổng Thư Ký GHPT Việt Nam Thống Nhất Âu Châu đến từ

Na Uy, TT Thích Minh Định Viện chủ Chùa Kim Quang đến từ Pháp Quốc, ĐĐ Thích Hạnh Giới, ĐĐ Thích Hạnh Bốn và Quý Chư Tôn đức Chùa Viên Giác trong khung cảnh trang nghiêm và thanh tịnh.

Hằng ngày ngoài những khóa lễ tụng kinh, niệm Phật, kinh hành, bái sám còn có những giờ học hỏi giáo lý cũng như vấn đáp Phật pháp.

Chương trình văn nghệ đêm chủ nhật với những màn hợp ca, đơn ca, song ca, tam ca, hát hò, kể chuyện vui với sự hướng dẫn chương trình thật điều luyện của MC Thiện Thuận đến từ Chi Hội Stuttgart, và Đạo hữu Minh Hòa đến từ Strassburg đã mang đến cho tất cả Chư tôn đức và quý học viên một niềm hỷ lạc đáng ghi nhớ, không bao giờ quên.

Sáng thứ hai 21.05.2018 sau giờ ăn sáng, để có một chút gì nhớ về khóa tu học ĐH Thiện Chương phát tâm làm những đĩa CD các bài thuyết giảng của quý Thầy gửi tặng đến cho tất cả học viên tham dự khóa giáo lý. Sau đó Ban tổ chức và GDPT Tâm Minh liền tay chuẩn bị sắp xếp, trang trí Chánh điện cũng như Hội trường, mong sao cho buổi lễ Chu niên được diễn ra hoàn mỹ hơn.

10 giờ 30 buổi lễ Chu niên 40 thành lập Chùa Viên Giác, 40 năm thành lập Hội Phật Tử VNTN tại CHLB Đức đã diễn ra trong khung cảnh trang nghiêm dưới sự chứng minh của HT Phương Trưởng Chùa Viên Giác, quý Thầy Khách Tăng cùng quý Chư Tôn Đức Chi Bộ Phật Giáo Đức Quốc. Ngoài những cựu thành viên Ban chấp hành Hội Phật Tử, Chi Hội Phật Tử còn có những khách mời người Đức đang tu tập tại Chùa Viên Giác.

Đạo hữu Nguyên Hoảng hướng dẫn chương trình, tuyên bố lý do buổi lễ và lần lượt giới thiệu quý Thầy, Cô, quý quan khách.

Sau diễn văn khai mạc buổi lễ của ĐH Minh Dũng đương nhiệm chức vụ Hội Trưởng Hội Phật Tử VNTN tại CHLB Đức. Bác Thị Tâm cựu Hội Trưởng Hội Phật Tử, ĐH Thị Minh cựu Hội Trưởng Hội Phật Tử, quan khách người Đức lần lượt phát biểu cảm nghĩ và lượt sơ về hành trình 40 năm đã đi qua. HT Phương Trưởng ban Huấn từ, Thầy cho biết những khó khăn lúc đầu đến Đức, những trở ngại những thuận duyên khi giao tiếp vận động thành lập Niệm Phật Đường Viên Giác, Ban Hộ Trì Tam Bảo vào năm 1978. Trải qua 40 năm, ngôi Viên Giác Tự mãi mãi đi vào lòng những người Phật tử, đồng hương trên nước Đức và khắp thế giới là một điểm tựa cho những hành giả muốn sanh về cảnh Cực lạc phương Tây, cũng là một cảnh trí, một nét đặc thù Phật Giáo Á Châu còn là Mái Chùa che chở hồn dân tộc cho tất cả những người con Việt đang sống tạm xa quê nhà. Kể đến Đạo Hữu Thiện Đạt báo cáo thành quả khóa giáo lý đã đạt được, Đạo hữu Thị Thiện đại diện BTC dâng lời tác bạch cúng dường tạ pháp.

Quý Chư Tôn Đức, quý Hội Trưởng, cựu Hội Trưởng cắt bánh mừng lễ Chu Niên, trao quà cảm niệm, tri ân, chụp hình lưu niệm. Buổi lễ Chu niên chấm dứt lúc 12 giờ. Sau đó Ban tổ chức kính mời Chư tôn đức, Quan khách, Phật tử, Đồng hương dùng cơm trưa thân mật và tham dự chương trình văn nghệ

cúng dường nhân lễ Chu niên 40 năm thành lập Chùa Viên Giác do Anh Chị Em GDPT Tâm Minh đảm nhận.

Cuộc vui nào rồi đến lúc cũng phải chấm dứt, ĐH Minh Dũng thiết tha với những lời nói thật chân thành, anh thay mặt ban tổ chức thành kính tri ân Quý Thầy đã tạo điều kiện và cho phép Hội Phật tử tổ chức Khóa tu học Phật Pháp kỳ thứ 15 tại tổ đình Viên Giác từ ngày 18.05 cho đến 21.05.2018. Anh nói, mặc dầu BTC đã đem hết khả năng, công sức, nhân lực, tài lực và lòng thành để chu toàn Phật sự này, nhưng chắc chắn không làm sao tránh khỏi những sơ suất xảy ra ngoài ý muốn. BTC kính mong Quý Chư Tôn Đức Tăng, Ni và toàn thể quý đạo hữu từ bi hoan hỷ cho. Đồng thời Anh cũng không quên tán dương công đức đến tất cả các ban đã tận tâm, tận lực giúp đỡ cho nhau trong suốt thời gian chuẩn bị, thời gian khóa tu diễn ra đã cùng BTC hoàn thành mọi công tác Phật sự đã được quý Thầy thương mến giao phó. Cho dù trước đó tất cả không thể nào biết trước Khóa Tu học Phật Pháp có được sự thành tựu nào hay không, nhưng tất cả quý ĐH đã mang đến cho BTC một tấm lòng hoan hỷ. Với sức làm việc kiên nhẫn, kiên trì quý ĐH đã cùng BTC nhịp nhàng chung sức, chung lòng trong suốt thời gian vừa qua trong tinh thần Tự Giác, Giác Tha không ngoài mục đích "Phụng Sự Chúng Sanh" là báo đáp Hồng Ân Chư Phật.

Thành kính tri ân Quý Chư tôn đức, kính cảm niệm công đức này của tất cả quý liệt vị.

Mọi người ra về với những niềm hoan hỷ, tinh tấn mong sao sớm có ngày lại gặp nhau vào những Khóa Tu học kế tiếp.

Diệu Nhơn lược ghi

*** Du Ngoạn GDPT Chánh Giác tại Tịnh Thất Viên Lạc:**

Để có một ngày tâm hồn thư giãn sau những Phật sự như Kỷ Niệm 40 Năm Thành Lập Chùa Viên Giác, Hội Phật Tử và Đại Lễ Phật Đản PL. 2562 (2018) tại Chùa Viên Giác, Ban Huynh Trưởng GDPT Chánh Giác đã tổ chức một buổi du ngoạn tại Tịnh Thất Viên Lạc thành phố Varel vào ngày thứ bảy 02 tháng 6 năm 2018 với Chi Hội Phật Tử Bremen. Ngoài ra còn sự hiện diện của những Phật tử đến từ CHPT Wilhelmshaven.

Bà con Phật tử và GDPT Chánh Giác chụp hình lưu niệm trong chánh điện

Sáng sớm vào lúc 7 giờ các Bác, Cô, Chú và ACE đã tụ tập tại nơi sinh hoạt GDPT Chánh Giác để cùng nhau lái xe đến Tịnh Thất Viên Lạc. Đến Tịnh Thất, CHPT Bremen và GDPT Chánh Giác đã ăn sáng với Thầy Hạnh Giới. Trong buổi ăn sáng Thầy Hạnh Giới đã kể về sự hình thành của Tịnh Thất Viên Lạc.

Vào lúc 10 giờ Thầy Hạnh Giới, Chú Thông Giáo, các Phật tử và GDPT Chánh Giác đã tụng kinh Cầu An. Sau khi tụng kinh Thầy Hạnh Giới đã giảng dạy về đề tài „Người Phật Tử Chân Chánh”.

Đồng hồ bây giờ đã là 12 giờ rồi. Tất cả bắt đầu ăn trưa. Buổi ăn trưa rất là ngon và sau khi ăn cơm, tất cả mọi người được ăn 2 loại chè. Sau đó lúc 14 giờ, tất cả bắt đầu đi đến Dangast. Dangast là một nơi nghỉ Kur thật yên bình và nơi ấy có biển rất là đẹp. Đúng như vậy biển Dangast rất là đẹp, nơi mình có thể lội bãi bùn (Wattenmeer) hoặc đi bộ trên bờ biển được. Sau một tiếng lội bùn và đi dạo trên bờ biển Dangast, Thầy Hạnh Giới, các Phật tử và GDPT Chánh Giác đã trở lại Tịnh Thất. Tại Tịnh Thất GDPT Chánh Giác có một tiếng đồng hồ sinh hoạt riêng, vì Thầy Hạnh Giới và Chú Thông Giáo đã đến thăm người hàng xóm. Sau một tiếng đồng hồ Thầy Hạnh Giới và Chú Thông Giáo đã trở lại Tịnh Thất và Thầy Hạnh Giới đã giảng Phật Pháp cho các Phật tử.

Bà Con Phật Tử chụp hình lưu niệm tại bờ biển Dangast cách Tịnh Thất 5 km

Vào lúc 18 giờ Thầy Hạnh Giới và tất cả Phật tử đã ăn tối. Sau đó tất cả Phật tử và Đoàn Sinh GDPT đã tề tựu tại Chánh Điện để tụng Tứ Hoảng Thệ Nguyên và Hồi Hương để khép lại buổi du ngoạn.

Chúng con cảm ơn Thầy Hạnh Giới và Chú Thông Giáo đã dành thời gian quý báu cho chúng con.

Chúng con cảm ơn 2 anh chị đạo hữu Phật tử đến từ Osnabrück đã về Tịnh Thất để nấu những bữa cơm thật ngon cho các Phật Tử.

Đồng Báo - Hàng Nhứt Quốc
GDPT Chánh Giác

In sinh hoạt cộng đồng

• Đại Nguyên phụ trách

* Cờ Vàng Tham Dự Diễn Hành Quân Lực Hoa Kỳ 2018:

(Spokane – May-24-2018) – Tuần thứ 3 của tháng Năm được ấn định là tuần lễ Spokane Lilac Festival, từ ngày 13 đến 19 tháng Năm, tên gọi ngày hội của mùa hè ở thành phố Spokane, tiểu bang Washington. Cao điểm của tuần lễ hội là chiều ngày Thứ Bảy 19 tháng Năm- 2018, một trong những sinh hoạt đã được thiết lập lâu năm, xiển dương các giá trị văn hóa và truyền thống quốc gia Hoa Kỳ. Đã 80 năm, mỗi năm có một ít thay đổi và ngày nay đã trở thành cuộc diễn hành để tôn vinh những người lính của Quân Lực Hoa Kỳ gồm các quân chủng Hải Lục Không Quân cùng với hai lực lượng Thủy Quân Lục Chiến và Phòng Vệ Duyên Hải, làm nên Quân Lực Hoa Kỳ hùng mạnh nhất thế giới.

Cuộc diễn hành còn có tên gọi là “Armed Forces Torchlight Parade”, diễn ra ban đêm trong lòng các đường phố Spokane, dài hơn 3 cây số. Dọc theo lề đường trên hè phố, có đến 150 ngàn cư dân Spokane đón chào các đoàn diễn hành đi qua trong tiếng vỗ tay reo hò. Cuộc diễn hành còn được trực tiếp truyền hình trên toàn quốc qua các hệ thống truyền thông đại chúng. Khán giả truyền hình có thể lên tới hai triệu người theo dõi. Cuộc diễn hành năm nay, 2018 – có chủ đề “Swing Into Spokane” và với sứ mệnh “Honoring Our Military, Empowering Our Youth, and Showcasing Our Region”. Đây là cuộc diễn hành lớn nhất của Mỹ mang tính vinh danh và biểu dương quân lực Hoa Kỳ cùng với các vẻ đẹp của văn hóa đa dạng của thành phố Spokane, nằm về vùng cực đông tiểu bang Washington, Hoa Kỳ.

Có hơn 200 đơn vị tham gia cuộc diễn hành, là các đơn vị quân đội, trung tâm huấn luyện, lực lượng biên phòng, cảnh sát an ninh, lực lượng cứu hỏa, thiếu sinh quân. Có 42 đội diễn hành của các trường trung đại học, 26 xe hoa của các cơ sở thương mại bảo trợ tài chánh cho ngày hội, 17 đội tuần mã cùng với hàng trăm toán tham gia diễn hành.

Nhóm diễn hành người Việt mang số thứ tự 101, được vinh dự tham gia với danh nghĩa Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản. Mỗi người mang một lá cờ lớn màu vàng ba sọc đỏ, thường được gọi là Cờ Vàng Tự Do. Dẫn đầu đoàn diễn hành người Việt, là cờ Hoa Kỳ và cờ Việt Nam màu vàng 3 sọc đỏ vừa được thành phố Spokane tuyên bố là cờ Tự Do và Truyền Thống của người Việt Nam. Người cầm cờ Hoa Kỳ trong đồng phục Gia Đình Phật Tử Việt Nam; cầm cờ Việt Nam

trong quân phục của người lính Biệt Kích Việt Nam.

(photo by Thuy-Duong)

Theo sau là biểu ngữ lớn mang dòng chữ: “Vietnamese-American Community in Spokane -- Thank You Vietnam Veterans – Support Our Troops”, và sau đó là 18 lá cờ vàng, tượng trưng cho 18 đời vua Hùng Vương.

Hình ảnh cảm động của khán giả dành cho đoàn diễn hành Việt Nam là tiếng vỗ tay tán thưởng và nhiều người đứng dậy chào kính quốc kỳ khi đoàn diễn hành đi ngang qua. Các cựu quân nhân từng tham chiến trong cuộc chiến Việt Nam, trong đó có người Việt, Hoa Kỳ và đồng minh cảm thấy ấm lòng khi nhìn thấy đoàn diễn hành Việt Nam có mặt trong các đơn vị diễn hành trong ngày hội “Armed Forces Torchlight Parade”.

Cư dân tại Spokane lấy làm cảm động khi thấy người Việt Nam công khai ngay giữa đường phố Hoa Kỳ và trên hệ thống truyền thông thế giới, bày tỏ lòng tri ân dành cho các quân nhân Hoa Kỳ và đồng minh từng chiến đấu trong cuộc chiến Việt Nam, xả thân vì chính nghĩa tự do. Biểu ngữ năm nay còn thêm hàng chữ, Support Our Troops, để bày tỏ ý nguyện hậu phương một lòng yểm trợ tiền tuyến. Các vị cựu quân nhân Việt Nam và Hoa Kỳ vẫn còn gấn bó như đã từng chung vai sát cánh trong hàng ngũ quân lực quốc gia bảo vệ Miền Nam Việt Nam trong các thập niên 50, 60 và 70.

Sơn Hà (Washington, May 24-2018)

THÔNG BÁO KẾT QUẢ về lễ khánh thành bia tưởng niệm Dr. Rupert Neudeck và đêm văn nghệ 12.5.2018 tại Troisdorf

Kính thưa quý đồng hương,

Bia tưởng niệm Dr. Rupert Neudeck do người Việt tỵ nạn chúng ta đóng góp đã được khánh thành trọng thể vào ngày 12 tháng 5 năm 2018 tại Burg Wissem (Troisdorf) với sự hiện diện của nhiều giới chức cao cấp trong chính quyền liên bang cũng như tiểu bang và hàng trăm người Việt từ khắp nơi đổ về, đã để lại

nhiều tiếng vang rất tốt đẹp từ các giới truyền thông đến chính quyền và người dân Đức.

Có được thành quả này, tất cả đều do sự đóng góp tâm huyết và sự hỗ trợ nhân lực tận tâm của nhiều đoàn thể và cá nhân trong cộng đồng người Việt tỵ nạn chúng ta, mà chúng tôi – ban tổ chức – chỉ là người đại diện để điều hành công việc mà thôi.

Đại diện các anh chị em trong ban tổ chức, chúng tôi xin chân thành cảm ơn tất cả quý đồng hương đã tin tưởng và cùng chung tay với chúng tôi trong suốt thời gian qua để chúng ta cùng đạt được kết quả mỹ mãn này.

Chúng tôi cũng không quên cảm ơn những hỗ trợ hăng say tích cực của các hội đoàn, đoàn thể người Việt tại Đức, đặc biệt là Hội NVTNCS Hamburg, cộng đoàn Công Giáo Troisdorf, ca đoàn Thánh Linh Hamburg, ban nhạc Mây Bốn Phương, các anh chị em trong ban trang trí, ban ẩm thực, ban trật tự/vệ sinh, ban âm thanh/ánh sáng... và tất cả các anh chị em, các cháu đã đóng góp trong chương trình văn nghệ phong phú và hào hứng.

Sau đây là tổng kết cuối cùng tất cả các chi/thu sau ngày khánh thành 12.5.2018:

Tổng cộng Spenden tính đến ngày 11.5.2018 = 61.289,36 EUR

- Chi phí đúc bia, dựng bia, tiền công cho nghệ nhân, = 26.083,44 EUR . Lễ khánh thành tại Burg Wissem, tem thư, in ấn, di chuyển...

- Số còn lại trong trương mục Hội NVTNCS/Hamburg = **35.205,92 EUR** (thay vì 32.129,51 EUR như được ghi trong Check tương trưng trao đến bà Neudeck trong đêm văn nghệ 12.5.2018 trong hội trường tp.Troisdorf)

- Theo đề nghị của bà Neudeck, số tiền còn lại là 35.205,92 EUR (ghi trên) sẽ được chuyển đồng đều đến Ủy Ban Cap Anamur e.V. (**17.602,96 EUR**) và Hội Grünhelme e.V. (**17.602,96 EUR**)

- Sau khi nhận được thư chứng nhận của hai tổ chức trên, chúng tôi sẽ thông báo đến quý đồng hương qua trang điện tử: www.danviet.de.

Tổng thu từ gian hàng ẩm thực trong đêm văn nghệ = 9.933,10 EUR

- Chi phí mượn hội trường, trang trí, âm thanh/ánh sáng, = 8.749,56 EUR - bảo hiểm, giấy phép, chuyên chở, ban nhạc, ẩm thực/nước.

Số còn lại (tiền mặt) = **1.183,54 EUR**

Số tiền trên (**1.183,54 EUR**) được anh chị Nguyễn Tiến Dũng và anh Nguyễn Minh Hùng (cộng đoàn Công Giáo tại Troisdorf) trao trực tiếp đến bà Neudeck.

Và sau cùng, rất mong quý đồng hương thông cảm và bỏ qua những sơ suất hay thiếu sót trong chương trình khánh thành và văn nghệ nói trên.

Hamburg, ngày 28 tháng 5 năm 2018

* Thành viên Cap Anamur e.V./Grünhelme e.V.
Nguyễn Hữu Huấn nguyenhhu@gmh.net

* Hội Người Việt Tỵ Nạn CS Hamburg e.V.

Hội trưởng Nguyễn Đình Phúc dtnguyen@o2mail.de

* Giới chức giáo dục Hoa Kỳ tố cáo 21 trường Đại học Hoa Kỳ mạo danh ở Việt Nam CS.

Danh sách 21 trường Đại học không được Mỹ công nhận:

Trên trang web cá nhân mới đây (đầu tháng 7), TS Mark A.Ashwill đã nêu đích danh **21 trường Đại Học hiện có mặt tại VN** không được công nhận bởi các cơ quan kiểm định giáo dục có thẩm quyền từ Hoa Kỳ.

1. ĐH quốc tế Adam (Adam International University) thuộc Tiểu bang Georgia.

2. ĐH Akamai (Akamai University) thuộc Tiểu bang Hawaii.

3. ĐH American City (American City University) thuộc Tiểu bang California.

4. ĐH Di sản Mỹ (American Heritage University) nằm ở phía Nam California.

5. ĐH American Pacific (American Pacific University). Đây là ĐH được đặt tại TP Sài Gòn.

6. ĐH quốc tế American Pacific (American Pacific University – International) thuộc Tiểu bang New Mexico/ California.

7. ĐH Apollo (Apollo University) Tiểu bang California.

8. ĐH quốc tế Đại Tây Dương (Alantic International University) thuộc Tiểu bang Hawaii.

9. ĐH Capstone (Capstone University) Tiểu bang California.

10. ĐH Cosmopolitan (Cosmopolitan University).

11. ĐH Frederick Taylor (Frederick Taylor University) thuộc Tiểu bang California.

12. ĐH Honolulu (Honolulu University) thuộc Tiểu bang Hawaii.

13. ĐH Irvine (Irvine University) thuộc Tiểu bang California.

14. ĐH Quốc tế Mỹ (International American University) thuộc Tiểu bang California.

15. ĐH Kỹ thuật Paramount (Paramount University of Technology) thuộc Tiểu bang California.

16. ĐH Pebble Hills (Pebble Hills University) thuộc Tiểu bang Pennsylvania.

17. ĐH Preston (Preston University) thuộc Tiểu bang California.

18. ĐH Tây Nam Mỹ (Southwest American University) thuộc Tiểu bang California.

19. ĐH Nam Thái Bình Dương (Southern Pacific University) thuộc Tiểu bang Delaware.

20. ĐH quốc tế Washington (Washington International University) thuộc Tiểu bang Pennsylvania.

21. ĐH quốc tế Berkeley (Berkeley International University), thuộc Tiểu bang Delaware.

(Nguồn: Who am I?/ Tôi là ai? - Mark A. Ashwill)

in nước Đức

● Lê Ngọc Châu phụ trách

* Nguyễn Văn Đài bị trục xuất sang Đức:

Ngày 08 tháng 6 năm 2018: Theo báo cáo của Đài Á Châu Tự Do, nhà hoạt động Việt Nam và luật sư nhân quyền Nguyễn Văn Đài - người bị chế độ độc tài tại Hà Nội kết án đến 15 năm tù giam, đã được trả tự do. Sau khi được thả khỏi nhà tù, Nguyễn Văn Đài bị "đặt ngay" vào một máy bay của hãng hàng không Việt Nam từ Hà Nội đến Frankfurt, Đức quốc.

Nguyễn Văn Đài bị kết án 15 năm tù vào đầu tháng Tư vì đã tuyên bố đòi hỏi và bảo vệ nhân quyền. Tại Đức, nhiều người đã bênh vực cho sự trả tự do cho ông ta, chẳng hạn như Hiệp hội Thẩm phán của Đức, Thượng nghị sĩ Quốc hội Marie-Luise Doett và Tổ chức từ thiện Công giáo Missio. Tagespost đã báo cáo về điều này.

Nguyễn Văn Đài không phải là một trường hợp cá biệt. Human Rights Watch nói hiện có 129 tù nhân chính trị tại Việt Nam đang bị cầm tù vì chỉ trích chế độ cộng sản, trong đó có nhiều blogger Công giáo và các nhà hoạt động dân chủ. Đất nước này được xếp hạng 18 trong "Open Doors Bảng kê Thế giới cần theo dõi 2018" hiện tại.

Radio Free Asia / DT (Josef Bordat)

* Người Anh nhập tịch Đức kỷ lục:

23.5.2018: Wiesbaden (dpa) - Trong khi Anh quốc đang chuẩn bị tiến hành việc rời khỏi Liên minh châu Âu, thì ngày càng có nhiều người Anh ở Đức nhập tịch trở thành công dân của Đức.

Theo báo cáo của Cục Thống kê Liên bang ở Wiesbaden, năm 2017 có khoảng 7.500 người Anh đã được cấp quốc tịch Đức. Đó là một con số kỷ lục. Gần đây nhất là năm 2015, chỉ có 622 người Anh đã nhập quốc tịch, và một năm sau là 2.865 hay hơn 361%. Vào năm 2017, có 7.493 người Anh đã trở thành công dân Đức.

Vào tháng 6 năm 2016, gần 52 phần trăm cử tri Anh bỏ phiếu ủng hộ "Brexit" trong cuộc trưng cầu dân ý. Việc rời khỏi EU sẽ được hoàn thành vào mùa xuân năm 2019.

Tổng cộng, khoảng 112.200 người nước ngoài đã nhận được hộ chiếu Đức vào năm 2017, là con số cao nhất kể từ năm 2013. So với năm 2016, mức tăng này là 1,7%. Năm ngoái, đa số các công dân nhập tịch Đức đến từ Thổ Nhĩ Kỳ với 14.984, tiếp theo là Anh quốc. Vị trí thứ ba là những người từ Ba Lan (6613), tiếp theo là Ý (4256) và Romania (4238). Ngay cả trong những năm trước, người Thổ Nhĩ Kỳ nhập tịch nhiều nhất để trở thành công dân Đức.

Sự gia tăng trong việc nhập tịch Đức của công dân Anh được các nhà thống kê cho rằng liên quan đến

"Brexit". Điều đáng chú ý là khoảng 9% người Anh nhập tịch đã không sống ở Đức - đây là tỷ lệ cao nhất trong số tất cả các nước EU. Lý do là những người Anh giờ đây với hộ chiếu Đức chủ yếu là những người đã bị tước quốc tịch trong thời kỳ "Reich thứ ba" (das Dritte Reich), cũng như hậu duệ của họ. Các công dân mới của Đức từ Anh quốc trung bình gần 53 tuổi và rõ ràng già hơn nhiều so với các người nhập tịch khác (34,8 tuổi).

Ghi chú thêm của người dịch: "Dritte Reich"

- "Reich thứ ba", là "thuật ngữ" tuyên truyền của các nhà xã hội chủ nghĩa quốc gia từ 1919 đến 1939.

- "Reich Thứ ba", tên cho nhà nước Đức Quốc xã từ năm 1933 đến 1945.

Đức Quốc xã là một chế độ độc tài lãnh đạo do Đảng Công nhân Xã hội chủ nghĩa Quốc gia Đức (NSDAP) đứng đầu dưới sự lãnh đạo của Adolf Hitler. Kỳ nguyên chủ nghĩa xã hội quốc gia bắt đầu với sự triệt hạ nước Cộng hòa dân chủ Weimar và kết thúc với sự thất bại quân sự của Đức và sự chiếm đóng của quân đội Liên minh Anh, Pháp, Mỹ và Liên bang Xô viết.

* ZDF cho thấy trong một nghiên cứu lớn của Đức, nơi nào có đời sống tốt nhất:

Ngày 24 tháng 5 năm 2018: Nơi nào tốt nhất để sống? Ở những nơi nào của Cộng Hòa Liên Bang Đức mọi người cảm thấy thoải mái nhất - và ở đâu? ZDF tự đặt ra những câu hỏi này và đã công bố một nghiên cứu toàn diện và đại diện bao gồm tài liệu về phim, từ đó một số kết quả đáng ngạc nhiên được phát hiện.

Nghiên cứu của ZDF: Chúng ta sống ở đâu tốt nhất? Tổng cộng, hơn 20.000 dữ liệu cá nhân được đưa vào nghiên cứu khoa học cho ZDFzeit, tại đó các nhà khoa học chính trị, nhà xã hội học và kinh tế học nổi tiếng từ viện nghiên cứu kinh tế Prognos đã làm việc hơn một năm. Để đánh giá điều kiện sống ở 401 địa phương và thành phố của Đức, các nhà nghiên cứu đã sử dụng khoảng 53 loại khác nhau. Chúng bao gồm các chủ đề quan trọng như công việc và nhà ở, giải trí và thiên nhiên hoặc sức khỏe và an toàn.

Và đây là 10 thành phố để sống nhất ở Đức:

- Hạng 1: Munich, thủ phủ bang Bayern
- Hạng thứ 2: Heidelberg
- Hạng thứ 3: Starnberg
- Hạng thứ 4: Potsdam
- Hạng thứ 5: Garmisch-Partenkirchen
- Hạng thứ 6: Munich, quận/huyện
- Hạng thứ 7: Miesbach
- Hạng thứ 8: Oberallgäu
- Hạng thứ 9: Bad Tölz-Wolfartshausen
- Hạng thứ 10: Ulm, thị trấn đại học

Theo kết quả, các nhà nghiên cứu đã có thể xác định được sự khác biệt về "chất lượng cuộc sống" ở Đức giữa miền Bắc và miền Nam hiện nay lớn hơn nhiều so với phương Đông và phương Tây. Mặc dù điều kiện sống ở khu vực nông thôn thường tồi tệ hơn vì chúng được coi là ít được cấu trúc tốt, cho thấy rõ ràng rằng có một khát khao lớn cho một cuộc sống ở

nông thôn tại Đức. Trong số liệu: Khoảng 44 phần trăm của tất cả những người được hỏi mơ ước một cuộc sống tại các làng, trong khi 39 phần trăm thích một thị trấn nhỏ và chỉ 16 phần trăm thích thành phố lớn như một không gian sống.

* Đa số người Đức mơ ước một cuộc sống ở nông thôn. Thực tế là các thành phố lớn như Munich hay Potsdam vẫn được đưa vào top 10 thành phố được ưu tiên nhất trong đời để sống, chắc chắn có thể được giải thích điều đó là những thành phố này có thể đạt được nhiều điểm trong thể loại giải trí và thiên nhiên. Sự gần gũi với các ngọn núi ở Munich hoặc cảnh quan hồ Havel xung quanh Potsdam đóng góp rất lớn vào chất lượng cuộc sống của các thành phố lớn. Các thị trấn nhỏ, mặt khác, được ưu tiên là do giá thuê nhà của thấp hơn, thu nhập cao hơn và không khí tốt hơn.

Thủ đô Berlin chỉ được xếp hạng 189. Mặc dù Berlin cũng có một loạt các hoạt động giải trí ở đây, nhưng vì một thị trường lao động quá tải, giá thuê nhà tăng cao và tình hình an ninh không tốt làm giảm "chất lượng" cuộc sống. Đứng hạng chót của nghiên cứu là thành phố Gelsenkirchen, nơi có tỷ lệ thất nghiệp cao nhất và mật độ hút thuốc cao nhất.

*** Đức, một trong ba người nhận Hartz IV là người nước ngoài:**

Berlin (DPA) - Khoảng một phần ba số người tìm kiếm công việc nhận Hartz IV ở Đức là người nước ngoài, theo nguồn tin của chính phủ liên bang.

Trong số đó, tỷ lệ người dân không được đào tạo nghề nghiệp cao hơn những người nhận Hartz IV với một hộ chiếu Đức, báo "Passauer Neue Presse" viết, căn cứ vào tin của các Bộ liên bang Lao động trả lời từ một câu hỏi của khối nghị sĩ tại quốc hội của đảng AfD. Trong khi khoảng một nửa số người nhận lợi ích của Đức không có đào tạo chuyên nghiệp, thì tỷ lệ này đối với người nước ngoài vào khoảng 85%.

Theo báo cáo, các số liệu đề cập đến trong tháng 12 năm ngoái. Họ chỉ cho thấy rõ ràng trong những người nhận trợ cấp thất nghiệp loại II, cuối cùng cao hơn nhiều so với số người được đào tạo có nghề nghiệp hay tiếp tục học thêm (Weiterbildung), theo chuyên gia xã hội của AfD- là René Springer nói với tờ báo. Đối với người tìm việc không hoàn thành một nghề rất khó "giới thiệu" trong thị trường lao động.

*** Khoảng 40 phần trăm các chương trình học bị hạn chế nhập học:**

AFP, ngày 4 tháng 7: Bất cứ ai có nhu cầu học tập trong học kỳ mùa đông sắp tới trước sau vẫn phải dựa vào một điều khoản Numerus Clausus ở nhiều môn học tại Đức. Trên toàn quốc, 41,1 phần trăm của tất cả các chương trình nghiên cứu phải chịu các hạn chế nhập học (Numerus Clausus), như được tiết lộ bởi Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Giáo dục Đại học (CHE). Tỷ lệ này giảm nhẹ 1,3 điểm phần trăm so với năm trước.

Tuy nhiên, ở Đức, có những khác biệt lớn.

Tại 12 trong 16 tiểu bang của Đức, nghiên cứu cho thấy tỷ lệ các chương trình nhập học bị hạn chế

giảm. Trong 5 năm qua, với sự gia tăng số lượng các ngành thì có khoảng 25.000 xuống còn 19.000, tỷ lệ số lượng các ngành học bị Numerus-Clausus giảm 4,4%. "Hạn ngạch Numerus-Clausus (NC) toàn quốc giảm đáng kể cho thấy các trường đại học đang chuẩn bị tốt hơn cho sự tăng nhanh của sinh viên", Giám đốc điều hành CHE Frank Fiegele giải thích.

Số lượng ngành với NC vẫn còn cao ở các bang thành phố. Trong số các tiểu bang, Berlin có tỷ lệ NC cao nhất là 64,8%, tiếp theo là Hamburg với 64,4% và Saarland với 60,3%. Ở Bremen, tỷ lệ này là 59,1%.

Ở các tiểu bang khác của liên bang, trong một số trường hợp, các chương trình học phải tuân theo các giới hạn nhập học ít hơn đáng kể. Như vậy, tỷ lệ ở hạng dưới cùng của tiểu bang Thüringen chỉ là 20,3%. Điều này có nghĩa là sinh viên nào thích học ở đó có thể ghi danh trực tiếp vào bốn trong số năm chương trình học mà điểm đậu Tú Tài không ảnh hưởng gì cả. Tỷ lệ này tương tự thấp ở Mecklenburg-Vorpommern với 21,1% và Rheinland-Pfalz với 22,6%.

Trong số các trường đại học lớn với hơn 30.000 sinh viên, Hannover có tỷ lệ NC cao nhất với 68,2%, tiếp theo là Karlsruhe với 63,8% và Köln với 62,3%. Ngược lại, tỷ lệ ở Gießen chỉ là 21,8%, Dortmund 23,3% và Kassel với 24,1%.

Tác giả nghiên cứu về giáo dục, Cort-Denis Hachmeister khuyên các sinh viên tốt nghiệp xong trung học xem xét sự khác biệt lớn: "Bất cứ ai không muốn học y khoa, dược khoa hoặc tâm lý học cần phải linh hoạt, tìm ra chỗ học tương đương trong nhiều trường hợp ở nhiều đại học mà không sợ bị hạn chế vì Numerus Clausus".

*** Thăm dò ý kiến: Đảng AfD đạt kỷ lục 17%:**

08.07.2018_Berlin (AP) - Tranh chấp tỵ nạn giữa CDU và CSU đã làm tổn hại đến tất cả các đảng liên minh đối với cử tri Đức và mang lại cho AfD một sự tăng trưởng nhảy vọt.

Trong xu hướng chủ nhật, mà Emnid hàng tuần thực hiện cho báo "Bild am Sonntag", AfD tăng 3 điểm lên mức kỷ lục 17%. Lần đầu tiên, AfD mạnh mẽ như SPD, bị mất đi hai điểm. CDU / CSU cũng mất hai điểm, chỉ còn 30 phần trăm hiện tại sẽ bỏ phiếu cho Liên đảng CDU/CSU. Đó là giá trị tồi tệ nhất trong cuộc thăm dò ý kiến này kể từ tháng 11.2017.

Nhìn chung, liên minh lớn theo xu hướng chủ nhật chỉ đạt tổng cộng có 47%, sẽ không còn có đa số trong Quốc hội (Bundestag) nữa. Các đảng đối lập khác không thể hưởng lợi từ đó. Xanh đạt được như trong tuần trước, 12%, Linke (Tả Khuynh) và FDP lần nữa ở mức 9%.

Từ ngày 28 tháng 6 đến ngày 4 tháng 7.2018 có 1.894 người được chọn đại diện để phỏng vấn. Thỏa thuận tỵ nạn giữa CDU và CSU đã đạt được vào đêm ngày 3 tháng 7, thỏa thuận của liên đảng với đảng SPD vào tối ngày 5 tháng 7.2018.

69% đưa ý kiến cho rằng ông đảng trưởng CSU, Horst Seehofer đã phá hủy uy tín của chính trị. 19% không nghĩ như vậy. 41% đồng ý Seehofer vẫn là Bộ

Trường Nội Vụ, 48% người trả lời là chống lại. 46% cũng thấy trong hành vi của Thủ Tướng Angela Merkel (CDU) thiệt hại cho danh tiếng của chính trị, tuy nhiên 49% nói là không.

* World Cup 2018, Đức đại bại thê thảm, bị loại ngay vòng I:

27.06.2018: Đức thuộc nhóm F sẽ tranh tài với các đội tuyển quốc gia của Mexico, Thụy Điển và Nam Hàn trong vòng loại của Giải Vô Địch Túc Cầu Thế Giới 2018 tại Nga.

Kết quả các trận đấu vòng loại của Đức:

Đức - Mexico : thua 0:1

Đức - Thụy Điển : thắng 2:1

Đức - Nam Hàn: thua 0:2

Cuối cùng Đức đứng hạng chót nhóm F với 3 điểm bằng Nam Hàn nhưng thua bàn thắng, còn tệ hơn Nam Hàn đứng hạng ba dù cả hai bị loại ngay vòng đầu tiên giải World Cup 2018, trong khi đó Thụy Điển (hạng 1) và Mexiko (hạng 2) được vào vòng 2, từ giờ phút này trở đi đá theo kiểu K.o., thắng vào tiếp và thua thì ra (bị loại).

Ngay sau khi bốc thăm xong, ai cũng nghĩ là Đức sẽ dễ dàng qua khỏi vòng loại nhưng ngược về ngược, tất cả đã không như người ta tiên đoán. Cuối cùng nhà vô địch năm 2014 là Đức đại bại một cách thê thảm. Đức không bảo vệ được chức vô địch mà còn bị loại ngay vòng một với hạng chót của bảng. Giới chuyên gia và nhiều cầu thủ quốc gia danh tiếng trước đây lên tiếng chỉ trích "HLV Löw và ban lãnh đạo Liên đoàn bóng đá Đức" không nhân nhượng.

Lần đầu tiên trong lịch sử bóng tròn Đức, kể từ 1938 đội tuyển quốc gia Đức đã phải cuốn gói về nước sớm, ngay sau vòng đầu tiên giải World Cup. Tuy nhiên cũng nói thêm là điều này không được tính bởi vì vào năm 1938 giải đấu bắt đầu ngay lập tức với vòng K.O.

* Đức, Một cuộc khảo sát cho thấy rằng ở trung tâm thành phố Đức, một xu hướng đáng báo động:

- Một cuộc khảo sát cho thấy rằng ở trung tâm thành phố Đức, một xu hướng đáng báo động đang được đánh dấu bằng một phong cảnh kinh doanh ngày càng giống nhau giữa trung tâm thành phố của Đức. Sự suy giảm nhanh chóng của các cửa hàng và đại lý truyền thống nhỏ ở các trung tâm thành phố của Đức đang tiến triển đều đặn. Cuộc khảo sát của "Das Telefonbuch-Servicegesellschaft mbH" hợp tác với Mentefactum cho thấy hiện nay điều này đã dẫn đến. Trong cuộc khảo sát, có 1.009 người được phỏng vấn.

Kết quả cho thấy sự gia tăng của nhiều tập đoàn lớn và các chuỗi kinh doanh ở các trung tâm thành phố đã đưa đến hậu quả là "sự lấn át" ngày càng tăng của các doanh nghiệp tư nhân và gia đình nhỏ hơn. Điều này dễ dàng nhận ra ở các thành phố vừa và nhỏ, có đường phố mua sắm thường được đặc trưng bởi cùng một màu sắc và sự đa dạng của công ty.

Theo khảo sát, qua báo cáo của nhật báo Bild, 91 phần trăm công dân muốn có một doanh nghiệp địa phương (ví dụ như văn phòng của bác sĩ) gần nhà và 90 phần trăm thấy nó không may là các cửa hàng nhỏ buộc phải ra khỏi nội thành. Điều này làm cho vấn đề rõ ràng. Gần một nửa trong số họ lo lắng rằng nó sẽ không còn tốt như trước đây cho việc cung cấp các bác sĩ, thợ làm tóc hay thợ thủ công.

Có tới 80% nói rằng người ta hầu như có thể "xem cái chết" của các cửa hàng nhỏ. 69% số người được hỏi đổ lỗi cho các chuỗi bán lẻ lớn và các nhà cung cấp dịch vụ cho sự phát triển này.

Ngoài ra, cuộc khảo sát cho thấy rằng 74% người được hỏi thích mua sắm ở các cửa hàng nhỏ hơn là ở các cửa hàng bách hóa lớn hoặc tại các chuỗi lớn. 83% người dân tin rằng chính trị có thể có ảnh hưởng tích cực đến sự phát triển này.

* 14.07.2018, Wimbledon: Chiến thắng lịch sử! Kerber đánh bại Williams:

Angelique Kerber giành danh hiệu Grand Slam thứ ba trong sự nghiệp quần vợt tại Wimbledon.

Kerber là người Đức đầu tiên thắng được giải Grand Slam tại Wimbledon từ 22 năm qua.

Cầu thủ 30 tuổi đã đánh bại vào thứ Bảy 14.7.2018 trong kỷ lục nhà vô địch lớn Serena Williams với 6: 3, 6: 3. Đối với Kerber, đây là danh hiệu Grand Slam thứ ba sau chiến thắng tại giải Australian Open và US Open 2016. Tại giải đấu có uy tín ở phía nam London, Steffi Graf là người Đức cuối cùng vào năm 1996 đã giành chiến thắng.

Kerber là người chiến thắng Wimbledon thứ ba của Đức sau Graf, người đã giành tổng cộng bảy lần, và Cecily Aussem, người đã đánh bại năm 1931 trong trận chung kết Đức Hilde Krahwinkel. Vào năm 2016, Kerber từ Kiel đã thua trong lần chung kết đầu tiên tại bãi cỏ Mecca ở London khi chống lại Williams.

Bây giờ cô ấy chỉ thiếu chiến thắng ở giải Pháp để mở rộng để hoàn thành sự nghiệp Grand Slam. Cho đến nay chỉ có mười người đã thành công giành chiến thắng 4 giải lớn ở Úc, Mỹ, Pháp và Wimbledon tại London/Anh quốc.

LNC (Munich Tháng 5+6+7)

Sưu tầm, phiên dịch từ các báo der Spiegel, SZ, AZ, FAZ, die Welt,, Handelsblatt, Focus, N -TV, AFP....

• Quảng Trục phụ trách

* Cá chết ở hồ Tây trong 3 ngày lên tới hơn 20 tấn:

Hơn 20 tấn cá chết tại hồ Tây đã được thu gom trong ba ngày từ 8-10/7, và đem đi tiêu hủy tại bãi rác Nam Sơn, huyện Sóc Sơn. Hiện tượng cá chết tại hồ Tây diễn ra rải rác trong khoảng một tháng qua và xuất hiện số lượng lớn từ chiều 8/7, tập trung ở khu vực đường Vệ Hồ và đường Trích Sài. Theo giới hữu trách, hơn 90% cá chết là cá dầm. Sở Xây Dựng Hà Nội (mà không phải Sở Tài nguyên môi trường?) đã lấy mẫu nước đưa đi kiểm nghiệm, nhưng tin rằng nguyên nhân cá chết rất có thể không phải do nguồn nước, mà là do thời tiết thay đổi đột ngột từ nắng nóng kéo dài sang mưa giông. Cách đây gần 2 năm vào tháng 10/2016, một đợt cá chết hàng loạt đã xảy ra tại hồ Tây, với khoảng 200 tấn cá chết nổi trắng mặt hồ, nhưng nguyên nhân thật sự vẫn không được truy tìm và công bố. Hồ Tây là hồ nước ngọt tự nhiên lớn nhất nằm ở phía Tây Bắc trung tâm thành phố Hà Nội, với diện tích hơn 500 héc ta và có chu vi hơn 17 km.

Nguồn: <https://vnexpress.net>

* 3 người bảo vệ nhân quyền: Vũ Quang Thuận, Nguyễn Văn Điển & Trần Hoàng Phúc bị y án hơn 20 năm tù:

Ngày 10/7/2018 tại Hà Nội, tòa phúc thẩm xử ba nhà hoạt động xã hội đã y án: Ông Vũ Quang Thuận (51 tuổi) 8 năm tù giam 5 năm quản chế, anh Nguyễn Văn Điển (34 tuổi) 6 năm 6 tháng tù giam 4 năm quản chế, và sinh viên Trần Hoàng Phúc (23 tuổi) 6 năm tù giam 4 năm quản chế. Tại phiên sơ thẩm, ba người họ bị kết án là 'tuyên truyền chống nhà nước' theo điều 88 Bộ Luật Hình Sự, vì cho đăng lên mạng xã hội Facebook và Youtube các video clips về thực trạng tại Việt Nam của kênh 'Phong Trào Chấn Hưng Nước Việt'. Luật sư Ngô Ngọc Trai, một trong 9 luật sư bào chữa cho ba bị cáo trong phiên phúc thẩm, khẳng định cả ba bị cáo vô tội, họ thực hiện quyền công dân như Hiến Pháp quy định, và tòa án đã đưa ra một bản án đã định sẵn bất kể các lời bào chữa của các luật sư. Rõ ràng là chính phiên tòa đã vi hiến và vi phạm pháp luật, khi các giám định viên thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông, nơi đã đưa ra kết luận giám định 17 video từ đó viện kiểm soát dùng kết tội và quy án ba bị cáo là tuyên truyền chống nhà nước đã không có mặt tại tòa, dù trước đó các luật sư đã yêu cầu.

Nguồn: <https://www.nguoi-viet.com>

* Việt Nam tụt hạng, xếp thứ 75 về tốc độ kết nối internet toàn cầu:

Việt Nam tụt xuống 1 hạng, xếp thứ 75 thế giới. Trung Quốc rớt từ vị trí 134 xuống vị trí 141, chỉ cao hơn gần gấp đôi các nước kém phát triển nhất thế giới là Somalia, Syria có tốc độ tải thấp nhất thế giới. Châu Âu, Mỹ và các trung tâm kinh tế phát triển mạnh tại châu Á như Singapore, Nhật Bản, Đài Loan, Hồng Kông đang dẫn đầu thế giới về tốc độ, mức ổn định băng thông rộng. Trong đó, Singapore đang là quốc gia có tốc độ internet cao nhất thế giới. Quốc đảo này nằm vị trí số 1 trong hai năm liên tiếp. Nhật Bản đứng thứ hai châu Á, thứ 12 toàn cầu vùng lãnh thổ Đài Loan xếp vị trí số 3 khu vực, số 14 toàn cầu.

Nguồn: <https://www.rfa.org/vietnamese/news/>

* Hàng ngàn dân vùng Tây Bắc đói mặt với khan hiếm lương thực sau lũ:

Lũ quét ở vùng Tây Bắc Việt Nam do mưa lớn kéo dài hồi cuối tháng 6/18 đã khiến 5 xã với hơn 50 bản và hàng nghìn gia đình tại huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu bị cô lập trong nhiều ngày và phải đói mặt với tình trạng thực phẩm cạn kiệt. Những xã trong tình trạng cô lập bao gồm Tá Bạ, Mù Cả, Pa Vệ Sủ, Pa Ú, và Thu Lũm. Tính đến ngày 2/7, mưa lũ ở vùng Tây Bắc xảy ra từ ngày 23/6 đã khiến ít nhất 24 người chết. Riêng tại tỉnh Lai Châu, con số người thiệt mạng vì sạt lở đất đá, nhà sập là 16 người, và số người mất tích là 9 người. Theo truyền thông trong nước, dù huyện Mường Tè đã huy động tối đa lực lượng, máy móc để thông tuyến, nhưng vì khối lượng sạt lở lớn ở hầu hết các tuyến liên xã, liên bản nên công tác khắc phục hậu quả của lũ vẫn chưa thể hoàn tất. Người dân địa phương hoàn toàn phải đi bộ trong khi các mặt hàng thiết yếu đã tăng giá do khan hiếm. Các tuyến đường giao thông tại huyện Mường Tè và các xã bị thiệt hại rất nặng. Điều phải lưu ý là lũ quét và sạt lở đất tại nhiều khu vực vùng núi Tây Bắc trong những ngày qua ngoài yếu tố thiên tai mưa to, còn bị cho bởi nạn phá rừng lâu nay, cũng như do thủy điện xả lũ của chính quyền địa phương.

Nguồn: <https://www.rfa.org/vietnamese/news/>

* Trạm BOT đổi tên từ 'thu giá' sang 'thu phí':

Tổng Cục Đường Bộ VN (Bộ Giao Thông Vận Tải) vừa có chỉ thị đổi tên tất cả các trạm BOT từ 'Trạm thu giá dịch vụ sử dụng đường bộ' sang thành 'Trạm thu phí dịch vụ sử dụng đường bộ'. Tại kỳ họp Quốc hội vừa qua, Bộ trưởng GTVT Nguyễn Văn Thể đã ngang nhiên nói láo rằng bộ đã tiếp thu ý kiến cử tri và dư luận xã hội nên có chỉ đạo thay đổi tên mới cho phù hợp! Theo định nghĩa mới, tên gọi 'Trạm thu phí' được cho biết là nơi thu tiền dịch vụ sử dụng các dự án đầu tư xây dựng đường bộ để kinh doanh và được điều hành theo luật về giá. Việt Nam hiện có tất cả 88 trạm thu phí BOT. Bộ GTVT quản lý 73 trạm và Ủy Ban Nhân Dân các tỉnh quản lý 15 trạm. Vấn đề các trạm BOT trong nước lâu nay gây phẫn nộ cho giới tài xế cũng như người dân bởi theo họ thì mức phí và vị trí đặt trạm không hợp lý. Nhiều tài xế đã phản ứng bằng cách trả tiền lẻ nhằm kéo dài thời gian qua

trạm, đã khiến ban quản lý BOT phải xả trạm vì tắc nghẽn giao thông. Các trường hợp xô xát giữa tài xế và nhân viên BOT cũng được ghi nhận. Một số tài xế sau đó đã bị bắt vì cơ quan thẩm quyền cho rằng 'có hành vi kích động, gây rối và cố tình phá hoại gây mất trật tự'.

Nguồn: <https://www.rfa.org/vietnamese/news/>

*** 75 người thiệt mạng và mất tích do thiên tai từ đầu năm:**

Thiên tai từ đầu năm đến nay ở Việt Nam đã khiến 75 người chết và mất tích, 48 người bị thương, và gây thiệt hại kinh tế ước tính lên đến hơn 800 tỷ đồng. Theo báo cáo của Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng chống thiên tai, từ đầu năm đến nay, Việt Nam đã phải chịu 14 loại hình thiên tai bao gồm 2 cơn bão, 2 áp thấp nhiệt đới, 88 trận dông, lốc sét, 7 trận lũ quét, sạt lở đất, 7 đợt gió mạnh trên biển và 4 đợt rét đậm, rét hại. Đáng chú ý là vụ mưa lũ và sạt lở đất ở vùng núi Tây Bắc Việt Nam xảy ra từ ngày 23/6 đến 6/7 vừa qua khiến khoảng 24 người thiệt mạng. Mới đây các tỉnh phía Bắc Việt Nam cũng phải đối mặt với đợt nắng nóng từ ngày 28/6 và dự kiến đến hết ngày 8/7. Nhiệt độ nơi cao nhất được ghi nhận là hơn 41 độ C ở Tĩnh Gia, Thanh Hóa. Theo nhận định của Trung tâm Dự báo khí tượng Thủy văn Quốc gia, từ nay đến cuối năm Việt Nam sẽ còn phải chịu ảnh hưởng của khoảng 13 cơn bão, áp thấp nhiệt đới, trong đó những cơn bão càng về cuối càng mạnh. Trong số 13 cơn bão và áp thấp nhiệt đới dự báo sẽ ảnh hưởng tới Việt Nam, sẽ có từ 4 đến 5 cơn bão ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền, theo Trung tâm dự báo Khí tượng Thủy văn. Bên cạnh đó Việt Nam cũng sẽ gặp nhiều đợt lũ lớn xuất hiện trong thời gian ngắn, lũ quét, sạt lở đất xảy ra tại nhiều sông suối nhỏ. Một phần nguyên nhân dẫn đến những tác hại lớn như vậy theo đánh giá của nhiều chuyên gia là do nạn phá rừng bừa bãi và thủy điện xả lũ vô trách nhiệm của các bộ ngành trung ương và địa phương.

www.rfa.org/vietnamese/news/

*** Hơn 4.500 người tử vong vì tai nạn giao thông trong 6 tháng đầu năm:**

Tổng cục thống kê Việt Nam cho biết hơn 4.500 người tử vong và gần 7.000 người khác bị thương vì tai nạn giao thông trong 6 tháng đầu năm 2018. Từ đầu năm đến nay trên cả nước xảy ra 8.999 vụ tai nạn giao thông. Số vụ tai nạn giao thông trên cả nước đã giảm 6,2% so với cùng kỳ năm trước. Bình quân mỗi ngày xảy ra 49 vụ tai nạn, làm 23 người chết và 39 người bị thương. Theo Văn phòng Ủy ban An toàn giao thông quốc gia, mỗi năm Việt Nam có khoảng hơn 8.600 người chết vì tai nạn giao thông, tuy nhiên đây chỉ là con số được cảnh sát giao thông ghi nhận tại hiện trường. Theo thống kê của Bộ Y tế năm 2015 cho thấy mỗi năm Việt Nam có khoảng hơn 15.000 người chết vì tai nạn giao thông. Người Việt Nam chủ yếu sử dụng phương tiện xe gắn máy trong giao thông.

www.rfa.org/vietnamese/news/

*** Doanh nghiệp đưa người đi lao động nước ngoài thu phí vượt mức:**

Nhiều doanh nghiệp hoạt động trong lãnh vực môi giới xuất khẩu lao động, tại Việt Nam, thu phí vượt mức quy định đối với người lao động. Ngày 4/6, theo báo cáo của Bộ Lao Động-Thương Binh-Xã Hội: Sai phạm phổ biến nhất của các doanh nghiệp đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài là thu phí vượt mức quy định, đặc biệt qua thị trường Đài Loan. Bộ LĐTBXH đã kiểm tra hơn 60 doanh nghiệp trong hai năm 2016 & 2017, thu về tổng số tiền phạt gần 4 tỷ đồng và trong 5 tháng đầu năm 2018, thu về số tiền phạt xấp xỉ 500 triệu đồng. Theo số liệu thống kê, hiện có khoảng 328 doanh nghiệp môi giới xuất khẩu lao động được cấp phép tại VN, chủ yếu tập trung ở Hà Nội và TP HCM. Trong những năm qua, nhiều công nhân xuất khẩu lao động lên tiếng phản đối tình trạng phải trả chi phí quá cao cho công ty môi giới tại VN, mà công việc họ làm ở nước ngoài không giống như trong hợp đồng ký kết. Nhiều công nhân Việt Nam bị rơi vào thảm cảnh "đem con bỏ chợ" rất là thảm thương.

www.baomoi.com

*** Tin Biểu tình phản đối Luật ĐKKT và Luật ANM:**

Trong những ngày đầu cho đến trung tuần tháng 6/18, hàng trăm ngàn người dân, trong đó có giới công nhân đông loạt biểu tình khắp các tỉnh, thành ở Việt Nam để phản đối hai Dự luật Đặc khu Kinh tế (LĐKKT) và An ninh mạng (LANM).

*** Phan Rí trở thành điểm nóng nhất trong các cuộc biểu tình chống luật đặc khu:**

Hôm Chủ Nhật 10/6/18, nhiều blogger và nhà quan sát trên mạng xã hội bày tỏ lo lắng về cuộc biểu tình bạo động tại thị trấn Phan Rí, huyện Tuy Phong, tỉnh Bình Thuận. Trong khi nhiều cuộc biểu tình đồng loạt diễn ra trên khắp nước Việt Nam hầu hết đều ôn hòa, thì ở Phan Rí đã có dấu hiệu bạo động. Theo báo Tuổi Trẻ, ý định trấn áp cuộc biểu tình xuất phát từ tình ủy Bình Thuận. Bí thư tỉnh ủy Nguyễn Mạnh Hùng nói rằng, việc tuần hành trên xa lộ gây kẹt xe là "vi phạm luật pháp là không thể chấp nhận được". Nhưng sau đó, bất chấp các biện pháp đàn áp của công an, kể cả dùng vòi rồng phun nước, đoàn người biểu tình vẫn không chịu giải tán. Cuộc biểu tình vốn bắt đầu từ buổi sáng đã kéo dài cho tới tối. Khi bị lực lượng cảnh sát cơ động bao vây tìm cách trấn áp, nhiều thanh niên đã dùng gạch đá, chai lọ, gây gộc chống trả quyết liệt. Phản ứng của họ mạnh đến nỗi lực lượng cảnh sát cơ động tan hàng bỏ chạy, bỏ lại áo giáp, khiên đỡ. Đến khoảng 5 giờ chiều, nhiều người biểu tình kéo tới trụ sở ủy ban nhân dân tỉnh Bình Thuận. Họ giận dữ xô cổng, ập vào đốt nhiều xe trong trụ sở ủy ban, và ném đá vào các phòng làm việc. Chủ tịch huyện Tuy Phong ban đầu còn ra mặt chỉ huy cảnh sát đàn áp biểu tình, nhưng sau khi cảnh sát cơ động tan hàng, cán bộ này dường như đã bị thương. Nhà báo Lưu Trọng Văn giải thích rằng người

dân Phan Rí đã dồn nén cảm phần sau nhiều lần tàu thuyền đánh cá của họ bị tàu Trung Cộng đâm chìm và ngư dân bị bắt đòi tiền chuộc. Facebooker Trịnh Anh Tuấn thì cho rằng bạo lực trong biểu tình có thể đã xuất phát từ nghiệp vụ đối phó của công an tỉnh là "khá thấp". Blogger này cũng chỉ ra rằng Phan Rí là nơi đặt nhà máy nhiệt điện Vĩnh Tân 2. Do nhà máy này gây ô nhiễm khủng khiếp, ba năm trước người dân đã biểu tình phản đối bằng cách chặn đường. Khi đó đã xảy ra một cuộc đối đầu bạo lực với công an. Tuy nhiên, nhà cầm quyền tỉnh Bình Thuận không coi đây là một bài học. Thay vì giải quyết mỗi quan tâm của người dân, nhà cầm quyền chọn cách truy tố và bỏ tù người dân, trong khi vẫn cho phép nhà máy hoạt động như cũ. Tình trạng ô nhiễm nặng nề được người dân ở đây mô tả là "ăn bụi thay cơm". Nhiều Facebooker đã bày tỏ lo ngại rằng nhiều người dân Phan Rí có thể sẽ chịu cảnh tù tội sau cuộc biểu tình bạo động này.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

* Hàng chục ngàn công nhân Pouyuen Sài Gòn biểu tình chống Luật ĐKKT:

Hàng chục ngàn công nhân của công ty Pouyuen Việt Nam tại Khu công nghiệp Tân Tạo thuộc quận Bình Tân, Sài Gòn vào khoảng trưa Thứ Bảy 9/6 đồng loạt đình công và biểu tình phản đối dự luật đặc khu. Một số nguồn tin trên mạng xã hội cho biết công an đã nổ súng, nhưng chưa rõ mục đích và số người thương vong. Cuộc biểu tình của khoảng 50.000 công nhân Pouyuen Việt Nam diễn ra, bất chấp nhà cầm quyền CSVN một ngày trước đó đã phải khẩn cấp dời ngày thông qua dự luật mở ba đặc khu kinh tế Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc với điều khoản cho công ty nước ngoài thuê đất tới 99 năm. Công luận trong và ngoài nước cho rằng dự luật này được đặt ra chẳng khác nào dâng đất cho Trung Cộng với những tác hại lâu dài, dựa trên lịch sử những lần Trung Cộng âm mưu thôn tính lãnh thổ và lãnh hải của Việt Nam. Dự Luật ĐKKT đã hứng chịu một làn sóng phản đối lớn lao, mà chính Thủ Tướng CSVN Nguyễn Xuân Phúc cũng phải nhìn nhận là một "làn sóng khủng khiếp". Pouyuen Việt Nam là công ty có 100% vốn của Đài Loan, chuyên sản xuất giày thể thao và hàng may mặc xuất cảng. Theo blogger JB Nguyễn Hữu Vinh, có tin cho biết công an đã đe dọa trấn áp người biểu tình phản đối dự luật bán đất cho Trung Cộng bằng những tờ "giấy mời làm việc". Phía công nhân biểu tình cho biết họ dự tính sẽ kéo dài cuộc đình công, và tất cả 100.000 công nhân ở công ty này có thể sẽ tham gia.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

* Bài hát Triệu Con Tim đã vang lên trong cuộc biểu tình 10/6 ở Sài Gòn:

Trong ngày cuối tuần 10/06, người dân Việt Nam từ trong nước đến hải ngoại đã xuống đường ở khắp nơi, để đồng lòng phản đối quốc hội CSVN định thông qua LĐKKT, cho nước ngoài thuê đất 99 năm tại 3 địa điểm quan trọng của Việt Nam.

Hình ảnh trên mạng Facebook đã ghi lại những giây phút hào hùng nhất. Tại ngay khu vực vòng xoay Lăng Cha Cả, công viên Hoàng Văn Thụ gần phi trường Tân Sơn Nhất, hàng ngàn người dân đã cùng nhau đứng cả trên cầu vượt lẫn dưới đường phố, giăng biểu ngữ, cùng nhau hô vang các khẩu hiệu "đả đảo luật đặc khu", "đả đảo Trung Quốc xâm lược"... Và đặc biệt, bài hát Triệu Con Tim (nhạc sĩ Trúc Hồ) đã vang lên, trở thành ca khúc chính của đoàn người biểu tình. Như vậy, cùng với bài hát Trả Lại Cho Dân (nhạc sĩ Việt Khang), Triệu Con Tim nay đã trở thành ca khúc của những người yêu nước xuống đường tại Việt Nam. Hình như mỗi lần phải đối mặt với hiểm họa giặc ngoại xâm, người dân Việt Nam lại trở nên đoàn kết hơn bao giờ hết. Ngày 10/06/2018 tại Sài Gòn đã trở thành Ngày Quật Khởi!

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

* Công an Hà Nội đàn áp biểu tình chống luật đặc khu:

Trên các trang mạng xã hội vào cuối tuần ngày Chủ nhật 10/6 tràn ngập hình ảnh người dân Việt Nam cả nước biểu tình ở khắp ba miền: Sài Gòn, Đồng Nai, Nha Trang, Nghệ An, Hà Nội... Công an Hà Nội bắt giữ hơn một chục người biểu tình, và tìm cách ngăn chặn những cuộc biểu tình tại những thành phố khác. Người biểu tình phản đối dự luật cho mở những đặc khu kinh tế, mà họ sợ rằng sẽ bị thao túng bởi các nhà đầu tư Trung Cộng. Nhà cầm quyền CSVN hồi tháng 5 năm ngoái loan báo kế hoạch mở ba đặc khu kinh tế cung cấp cho giới đầu tư những điều kiện dễ dàng hơn và ít hạn chế hơn so với toàn quốc vào lúc này. Dự luật đặc khu không xác định rõ những nhà đầu tư nước ngoài nào sẽ được thuê đất tới 99 năm trong các đặc khu kinh tế, nhưng người biểu tình tố cáo rằng đây chẳng qua là cách đảng CSVN tìm cách bán đất cho Trung Cộng. Người biểu tình tụ tập trên một con đường đông đúc gần Hồ Hoàn Kiếm, mang theo những biểu ngữ như "Không cho Trung Quốc thuê đất bất kỳ thời hạn nào", "No China 99", "Phản đối đặc khu", v.v... Công an đã bắt hơn một chục

người biểu tình lên xe chở đi đâu không rõ. Những cuộc biểu tình tương tự cũng diễn ra trong ngày Chủ Nhật tại nhiều thành phố khác trên khắp nước, và cũng bị công an đàn áp thẳng tay.

Trước sức ép của dư luận, nhà cầm quyền cộng sản vào khuya Thứ Sáu 8/6 có cuộc họp khẩn cấp, và đến 3 giờ sáng Thứ Bảy đưa ra tuyên bố dời lại ngày trình dự luật đặc khu ra Quốc Hội để biểu quyết thông qua vào kỳ họp tháng 10 tới, với lý do dự luật này cần được nghiên cứu thêm.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

*** Tiền Đồng Việt Nam rớt giá kỷ lục:**

Tiền đồng Việt Nam đã rơi xuống tới một mức thấp kỷ lục vào đầu tháng 7/18. Ngân Hàng Nhà Nước CSVN cho rằng nguyên do đồng Việt Nam xuống tới mức 23.180 đồng đổi được một Mỹ kim hôm 2/07, là vì đồng Mỹ kim lên giá trên các thị trường toàn cầu và thị trường chứng khoán Việt Nam mới đây sụt giá nặng. Thống đốc NHNN Lê Minh Hưng cho biết ngân hàng sẵn sàng can thiệp vào thị trường ngoại hối nếu cần thiết. Tuyên bố của thống đốc NHNN được đưa ra giữa lúc chỉ số chứng khoán VN-Index từ hơn 1.100 điểm xuống dưới mức 900 điểm hôm 11/7, một mức thấp nhất trong hơn 7 tháng qua. Trên thực tế, số liệu từ IndexQ cho thấy thị trường Việt Nam đang đi đầu trong những thị trường chứng khoán bị mất giá nhiều nhất thế giới trong quý 2, tuột gần 18%. Mức giảm trong 3 tháng gần đây của VN-Index cũng đánh dấu giai đoạn tồi tệ nhất của thị trường chứng khoán Việt Nam.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

*** Gia đình Đỗ Thị Minh Hạnh bị côn đồ khủng bố với sự bảo kê công an:**

Nhà của nhà hoạt động nghiệp đoàn Đỗ Thị Minh Hạnh bị một nhóm chừng hơn chục người dùng đá tấn công liên tiếp vào các ngày 24, 27 và 30/6 bằng gạch đá và vật liệu nổ có tấm xăng. Gia đình cô đã báo cho nhà chức trách, nhưng cả công an thị trấn và huyện đều làm ngơ. Hôm 2/7 Tổ chức Ân xá Quốc Tế cho rằng thật đáng sỉ nhục khi công an chối bỏ trách nhiệm và để cho những vụ tấn công diễn ra mà không có biện pháp nào. Trong một diễn biến liên quan, vào ngày 27/6, blogger Đinh Văn Hải cùng một nhà hoạt động khác đến thăm gia đình cô Đỗ Thị Minh Hạnh. Trên đường về họ bị một nhóm an ninh tấn công. Ông Hải, một người tàn tật, bị đánh gãy tay và xương bả vai. Cô Đỗ Thị Minh Hạnh là một thành viên của Phong Trào Lao Động Việt tranh đấu cho quyền lợi của công nhân Việt Nam. Cô bị bắt vào tháng 10/2010 với cáo buộc "tuyên truyền chống nhà nước" và được thả vào tháng 6/2014, dưới áp lực của Hoa Kỳ trong thời gian đàm phán hiệp định TPP. Tin mới nhận được, một nhóm bạn hữu nhân lúc đêm tối đã đưa được Minh Hạnh rời khỏi Di Linh, tỉnh Lâm Đồng. Họ xuất phát từ Bà Rịa, dùng đường biển ra thị xã La Gi, tỉnh Bình Thuận. Từ đó họ nhắm hướng Phan Thiết, đi qua quốc lộ 28 đến Di Linh, Lâm Đồng lúc gần 1 giờ sáng. Họ đã giải cứu thành công Đỗ Thị Minh Hạnh

trước sự bao vây canh chừng của công an cùng côn đồ địa phương. Cũng nên nhắc lại, vào ngày 22/6, một cư dân nổi tiếng khác ở tỉnh Lâm Đồng là Chánh trị sự Hứa Phi của đạo Cao Đài, đã bị tổn thương cột sống và nội tạng sau khi bị công an giả dạng côn đồ áp vào nhà hành hung.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

*** Người sử dụng Việt Nam chắt vấn Facebook về lập trường đối với Luật ANM:**

Tạp chí Luật Khoa, một tờ báo mạng không bị nhà cầm quyền CSVN kiểm soát, vừa khởi động một chiến dịch vận động ký thỉnh nguyện thư yêu cầu Facebook nêu rõ lập trường của công ty mạng xã hội này về luật an ninh mạng Việt Nam.

Chiến dịch mang tên DearMark kéo dài từ nay đến hết ngày 12/9 để tổng giám đốc Mark Zuckerberg của Facebook trả lời năm câu hỏi của người dùng mạng xã hội Việt Nam. Chỉ sau khoảng nửa ngày kể từ khi được đưa lên trang mạng Change.org hôm 6/7, thỉnh nguyện thư đã thu thập được hơn 2.500 chữ ký, bày tỏ sự lo ngại về luật an ninh mạng vừa được quốc hội bù nhìn của CSVN thông qua hồi tháng 6 và sẽ có hiệu lực vào tháng 1/2019. Nhóm soạn thỉnh nguyện thư nêu rõ cho đến nay, họ chưa thấy Facebook đưa ra bất cứ phản ứng nào về đạo luật vừa kể. Trong khi đó, nhiều bài viết phê phán chính quyền gần đây đã bị xóa khỏi Facebook không rõ lý do. Những diễn biến này đưa đến mối lo ngại rằng Facebook sẽ hợp tác với nhà cầm quyền cộng sản và phản bội người dùng Việt Nam. Với khoảng 53 triệu người dùng Facebook, Việt Nam là quốc gia đứng thứ bảy trong số các quốc gia có nhiều người dùng Facebook nhất trên thế giới hiện nay.

Nguồn: <https://www.voatiengviet.com>

*** Luật ANM bị vạch rõ xuất xứ 'made in China':**

Dự luật An ninh mạng do Bộ công an CSVN soạn thảo và đang gặp sự chỉ trích dữ dội của công luận trong và ngoài nước, thật ra có gốc gác từ một bộ luật tương tự của Trung Cộng. Đó là sự khẳng định của Luật sư Trịnh Hữu Long trên báo mạng Luật Khoa. Ông Long nêu ra "7 điểm giống nhau đáng kinh ngạc" giữa dự luật An ninh mạng Việt Nam và LANM năm 2016 của Trung Cộng. Theo ông Long, chỉ 5 ngày sau khi đạo luật của Bắc Kinh có hiệu lực (2016), thì bộ công an CSVN mới gửi tờ trình lên chính phủ, đề nghị soạn thảo dự luật An ninh mạng của Việt Nam. Chỉ 2 ngày sau các cuộc biểu tình của hàng trăm ngàn người tại nhiều tỉnh thành, Quốc Hội bù nhìn CSVN đã vội vàng thông qua dự luật này. Luật sư Trịnh Hữu Long chỉ ra rằng cả hai đạo luật an ninh mạng đều dùng chung một số thuật ngữ. Cả hai đều nhắm trực tiếp vào việc kiểm soát thông tin nguy hiểm cho hai chế độ độc đảng toàn trị. Theo ông Long, cả hai đạo luật đều ép người dùng Internet cung cấp thông tin cá nhân thực cho công an và đòi hỏi các công ty ngoại quốc phải đặt máy chủ trong nước. Cả hai cũng đều ép người dùng và công ty trở

thành chỉ điểm giúp công an trong các cuộc điều tra. Sự tương đồng của hai đạo luật an ninh mạng cũng được một trí thức bất đồng khác ở Việt Nam là Tiến sĩ Nguyễn Quang A vạch rõ. Ông Nguyễn Quang A mô tả thẳng thừng rằng, dự luật của CSVN "gần như sao chép của Tàu". Nhưng ông còn đi xa hơn bằng cách chỉ ra sự kém hiểu biết của nhóm soạn luật CSVN, tức các viên chức an ninh trong Bộ công an, khi đòi các công ty đặt máy chủ ở Việt Nam. Luật của Trung Cộng bao gồm điều khoản này, chính vì Trung Cộng trên thực tế có dã tâm đuổi các công ty công nghệ Internet Âu Mỹ để độc chiếm thị trường. Theo truyền thông trong nước, Trần Quốc Tú- phó phòng kiểm tra văn bản, Sở Tư Pháp TPHCM- đã đề nghị trong khoản 2 điều 8 về những hành vi bị nghiêm cấm theo luật an ninh mạng, cần đưa thêm vào cụm từ "xúc phạm, bôi nhọ lãnh tụ". Quan chức này giải thích rằng hiện nay trên mạng, nhất là ở các diễn đàn mạng xã hội, các "phần tử phản động chống phá đang ra sức xuyên tạc, bôi nhọ, xét lại các lãnh tụ cách mạng Việt Nam, đồng thời tung hô, ca ngợi các nhân vật làm tay sai, cộng tác với đế quốc, thực dân trước đây".

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

* Công an đồng loạt bắt giam và khủng bố những người đã biểu tình vào hôm 10/6:

Trong cuộc họp vào chiều ngày 13/6 tại Thành Hồ, Bộ Trưởng Bộ Công An, Tô Lâm, đã yêu cầu công an địa phương khẩn trương lập hồ sơ và xử lý nghiêm những phần tử quá khích trong các cuộc biểu tình hôm 10-12/6 vừa qua ở Việt Nam. Trước áp lực của các cuộc biểu tình, Quốc Hội CSVN phải tạm hoãn việc thông qua Dự LĐKKT sang kỳ họp tới, nhưng Tô Lâm nhấn mạnh các thế lực thù địch vẫn chưa từ bỏ ý định chống phá bằng việc kích động, gây rối biểu tình. Tại Cần Thơ, hôm 14/6, Công an thành phố thông báo phát hiện một số trường hợp đăng tải thông tin trên mạng xã hội để kích động dân chúng biểu tình; đồng thời công bố số điện thoại đường dây nóng để người dân tố giác những ai kích động đình công, biểu tình. Và ghi rõ những người tố giác sẽ được bảo vệ và khen thưởng! Nhằm trả thù, uy hiếp và gây sợ hãi đối với người biểu tình phản đối, các tỉnh gồm: Thái Bình, Thanh Hóa, Ninh Thuận, Khánh Hòa, Bình Thuận, Đồng Nai và TP HCM, đã tiến hành khởi tố đối với một số người tham gia biểu tình và phát tán thông tin liên quan biểu tình trên mạng xã hội phản đối hai Dự luật Đặc khu Kinh tế và An ninh mạng. Trong đó, Bình Thuận là địa phương có số người bị khởi tố đông nhất, 34 người liên quan đến cuộc biểu tình bạo động trong hai ngày 10 và 11/6. Tại Long An, 16 người tham gia biểu tình vào ngày 12/6 tại khu công nghiệp Hòa Bình, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An đã bị xử phạt với cáo buộc 'gây rối trật tự công cộng'. Hôm 9/7, công an huyện Thủ Thừa đã ra quyết định xử phạt hành chính đối với 16 người, mỗi người bị phạt 200 ngàn đồng với cáo buộc có hành vi gây rối trật tự công cộng, như chạy xe máy hò hét quanh các các nhà xưởng trong nhiều giờ liền, tại khu công nghiệp Hòa Bình. Bên cạnh đó, còn có thêm 9 người khác

cùng tham gia bị cơ quan điều tra yêu cầu cam kết giữ an ninh trật tự và không tái phạm. Trước đó, Công an Thành phố Tân An, tỉnh Long An đã khởi tố 5 người tham gia trong cuộc biểu tình ngày 12/6 tại địa phương, với cáo buộc tội "cố ý làm hư hỏng tài sản". Tại Thái Bình có 2 điều dưỡng viên làm việc tại Bệnh viện Đa khoa và Bệnh viện Y học Cổ truyền bị kỷ luật, vì họ đã gửi tin nhắn vào ngày 6 và 7/6 trên mạng xã hội Facebook đến bạn bè để kêu gọi biểu tình phản đối Luật ĐKKT. Tại Đắk Lắk, hôm 20/6 trường phòng Tham mưu Công an tỉnh Đắk Lắk cho báo giới biết lực lượng chức năng của tỉnh đã xử lý 10 vụ việc bị cáo buộc tụ tập, tuyên truyền biểu tình phản đối LĐKKT từ ngày 10 đến ngày 17/6, tại một số địa phương trong tỉnh. Để gia tăng đàn áp sự lên tiếng bất đồng của người dân, kể từ ngày 1/7/18, trên toàn quốc công an cấp huyện trở lên có thể được xem xét trang bị vũ khí quân dụng, bao gồm súng các loại, tên lửa chống tăng cá nhân và cả trực thăng vũ trang. Công an thuộc các đơn vị xã, phường, thị trấn cũng được xem xét trang bị dùi cui điện, bình xịt hơi cay và súng các loại...

www.sbtn.tv và www.rfa.org/vietnamese/news/

* 22 công nhân bị đuổi việc vì đã đi biểu tình ở Đồng Nai hồi tháng 6:

Tổ chức Liên Đoàn Lao Động Việt Tự Do (LĐLĐVTD) nằm ngoài sự cai quản của nhà cầm quyền CSVN vừa lên tiếng về sự việc 22 công nhân của công ty Việt Vinh 3 ở Đồng Nai bị đuổi việc, sau khi đi biểu tình chống luật đặc khu và luật an ninh mạng trong tháng 6 vừa qua. Ngày 13/6, hàng ngàn công nhân của công ty Việt Vinh 3 thuộc khu công nghiệp Song Mã, đóng tại xã Bắc Sơn, huyện Trảng Bom, tiếp nối các cuộc biểu tình trên toàn quốc. Theo LĐLĐVTD, nhà cầm quyền tỉnh Đồng Nai đã tìm mọi cách ngăn cấm, phong tỏa các ngã đường vào khu công nghiệp Song Mã, để người dân không thể hòa nhập cùng các công nhân và ngược lại. Sau 2 ngày giam giữ, họ được thả ra. Nhưng mới đây, họ bất ngờ bị chủ công ty đuổi việc. Nguồn tin của LĐLĐVTD cho hay, đây là những công nhân đã đi đầu đoàn biểu tình và hô khẩu hiệu hăng hái nhất. Trong 22 công nhân này, có hơn 10 người quê ở Nghệ An và Hà Tĩnh, số còn lại là dân Đồng Nai. Biểu tình là hành động đúng đắn của công nhân, nhằm bày tỏ ý kiến của mình trước vận mệnh dân tộc, và cũng là trách nhiệm của công dân.

www.facebook.com/tiengdanbao/

* Chủ Nhật 17/6: Công an Thành Hồ khủng bố người dân bị tình nghi biểu tình:

Công viên Hoàng Văn Thụ tại quận Tân Bình là một trong những điểm chính của cuộc biểu tình qui tụ hàng ngàn người tại Sài Gòn vào ngày 10/6 để phản đối dự luật đặc khu và luật an ninh mạng. Một tuần lễ sau đó, ngày 17/6, không khí nơi này vẫn còn nóng bỏng không phải do những đám đông biểu tình mà là

do sự hiện diện rất đông đảo của công an và đủ các sắc phục, cùng an ninh, dân phòng. Nhưng đó là điều bất ngờ đối với một Việt kiều từ Mỹ về nước du lịch: "Khi tôi đi ra đường có cầm tờ giấy mà túi này book đi chơi ở Úc. Đi lững thững ra ngã ba Phạm Văn Hai, Hoàng Văn Thụ, thì nghe tiếng còi hú vì họ bắt được ai đó ở đường Cộng Hòa. Nó xúm vô một lúc năm mười người, mình đang ngơ ngáo ngáo xem chuyên gì thì có hai ba thằng không biết ở đâu nhảy ra, một thằng bẻ tay tôi ra đằng sau, thằng kia giữ cổ tay còn lại đang cầm tờ giấy, một thằng mặc đồ thường xiết cổ tôi ở phía sau. Hình như nó có lên gối vào lưng mình đau đến mấy ngày sau. Một thằng dân phòng thực cái gì vô ngực mình. Tay an ninh chìm giật tờ giấy trong tay mình ra, xem xong đẩy hai thằng kia ra nói là hiểu lầm thôi, rồi nói với tôi là xin lỗi bác, hiểu lầm thôi, bác về đi, khu vực này nguy hiểm, đang nóng". Việc trấn áp lên đến đỉnh điểm vào ngày 17/6, theo nhiều nhân chứng, cảnh sát, công an, đủ loại sắc phục được triển khai tại ba khu vực chính là quận Tân Bình, Quận Một, và Quận Ba, đặc biệt là tại khu vực Nhà thờ Đức Bà trung tâm Sài Gòn, cùng với nhiều hàng rào dây kẽm gai di động. Chính tại đây, nhà báo Lê Bảo Nhi cho biết rằng chồng bà đã bị bắt và tra tấn chỉ vì hiểu kỳ: "Bốn năm thằng quay lại bắt ảnh, rồi nó ném lên xe, chở ảnh tới một đồn công an nào đó mà ảnh không biết vì bị nhận đầu xuống sàn xe. Họ tịch thu điện thoại, giấy tờ các thứ, rồi kêu mở điện thoại ra. Xong rồi thì nó đánh, một nhóm khoảng sáu người lột giày đập vào đầu. Nó đánh không đâu khác mà chỉ đánh vào đầu thôi. Ảnh cũng bị còng chân, mỗi khi nó không vừa ý điều gì thì nó đập vô cái còng một phát. Rồi ba nhóm thay ba ca cứ nhào vô đánh. Ảnh không phải là một người đấu tranh cho dân chủ nhân quyền gì cả, mà chỉ là một người bình thường". Theo lời kể của chồng bà Nhi, những người ra tay đánh đập những người bị bắt gồm nhiều loại đồng phục khác nhau và không đeo bảng tên. Chồng bà Nhi sau đó được đưa về tập trung tại khu Công viên Tao Đàn, tiếp tục bị đánh rồi được đưa về địa phương vào rạng sáng hôm sau. Một nhân chứng bị bắt tập trung về Công viên Tao Đàn, không muốn nêu tên cho chúng tôi biết rằng tại đây chị nghe nhân viên an ninh nói có 102 nam và 73 nữ bị bắt, còn nhân viên an ninh thì rất đông, những người ra tay tra tấn người bị bắt mặc đồng phục màu xanh và còn rất trẻ. Chị cũng có thấy một số cảnh sát giao thông cũng tham gia còng tay và tra tấn người bị bắt. Tất cả đều tháo bảng tên, và đeo găng tay cao su màu xanh để đánh người. Chị nhận được tên một người có thể là quên tháo bảng tên, tên là Lê Cao Minh Quân. Theo Luật sư Lê Công Định cuộc biểu tình ngày 10/6 là một diễn biến rất lớn, vì đó là cuộc biểu tình lớn nhất tại Sài Gòn từ sau khi cuộc chiến Việt Nam kết thúc: "Điều đó làm cho nhà cầm quyền thực sự rúng động, và ngày 17/6, sau đó một tuần, là một ngày mà có thể nói là nhà cầm quyền gieo rắc một không khí khủng bố trắng. Những ai ra nơi công cộng,

mặc dù chỉ là sinh hoạt bình thường, đi chơi với gia đình, bạn bè, họ vẫn có thể bị đánh đập, bắt bớ rất tùy ý. Họ dùng nhục hình đánh đập người dân, xâm phạm đến thân thể của họ, xảy ra rất nghiêm trọng mà tôi cho là lần đầu tiên xảy ra một cách qui mô, bất chấp luật pháp như vậy.". Nhà báo tự do Sương Quỳnh ở Sài Gòn cho rằng việc này hầu như là không thể vì không có bằng chứng gì cả, tất cả điện thoại di động của những người bị bắt đều bị xóa hình ảnh. Nhưng luật sư Lê Công Định thì cho rằng những người bị đánh đập vẫn có thể kiện được vì thân thể họ có dấu vết của việc tra tấn, và họ cũng có thể nhận diện được những người tra tấn họ, ông nhấn mạnh rằng nếu muốn thì nhà cầm quyền vẫn có thể điều tra được. Theo số liệu được báo chí nhà nước Việt Nam đưa ra vào ngày 14/6, tại TP HCM có 310 người bị bắt giữ, 7 người bị xử lý hình sự, 175 người bị xử lý hành chính. Cũng vào ngày 14, Công an Thành Phố nói với báo chí rằng cảnh sát xác định những người trên có hành vi vi phạm pháp luật ở những mức độ khác nhau. Cụ thể, những người này đã gây rối trật tự công cộng, hủy hoại tài sản. Đặc biệt, cảnh sát đã làm rõ có một số người nhận tiền của tổ chức phản động để tham gia tuần hành, gây rối an ninh trật tự.

<https://www.rfa.org/vietnamese/news/>

*** Giáo dân Nghệ An và Quảng Bình tiếp tục tuần hành chống luật đặc khu và an ninh mạng:**

Hàng ngàn giáo dân tại một số giáo xứ tại hai tỉnh Nghệ An và Quảng Bình hôm 8/7/18 đã tuần hành chống luật đặc khu và luật An ninh mạng. Những hình ảnh phổ biến trên mạng xã hội cho thấy giáo dân giáo hạt Bảo Nham tại tỉnh Nghệ An và giáo hạt Hòa Ninh tại tỉnh Quảng Bình đã xuống đường biểu tình tuần hành sau khi tham dự các thánh lễ cầu nguyện cho công lý và hòa bình. Họ mang theo cờ Hội Thánh Công Giáo và các biểu ngữ chống luật đặc khu và luật an ninh mạng. Giáo dân giáo xứ Mỹ Khánh do LM Đặng Hữu Nam làm chánh xứ, đã tuần hành tới giáo hạt Bảo Nham để hiệp thông thánh lễ cầu nguyện cho công lý và hòa bình. Sau thánh lễ, giáo dân của hai giáo xứ cùng xuống đường ôn hòa để phản đối luật đặc khu và luật an ninh mạng. Cũng trong ngày Chủ Nhật, giáo dân giáo hạt Hòa Ninh thuộc xã Quảng Hòa, huyện Quảng Trạch, tỉnh Quảng Bình, đã long trọng tổ chức thánh lễ cầu nguyện cho công lý và hòa bình, và phản đối luật an ninh mạng và luật đặc khu. Sau thánh lễ, họ cũng đã xuống đường tuần hành. Các cuộc biểu tình tuần hành của giáo dân Công Giáo tại hai tỉnh Nghệ An và Quảng Bình diễn ra trong bối cảnh người Việt hải ngoại hưởng ứng chiến dịch tổng biểu tình tại nhiều thành phố lớn trên thế giới trong hai ngày 7 và 8/7/18, để ủng hộ người dân Việt trong nước lên tiếng vì an ninh quốc gia và quyền tự do ngôn luận.

Nguồn: danlambaovn.blogspot.com/
Quảng Trực (tháng 6 & 7.2018)

in hệ giới

• Quảng Trực phụ trách

* Giải cứu được tất cả nạn nhân bị kẹt trong hang động ở Thái Lan:

Ngày 10/7, tất cả 12 cầu thủ nhỏ đội bóng 'Heo rừng' và huấn luyện viên bị kẹt hơn 2 tuần trong hang động Tham Luang ở tỉnh Chiang Rai, đã được giải cứu an toàn. Họ đã bị kẹt kể từ ngày 23/6, đến ngày 2/7 các thợ lặn người Anh đã tìm thấy 13 người bị kẹt trong một hang tối trong tình trạng đói khát. Tất cả những thành viên được cứu sẽ phải ở lại bệnh viện khoảng một tuần lễ để được kiểm tra sức khỏe. Miền núi phía bắc Thái Lan nơi có nhiều hang động nhưng chưa được nhiều du khách khám phá. Một số nơi đã trở thành nơi thờ cúng trong những năm qua với nhiều tượng Phật được xây dựng bên trong.

Mưa lũ lớn khiến hơn 110 người chết tại Nhật Bản:

Ngập lụt lan rộng do mưa lũ tại khu vực miền Tây Nhật Bản trong những ngày đầu tháng 7 qua đã khiến 112 người chết và 80 người mất tích, hàng chục nghìn người phải rời bỏ nhà cửa. Chính phủ đã huy động 73.000 cảnh sát, lực lượng phòng vệ và các nhân viên cứu hộ tới các khu vực bị thiên tai. Cơ quan Khí tượng Nhật bản cảnh báo người dân về nguy cơ tiếp tục có lở đất và ngập lụt. Thủ Tướng Nhật Bản Shinzo Abe hôm 9/7 đã phải hủy chuyến công du tới Châu Âu và Trung Đông trong bối cảnh Nhật Bản đang đẩy mạnh nỗ lực cứu hộ, khắc phục hậu quả của lũ. Khuyến cáo sơ tán được chính phủ Nhật đưa ra đối với gần 6 triệu người tại 19 tỉnh. Hiện có khoảng 23.000 người vẫn còn ở tại các trung tâm sơ tán trong sáng ngày 9/7.

* Trung Cộng âm thầm thử chiến tranh điện tử tại Biển Đông:

Trung Cộng đang bí mật tiến hành thử nghiệm các vũ khí điện tử mà họ lắp đặt tại các đảo nhân tạo ở Biển Đông. Theo kênh CNBC (Hoa Kỳ) vào ngày 5/7/2018 cho biết những nhận định từ các nguồn tình báo thu thập được chưa đầy một tháng nay cho thấy những thiết bị điện tử được lắp đặt tại các tiền đồn ở Trường Sa vào đầu năm nay được sử dụng lần đầu tiên. Việc lắp đặt những vũ khí điện tử nhằm gây nhiễu hay vô hiệu hóa các hệ thống radar cũng như truyền tin được tiến hành ngay sau khi Trung Cộng bố trí các hệ thống tên lửa chống hạm và phòng không tại ba tiền đồn ở Trường Sa. Bắc Kinh luôn cho rằng việc bồi đắp tại những tiền đồn chiến lược của họ ở Biển Đông là để phục vụ các chức năng phi quân sự. Tuy nhiên những hệ thống tên lửa và trang thiết bị phá sóng dường như không phục vụ mục tiêu nào

khác ngoài lợi ích quân sự. Thống kê cho thấy TC đang quản lý 27 thực thể tại khu vực quần đảo Trường Sa. Tại quần đảo Hoàng Sa, TC quản lý 20 đảo, trong đó có Phú Lâm mà Bắc Kinh lập thành đơn vị hành chính quản lý khu vực Biển Đông. Tại đảo Phú Lâm, TC cho xây dựng một đường băng máy bay, các bãi đáp trực thăng, 20 nhà chứa chiến đấu cơ, các tên lửa chống hạm và tên lửa phòng không. Phú Lâm là đảo mà TC cưỡng chiếm từ phía Việt Nam Cộng Hòa vào năm 1974. Biển cố này hoàn tất việc chiếm đóng hoàn toàn quần đảo Hoàng Sa của Trung Cộng. Tin thêm, TC cũng khuyến khích người dân xây dựng trên các đảo chưa có người ở Biển Đông nhằm ngăn cản những nước đòi chủ quyền khác trong khu vực đến chiếm các đảo này. Theo Hoàn Cầu Thời báo, các thực thể chưa được chiếm đóng sẽ được sử dụng trong 50 năm cho mục đích du lịch, giải trí, công nghiệp muối khoáng, các dự án công cộng, cảng biển và đóng tàu. Những năm gần đây TC đã gia tăng việc xây dựng các cơ sở quân sự trên quần đảo Hoàng Sa và cũng cho máy bay ném bom hạ cánh xuống đảo Phú Lâm thuộc quần đảo Hoàng Sa.

* Các quốc đảo Thái Bình Dương sắp ký thỏa thuận an ninh để đối phó với Trung Cộng:

Ngày 6/7/2018 giới chức chính phủ Tân Tây Lan cho biết: Úc, Tân Tây Lan cùng các quốc đảo vùng Thái Bình Dương đang chuẩn bị ký một thỏa thuận về an ninh mới để đối phó với sự lấn lướt của Trung Cộng nhân Diễn đàn các quốc đảo Thái Bình Dương diễn ra vào tháng 9 tới. Chính phủ Tân Tây Lan cho biết TC đang ngày một hành động tự tin và lấn lướt hơn nhằm theo đuổi các lợi ích của nước này tại châu Á, và điều này đã gây nên căng thẳng với các quốc gia khác, bao gồm cả Hoa Kỳ. Bộ trưởng Quốc phòng Tân Tây Lan - Ron Mark ra thông cáo cho biết: Khi TC hội nhập trật tự quốc tế, quốc gia này đã không áp dụng các giá trị về nhân quyền và tự do thông tin được cổ vũ bởi lãnh đạo các nước. Thông cáo của Bộ Quốc phòng Tân Tây Lan nhận định TC đang tiến hành hiện đại hóa quân đội, gia tăng khả năng của mình bằng sức mạnh kinh tế và tham vọng lãnh đạo. Tân Tây Lan phải đối mặt với những thách thức chồng chất với mức độ chưa từng có trước kia trong khu vực. Bộ trưởng Nội vụ Úc Peter Dutton cho biết thỏa thuận mới là tiếp tục của thỏa thuận an ninh đã được lãnh đạo các quốc đảo Thái Bình Dương thông qua từ năm 2000. Tuyên bố Biketawa đã tạo ra một khuôn khổ cho những phản ứng đồng thời đối với các khủng hoảng trong khu vực. Ví dụ điển hình là lực lượng an ninh đa quốc gia do Úc dẫn đầu đã từng được gửi tới đảo Solomon vào năm 2003 để chấm dứt khủng hoảng dân sự tại đây. Nhiệm vụ này đã hoàn tất vào năm ngoái. Bộ trưởng Dutton cho biết muốn tiếp tục duy trì quan hệ tốt đẹp với các láng giềng gần trên các lĩnh vực an ninh, kinh tế, trợ giúp và phát triển. Trung Cộng trong thời gian qua đã nổi lên là một nhà tài trợ chính ở vùng Nam Thái Bình Dương đối với các nước bao gồm Papua New Guinea, Fiji và Vanuatu. Bộ trưởng Dutton nhận định TC đang vươn ra khu vực

xung quanh Úc và Úc vẫn có quan hệ tốt với TC. Tuy nhiên ông khẳng định Úc có trách nhiệm phải làm việc với các nước láng giềng.

*** Mã Lai: Nhiều dự án hợp tác lớn với Trung Cộng không công bằng:**

Hôm 6/7, Thủ tướng Mã Lai - ông Mahathir Mohamad - cho biết ông sẽ thăm Trung Cộng vào tháng 8 tới, và thảo luận những điều khoản không công bằng trong hàng loạt các dự án lớn giữa hai nước. Chính phủ của người tiền nhiệm Najib Razak đã ký với Trung Cộng một loạt các thỏa thuận cho những dự án được Bắc Kinh tài trợ. Tuy nhiên, đã có nhiều tiếng nói, chỉ trích những thỏa thuận này không minh bạch. Thủ tướng Mahathir Mohamad mới đây đã ra lệnh xem xét lại các siêu dự án ký bởi cựu Thủ Tướng Najib Razak trong giai đoạn cầm quyền 9 năm qua nhằm giúp giảm nợ quốc gia, được ước tính là khoảng 250 tỷ đô la. Chính phủ Mã Lai cũng đã quyết định ngưng 3 dự án lớn do Trung Cộng hậu thuẫn, trong đó có dự án đường sắt và hai đường dẫn khí đốt trị giá hơn 22 tỷ đô la. Thủ Tướng Mã Lai nhân chuyến thăm lần này tới Trung Cộng cũng sẽ đề cập tới các mức lãi cao mà Trung Cộng áp dụng cho vốn vay đối với các dự án với Mã Lai.

*** Trung Cộng không nhượng một tấc đất nào ở Biển Đông:**

Chủ tịch Tập Cận Bình của Trung Cộng trong cuộc gặp Bộ Trưởng Quốc Phòng Hoa Kỳ, Jim Mattis, vào ngày 27/6 tại Bắc Kinh nói thẳng: Trung Cộng sẽ không nhượng một tấc đất nào ở Biển Đông và Đài Loan. Tập Cận Bình nói Bắc Kinh sẽ không có nhượng bộ nào về các quyền lợi cốt lõi của Trung Cộng. Phát biểu với vị khách nước Mỹ tại Đại Lễ Đường Nhân Dân ở Bắc Kinh được cho là cương quyết về các vùng biển tranh chấp, trong khi ủng hộ mỗi quan hệ quân sự nhằm giúp giảm nghi ngờ và ngăn chặn hiểu lầm. Bộ trưởng quốc phòng Mỹ đến thăm Trung Cộng vào thời điểm được đánh giá căng thẳng tăng cao giữa Hoa Thịnh Đốn và Bắc Kinh về thương mại, Biển Đông và Đài Loan. Bộ trưởng quốc phòng Jim Mattis tại Đối thoại Shangri-la vào tháng trước ở Tân Gia Ba từng đưa ra những ý kiến mạnh mẽ của Hoa Thịnh Đốn đối với hoạt động quân sự hóa tại Biển Đông của Trung Cộng. Trong một bài xã luận, tờ China Daily chính thức đưa ra những nhận xét tích cực hơn về ông Mattis, nhưng nói rằng sẽ là ngớ ngẩn nếu mong đợi chuyển đi ngăn của ông có thể giải quyết tất cả các vấn đề. Tờ China Daily nói thêm rằng thực tế quân đội của hai nước đã sẵn sàng đối thoại duy trì một cách cởi mở và trung thực hướng tới mỗi quan hệ Mỹ-Trung rộng mở hơn và có thể kiểm soát các rủi ro. Về phía Hoa Kỳ, ông Mattis nhấn mạnh để hai nước có thể tiếp tục xây dựng quan hệ dựa trên nền tảng chung hiện có, Hoa Kỳ cũng sẽ phải tôn trọng mỗi quan hệ này và có những hành động phù hợp.

*** Tổng thống Đài Loan kêu gọi thế giới đoàn kết chống lại sự bành trướng của Trung Cộng:**

Hôm 24/6, Tổng thống Đài Loan - bà Thái Anh Văn - mới đây lên tiếng kêu gọi các quốc gia trên thế giới đoàn kết với nước này để chống lại sự bành trướng của Trung Cộng. Tổng thống Đài Loan nói, đối phó với TC là một thách thức không phải của riêng Đài Loan, mà còn của cả khu vực và thế giới, vì hôm nay thách thức là của Đài Loan, nhưng ngày mai có thể thách thức đó sẽ là của bất cứ nước nào đang phải đối mặt với sự mở rộng ảnh hưởng của TC. Bà kêu gọi các nước làm việc cùng nhau để tái khẳng định giá trị của dân chủ và tự do, nhằm kiềm chế và giảm thiểu ảnh hưởng bành trướng của TC. Trung Cộng gần đây đã tiến hành những cuộc tập trận gần Đài Loan. Hôm 22/6, Đài Loan đã phải triển khai tiêm kích và tàu chiến để theo dõi hai chiến hạm TC di chuyển về phía nam ngoài khơi bờ biển phía Đông Đài Loan. Trước đó, truyền thông Đài Loan cho biết hai tàu chiến TC đã vào vùng nhận dạng phòng không của nước này và ở lại đây hơn một tuần trước khi đi ra Biển Đông. Trung Cộng từ trước tới nay luôn khẳng định Đài Loan là một phần lãnh thổ không thể tách rời chỉ chờ ngày được thống nhất với đại lục.

*** Băng ở Nam Cực tan chảy gấp 3 lần so với trước:**

Một nghiên cứu mới của các chuyên gia quốc tế trong lĩnh vực băng hà cho biết: Băng ở Nam Cực đang tan chảy với tốc độ đáng báo động, khoảng 3 nghìn tỷ tấn băng đã biến mất từ năm 1992. Các nhà khoa học tính toán, mảng băng ở cực nam trong một phần tư thế kỷ qua đã tan chảy với lượng nước đủ để nhấn chìm tiểu bang Texas của Mỹ xuống độ sâu gần 4 mét. Nói cách khác, tất cả lượng nước tan chảy này đã làm cho đại dương toàn cầu tăng lên 7,6 mm. Nghiên cứu được công bố hôm 12/6 trên tạp chí Nature cho biết, từ năm 1992 đến năm 2011, Nam Cực mất gần 76 tỷ tấn băng một năm; từ năm 2012 đến năm 2017, tỷ lệ tan chảy tăng lên hơn 3 lần, tức 219 tỷ tấn một năm. Tác giả Andrew Shepherd thuộc Đại học Leeds ở Anh khẳng định không có tác nhân nào khác gây ra việc này ngoài biến đổi khí hậu. Ông nói thêm băng ở Nam Cực tan chảy chủ yếu do nước ấm lên kết hợp với gió chuyển dịch gây ra bởi việc đốt than, dầu và khí tự nhiên.

*** Pháp thách thức Trung Cộng ở Biển Đông:**

Pháp tăng cường sự hiện diện quân sự của mình ở khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương, gửi tàu chiến qua Biển Đông và lên kế hoạch tập trận phòng không trên vùng biển với các căn cứ quân sự được xây lắp trái phép của Trung Cộng. Cuối tháng 5, một tàu quân sự của Pháp Dixmude và một tàu khu trục đi qua quần đảo Trường Sa và tuần tra gần tiền đồn mà TC lập nên trên các đảo nhân tạo mà nước này xây lắp. Chỉ huy tàu Dixmude, ông Jean Porcher kể lại các tàu chiến TC đã theo sau con tàu Pháp khi họ đi qua quần đảo Trường Sa ở Biển Đông. Cho đến nay, Hoa Kỳ là nước dẫn đầu trong việc đối đầu với Trung Cộng về các tuyên bố lãnh hải của Trung Cộng tại Biển Đông với một số nước láng giềng, đặc biệt là Việt Nam.

Pháp và Anh là các quốc gia châu Âu thường xuyên gửi lực lượng hải quân vào khu vực này. Pháp đưa tàu vào Biển Đông ba đến năm lần một năm. Vào tháng 8 tới đây, không quân Pháp sẽ thực hiện đợt tập trận lớn nhất tại Đông Nam Á như là một phần trong chiến lược đánh dấu sự hiện diện của Pháp trong khu vực này. Ba máy bay chiến đấu Rafale, một tàu vận tải quân đội A400M và một tàu chở dầu tiếp nhiên liệu C135 sẽ bay từ Úc đến Ấn Độ. Các hoạt động trên biển và hàng không gần đây của Pháp được thực hiện sau chuyến thăm của Tổng thống Emmanuel Macron đến Úc hồi tháng trước. Tại đây ông nói về sự cần thiết phải bảo vệ khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương khỏi sự bá quyền không cần che đậy của Trung Cộng. Ông nói với Thủ Tướng Úc Malcolm Turnbull rằng cần thiết phải bảo đảm tự do hàng hải và hàng không trong khu vực. Từ năm 2014, hải quân Pháp đã cho tàu tuần tra vùng Biển Đông như là một cách duy trì tự do hàng hải trên nguyên tắc tuân thủ luật pháp quốc tế. Năm 2016, Bộ trưởng Quốc phòng Pháp Jean-Yves Le Drian (nay là Bộ trưởng Ngoại giao) kêu gọi hải quân các nước châu Âu khác nên hiện diện thường xuyên tại khu vực Biển Đông.

*** Vấn đề nhân quyền Bắc Hàn bị lu mờ tại cuộc gặp Trump-Kim:**

Cuộc gặp thượng đỉnh lịch sử giữa Tổng Thống Mỹ Donald Trump và lãnh tụ Bắc Hàn Kim Jong Un đã che mờ đi khía cạnh đen tối khác của Bắc Hàn là vấn đề vi phạm nhân quyền tràn lan. Đó là ý kiến của các nhà hoạt động nhân quyền nhân cuộc gặp giữa lãnh đạo hai quốc gia tại Tân Gia Ba hôm 12/6. Những hình ảnh lịch sử cho thấy Chủ tịch Bắc Hàn Kim Jong-Un bắt tay Tổng Thống Trump, chụp hình selfies với các giới chức Tân Gia Ba và đi tham quan thành phố. Tổng Thống Trump còn ca ngợi lãnh tụ Bắc Hàn là một người rất tài năng và rất yêu đất nước mình, nhưng Tổng Thống Trump lại lờ đi các câu hỏi của phóng viên về việc liệu ông có đưa vấn đề của sinh viên người Mỹ Otto Warmbier đã chết sau khi bị giam giữ ở Bắc Hàn hơn một năm về trước hay không. Nhiều ngày trước cuộc gặp, hơn 300 tổ chức nhân quyền đã kêu gọi Bình Nhưỡng phải cải thiện tình trạng nhân quyền. Giám đốc phụ trách châu Á của Human Rights Watch nói lãnh tụ Kim Jong Un đang cố gắng để trở thành một nhân vật ra tuyên bố quốc tế, nhưng nỗ lực này sẽ thất bại nếu ông ta tiếp tục là lãnh đạo một quốc gia bị coi là nhà tù lớn nhất thế giới. Ước tính có khoảng 120.000 tù nhân chính trị tại Bắc Hàn bị giam giữ trong hệ thống trại giam ở khắp nơi trên cả nước. Tổng Thống Trump ca ngợi cuộc gặp với lãnh tụ Kim Jong Un là một bước khởi đầu cho quá trình giải giáp vũ khí hạt nhân của Bắc Hàn. Tổng Thống Mỹ cũng liên tục lên tiếng đề nghị dỡ bỏ lệnh cấm vận với Bắc Hàn và ca ngợi cuộc gặp thượng đỉnh vừa diễn ra là một thành công tuyệt vời. Theo ông John Sifton, đại diện Human Rights Watch tại Châu Á, mặc dù nhiều lệnh cấm vận áp dụng đối với Bắc Hàn liên quan đến chương trình tên lửa và hạt nhân của nước này, nhưng cũng có những lệnh cấm

vận liên quan đến vấn đề nhân quyền và sẽ tiếp tục duy trì dù lãnh đạo hai nước có muốn hay không. Báo cáo nhân quyền gần đây nhất của Mỹ về Bắc Hàn công bố hồi đầu năm nay nhận định tình trạng vi phạm nhân quyền ở Bắc Hàn là vô cùng kinh khủng.

*** Thủ lĩnh phong trào dân chủ Hồng Kông bị tuyên 6 năm tù:**

Tòa án Hồng Kông ngày 11/6 tuyên án 3 nhà hoạt động dân chủ liên quan đến vụ biểu tình xảy ra vào cuối năm 2016 ở đặc khu này với mức án tổng cộng 16,5 năm tù giam. Thủ lĩnh phong trào đòi độc lập cho Hồng Kông – Lương Thiên Kỳ (Edward Leung) bị kết án 6 năm tù vì tội tham gia bạo động và tấn công cảnh sát. Hai nhà hoạt động khác cũng tham gia cuộc biểu tình này là Lao Kiện Nhân (Lo Kin-man) và Huỳnh Gia Câu (Wong Ka-kui) lần lượt lĩnh án 7 năm và 3,5 năm tù cũng vì tội tham gia bạo động. Tin cho biết nhà hoạt động Lương Thiên Kỳ tỏ ra hết sức bình tĩnh khi thẩm phán tuyên án. Tòa án nói rằng đây là vụ biểu tình có tổ chức và cực kỳ nguy hiểm, nói thêm rằng Hong Kong không cho phép người dân dùng bạo lực cho mục đích chính trị và xã hội. Ngay sau phiên tòa tuyên 6 năm tù cho nhà hoạt động Lương Thiên Kỳ, một thông cáo của bạn thân anh này được công bố trên mạng xã hội Facebook. Nội dung đề cao vai trò của giới trẻ Hong Kong tại đặc khu và giải thích vì sao một nền dân chủ là hết sức cần thiết cho Hong Kong. Anh cũng cho biết sẽ tiếp tục hoạt động đấu tranh cho dân chủ ở Hong Kong và nói rằng bố mẹ anh sẽ vui mừng vì điều đó. Nhà hoạt động Lương Thiên Kỳ còn nói rằng anh nhớ lại những bài báo đã đọc về giới trẻ Hong Kong muốn rời khỏi khu tự trị, cũng như những người giàu có, quyền lực khuyên những người trẻ bị quan nên ra đi. Anh còn nhấn mạnh thêm rằng để có được dân chủ thì phải biết chấp nhận những quan điểm khác biệt và biến chúng thành cơ hội để trở nên mạnh mẽ hơn. Anh cho rằng chỉ những chế độ độc tài cầm quyền mới không biết lắng nghe những tiếng nói đối lập. Xin nhắc lại, cuộc biểu tình diễn ra hồi Tết Nguyên Đán năm 2016. Một số nhà hoạt động dân chủ tại Hong Kong được nói là đã đeo mặt nạ, ném gạch đá vào cảnh sát và đốt thùng rác để phản đối sự xâm lấn của Trung Cộng về văn hóa và quyền tự chủ của Hong Kong. Vụ việc khiến cho 130 người bị thương, trong đó hầu hết là cảnh sát. Tổng cộng, 16 người đã bị xét xử vì có liên quan đến vụ việc này. Vụ án này được cho là một trong những minh chứng về sự phản đối của thể hệ trẻ ở Hong Kong trước sự can thiệp quá mức của Trung Cộng tại đặc khu hành chính, nơi được tuyên bố theo mô thức "một quốc gia hai thể chế".

*** Trung Cộng thử nghiệm tên lửa mang đầu đạn hạt nhân:**

Hôm 27/5 các giới chức quốc phòng cho biết: Trung Cộng lại thử tên lửa liên lục địa có khả năng mang đầu đạn hạt nhân bắn tới Hoa Kỳ. Đây là lần thứ 10 Trung Cộng thử nghiệm loại vũ khí này. Tên lửa mang nhiều đầu đạn có số hiệu DF-41, được bắn

lên từ Trung tâm không gian Taiyuan bay qua hàng ngàn dặm vào sa mạc Gobi ở phía tây, vào tuần trước hôm 27/5. Tên lửa có thể mang cùng lúc 10 đầu đạn có sức công phá đến 150 Kilotons. Hệ thống tên lửa xuyên lục địa này có thể được gắn trên phương tiện di động và nhắm tới tất cả các mục tiêu trên đất Mỹ. Cuộc thử nghiệm diễn ra trong bối cảnh tình hình căng thẳng gia tăng giữa Hoa Kỳ và Trung Cộng đối với việc Bắc Kinh đang dần dần quân sự hóa các đảo tại khu vực Biển Đông, và các tranh cãi về mậu dịch. Người phát ngôn Bộ quốc phòng Hoa Kỳ ông Christopher Logan nói rằng, Hoa Kỳ biết đến các cuộc thử nghiệm này và Hoa Kỳ vẫn đang theo dõi việc phát triển vũ khí của Trung Cộng.

* **Tổng thống Đài Loan kêu gọi dân chủ cho Hoa Lục nhân kỷ niệm biến cố Thiên An Môn:**

Tổng Thống Đài Loan Thái Anh Văn kêu gọi Trung Cộng phải đối diện với vụ thảm sát Thiên An Môn nhân kỷ niệm 29 năm biến cố này, và người đứng đầu chính quyền Đài Bắc, cho rằng dân chủ hóa tại đảo Đài Loan là mẫu gương cho cách thức tiến lên từ một quá khứ độc tài. Trên trang facebook của mình, bà Thái Anh Văn đưa ra những bình luận có thể khiến Bắc Kinh nổi giận như kêu gọi chính phủ hãy thừa nhận những gì đã xảy ra trong quá khứ. Bà viết đại ý rằng bà thực sự tin rằng nếu Bắc Kinh đối mặt với sự thật lịch sử và thừa nhận chính phủ đã sử dụng bạo lực trong vụ thảm sát Thiên An Môn thì đó sẽ là nền tảng cho tiến bộ tự do dân chủ. Bà viết thêm rằng cư dân mạng Trung Cộng sẽ thấy rằng trang facebook của bà là hình ảnh thu nhỏ của nền dân chủ Đài Loan bởi ở đây không có những từ bị coi là "nhạy cảm", không có kiểm duyệt internet, và chắc chắn không cần phải vượt tường lửa. Gần ba thập kỷ đã trôi qua kể từ ngày ngày 4/6/1989, khi quân đội được trang bị súng AK 47 cùng xe tải và xe tăng xông vào quảng trường Thiên An Môn từ mọi hướng đàn áp người biểu tình đòi dân chủ và hàng ngàn sinh viên đã bị chết trong vụ thảm sát này. Dư luận cho rằng dù nhà cầm quyền Bắc Kinh đã dùng đủ mọi biện pháp để cấm người dân nhắc đến thảm kịch này nhằm bưng bít sự thật, nhưng trong gần 30 năm qua họ đã không thể xóa nhòa được chứng tích của lịch sử. Kể từ khi lên nắm quyền vào tháng 5/2016, chính quyền của Tổng thống Thái Anh Văn cam kết sẽ bảo vệ nền dân chủ và tự do của Đài Loan, đồng thời cũng cam kết duy trì hòa bình với Trung Cộng.

* **Khẩu chiến Trump - Merkel trước thượng đỉnh NATO:**

Tổng Thống Donald Trump bất đồng quan điểm với Thủ Tướng Đức Angela Merkel về ảnh hưởng của Nga và chi tiêu quân sự ngay trước khi hội nghị thượng đỉnh NATO diễn ra. Tại cuộc họp bữa sáng ở Brussels với Chủ tịch NATO là ông Jens Stoltenberg, ông Trump nói: "Đức hoàn toàn bị chi phối bởi Nga vì họ sẽ nhập từ 60% đến 70% nhiên liệu từ Nga, và một đường ống mới, và các vị nói cho tôi biết xem điều đó có phải là đúng đắn không, bởi vì tôi nghĩ nó

không đúng và tôi nghĩ đó là một điều rất xấu cho Nato". Theo số liệu của EU, Nga cung cấp từ 50% đến 75% nguồn khí nhập khẩu của Đức, nhưng khí đốt chỉ chiếm chưa đầy 20% năng lượng của Đức. Theo ước tính mới nhất của NATO, Đức chỉ 1,24% GDP và Mỹ chỉ 3,5% GDP cho quốc phòng.

Dùng ngôn từ không thẳng thừng như vị Tổng Thống Mỹ, bà Merkel đáp trả rằng bà không cần bài học nào về cách quan hệ với các chế độ chuyên quyền, và nhắc lại bà đã từng lớn lên ở Đông Đức, nơi từng chịu ảnh hưởng của Liên Xô. Thượng đỉnh NATO lần này diễn ra chỉ chưa đầy một tuần trước khi ông Trump có cuộc gặp thượng đỉnh đầu tiên với Tổng Thống Nga Vladimir Putin ở Helsinki, Phần Lan, làm dấy lên lo ngại một lần nữa của các đồng minh Mỹ về mức độ gần gũi giữa Trump và Putin. Ông Trump sẽ sang thăm Anh Quốc vào hai ngày 12 và 13/7. Các cuộc biểu tình hòa bình phản đối ông Trump dự tính sẽ diễn ra ở một số địa điểm tại thủ đô London.

* **Hoa Kỳ có kế hoạch đánh thêm thuế lên TQ:**

Hoa Kỳ vừa tăng tốc cuộc chiến thương mại với Trung Cộng, sau khi liệt kê thêm hàng ngàn hàng hóa Trung Cộng trị giá 200 tỷ đôla mà Hoa Thịnh Đốn có kế hoạch áp đặt thuế bổ sung vào tháng 9/18. Động thái này diễn ra chỉ vài ngày sau khi hai quốc gia áp đặt mức thuế quan trị giá 34 tỷ đôla lên hàng hóa của nhau. Tổng Thống Donald Trump trước đó đã đe dọa sẽ áp đặt mức thuế bổ sung đối với Trung Cộng, nếu Bắc Kinh trả đũa. Danh sách này nêu tên hơn 6.000 mặt hàng bao gồm các sản phẩm thực phẩm, khoáng sản và hàng tiêu dùng. Mỹ muốn Trung Cộng ngừng các hoạt động bị cáo buộc là khuyến khích chuyển giao sở hữu trí tuệ, như ý tưởng thiết kế và sản phẩm, cho các công ty Trung Cộng. Ví dụ như yêu cầu các công ty nước ngoài chia sẻ quyền sở hữu với các đối tác địa phương nếu muốn tiếp cận thị trường Trung Cộng. Nhiều công ty ở Mỹ phản đối việc áp đặt thuế quan đối với Trung Cộng, nói rằng điều đó có nguy cơ làm tổn hại các doanh nghiệp và nền kinh tế mà không có khả năng thay đổi hành vi của Bắc Kinh. Với mức thuế quan có trị giá 34 tỷ đôla có hiệu lực từ ngày 6/7, Tòa Bạch Ốc cho biết họ sẽ tham khảo mức thuế quan 16 tỷ đôla khác dự kiến sẽ có hiệu lực vào cuối tháng 7/18 này. Với hai mức thuế trên, bao gồm cả mức thuế mới mà Tổng Thống Trump đang đe dọa, sắp gần bằng với tổng giá trị hàng hóa xuất khẩu từ Trung Cộng sang Mỹ, trị giá hơn 500 tỷ đôla vào năm ngoái.

● **Quảng Trục** (tháng 6 & 7.2018)

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Nhận được tin Hiên Thê của Anh PHẠM BÍNH, cũng là Thân Mẫu của Tuyết Muội, Tuyết Vân, Tuyết Hoa và Trung, Tín

Cụ Bà TRỊNH ĐIÊU
Pháp danh Diêu Hương

Sanh ngày
Mồng 2 tháng 9 Âm lịch
Năm 1935

Mất ngày 30 tháng 6 năm 2018
(nhằm ngày 17 tháng 5 âm lịch)
tại Düsseldorf
Thượng thọ. : 83 tuổi

Gia đình các em, các cháu thành thật phân ưu cùng Anh Bính (Chú, Cậu) và các cháu (anh, chị, em).

Thành tâm nguyện cầu cho Hương Linh sớm vắng sanh miền Tây phương Cực lạc.

Gia đình các em
Phạm Muội, Phạm Huệ Châu, Phạm Huệ,
Trần Xó (Huỳnh tú Dung)

Gia đình các cháu
Lương Ngọc Diệp, Kỷ chí Trung, Gđ. Kỷ chí
Trực, Gđ. Kỷ chí Nghĩa, Ngụy Nhật Thử ở
Đức, Trần Quang Chiêu (Thụy Điển)

CẢM TẠ & TRI ÂN

Cha
là
Núi
Con
hoài
xanh
cỏ
dại

Cha
là
Trời
cho
mây
trắng
con
bay

Tang quyến chúng con/ chúng tôi

Thành tâm cảm tạ và tri ân:

- Hòa Thượng Thích Như Điển.
- MS Pastor Bahnar Trung Phạm Xuân.
- Hòa Thượng Seevali.
- Đại Đức Thích Hạnh Vân.
- Đại Đức Thích Hạnh Tuệ.
- Đại Đức Thích Hạnh Bồn.
- Đại Đức Thích Trung Thành.
- Cựu sinh viên TU Clausthal 1968-1975.
- Cựu sinh viên TU Braunschweig.
- Ban ẩm thực Chùa Viên Giác.
- Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc và bạn hữu xa gần đã thăm viếng, điện thoại, gửi Email, tụng kinh hộ niệm hồi hướng và cầu nguyện, cùng đến tham dự, giúp đỡ tang lễ và tiễn đưa Hương linh của Chồng, Cha, Ông của chúng con/ chúng tôi:

Ông NGUYỄN SỸ CÔNG

Sinh ngày **01.06.1946**

Tạ thế ngày **17.06.2018**

Hưởng thọ **73 tuổi**

Trong lúc tang gia bối rối có nhiều thiếu sót,
ngưỡng mong quý vị niệm tình hỷ xả.

Tang gia thành kính tri ân và kính bái:

- Nguyễn Thị Hạnh
- Mỹ Hiền, Nils, Marie Linh
- Phương Thảo, Jordi, Nilla Anh

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin buồn:
Thân mẫu của đạo hữu Quảng Hiếu Trần Toàn Mỹ,
cũng là nhạc mẫu của đạo hữu Quảng Lộc
Nguyễn Gia Phước là

Bà Nguyễn Ngọc Diệp Pháp danh Quảng Phúc

Sinh ngày 01.01.1943
tại Trà Vinh, Việt Nam.
Mất ngày 01.07.2018
tại Düsseldorf, Đức Quốc
Hưởng thọ 75 tuổi.

Chúng tôi xin chân thành phân ưu cùng đạo hữu
Quảng Hiếu và Quảng Lộc cùng đại gia đình tang
quyển; đồng thời xin cầu nguyện cho hương linh
đạo hữu Quảng Phúc Nguyễn Ngọc Diệp sớm được
vãng sanh miền Cực Lạc.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác và chư Tăng Ni thuộc Chi Bộ Giáo Hội PGVNTN Đức Quốc.
- Hội Phật Tử Việt Nam TNCS tại Đức Quốc
- Gia đình Phù Vân, Hamburg

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Phân Ưu

Được tin bác:

Anna VŨ THỊ THU (cụ bà Tĩnh)

thân mẫu của đại gia đình các anh chị Thanh,
Thảo, Tân... đã tạ thế, kết thúc cuộc đời trần gian,
theo lời gọi về sống bên Chúa,
vào ngày 25 tháng 6 năm 2018 tại Saarlouis.
Thượng Thọ 93 tuổi.

Chúng tôi các thân hữu trong Chi Hội Phật tử VN
tại Saarland-Trier và VPC, thành thật chia buồn
cùng anh chị Thanh, các anh chị em và Tang
quyển.

Nguyện cầu bác Anna sớm về hưởng Tôn Nhan
Thánh Chúa.

- CHI HỘI PHẬT TỬ VN Saarland-Trier & VPC

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin buồn

Giáo sư Nguyễn Thiếu Dũng Pháp danh Thiện Mãnh cộng tác viên Báo Viên Giác

Sinh năm 1941
đã tạ thế tại Việt Nam ngày 27.05.2018
nhằm ngày 13 tháng 4 năm Mậu Tuất
Hưởng thọ 77 tuổi.

Chúng tôi chân thành phân ưu cùng chị Châu Yến
Loan và đại gia đình tang quyển; đồng thời xin
thành kính cầu nguyện cho hương linh đạo hữu
Thiện Mãnh Nguyễn Thiếu Dũng sớm được vãng
sanh về cõi Phật A Di Đà.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác.
- Phù Vân, Chủ Bút và Ban Biên Tập Kỹ Thuật Báo Viên Giác.

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin buồn,
Trưởng nữ của Giáo Sư Trần Gia Phụng, cộng tác
viên của Báo Viên Giác, là:

Trần Gia Nguyên Phương Pháp danh Diệu Hương

Sinh ngày 11.04.1968 (nhằm ngày 14 tháng 3 năm
Mậu Thân) tại Đà Nẵng - Việt Nam
Tạ thế ngày 09.06.2018 (nhằm ngày 26 tháng 4
năm Mậu Tuất) tại Ontario - Canada
Hưởng dương 50 tuổi.

*Tiếc một tài hoa sớm lìa cõi thế
Thương đời hương sắc đã vội tàn phai*

Chúng tôi chân thành phân ưu cùng gia đình Giáo
Sư Trần Gia Phụng và tang quyển; đồng thời xin
cầu nguyện cho cháu Diệu Hương Trần Gia Nguyên
Phương sớm được vãng sanh về miền Cực Lạc.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác.
- Phù Vân, Chủ Bút và Ban Biên Tập Kỹ Thuật Báo Viên Giác.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Hộp Thư Viên Giác

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• Thư Tín

- **Áo:** Nguyễn Sĩ Long.

- **Canada:** Gs. Trần Gia Phụng.

- **Đức:** HT. Thích Như Điển, Nguyễn Song Anh, Trần Đan Hà, Đỗ Trường, Nguyễn Hạnh HTD, Giải Minh, Tích Cốc Ngô Văn Phát, Nguyễn Đạo VCT, Nguyễn Phan, Phù Vân, Đại Nguyên, Lê Ngọc Châu, Dr. Văn Công Trâm, Hoa Lan, Hoàng Quân, Trần Thế Thi.

- **Hoa Kỳ:** Lâm Dã Thảo, Huệ Trân, Tiểu Thiện, Trúc Lang OKC, Hàn Thiên Lương, thylanthao, Thiện Nam.

- **Pháp:** Hoang Phong, Tắc Thu.

- **Thụy Sĩ:** Lưu An Vũ Ngọc Ruấn, Trần Thị Nhật Hưng, Bà Thanh Bình.

- **Thái Lan:** Giác Minh Luật.

Úc Đại Lợi: Thượng Tọa Thích Nguyên Tạng, Tỷ Kheo Thích Viên Thành, Quảng Trực Trần Viết Dung.

- **Việt Nam:** Châu Yến Loan, Nguyễn Thiểu Dũng, Elena Pucillo & Trương Văn Dân, Phan Trường Nghị, Nguyễn Thị Tịnh Thi.

• Thư & Sách Báo

- **Đức:** Development & Cooperation Vol. 45. Entwicklung und Zusammenarbeit Jg 59. Bud dhismus Aktuell 3/2018. Trôi chảy như một dòng sông (Thơ) & Tình Quê (Thơ) của Ni Sư TN Như Viên.

- **Hòa Lan:** Monks & Monkeys của Bhante Olande Ananda.

- **Pháp:** Bản tin Khánh Anh số 116.

- **Tân Tây Lan:** Đặc San Hiện Thực số 44.

- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 364 & 366 & 368.

- **Ý Đại Lợi:** Bên kia cầu Chữ Y của Huỳnh Ngọc Nga.

Phương Danh Cúng Dường

(Tính đến ngày 30.06.2018)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ấn Tống Kinh, Pháp Bảo hoặc trả tiền bán trái v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền dùng cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có số Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có số Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

Danh sách PDCD của quý Đạo Hữu & Phật Tử, chúng tôi xin phép chỉ đánh máy một lần chữ ĐH (Đạo Hữu) ở bên trên.

* TAM BẢO: ĐH. Alexander Eremin & Hanh Như Sum 50€. An Thoát 30€. Anna Lena Schröbel 20€. Bà Lê Thị La 30€. Bắc Năm (Hùng Thiện Kim) 100€. Bảo Ngọc & Thomas 5€. Barth Tran-Ngoc Lan 20€. Berg Granudji 25€. Berg Pramoji 5€. Bernd Greiff 5€. Bhante Sukhacitto 900€. Bùi Thị Thanh Hà 20€. Bùi Thị Tuyết 20€. Cao Bích Ngân 40€. Cao Thị Thuyết 10€. Cao Thị Tố Nga 20€. Cao Triệu Bảo Long, Cao Triệu Tấn, Cao Triệu Bảo Ngọc & Nguyễn Thị Loan 50€. Cao Văn Dũng 20€. Cao Xuân Hoa 10€. Châu Tú Nghĩa 10€. Cheng Allan Wing Cheong & Châu Kim Nga 100€. Chi Hội Phật Tử VNTN Mannheim 110€. Chi Hội PTVNTN Aurich 100€. Chi Sen 10€. Chi Thanh Leuchtweis 100€. Chu Hải Thanh & Lê Thủy Vân 40€. Chu Thị Đoàn Trang 50€. Chu Thị Hoa 10€. Đại Gđ. Họ Trần, Nguyễn & Tăng 190€. Đặng Minh Hương 10€. Đặng Thị Tuyết 10€. Đặng Thị Vân 20€. Đặng Tina 10€. Đặng Tuấn Anh 20€. Đặng Văn Hùng 40€. Đặng Văn Liễu 20€. Đào 10€. Đào Diệu Linh 5€. Đào Hoàng Em 20€. Đào Ngọc Sơn 60€. Đào Thị Hiền 20€. Đào Thị Hồng Nhung 20€. Đào Thị Thạch Lam 35€. Diệp Hoài Xương 50€. Diệu Hồng Nguyễn Văn Anh 30€. Diệu Liên 20€. Diệu Lý 30€. Diệu Nhân Nguyễn Thị Nâu 20€. Diệu Như Bùi Thị Hai 20€. Diệu Tịnh Hoàng Thị Thủy 50€. Diệu Trì 10€. Diệu Yến Trương Tú Anh 50€. Đinh Hùng Minh 30€. Đinh Thị Mùi 10€. Đỗ Công Minh 20€. Đỗ Thị Hồng 10€. Đỗ Thị Kim Liên 20€. Đỗ Thị Lệ Minh 20€. Đỗ Thị Mai Hạnh 30€. Đỗ Thị Thu Hồng 10€. Đỗ Việt Hùng 20€. Đoàn Thị Chúc Quân 20€. Đoàn Thị Diễm Hương 20€. Dominic Bothe 20€. Đồng Châu Phùng Thị Kim Oanh 30€. Đồng Duyên Nguyễn Thị Bích Thuận 20€. Đồng Giới 10€. Đồng Hạnh 20€. Đồng Kiên & Diệu Xuân 100€ HHHH mẹ Nguyễn Thị Lục Pd Diệu Liên. Đồng Kim Đào Thị Tú Uyên 80€. Đồng Lâm 50€. Đồng Liên 20€. Đồng Liên Liên Tố Linh 10€. Đồng Liên Nguyễn Thanh Thúy 20€. Đồng Ngân 50€. Đồng Nhã Tiểu Mỹ Lan 10€. Đồng Như Nguyễn Thị Hà 20€. Đồng Phước, Đồng Hiếu, Đồng Huệ, Đồng Nhã, Đồng Trí & Đồng Nguyễn 100€. Đồng Tâm 10€. Đồng Tâm Huỳnh Chung Hiệp 20€. Đồng Tâm Huỳnh Chung Hiệp 20€. Đồng Thanh 10€. Đồng Thành Nguyễn Văn Toàn 20€. Đồng Thúc & Đồng Duyên 40€. Đồng Tố Nữ 30€. Đồng Tu 10€. Đồng Tu & Đồng Giới 20€. Đồng Văn Đình Thu Hương 30€. Đồng Yến Trần Thúy Hằng (Hương) 50€. Dư Thụy Ánh 5€. Đức Anh Mario 10€. Đức Trọng 5€. Dương 20€. Dương Chí 20€. Dương Thị Ánh Tuyết 20€. Dương Thị Hạnh 20€. Dương Thị Hương 10€. Dương Thị Hương Giang 20€. Dương Văn Quang 10€. Fam. Alan Wong, Truc Wong, Kenneth Wong & Sara Ann Wong 50€. Fam. Court 5€. Fam. Đặng Lương 40€. Fam. Do 20€. Fam. Dương & Quách, Le Chau - Khai Ty 10€. Fam. Goh 50€. Fam. H.Lam & Fam. K. Fuhr 30€. Fam. Kou & Fam. Lo 20€. Fam. Leopold 40€. Fam. Nguyễn Công Thành 20€. Fam. Nguyễn Thị Hằng 20€. Fam. On 20€. Fam. Quan Bang Yen 10€. Fam. Trương 40€. Trương Bích Ngọc 10€. Fam. Trương Bích Ngọc 300€ HHHH Trần Thành Vũ. Fam. Tu 20€. Felck Mai 20€. Francisco-Gotama Struzynski 50€. Gđ. Âu Châu 60€. Gđ. Chử Thị Thành 20€. Gđ. Diệu Hòa Trần Thị Hiền 20€ HHHH Ông bà, cha mẹ cùng tất cả nội ngoại tôn thân. Gđ. Đinh Thị Thanh Thủy 50€. Gđ. Đỗ Ngọc Oanh 10€. Gđ. Đoàn Khánh Toàn & Trần Thúy Hương 20€. Gđ. Đồng Hoa & Đồng Tâm 20€. Gđ. Đồng Liên 30€. Gđ. Đồng Tâm & Đồng Hoa 20€. Gđ. Đồng Tâm & Đồng Liên 40€. Gđ. HL Lý Diệu Thương 20€. Gđ. HL Lý Mỹ Châu 100€. Gđ. HL Phạm Thị Tuyết Mai 200€. Gđ. HL Trương Anh Tùng 100€. Gđ. HL Vũ Văn Tri 700€. Gđ. Họ Tà (Tà Thị) 10€. Gđ. Lâm Xuân Vinh 200€. Gđ. Huỳnh Thanh Thủy 20€. Gđ. Lâm Chân Cầm 20€. Gđ. Hòa Chánh Văn Ngũ Ngành 10€. Gđ. Liên Hạnh & Đồng Liên 20€. Gđ. Lưu Đăng Phong 20€. Gđ. Ngô Văn Phước 10€. Gđ. Phan Lê Trung Quốc, Bá Thị Kim Loan & Phan Michelle Bảo Hân 25€. Gđ. Thiên Lễ & Giác Phổ 60€. Gđ. Thiên Quang Hà Ngọc Hoa 40€. Gđ. Trần Hữu Nghiệp 20€. Gđ. Trần Vinh Cam 50€. Gđ. Viên Hồng, Viên Đào & Diệu Ngọc Tâm Mỹ 50€. Gđ. Vũ Hồng Long & Lê Hồng Anh 20€. Gia Lạc Mach 20€. Giác Nghĩa 40€. Gian Đình Dương 50€. Giang Tân 30€. Hà Công Lâm 20€. Hà Lôi Vinh 20€. Hà Như Hồ 50€. Hà Thị Thanh Huyền 5€. Hàn Khánh Tùng 50€. Harry & Thúy Liên 5€. HHHH Hồ Thị Linh 50€. HHHH: Cha Vạn Danh Trần Văn Thành, Cha Nguyễn Ngọc Giáp & Mẹ Bảo Hiếu Trần Thị Quý 10€. Hiếu Witt & Viên Trang 50€. HL Lê Vinh Thiện 20€. HL. Đồng Sanh Dương Thiệu Hạp 10€. HL. Lê Thị Liễu 20€.

(Hannover) 20€. Chöling 500€. Đào Thu Hương 20€. Diệu Phẩm Ngụy Thị Chín 30€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Đông Kim Ngụy Minh Thủy 50€. Đông Nguyệt Đặng Thị Minh 10€. Dr. Joachim Dienemann 800€. Dương Ngọc Minh 20€. Fam. Chân Thị Cúc 30€. Gđ. Bùi Hoài Nam & Nguyễn Thị Phương 20€. Gđ. Hai chị em Hạnh & Phúc 20€. Gđ. Phạm Văn Mài 10€. Gđ. Quỳnh & Nhung 20€. Gđ. Thiên Dũng 300€ HHHL Thiên Ý. Gđ. Thiên Học Trần Thanh Pháp 150€. Gđ. Thu & Tứ 40€. Giang Tân 100€. Hồ Thị Hải 10€. Jolie Ky 20€. Klose 7€. Lê Thị Lan 20€. Manfred Klie 10€. Nguyễn Đức Thắng 10€. Nguyễn Lan Hương 20€. Nguyễn Ngọc Khánh 20€. Nguyễn Thanh Bình 25€. Nguyễn Thị Bầy 10€. Nguyễn Thủy Hồng 10€. Nguyễn-Võ Song Huyền 20€. Phạm Thị Bích Ngọc 5€. Phạm Văn Hiến 10€. Thiên Chiêu Võ Văn Hằng 10€. Thiên Nghĩa 20€. Trần Thị Hoa 100€. Trần Thị Lan 50€. Trần Thị Thủy Hà 10€. Võ Phước Lâu 50€. Vũ Mạnh Trụ 10€. Cao Văn Châu (Haren) 30€. Nguyễn Phúc Hùng & Hoàng Thị Thanh Hằng (Harpstedt) 20€. Vũ Anh Dũng (Heilbad Heiligenstadt) 10€. Frau Lưu Anh (Helmstedt) 30€. Gđ. Quách Tuấn 50€. Nguyễn Hồng Sơn 20€. Nguyễn Thụy Thanh Hằng 20€. Trương Thị Lệ 50€. Nguyễn Minh Quang & Trần Thị Huệ Trinh (Herne) 70€. Nguyễn Tuấn Đức & Trần Thị Thắng (Heusenstamm) 20€. Nguyễn Quang Chánh & Nguyễn Thanh Thủy (Heustedt Ulsburg) 50€. Hà Hữu Han (Hildesheim) 30€. Hồng Minh Kiệt 10€. Nguyễn Anh Tuấn 20€. Nguyễn Hương Thủy 10€. Nguyễn Phước Hạ Uyên 20€. Nguyễn Thị Kim Nhung 20€. Nguyễn Thị Toan 10€. Nguyễn Văn Hùng 5€. Thăm 20€. Trần Thị Lý 10€. Hoàng Nam & Nguyễn Thanh Thủy (Holland) 50€. Lê Thị Khánh Linh 50€. Minh 5€. Pt chùa Vạn Hạnh Hòa Lan 1.000€. Trịnh Thị Thu Thủy 70€. Long Thị Cúc (Horrem) 50€. Nguyễn Thị Thủy (Hötzum Sichte) 70€. Đặng Văn Hùng (Höxter) 40€. Fam. Trần Minh Tuấn (Hude) 20€. Fam. Voeung Mach 20€. Nguyễn Thị Kim Anh (Ibbenbüren) 20€. Phạm Thị Kim Anh (IN) 10€. Phạm Thị Văn Anh 5€. Gđ. Thiên Học Phạm Ngọc Tuấn (Ingolstadt) 20€. Phạm Minh Luyến (Isernhagen) 10€. Trần Thị Tuyết 10€. Bùi Thị Thiết (Jaderberg) 20€. Thiên Mỹ Lưu Hạnh Dung (Karlsruhe) 100€ HHHL phu quân Thiên Thế Trương Quang Thanh, cha Lưu Bá Giai & mẹ Diệp Thị Thái. Thiên Thọ Trần Thị Xê 50€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng 30€. Nguyễn Thị Hoa (Kassel) 20€. Vũ Thị Văn Anh 5€. Điền Kim Thoa (Köln) 20€. Đồng Như Nguyễn Thị Đào Nguyễn 50€. Lê Thị Cẩm Quyên 100€. Fam. Ma (Krefeld) 20€. Gđ. HL. Lý Tấn Vang Pd Minh Phát 150€. Phương Triệu & Huy Triệu 50€. Bác Viên Tuyết Trần Thị Hiền (Laatzen) 200€. Diệp Hồng Chây 50€. Tăng Quốc Lương 20€. Gđ. Tiêu Khánh Long & Trần Diễm Hà (Lachendorf) 20€. Gđ. Huỳnh Thị Mỹ Hạnh (Lambrecht) 50€. Bùi Thị Thái (Langenhagen) 10€. Nguyễn Thị Hậu (Leer) 30€. Đinh Thang Nguyễn (Lehrte) 10€. Fam. Đoàn & Mai 10€. Hoàng Thị Hiền 10€. Phan Thanh Hải 10€. Fam. Trần Duyệt Xương (Leinefelde) 400€. Đỗ Thị Vân (Leipzig) 20€. Phan Thị Ngoan 50€. Triệu Quang Hồng 50€. Vũ Kim Chi 20€. Nguyễn Văn An (Leverkusen) 20€. Nguyễn Văn Hùng 50€. Võ Kim Huệ 20€. Cheng Sĩ Cú (Lingen) 20€. Diệu Quý (Lippstadt) 5€. Nguyễn Trọng Công 20€. Nguyễn Tú Hoa 20€. Marie Noelle Kunde Huệ Thông (Loccum) 20€. Phạm Thị Thanh Hiền (Löhrne) 30€. Đỗ Văn Mỹ (Lübeck) 20€. Lê Huy Sơn 50€. Triệu Thị Thục (Lüdenscheid) 20€. Diệu Hải Đặng Ngọc Hà (Ludwigshafen) 20€. Gđ. Thiên Ngọc Nguyễn Thị Hồng Châu 50€. Vũ Thị Kim Yến 10€. Đặng Thanh Hải (Lüneburg) 20€. Tôn Trinh Huỳnh Khiết Ngọc 50€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 30€. Vũ Thị Kiên 20€. Huỳnh Thị Tuyết (Magdeburg) 20€. Xa Hoàng Kötler & Hoàng Thu Giang 20€. Trần Thị Nhuận (Mainz) 70€. Nguyễn Thị Hương (Mannheim) 50€. Thiên Dũng Đặng Ngọc Tiến 10€. Phùng Cát Dũng (Marburg) 80€. Lê Đức Hiếu (Meine) 300€. Fam. Diệu Liên Tăng Lý Hoa (Meppen) 60€. Trương Thị Thảo 20€. Văn Hữu 20€. Fam. Quách Huệ Linh (Minden) 10€. Nguyễn Thị Bảo Khuê 50€. Trần Thị Lệ Hoa 50€. Trần Thị Thu 50€. Bùi Văn Kiệt (Mönchengladbach) 25€. Hứa Hiền 30€. Phạm Thị Kim Anh 30€. Bùi Việt Anh (Müllheim-Ruhr) 50€. Nguyễn Thúy Ngân 100€. Đỗ Thị Anh Huệ (München) 20€. Gđ. Đinh Thị Thu Oanh 20€. Phùng Trọng Sơn 10€. Diệu Minh (Münster) 20€. Đỗ Thị Đẹp 30€. Gđ. Trương Kim Huệ 200€. Lý Kim Phương 50€. Nguyễn-Đỗ Tố Nga 30€. Trần Tý 20€. Bùi Thị Thanh Xuân (Neumünster) 50€. Tân Ngọc Nga 50€ HHHL chị Trần Ngọc Anh. Jennifer Tang (Neuss) 50€. Đồng Tánh Lee Luc Nhan Khanh (Nienburg) 40€. Gđ. Lục Tô Hà 10€. Hoàng Hằng 10€. Khưu Nhan 50€. Võ Trọng Thứ 30€. Huỳnh Văn Châu (Norden) 20€. Dương Anh Tuấn (Norderney) 20€. Nguyễn Hiếu Nghĩa 20€. Vũ Hồng Minh 30€. Gđ. Huỳnh Anh & Võ Thanh Hằng (Norderstedt) 20€. Gđ. Phạm & Hồ (Nordhorn) 10€ HHHL cho mẹ. Gđ. Vo 30€. Nguyễn Anh Sơn 50€. Hồ Minh Đa (Nordwalde) 10€. Phạm Ngọc Anh & Lê Bạch Yến (Northheim) 20€. Trần Thị Hương 20€. Gđ. Thiên Thanh & Thiên Văn (Nürnberg) 10€. Lê Kim Ngân 10€. Nguyễn Lạc Nguyễn Thị Kim Sanh 50€. Nguyễn Tăng Lộc 50€. Nguyễn Tịnh Trịnh Thị Thanh 20€. Phúc Phải & Diệu Sáu 50€. Trí Phát Trầm Thuận Đạt 20€. Bùi Thị Tuyết (Oberhausen) 100€. Hà Thị Lan Anh 70€. Thái Thị Khánh Hồng (Obernkirchen) 20€. Hồ Diana (Oldenburg) 20€. Huan Trang 20€. Nguyễn Mạnh Cường 10€. Thụy Thị Zoeller 20€. Trần Quân 10€. Bành Liêng (Osnabrück) 10€. Fam. My Sandmann 20€. Nguyễn Văn Tĩnh & Hoàng Thị Yến 70€. Nguyễn Xuân Phong 20€. Phạm Trọng Lương 50€. Phạm-Huỳnh Thủy Tiên Jasmin 15€. Nguyễn Thị Thu Trang (Osnabrück) 20€. Sơn Thị Hà 20€. Võ Huy Thanh 20€. Võ Huy Thịnh 20€. Võ Huy Thuận 20€. Phu Phùng (Oyten) 10€. Đạo Thị Huệ (Papenburg) 80€. Chu Thị Minh Ngọc (Peine) 20€. Đặng Thị Hà 10€. Nguyễn Thị Thanh Mai 10€. Huệ Thiên Kha Ngọc Nga (Petersberg) 100€. Lý Thanh Hương (Pforzheim) 50€. Trần Lâm Hiền (Quakenbrück) 20€. Nguyễn Thị Lệ Hằng (Recklinghausen) 10€. Beo Hồ (Reutlingen) 20€. Frau Feustel Inge (Rodewisch) 40€. Thái Vương Nguyễn (Asia Express) (Rodgau) 50€. Nguyễn Thị Kim Thanh (Ronnberg) 10€. Ngụy Hữu Đức (Rosdorf) 50€. Thiên Giải (Rotenburg) 10€. Linh (Salzbergen) 20€. Linh Bùi (Salzgitter) 20€. Thị Thu Huyền Wedemeyer 20€. Nguyễn Minh Tuấn (Schichten Walloth) 20€. Vũ Thị Kim Oanh (Schmetzingen) 10€. Võ Quang Châu (Schwabach) 100€. Nail World (Seelze) 30€. Fam. Nguyễn David (Senghde) 10€. Thiên Quý Đặng Ngọc Hòa (Speyer) 10€. Nguyễn Tấn Thiện (Springe) 10€. Đỗ Thị Dung (Staufurt) 10€. Nguyễn Quang Nam & Đỗ Thị Lan 20€. Vũ Thị Thu Thảo (Steinbach Baden) 20€. Nguyễn Minh Nguyệt (Steinhude) 20€. Phạm Thị Bích (Straubing) 20€. Đỗ Tín & Hiếu Ngọc Đỗ Bích Giao (Stuttgart) 50€. Gđ. Nguyễn Thị Bích Thu 20€. Hà Thị Ngọc Mỹ 50€. Lam Ghét 30€. Thiên Vỹ & Thiên Thuận 20€. Phan Kim Oanh (Sugenheim) 15€. Hoàng Văn Chiến (Suhl) 300€. Ân Đan (Sweden) 19,43€. Huỳnh Kim Lang (Syke) 30€. Gđ. Hoàng Kim Tuấn (Thiede-Salgitter) 20€. Lâm Quang Châu (Tübingen) 50€. Hoàng Văn Hải & Nguyễn Thị Loan (Uchte) 10€. Đặng Thị Hải Vân (Ulm) 3€. Cam Huỳnh Thủy Hoàng & Phạm Tân Cường (Unna) 20€. Lưu Thị Quan 20€. Ngô Minh Sáng 100€. Phạm Thanh Lưu & Nguyễn Bích Thủy 10€. Andreas Link Hồ Trần Kim Phùng Pd Đông Liên (Unterhaching) 30€. Nguyễn Thị Hải (USA) 171€ HHHL thân phụ Nguyễn Tá Minh Pd Tâm Quang. A Lan Lý Âu (Vechna) 20€. Fam. Lý Tùng Phu 20€. Fam. Nguyễn David 20€. Fam. Trịnh Văn Tuấn

30€. Lý Anton 50€. Nguyễn Franz 30€. Nhung Au 30€. Trần Thị Ánh 10€. Hứa Xuân Mai (Waiblingen) 10€. Lê Văn Nhị (Wallerstein) 20€. Đồng Liên Tạ Thị Ngọc Hoa (Wedel (Holstein) 30€. Gđ. Nguyễn Xuân Bái (Wernigerode) 20€. Gđ. Tân & Liên 20€. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 10€. Thiên Lộc Nguyễn Thị Phương 60€. Gđ. Hưng & Hương (Wildeshausen) 20€. Đông Anh Nguyễn Ngọc Tuấn & Thông Diêu Phạm Bích Liễu (Wilhelmshaven) 50€. Hứa A Tri 20€. Hứa Kỳ Năng 20€. Diệp & Huỳnh (Winnenden) 20€. Trịnh Thanh Văn 4€. Huỳnh Văn Sơn (Winsen/Luhe) 20€. Ngô Tiến Thanh & Nguyễn Thị Ngọc 10€. Nguyễn Thị Thu Hà 20€. Nguyễn Thu Thủy (Wittlich) 20€. Bích Liên Kadagies (Wolfsburg) 10€. Bùi Thị Mân 30€. Đặng Hoài Vũ & Nguyễn Thị Hiền 10€. Đặng Thị Lý 40€. Đỗ Huy Quý 20€. Fam. Võ Ngô 20€. Hồ Thị Liên 20€. Hoàng Thị Kim Thu 40€. Hoàng Thị Kim Xuân 30€. Lan Phương Delarber 20€. Nguyễn Tài Chi 10€. Nguyễn Thanh Thủy 10€. Niemi Ruschenbusch 50€. Thiên Đăng Nguyễn Thị Bình 20€. Trần Thị Hoài 20€. Bày Dũng (WR) 20€. Đoàn Phan Hiếu (Zelle Mehlis) 50€. Chin & Tâm (Zirndorf) 30€. - Nguyễn Ngọc Tuấn (Hamburg) 100€. Tịnh Trí (Karlsruhe) 100€. Torsten Jocks (Hannover) 50€. Khóa tu học Phật Pháp kỳ thứ 15 của Hội PTVNTN/ Đức 300€. Ban Hương dẫn GDPT VN tại Đức 200€. Thiên Thế (Schweiz) 174€. Thiên Giáo & DiệuHý (München) 100€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh Bình (Chùa VG) 1.000€. Ấn danh 5.000€. Thiên Quang (M'Gladbach) 200€. Lê Hải Anh & Nguyễn Bích Phượng (Berlin) 100€. Đặng Thanh (Mannheim) 50€. Nguyễn Thị Hạnh (Braubach) 500€. Dh. Mến (Finland) 50€. Chú Thông Tâm (,) 50€. Chùa Vạn Hạnh (Holland) 1.000€. Quảng Minh (,) 100€. Diệu Đạt (,) 50€. Con của cô Loan (,) 50€. Trịnh Bảo 50€. Chùa Bảo Thành (Koblenz) 500€. Thiên Đa (,) 50€. Tịnh Sila (Frankfurt) 50€. Đồng Liên & Đồng Tâm (Hannover) 20€. Lê Tâm 50€. Chùa Phổ Hiền (Strasbourg) 1.000€. (Tịnh Sila (,) 30€. Diệu Dược 10€. Gđ. Diệu Hạnh Đình Thị Hợi (Aachen) 2.400€ HHHL Diệu Hạnh Đình Thị Hợi. Gđ. Nguyễn Thị Hạnh (BS) 1.000€ HHHL Dh Nguyễn Sỹ Công. Thiên nAh & Thiên Điện (Tübingen) 100€. Nguyễn Hạnh Hoàng Thị Doãn (München) 100€. Thiên Thế (Schweiz) 174€. Diệu Hòa 10€. Huệ Liên Hồng 10€. Thiên Hậu & Thiên Tâm (Andernach) 100€. Đồng Phước (Bielefeld) 500€. Diệu Phúc (Laatzen) 50€. Đại Chúng chùa Viên Giác (Hannover) 1.000€. Sư Cô Hạnh Ân (Chùa Viên Giác) 200€. Thầy Hạnh Hòa & Hạnh Bình 200€. Thiên Đức, Thiên Hý, Thiên Hậu & Thiên Xuân (Frankfurt) 200€. Phật Tử VN tại Hannover 300€. Cô Thu (,) 50€. Quảng Ngộ & Diệu Hiền (,) 200€. Chùa Linh Thứu (Berlin) 500€. Thiên Trí & Thiên Hương (Hildesheim) 100€. Nguyễn Trí & Nguyễn Tuệ (WHV) 50€. Thiên Nghiêm, Thiên Lai, Thiên Dũng & Thiên Bảo (M'Gladbach) 100€. Thiên Kiến (,) 100€. Thiên Đạo (Laatzen) 50€. Thiên Giới (München) 100€. Diệu Như, Phúc Hải, Thiên Phương, Thiên Hải, Diệu Bạch, Diệu Bảo & Quảng Hiền (Chemnitz) 300€. Chiếu Hoàng (Krefeld) 500€. Quý Đh trong khóa tu Gioe Duyên (Hannover) 50€. Thiên Chi (Berlin) 50€. Đồng Nhan, Đồng Lạc, Đồng Kim & Đức Thọ (Ibbenbüren) 50€. Đồng Hạnh & quý PT tại Hannover 30€. Chùa Phật Quang (Sweden) 1.300€. Quý PT chùa Phật Quang (,) 1.500€. Khóa tu Gioe Duyên & khóa Miên mật chùa Viên Giác Hannover 300€. Phó Chủ tịch Võ Văn Trung (Hamburg) 100€. Chùa Từ Đàm (England) 1.150€. Huệ Thủy (,) 115€ Nghiêm Quang (,) 115€. Minh Túc (,) 55€. Huệ Hào (,) 345€. Âu Ngọc Thân (,) 200€. Huệ Tu (,) 200€. Quý Đạo Hữu & Phật Tử ấn danh 3.536€.

Quý Đạo Hữu & Phật Tử cúng dường vật dụng và thực phẩm

Chị Hoa Lý (Karlsruhe) 59 bánh dẻo hạt bí, 27 bánh dẻo thập cẩm và 40 bánh bía đậu xanh và sấu riêng. Chị Trúc (Bremen) 300 bánh bao. Huyền Minh (Rest. Mekong) 1 thùng bột gạo, 80 gói bột năng & 1 thùng bột bánh cuốn. Tân Hồng (Asia Mekong) 1 thùng bột gạo & 20 gói bột năng. Long Mỹ (Asia Long Mỹ, Erlangen) 1 kg nấm đông cô & 1 kg nấm mèo. Phạm Thị Nhung & Phạm Thị Tuyết Mai 3 bao gạo.

* BẢO VIÊN GIÁC: Bành Tâm Sơn 20€. Đặng Thị Nguyệt Nga 40€. Dương Văn Phương 20€. Mạch Gia Lạc 30€. Hoàng Bích Nga 20€. Hoàng Công Phu 20€.

Huỳnh Hồng Diệp 50€. Huỳnh Thị Lý 20€. Huỳnh Thị Phon 20€. Lê Huỳnh Ngọc Thế 20€. Lý Châu 30€. Nguyễn Hằng (Hoài Chi Abdoullah) 20€. Nguyễn Mạnh Thường 50€. Nguyễn VănDET 20€. Nguyễn Văn Lâm 20€. Ong Thị Tuyết 30€. Phạm Thị Mỹ Duyên 20€. Tạ Thị Kim Lan 20€. Thị Trang Kleinsorge 50€. Thiên Hạnh Võ Thị Mỹ 20€. Trần Thị Hải 15€. Trần Thu Minh (Đặng Thị Như Hằng) 50€. Trần Văn Dương 40€. Trịnh Hương Lan 20€. Trương Tấn Nhi 20€. Trương Văn Hoàng 20€. Viên Liên Nguyễn Thị Liên Anh 90€. Vũ Thành Tín 20€. Bùi Thu Lý (Achim) 20€. Hồ Mỹ Linh & Lạc Chí Vĩ 10€. Nguyễn Jeannie Khuê (Altenbuseck) 29€. Huỳnh Văn Sang (Bad Oldesloe) 50€. Nguyễn Văn Xiếu (Bartrup) 30€. Võ Văn Tung 20€. Vũ Công Định (Bassum) 20€. An Thị (Berlin) 40€. Cindy Khanh Nguyễn 20€. Huỳnh Quang Đăng 20€. Trần Lành 20€. Trần Thị Hồng Sương 20€. Võ Văn Mai 30€. Nguyễn Bạch Thủy (Bonn) 30€. Nguyễn Đức Trụ (Bottrup) 20€. Cao Ngọc Lang (Braubach) 100€. Cồ Đạt Vinh 20€. Phạm Nguyễn Hồng Hạnh 20€. Phan Thị Bích Lai (Bremen) 20€. Trần Văn Các 20€. Trần Xuân Dân 20€. Dương Ngọc Hải (Bremerhafen) 20€. Nguyễn-Ung Mỹ Hằng (Bremerhaven) 50€. Nguyễn Tấn Tài (Burgwedel) 20€. Lý Ngọc Sang (Canada) 20€. Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 20€. Nguyễn Thị Hương (Crailsheim) 20€. Hoàng Nguyễn Hai (Dormagen) 30€. Nguyễn Xuân Hội (Dortmund) 20€. Trương Nam Long (Düren) 20€. Nguyễn Thị Thân (Düsseldorf) 20€. Nguyễn Thị Trường 20€. Mme Lê Đình Bạch Huệ (England) 30€. Chinh Van Luu Zelinski (Essen) 30€. Đỗ Việt Hùng 20€. Nguyễn Thị Hồng Hoa 30€. Phạm Thị Hồng Hoa 20€. Trần Minh Quang 50€. Phạm Văn Đức (Feucht) 20€. Vũ Ngọc Huệ (Filderstadt) 20€. Mme Lê Đình Thọ (France) 30€. Mme Phạm Văn Thành 50€. Nguyễn Jean 40€. Nguyễn Kim Phong 40€. Võ Joséphine (Chúc Ánh) 50€. Batisita Lê Thị Kim Liên (Geseko) 20€. Trịnh Minh (Göttingen) 20€. Bành Minh Thành (Hamburg) 20€. Đặng Đình Lương 20€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang & Lê-Huỳnh Ngọc Thế 20€. Huỳnh Thị Thủy Lan 20€. Lê Tấn Lộc 20€. Bùi Kim Huệ (Hameln) 20€. Báo Phương Straub (Hannover) 20€. Diệu Phẩm Ngụy Thị Chín 20€. Hồ Thị Mừng 30€. Lê Thị Hồng 20€. Cao Hữu Đức (Haren) 20€. Vũ Văn Đình (Haßloch) 30€. Trương Thị Lệ (Helmstedt) 30€. Trịnh Thị Thu Thủy (Holland) 30€. Nguyễn Ngọc Châu (Ibbenbüren) 30€. Trịnh Văn Hi (Idar Oberstein) 20€. Hà Phước Mai (Isselburg) 100€. Nguyễn Văn Hùng (Kleinostheim) 50€. Phạm Lạc (Koblenz) 20€. Điền Kim Thoa (Köln) 20€. Nguyễn Quốc Thông 50€. Gđ. HL. Lý Tấn Vang Pd Minh Phát (Krefeld) 30€. Trần Thị Hiền (Laatzen) 20€. Thang Thị Như Ngọc (Langenhagen) 20€. Lý Phần Thơ (Leipzig) 30€. Lê Thị Kim Hoa (Lotte) 25€. Dương Siêu Huỳnh Huệ (Lüneburg) 20€. Tô Khánh Nguyễn (Waiblingen) 20€. Trần Thị Thu Thảo (Mainz) 20€. Phùng Cát Dũng (Marburg) 20€. Nguyễn Thế Phong (M'Gladbach) 30€. Trần Thị Thu Loan 50€. Đỗ Thị Nhung (München) 20€. Nguyễn Ngọc Tuấn 25€. Nguyễn Thị Yến 40€. Đỗ Thị Đẹp (Münster) 20€. Gđ. Trần Thị Lan 50€. Võ Trọng Thứ (Nienburg) 20€. Nguyễn

Hữu Khanh (Norderstedt) 30€. Hồ Thị Loan Phương (Nordhorn) 20€. La Tỳ 20€. Lê Thị Hiệp 20€. Phạm Hồng Khanh 75€. Hồ Minh Đa (Nordwalde) 20€. Nguyễn Chinh Ngô Thị Mai Liên (Norway) 42€. Nguyễn Ngọc Thạch 50€. Nguyễn Tăng Lộc (Nürnberg) 30€. Trần Quí Ninh (Oberhausen) 20€. Trang Ngọc Nguyễn-Sâm Diễm Trang & Sâm Chí Vinh 30€. Nguyễn Thị Thanh Bình (Osnabrück) 20€. Nguyễn Văn Bạt 20€. Hồ Kim Sinh (Pforzheim) 30€. Li-Trần Thúy Phương 20€. Lương Văn Xinh 30€. Tôn Thất Dung (Pirmasens) 30€. Khúc Chi Yên (Ratstadt) 30€. Mai Vu Pd Diệu Danh (Rodgau) 20€. Lê Thị Thảo (Rosenheim) 30€. Nguyễn Ca (Schoepheim) 50€. Võ Quang Châu (Schwabach) 20€. Trần Kim Long (Singen) 50€. Do Dinh Tham (Stuttgart) 20€. Huỳnh Văn Thập 100€. Hoàng Anh Tuấn (Troisdorf) 20€. Nguyễn Văn Hoa (Tübingen) 50€. Raible Ngọc Xuân 20€. Trần Dư Kiều Diễm 20€. Trần Ngọc Anh 20€. Ngô Minh Sáng (Unna) 20€. Cô Đồng Từ (USA) 170€. Minh Lý & Diệu Châu 170€. Thanh Hiền & Thiên Đạt 85€. Thiên Danh / Hồng 85€. Trần Thị Minh Nguyệt 30€. Trần Văn Triết 427€. Võ Thị Ngọc Hương/Mãn Huệ Hạnh 85€. Trần Văn Phước (Vechna) 30€. Hồ Văn Lực (Vilshofen) 20€. Lê Văn Nhi (Wallerstein) 30€. Vương Tài Hùng (Weil am Rhein) 20€. Trần Thu Thủy (Wilhelmshaven) 30€. Nguyễn Thị Nhi Em (Witten) 20€. Hölzer Kim Trang (Wuppertal) 20€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Âu Ngọc Thân (Ireland) 100€.

* ẤN TỔNG: Ấn danh 30€. Bùi Thị Thiệt 20€. Đồng Trí Nguyễn Thị Lý 20€. Đức Độ Thái Tắt Đạt 20€. Đức Huệ Nguyễn Hồng Ân 20€. Hồ Thị Thảo 20€. Lâm Thị Nhi Diện 20€. Nguyễn Hào Bùi Thị Nữ 20€. Nguyễn Lê Hoa Pd Tường Nga 30€. Nguyễn Thị Thu 20€. Nguyễn Văn Tân 140€. Phạm Quốc Tuấn 30€. Thiên Căn Nguyễn Văn Quan 20€. Thiên Hồng Thái Kim Sơn 25€. Thiên Lý Bùi Văn Bốn 10€. Thiên Mỹ Thái Văn Anh 30€. Tiểu Từ Thái Viên Thành 20€. Hồ Mỹ Linh & Lạc Chí Vĩ (Achim) 20€. An Phước Vũ Xuân Tiên (Tien Rohr) (Bad Berken) 20€. Nguyễn-Ung Mỹ Hằng (Bremerhaven) 50€. Gđ. Bùi Duy Nguyễn (Darmstadt) 50€ HHHH Bùi Ngọc Lân. Nguyễn Minh Hải (Delmenhorst) 100€. Thiên Bảo Ngô Thị Thăng (Frankfurt) 15€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng (Karlsruhe) 20€. Hue Wollenberg (Moers) 10€. Nguyễn Thị Thanh Hoa (Nibüll) 40€. Nguyễn Hiếu Nghĩa (Norderney) 30€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 3€.

- Đại Bảo Tích: Diệu Thiên (Bad Iburg) 300€. Nguyễn Châu Lê Ánh Nguyệt 100€. Từ Hùng Trần Phong Lưu (Saarburg) 100€. Dương Thu Hoa 63€.

- Ba Kinh Tịnh Độ: Diệu Như Phan Thị Lý 70€. Đồng Hoa Phan Kim Liên 7€. Đồng Như Nguyễn Thị Đào Nguyễn 35€. Gđ. Đoàn Thị Bích Phương Pd Đồng Ngọc 50€. Gđ. Đồng Văn Nguyễn Thị Ngọc Thúy 35€. Hiếu Đức Lê Văn Dũng 20€. Huỳnh Kim Pd Tường Thoa 30€. Lê Huỳnh Ngọc Thế 21€. Lê Thị Hoa 35€. Lý Bình Hùng & Lý Mui Pd Viên Niệm 10€. Nguyễn Thị Ngọc Thúy 35€. Ong Thị Tuyết 40€. Thiên An Huỳnh Ngọc Trâm 30€. Thu Hoa Duong 70€. Trường Tâm Nguyễn Thị Lê 100€. Hồ Mỹ Linh (Achim) 20€. Trần Đình Toàn (Alfeld - Leine) 70€. An Phước Vũ Xuân Tiên (Bad Berka) 50€. Diệu Thiên (Bad Iburg) 70€. Nguyễn Phi Hùng 30€. Diệu Hiền Nguyễn Thị Mộng Điệp & Nguyễn Thị Mộng Lan-Sỹ Phu (Baden Baden) 21€. Huỳnh Thị Thanh Thủy (Belgique) 14€. Đồng Thiên (Berlin) 50€. Phạm Kim Thúy & Huỳnh Minh Tân 20€. Nguyễn Trần (Bielefeld) 70€. Lê Thủy Văn (Bochum) 28€. Trần Johnny Pd Nhuận Tú (Boppard) 56€. Danh Thị Mai Pd Nhuận Thanh 14€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 35€. Đồng Liên Lê Thị Kim Hoa (Braunschweig) 35€. Phạm Văn Tú (Bremen) 10€. Giác Lý Nguyễn Minh Hải (Delmenhorst) 35€. Diệu Huệ Hồ Thị Hương (Dortmund) 20€. Nguyễn Diệu Đào Công Căn (Düsseldorf) 100€. Nguyễn Thị Trường 20€. Trinh Quốc Phong & Diệu Hiền Phạm Tuyết Nga 7€. Đồng Kiên Nguyễn Thị Thu Thủy (Ebersberg) 50€. Trí Pháp Đặng Đức Thái (Echterdingen) 140€. Giác Trang Nguyễn Thị Ngọc Hương (Emmendingen) 15€. Tường An Hoàng Thị Ngọc (Essen) 50€. Tường Tâm Nguyễn Thị Lê 100€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 40€ HH công đức cho phu nhân Sứ Tiểu Hà Pd Diệu Hạnh. Thiên Bảo Ngô Thị Thăng (Frankfurt) 35€. Quảng Tịnh Vũ Thị Vui & Tăng Phước Thiện (Friedrichsdorf) 35€. Diệu Hòa Phạm Thị Tiết Hồng (Friedrichshafen) 21€. Nhuận Tâm Lưu Kha Thu Hương 21€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang & Lê-Huỳnh Ngọc Thế (Hamburg) 21€. Gđ. Diệu An Nguyễn Thị Nhân 20€. Huỳnh Chung Hiệp 35€. Lê Văn Hân 40€. Quách Anh Trí 10€. Đinh Thị Phương (Nail World) (Hannover) 70€. Fam. Đồng Thuyn Leopold Thanh Tuyền 70€. Gđ. Thiên Dũng 30€. Lương Tô Tử & Trần Thị Minh Tâm 70€. Nguyễn Thanh Nga 70€. Phạm Văn Dũng (Hildesheim) 150€. Đồng Nghĩa Nguyễn Tiễn Trọng (Hof) 35€. Thiên Học Trần Kim Phương (Ingolstadt) 14€. Trần Thị Thiên Hương (Italia) 20€. Diệu Hậu Nguyễn Thị Thanh Hải Reich (Jever) 105€. Linh Nguyễn (Kassel) 20€. Đồng Như Nguyễn Thị Đào Nguyễn (Köln) 35€. Maurice & Thị Ngọc Yến Haddad 100€. Thân Đức Minh Độ Trần Thị Mai 70€. Đồng Vũ Đình Thị Hải (Königsutter) 35€. Gđ. HL. Lý Tấn Vạng Pd Minh Phát (Krefeld) 50€. Quách Thị Mùi 15€. Quảng Đạo Nguyễn Thành Phương 196€. Trường Ngọc Phương (Künzelsau) 35€. Viên Tuyết Trần Thị Hiền (Laatzten) 100€. Đồng Tịnh Huỳnh Thị Mỹ Hạnh (Lambrecht) 50€. Điền Văn An (Leverkusen) 14€. Ân Duyên Đặng Thị Túc (Limburg) 28€. Bành Vinh Hoa (Ludwigshafen) 21€. Đồng Như Trần Hải Yến (Lüneburg) 21€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 105€. Thiên Huệ Nguyễn Bích Lan (Lünen) 35€. Trần Thị Thu Thảo (Mainz) 30€. Quảng Ngọc Lê Thị Bích Thín (Mayen) 14€. Ngọc Bình Ô Thị Hai (Meppen) 35€. Thiên Tánh Trương Ngọc Thanh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 50€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 70€. Diệu Trang Hồ Thị Phái (Neuss) 20€. Trần Tuyết Lan & Trường Ngọc Liên (Niederahr) 14€. Trường Quang Bình & Trương Thành 21€. Diệu Lý Nguyễn Thị Đạo (Nieder-Olm) 21€. Vũ Hồng Minh (Norderney) 70€. Nguyễn Chinh Ngô Thị Mai Liên (Norway) 42€. Đồng Phúc Nguyễn Đức Anh (Nürnberg) 21€. Giggberger Thị Kim Hoa Pd Đồng Quả 35€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc 10€. Trang Ngọc Nguyễn-Sâm Diễm Trang & Sâm Chí Vinh (Oberhausen) 77€. Lê Văn Dũng (Osterode) 50€. Đào Thị Huệ (Papenburg) 35€. Li-Trần Thúy Phương (Pforzheim) 25€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 7€. Đỗ Thị Khánh Hưng (Schenefeld) 140€. Nguyễn Thanh Khoa Pd Chánh Phước Thành (Schwenningen) 70€. Gđ. Bùi Hữu Thòa (Stadthagen) 50€. Đồng Tuy Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 70€. Đồng Hoa Phạm Thị Liên (Stolzevan) 7€. Trần Kim Vui (Taufkirchen) 49€. Đào Thị Chúc Pd Thiên Bạch (Trier) 14€. Đặng Thị Hải Vân (Ulm) 7€. Andreas Link Hồ Trần Kim Phụng Pd Đồng Liên (Unterhaching) 42€. Nguyễn Đình Lập (Vechna) 21€. Đồng Viên Nguyễn Thị Nguyệt (Viernheim) 77€. Diệu Trinh Nguyễn Mỹ Lê (Villingen-Schwenningen) 30€. Đồng Liên Tạ Thị Ngọc Hoa (Wedel (Holstein)) 50€. Ngọc Cẩm Huỳnh Lê Văn (Westerstede) 50€. Ngọc Tâm Tạ Thị Hương 40€. Ấn danh (Wilhelmshaven) 50€. Đồng Đạo Phạm Văn Thành 20€. Điệp & Huỳnh (Winnenden) 100€. Trịnh Thanh Văn 20€

(Wilhelmshaven) 30€. Đồng Đạo Phạm Văn Thành 15€. Trịnh Thanh Văn (Winnenden) 21€.

- Diệu Pháp Liên Hoa Kinh: Ấn danh 30€. Diệu Như Phan Thị Lý 230€. Đồng Hoa Phan Kim Liên 10€. Hà Văn Châu 50€. Hiếu Đức Lê Văn Dũng 30€. Huỳnh Kim Pd Tường Thoa 120€. Lê Huỳnh Ngọc Thế 20€. Lý Bình Hùng & Lý Mui Pd Viên Niệm 10€. Ngũ Anh Vinh 50€. Nguyễn Hữu Đạt 30€. Ong Thị Tuyết 60€. Phạm Thị Vinh 50€. Quảng Hiếu Trần Toàn Mỹ 10€. Thiên An Huỳnh Ngọc Trâm 50€. Thu Hoa Duong 60€. Trần Anh Thư 10€. Trần Văn Hùng 20€. Trường Tâm Nguyễn Thị Lê 100€. Từ Nhật Phạm Thị Văn Anh 25€. Viên Liễu Nguyễn Thị Liên Anh 10€. Vũ Văn Thành 25€. Trần Đình Toàn (Alfeld (Leine)) 100€. An Phước Vũ Xuân Tiên (Bad Berka) 50€. Diệu Thiên (Bad Iburg) 100€. Nguyễn Phi Hùng 200€. Diệu Thức Nguyễn Thị Tinh (Bad Pyrmont) 20€ HH cho cháu ngoại Vương Tuấn Phong 15 tuổi. Diệu Hiền Nguyễn Thị Mộng Điệp & Nguyễn Thị Mộng Lan-Sỹ Phu (Baden Baden) 30€. Huỳnh Thị Thanh Thủy (Belgique) 20€. Diệu Bạch Nguyễn Thị Liên Hương (Berlin) 200€. Đồng Thiên 50€. Phạm Kim Thúy & Huỳnh Minh Tân 30€. Vương Thị Chung & Dr. Vương Thế Anh (Bielefeld) 110€. Chu Hải Thanh (Bochum) 20€. Lê Thủy Văn 52€. Trần Johnny Pd Nhuận Tú (Boppard) 60€. Danh Thị Mai Pd Nhuận Thanh 20€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 20€. Đồng Liên Lê Thị Kim Hoa (Braunschweig) 50€. Thủy Tiên 40€. Huệ Bửu Hồ Thị Lô (Deggingen) 20€. Giác Lý Nguyễn Minh Hải (Delmenhorst) 50€. Hoàng Ngọc Phương (Dormagen) 10€. De Riz Noah (Duisburg) 20€. Giác Hùng Đỗ Trí Khang 60€. Giác Nghĩa Đỗ Kim Chân 50€. Minh Chánh Đỗ Văn Nghiêm 100€. Bùi Ngọc Phước (Düsseldorf) 20€. Nguyễn Thị Na 30€. Nguyễn Thị Tân 20€. Nguyễn Thị Thanh Loan & Nguyễn Ngọc Xuân 20€. Trinh Quốc Phong & Diệu Hiền Phạm Tuyết Nga 10€. Đồng Kiên Nguyễn Thị Thu Thủy (Ebersberg) 50€. Trí Pháp Đặng Đức Thái (Echterdingen) 200€. Phạm Minh Trang (Einbeck) 10€. Giác Trang Nguyễn Thị Ngọc Hương (Emmendingen) 15€. An Nhi Nguyễn Thị Kiều (Kieu Kapeler) (Erfurt) 30€. Tường Tâm Nguyễn Thị Lệ (Essen) 100€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 100€ HH công đức cho phu nhân Sứ Tiểu Hà Pd Diệu Hạnh. Thiên Bảo Ngô Thị Thăng (Frankfurt) 30€. Thiên Lạc Quách Thu Anh (Freiburg) 30€. Quảng Tịnh Vũ Thị Vui & Tăng Phước Thiện (Friedrichsdorf) 20€. Nhuận Tâm Lưu Kha Thu Hương (Friedrichshafen) 30€. Viên Thanh Ngô Quang Diễm Phi (Fürstenfeldbrück) 30€. Ân Huệ Trương Thị Hương (Gelsenkirchen) 90€. Đỗ Thị Nhân (Gifhorn) 10€. Hoàng Xuân Hạnh (Gladbeck) 50€. Lộc Bondke (Gotha) 10€. Đồng An Trần Thị A (Göttingen) 20€. Võ Thị Thu Mai 20€. Nhuận Châu Trương Kim Nam (Hachenburg) 10€ HHHH cha Trương Quan Phúc & mẹ Phạm Thị Mai. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang & Lê-Huỳnh Ngọc Thế (Hamburg) 20€. Gđ. Diệu An Nguyễn Thị Nhân 10€. Huỳnh Chung Hiệp 30€. Huỳnh Thị Thúy Lan 50€. Phạm Quang Vũ 30€. Quách Anh Trí 10€. Vương Đăng Đức 100€. Đồng Liên Hoàng Minh Đức (Hannover) 50€. Đồng Nguyệt Đặng Thị Minh 10€. Đức Lực Lê Huy Đức 10€. Fam. Đồng Thuận Leopold Thanh Tuyền 30€. Gđ. Thiên Dũng 70€. Lương Tô Tử & Trần Thị Minh Tâm 30€. Vũ Văn Dinh (HaBloch) 80€. Thiên Hà, Nguyễn Thảo & Đồng Anh (Hildesheim) 50€. Đồng Lạc Nguyễn Hùng Anh (Ibbenbüren) 20€. Thiên Học Trần Kim Phương (Ingolstadt) 20€. Trần Thị Thiên Hương (Italia) 20€. Linh Nguyễn (Kassel) 30€. Diệu Châu Nguyễn Thị Hoàng Liên (Köln) 50€. Diệu Huệ Nguyễn Thị Hoàng Lan 20€. Maurice & Thị Ngọc Yến Haddad 50€. Thân Đức Minh Độ Trần Thị Mai 50€. Gđ. HL. Lý Tấn Vạng Pd Minh Phát (Krefeld) 100€. Lý Hồng Đào 50€. Liên Nguyệt Lý 10€. Liên Tú Nguyệt & Liên Chiêu Cường 10€. Liên Tú Văn 10€. Liên Tuyết Hồng & Liên Tuyết Hoa 10€. Quách Thị Mùi 20€. Quảng Đạo Nguyễn Thành Phương 200€. Trường Ngọc Phương (Künzelsau) 10€. Viên Tuyết Trần Thị Hiền (Laatzten) 100€. Thiên Thành Nguyễn Thị Tâm (Lehrte) 20€. Bành Vinh Hoa (Ludwigshafen) 10€. Đồng Như Trần Hải Yến (Lüneburg) 10€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 10€. Trần Thị Thảo (Mainz) 30€. Quảng Ngọc Lê Thị Bích Thín (Mayen) 10€. Gđ. Diệu Liên Tăng Lý Hoa (Meppen) 30€. Lê Thị Tuyết Lua 30€. Ngọc Bình Ô Thị Hai 50€. Thiên Tánh Trương Ngọc Thanh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 50€. Hứa Hiền (Mönchengladbach) 30€. Lâm Kim Khánh 200€. Phạm Thị Kim Anh 20€. Trần Thủy Lan & Trường Ngọc Liên (Niederahr) 10€. Trương Quang Bình & Trương Thanh 10€. Diệu Hạnh Hoàng Thị Tường Vy (Nieder-Olm) 20€. Đồng Anh Tuấn (Norderney) 50€. Nguyễn Hiếu Nghĩa 30€. Vũ Hồng Minh 100€. Nguyễn Chinh Ngô Thị Mai Liên (Norway) 50€. Đồng Phúc Nguyễn Đức Anh (Nürnberg) 20€. Giggberger Thị Kim Hoa Pd Đồng Quả 30€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc 10€. Trang Ngọc Nguyễn-Sâm Diễm Trang & Sâm Chí Vinh (Oberhausen) 110€. Phạm Minh Thu (Oberkirchen) 20€. Huệ Trí Đặng Giang Toàn (Ostfildern) 50€. Đào Thị Huệ (Papenburg) 100€. Gđ. Lâm Thành Vũ (Pforzheim) 10€. Li-Trần Thúy Phương 30€. Diệu An Vũ Việt Anh (Plauen) 50€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 20€. Nguyễn Hữu Đức (Reutlingen) 30€. Nguyễn Hữu Hiền 30€. Nguyễn Thị Thanh Nga 30€. Thiên Hà Nguyễn Thị Thanh Ngọc 30€. Thiên Từ Lê Thị Thanh 30€. Đỗ Thị Khánh Hưng (Schenefeld) 160€. Thiên Thủy Lý Thị Đan (Schwebheim) 50€. Tô Khai Đức (Schweinfurt) 30€. Nguyễn Thanh Khoa Pd Chánh Phước Thành (Schwenningen) 30€. Đồng Tuy Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 100€. Đồng Hoa Phạm Thị Liên (Stolzevan) 10€. Trần Kim Vui (Taufkirchen) 60€. Diệu Đài Huỳnh Thị Kiều Liên (Taufkirchen) 10€. Đào Thị Chúc Pd Thiên Bạch (Trier) 30€. Đặng Thị Hải Vân (Ulm) 10€. Ngô Minh Sáng (Unna) 100€. Andreas Link Hồ Trần Kim Phụng Pd Đồng Liên (Unterhaching) 70€. Nguyễn Đình Lập (Vechna) 30€. Đồng Viên Nguyễn Thị Nguyệt (Viernheim) 110€. Diệu Trinh Nguyễn Mỹ Lê (Villingen-Schwenningen) 20€. Đồng Liên Tạ Thị Ngọc Hoa (Wedel (Holstein)) 20€. Ngọc Cẩm Huỳnh Lê Văn (Westerstede) 50€. Ngọc Tâm Tạ Thị Hương 40€. Ấn danh (Wilhelmshaven) 50€. Đồng Đạo Phạm Văn Thành 20€. Điệp & Huỳnh (Winnenden) 100€. Trịnh Thanh Văn 20€

- Mối Tư Vương của Huyền Trân Công Chúa: Đức Mai Huỳnh Thị Khuynet 20€. Lê Huỳnh Ngọc Thế 20€. Ong Thị Tuyết 50€. Thu Hoa Duong 20€. Diệu Thiên (Bad Iburg) 100€. Huỳnh Thị Thanh Thủy (Belgique) 40€. Đồng Thiên (Berlin) 100€. Nguyễn Trần (Bielefeld) 20€. Sư Cô Hạnh Thân (Denmark) 40€. An Nhi Nguyễn Thị Kiều (Kieu Kapeler) (Erfurt) 20€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 20€ HH công đức cho phu nhân Sứ Tiểu Hà Pd Diệu Hạnh. Thiên Bảo Ngô Thị Thăng (Frankfurt) 20€. Viên Thanh Ngô Quang Diễm Phi (Fürstenfeldbrück) 30€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang & Lê-Huỳnh Ngọc Thế (Hamburg) 20€. Huỳnh Chung Hiệp 40€. Trần Như Sơn (Hannover) 50€. Phạm Văn Dũng (Hildesheim) 20€. Gđ. HL. Lý Tấn Vạng Pd Minh Phát (Krefeld) 20€. Ân Duyên Đặng Thị Túc (Limburg) 20€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long (Lüneburg) 10€. Trần Thị Thu Thảo (Mainz) 20€. Quảng Ngọc Lê Thị Bích Thín (Mayen) 20€. Ngọc Bình Ô Thị Hai (Meppen) 60€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc

(Nürnberg) 20€. Đồng Tụy Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 30€. Diệu Đài Huỳnh Thị Kiều Liên (Taufkirchen) 20€. Đào Thị Chúc Pd Thiên Bạch (Trier) 40€. Đồng Liên Tạ Thị Ngọc Hoa (Wedel (Holstein)) 50€. Ngọc Tâm Tạ Thị Hường (Westerstede) 20€. Đồng Đạo Phạm Văn Thành (Wilhelmshaven) 15€.

* **TƯỢNG PHẬT:**- Tượng Phật trên tháp: Đào Thị Huệ (Jever) 80€.

- **Tượng Quan Âm:** Nguyễn Thị Hiền 350€ hồi hướng cho con gái Lê Bảo Ngọc Sandra 15 tuổi bệnh tật tiêu trừ. Nguyễn Như Quỳnh, Nguyễn Hoa Nam & Nguyễn Như Minh 65€. Gđ. Diệu Hòa Mai Thị Đậu (Bielefeld) 20€. Lưu Giỏi (Nordhorn) 20€. Đào Kim Quyển (Papenburg) 10€. Li Trần Thủy Phượng (Pforzheim) 50€.

- **Tôn tượng hóa thân Quan Âm:** Đồng Hoa Phạm Thị Nhung 200€. Hồ Mỹ Linh, Lạc Chí Vi & Lạc Christian 200€. Nguyễn Khắc Tuấn, Nguyễn Thị Thanh Hà & Nguyễn Thị Ngọc Uyên 200€. Quảng Dân Nguyễn Thị Mẫn, Diệu Pháp Huỳnh Như & Quảng Thương Nguyễn Thị Nga 200€. Quảng Tâm Huỳnh Đức Dung, Quảng Phú Đình Hữu Sang & Quảng An Đình Lưu Khang 200€. Lương Thị Kim Phượng 200€ ghi tên Trương Ngọc Trác Jack USA. Gđ. Thiên Thế (Schweiz) 434€. Gđ. Hồ Thị Ngọc Mỹ, Trần Chí Hùng & Trần-Hồ Chí Hiếu (Stuttgart) 200€. Gđ. Phạm Hữu Chương, Phạm Đức Lâm, Nguyễn Thị Bích Thu & Nguyễn Quang Minh 200€. Hồ Văn Dĩ Pd Thiên Hòa, Nguyễn Thị Bé Pd Ngọc Thọ 200€.

* **PHẬT ĐÀN:** Ấn danh 50€ HHHL Ngô Mỹ Châu. Đào Thị Hiền 20€. Gđ. Dương Chí Hằng 20€. Lê Thiên Kiều 5€. Nguyễn Hải & Hoàng Huy 50€. Nguyễn Mạnh Thường 20€. Thiên Hạnh Võ Thị Mỹ 20€. Trần Thị 50€. Phúc Hưng Nguyễn Mạnh Hùng (Aachen) 10€. Tường Cát (Aurich) 10€. Phạm Sỹ Đạt (Bad Oeyernhausen) 20€. Thủy Hương (Barntrop) 20€. Chiêu Mươi (Berlin) 50€. Brockammann (Bremen) 5€. Bùi Xuân Đào (Burgdorf) 10€. Lê Chí Dũng (Diepholz) 20€. Nguyễn Hoài Anh 20€. Đồng Thuận Phạm Thị Thảo (Dormagen) 10€. Hoàng Minh Tuấn 20€. Helene Antony Do (Düsseldorf) 50€. Nguyễn Thị Na 20€. Nguyễn Thị Thân 10€. Nguyễn Thị Thanh Loan & Nguyễn Ngọc Xuân 10€. Nguyễn Thị Trường 10€. Hoàng Thị Thu Thủy (Edewecht) 20€. Phạm Minh Trang (Einbeck) 10€. Dr. Bích Nguyễn (England) 42€. Phạm Chí Huy (Erfstadt Liblar) 30€. Nguyễn Thị Hồng Hoa (Essen) 20€. Trần Võ 25€. Nhứt Hòa Võ Văn Thăng (France) 40€ HH công đức cho phu nhân Sư Tiểu Hà Pd Diệu Hạnh. Như Tánh Thái Thị Ngọc Liên (Gelsenkirchen) 20€. Đồng An Trần Thị A (Göttingen) 20€. Ông Bà Ba Hào, Thuận Dung, Chì Mầu & Giang 50€. Thanh Otte 10€. Trịnh Minh 10€. Diệu Anh Lương Thị Bạch Yến (Hamburg) 20€. Diệu Kim Hà Tú Anh 20€. Nhật Đạo Lưu Minh Thành 20€. Trương Anh Trinh 50€. Bùi Hà An (Hannover) 10€. Đồng Lực Trần Minh Tuấn 10€. Đồng Nguyệt Đặng Thị Minh 50€. Đồng Quang Lâm Thị Huệ 50€. Gđ. Như Thân 50€. Gđ. Thiên Học & Thiên Thảo 50€. Lara Thy An 20€. Minh Đạo 20€. Nguyễn Lan Hương 10€. Nguyễn Thị Ánh Tuyết 20€. Nguyễn Thị Cẩm Vân 20€. Nguyễn-Võ Song Huyền 10€. Phillip Steingraber 20€. Robert 10€. Thiên Chi Trần Lan Mai 10€. Thiên Nhân 50€. Trần Hoàng Việt 30€. Trịnh Quốc Triệu & Trịnh Thanh Hà Duyên 50€. Trương 10€. Việt Anh Maikong 10€. Võ Thị Hoa 30€. Huỳnh Thị Hoa (Haren) 20€. Lôi Thị Thu Cúc 30€. Triệu Cẩm Nguyễn (Habloch) 20€. Triệu Tổ Anh (Canada) 20€. Huỳnh Tú Dung (Helmstedt) 30€. Đồng Anh Phạm Ngọc Trâm (Hildesheim) 5€. Phạm Thị Lý 10€. Tường Quang 10€. Minh (Holland) 20€. Đặng Văn Hùng (Höxter) 10€. Nguyễn Thị Kim Anh (Ibbenbüren) 20€. Nguyễn Thị Kim Chi (Laatzten) 50€. Tăng Quốc Cơ 50€. Thang Thị Như Ngọc (Langenhagen) 20€. Đào Kim Anh (Leer) 20€. Điền Văn An (Leverkusen) 10€. Dương Siêu Ngọc Huệ (Lüneburg) 30€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 20€. Thiên Huệ Nguyễn Bích Lan (Lünen) 20€. Ngọc Bình Ô Thị Hai (Meppen) 50€. Sơn & Phạm (Mettingen) 5€. Lin Nguyễn (Minden) 20€. Phạm Thị Sen 50€. Trần Thị Lệ Hoa 50€. Cao Đồng Minh (Münster) 10€. Gđ. Trần Thị Lan 50€. Trần Thái Phi (Neuss) 20€. Đồng Tánh Lee Luc Nhan Khanh (Nienburg) 20€. Nguyễn Hữu Khanh (Norderstedt) 30€. La Tý (Nordhorn) 20€. Huệ Quảng Thủy Dương (Nürnberg) 30€. Đặng Thị Mỹ Hạnh (Oldenburg) 20€. Nguyễn Thu Trang 20€. Phí Hồng Đức 10€. Hoàng Thị Thu Vân (Osnabrück) 10€. Trang Plora (Peine) 20€. Gđ. Lâm Thành Vũ (Pforzheim) 10€. Trần Thị Ba 50€. Nguyễn Văn Hồng 20€. Mai Vu Pd Diệu Danh (Rodgau) 30€. Nguyễn Thị Liên (Salzgitter) 20€. Nguyễn Thị Tâm 20€. Thái Thị Hương 10€. Nguyễn Thị Chung (Salzvedel) 20€. Vũ Quang Tú (Seelze) 50€. Đỗ Thị Lan (Stauffurt) 30€. Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 50€. Diệu Đài Huỳnh Thị Kiều Liên (Taufkirchen) 10€. Hoàng Anh Tuấn (Troisdorf) 25€. Âu Minh Nhật (Unna) 10€. Nguyễn Thị Xuyên (Việt Nam) 10€. Trần Thị Chiêu 10€. Đặng Thị Lý (Wolfsburg) 20€. Nguyễn (Worm) 20€. Nguyễn Hữu Mừng Chi (Wuppertal) 30€. Quý Đạo Hữu & Phật Tử ấn danh 150€. Minh Ân (France) 100€.

* **VU LAN:** Triệu Thị Sanh 20€.

* **SỬA CHỮA & TU BỒ CHÙA:** Ong Nữ Hồng Nhung 200€ HHHL Bà Phạm Thị Út. Trần Thị Hải 20€. Đào Thị Huệ (Jever) 20€. Thông Giác Trần Tú Anh (Neuss) 50€. Đào Kim Quyển (Papenburg) 10€. Đào Thị Huệ (Jever) 20€.

* **ĐÈN DƯỢC SƯ:** Trần Lành (Berlin) 10€. Quách Anh Trí (Hamburg) 10€.

* **TRAI TẮNG:** An Duyên Nguyễn Thị Nhất 50€. Bác Viên Tuyết 50€. Bùi Thị Tuyết 10€. Cao Tổ Hoa 20€. Chánh Đức Quang Huỳnh Văn Hồng 20€. Châu Thị Cúc 20€. Chì Diệu Hoàng 50€. Chì Nguyễn Ngọc Diệp 50€. Chì Phùng 10€. Chinh Pd Đồng Ngọc & Cường Pd Đồng Lực 100€. Chúc Phục 20€. Chúc Phước 10€. Cô Diệu Hiền 20€. Đặng Thị Hồng 10€. Diệu Bảo Trần Minh Ngọc 10€. Diệu Cầm 30€. Diệu Đức Chu Thị Đoan Trang 20€. Diệu Giác 20€. Diệu Hoa 10€. Diệu Hòa Mai Thị Đậu 20€. Diệu Hồng Nguyễn Văn Anh 20€. Diệu Hương Lưu Phương Lan 10€. Diệu Loan 20€. Diệu Mai Đặng Thị Tuyết 10€. Diệu Minh 30€. Diệu Mỹ 20€. Diệu Nga Nguyễn Thủy Hồng 20€. Diệu Ngọc 10€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 50€. Diệu Ngọc Vương Huỳnh Thị Huệ 10€. Diệu Phúc Mỹ Hạnh 20€. Diệu Thảo Đặng Thị Phương 20€. Diệu Thời 10€. Diệu Tuyền Trần Bích Thuận 20€. Diệu Vân 30€. Đình Thanh Thủy 10€. Đỗ Thị Lệ Minh 10€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Đồng An Trinh Thị Khỏe 20€. Đồng Bạch 20€. Đồng Đạo 10€. Đồng Diệp Trần Thị Chi 20€. Đồng Độ 20€. Đồng Duyên & Đồng Thúc 20€. Đồng Duyên Liên Tô Bình 4€. Đồng Giác Lê Văn Hai 10€. Đồng Giới Nguyễn Lan Hương 10€. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu 20€. Đồng Hà Trần Thanh Hằng

10€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 20€. Đồng Hoa 10€. Đồng Hoiste David 10€. Đồng Huệ Nguyễn Thị Lại 10€. Đồng Kim Ngụy Minh Thủy 20€. Đồng Lại Dao 20€. Đồng Liên 20€. Đồng Liên Nguyễn Thanh Thủy 20€. Đồng Nhã Nguyễn Thị Thanh Hải 100€. Đồng Nhã Trần Phụng Linh 20€. Đồng Nhi 10€. Đồng Tâm 10€. Đồng Tánh Lee Luc Nhan Khanh 20€. Đồng Thanh 20€. Đồng Thứ 10€. Đồng Thuận Lê Thị Hải Yến 20€. Đồng Thuận Phạm Thị Thảo 10€. Đồng Tú Giáp Nguyễn Anh 10€. Đồng Văn Đình Thu Hương 10€. Đồng Viên Nguyễn Hoài Phương 10€. Đồng Xuyên Điền Kim Thoa 10€. Gđ. Đồng Pháp Cao Văn Thăng 40€. Gđ. Đồng Thiên 10€. Gđ. HL Diệu Quả Nguyễn Thị Mận 500€. Gđ. Lưu Lê Anh 20€. Gđ. Nguyễn Thị Phương 5€. Gđ. Nguyễn Thị Thanh Tú 50€. Giác Chánh Trịnh Kim Hòa 20€. Giác Thiện 20€. Hà Thị Lan Anh 20€. Hiếu Ngọc Đỗ Bích Giao 10€. HL Đồng Thoát Trần Duyệt Hùng 10€. HL Lý Tấn Vàng Pd Minh Phát 50€. HL Quảng Tâm Phạm Thị Hào 50€. HL Thiên Hạnh Lê Văn Hồng 20€. HL. Giáp Văn Lai Pd Khai Tâm Liên Hoa 20€. Hồ Vinh 20€. Hồng Thị Hôn 30€. Hùng 10€. Huỳnh Phi Phi 10€. Huỳnh Thị Hà Hương 20€. Lan Phương Minh Khoa 5€. Larus Andreas Ngọc Thủy 20€. Lê Thị Quế Hương 10€. Lý Minh Nghĩa 10€. Lý Mỹ Châu 150€. Mã Lê Tuyết 50€. Minh Trí & Nguyễn Tuệ 20€. Ngọc Bích & Quảng Nghĩa 10€. Nguyễn Đỗ Tố Nga 10€. Nguyễn Kim Phụng 10€. Nguyễn Lê Hoa Pd Tường Nga 20€. Nguyễn Minh Nguyệt 10€. Nguyễn Minh Tâm 10€. Nguyễn Minh Tuấn 10€. Nguyễn Phương Thủy 10€. Nguyễn Thị Hoàng Anh 10€. Nguyễn Thị Hương 20€. Nguyễn Thị Hương 20€. Nguyễn Thị Liên 20€. Nguyễn Thị Thanh Phương 50€. Nguyễn Thị Thu Hương 10€. Nguyễn Thủy Ngân 10€. Nguyễn Thủy Ngân 10€. Nhuận Lành Phạm Thị Hiền 10€. Phạm Hồng Hạnh 10€. Phạm Kim Thoa 10€. Phúc Hải Điền Văn Nghĩa 20€. Phùng Chí An 50€. Phùng Tiểu Yao 10€. Pt. Lăng Lê Mai 100€. Pt. Lê Tài 100€. Quảng Hiếu Trần Toàn Mỹ 10€. Quảng Hòa Nguyễn Văn Tây 20€. Quảng Phúc Nguyễn Ngọc Diệp 20€. Sa Di Ni Giác Thọ 100€. Sa Di Ni Thích Thông Tịnh 100€. Sam To Ha 10€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh Ân 20€. Tạ Thu Kiều 20€. Thầy Đồng Văn 855€. Thầy Thích Hạnh Bảo 50€. Thị Thiên Phạm Công Hoàng 20€. Thiên An Trần Thanh Quy 10€. Thiên Bạch 10€. Thiên Chiêu Trần Hoàng Việt 20€. Thiên Đạo & Thiên Hi 10€. Thiên Đạo Ung Minh Trung 10€. Thiên Hà Nguyễn Thị Kim Hằng 10€. Thiên Hiếu Komm Larry Ngọc 15€. Thiên Học Trần Kim Phượng 20€. Thiên Huệ & Thiên Đạt 50€. Thiên Hữu 20€. Thiên Lộc 20€. Thiên Lý 10€. Thiên Mỹ & Diệu Vân 20€. Thiên Ngọc 10€. Thiên Nhật 10€. Thiên Nhật Nguyễn Thị Tuyết Anh 20€. Thiên Phú Lê Bích Lan 5€. Thiên Sắc Lương Thị Hương 10€. Thiên Thăng & Thiên Như 20€. Thiên Thành Nguyễn Thị Tâm 100€. Thiên Thủy 10€. Thọ Tâm Nguyễn Thị Minh Thanh 50€. Tôn Thất Thảo 10€. Trần Duy Khánh 20€. Trần Khánh Vân & Ngô Thị Thủy 10€. Trần Mai Thị 10€. Trần Phú Quy 10€. Trần Thị Thanh Thủy 20€. Trung Đạo 10€. Trương Bích Ngọc 10€. Từ Đường 20€. Võ Song Huyền Nguyễn 10€. Võ Văn Trung 20€. Vũ Thị Bình 50€. Vũ Thị Tuyết Vân 10€. Gđ. Sư Cô Huệ Niệm (Berlin) 100€. Cô Hạnh Thân (Danmark) 1342€. Diệu Trí Lê Thị Bích Loan (Dreieich) 100€. Helene Antony Do (Düsseldorf) 30€. Tâm Văn Nguyễn Tina (Finland) 10€. Cao Bích Ngân (Garbsen) 10€. Tường An Hoàng Thị Ngọc 50€. Thị Hạnh (Göttingen) 20€. Đồng Lực Trần Minh Thuá (Hannover) 10€. Đồng Nguyệt Đặng Thị Minh 10€. Đồng Quang Lâm Thị Huệ 30€. Lê Thị Xuyên 10€. Thiên Tuệ Kevin Minh 20€. Trương Thành Tín 20€. Thiên Thọ Trần Thị Xê (Karlsruhe) 50€. Thị Chánh Trương Tân Lộc (Laatzten) 20€. Điền Văn An (Leverkusen) 9€. Dương Siêu Ngọc Huệ (Lüneburg) 20€. Tôn Trinh Huỳnh Khiết Ngọc 50€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 20€. Chi Hội Phật Tử VNTN Mannheim (Mannheim) 600€. Bùi Văn Kiệt (Mönchengladbach) 25€. Hứa Hữu 20€. Công Ngọc (Münster) 50€. Trí Phát Trâm Thuận Đạt (Nürnberg) 20€. Chì Thiên Thế (Schweiz) 870€. Cô Hạnh Trí (USA) 500€. Diệp & Huỳnh (Winnenden) 100€. Huỳnh Văn Hương 50€. Quý Đạo Hữu & Phật Tử ấn danh 90€.

* **TỬ THIÊN:** -**Cô nhi, Cùi, Mù & Dưỡng Lão:** Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 40€. Nguyễn Thị Mộng Hà 30€. Nguyễn Văn An 100€. Ngọc Hiền 20€. Minh Tân & Thủy Lê (Bielefeld) 50€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 30€. Lương Tô Tử & Trần Thị Minh Tâm (Hannover) 30€. Võ Phước Lầu 50€. Lemon (Karlsruhe) 10€. Phi Nam 30€. Gđ. HL. Minh Phát Lý Tấn Vạng (Krefeld) 60€.

-**Bảo lụt:** Lữ Trung Cang (Barntrop) 30€.

-**Nơi chôn cất:** Nguyễn Thị Mộng Hà 20€. Phạm-Nguyễn Thị Thu Thủy (Belgique) 50€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên 40€. Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 10€. Đồng An Trần Thị A (Göttingen) 10€. Nguyễn Sáu (Karlsruhe) 20€.

-**Mô mắt:** Đồng An Trần Thị A (Göttingen) 10€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€.

-**Phóng sanh:** Quảng Hiếu Trần Toàn Mỹ 20€. Quảng Phúc Nguyễn Ngọc Diệp 20€. Đồng An Trần Thị A (Göttingen) 10€. Lương Tô Tử & Trần Thị Minh Tâm (Hannover) 20€. Điền Văn An (Leverkusen) 7€.

* **Trung Tâm Nghiên Cứu & Tu Học VG:** Ong Nữ Hồng Nhung 200€ HHHL Bà Phạm Thị Út. Diệu Thích Nguyễn Thị Tinh (Bad Pyrmont) 70€ (Heo cđ) HH cho cháu ngoại Vương Tuấn Phong 15 tuổi. Gđ. Phú & Thủy (Heo công đức) (Göppingen) 98,87€. Thanh Hoa Asia Supermarkt (Heo công đức) (Koblenz) 75€. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

* **Học bổng Tăng Ni Việt Nam:** Nguyễn Thị Bạch Tuyết 25€. Lữ Trung Cang (Barntrop) 20€. Viên Thanh Ngô Quang Diễm Phi (Fürstenfeldbrück) 30€. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

* **Ký tự hương linh:** HL Ngô Mỹ Châu 20€. Gđ. HL Phạm Thị Tuyết Mai 200€. HL. Tang Hưng 100€. HL. Vũ Văn Trí 70€. Huỳnh Thị Lý 20€ HL Helmut Michael Huỳnh. Nguyễn Hoàng Vũ 20€ HHHL mẹ Phạm Thị Côi Pd Diên Trần. Ong Nữ Hồng Nhung 35€ HHHL Bà Phạm Thị Út. Thiện Niệm Phạm Văn Trường 10€. HHHL. Hoàng Nguyên Hai Pd Thiên Nam (Dormagen) 30€. Phạm Thị Bích (Feucht) 20€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng (Karlsruhe) 20€. Hồ Kim Sinh (Pforzheim) 30€.

* **Quảng Cáo:** Bùi Văn Chinh 280€. East Sea Travel. Air Servicee GmbH 790€. Kreyenhof+Kluge GmbH 1400€. KT Consulting & Service GmbH 280€. Mai Lam 1400€. Nguyễn Thái Hùng 115€. Sinco-Deco Einrichtung GmbH 350€. Trương Ngọc Đức 280€. Nguyễn Trần (Nguyễn Thế Hùng) (Nordhorn) 65€.

* **Định kỳ tháng 5 & 6/2018:** Cao Minh Miến 10,22€. Châu Thanh Sơn 20€. Đặng Ngân Hà 40€. Đặng Quốc Minh 10,22€. Đỗ Ngọc Oanh 6€. Đỗ Thái Bằng

60€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 5€. Đỗ Văn Hoàn 4€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Hồ Vinh Giang 40€. Hoàng Thị Tân 80€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 5€. Hứa Thiện Cao 10€. Hứa Thuận Hưng 40€. Hue Wollenberg 20€. Kiều Công Lý 15€. Kim Loan Lam Thị Maier 20€. Lâm Thị San 20€. Lê Chin & Thị Tâm 20,46€. Lê Gia Tuyền 40€. Lê Minh Sang 60€. Lê Thị Ngọc Hân 60€. Lê Văn Đức 20€. Lý Kiên Cường 30€. Lý Lăng Mai 30€. Manuela Horn 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Ngọc Hà Nguyễn Xuân Mai 5,11€. Nguyễn Bích Lan 40€. Nguyễn Đức Quốc Thọ 30€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Hoàng Tùng 40€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Nguyễn Liên Hương 20€. Nguyễn Ngọc Dương 10,22€. Nguyễn Quốc Đình 20,46€. Nguyễn Tấn Tài 20€. Nguyễn Thanh Ty 25,56€. Nguyễn Thị Anh 20€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. Nguyễn Thị Diệu Hạnh 15€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 20€. Nguyễn Thị Kim Lê 20€. Nguyễn Thị Minh Sáu 60€. Nguyễn Thị Mộng Linh 10€. Nguyễn Thị Nam Dương 40€. Nguyễn Thị Ngọc Anh 40€. Nguyễn Thị Ngọc Thảo 15€. Nguyễn Thị Nhung 10€. Nguyễn Thị Thu 15€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Nguyễn Thị Tường Nhân 20,46€. Nguyễn Văn Chín 20,46€. Nguyễn Văn Phương 10,23€. Phạm Công Hoàng 51,26€. Phạm Đăng Túy Hương 51,12€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 40€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 6€. Phan Đình Du 100€. Phan Ngọc Đức 10€. Phan Thị Dương 25,56€. Phan Thị Lan 7€. Phan Thị Lý 7€. Phan Tiến Dũng 20€. Phùng Văn Chăm 20€. Phùng Văn Thanh 10€. Quách-Lê Thị Kim Thu 50€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 40€. Thái Kim Sơn 100€. Thái Quang Minh 200€. Thái Văn Anh 20€. Thiên Dat Mac 100€. Thiên Thủy Vũ Thị Xuyên 30€. Thủy Trần 100€. Tôn Thủy 20€. Trần Bạch Hùng 5,11€. Trần Lăng Hĩa 20€. Trần Mạnh Thắng 100€. Trần Ngọc Diễm 10€. Trần Tân Tiếng 10,23€. Trần Thanh Pháp 40€. Trần Thị Kim Lê 10€. Trần Thị Thanh Thủy 40€. Trần Thị Thu Thủy 5,11€. Trần Văn Dân 10,22€. Trần Văn Lục 30,68€. Triệu Thị Sanh 180€. Trương Chánh 30,68€. Trương Ngọc Liên 100€. Trương Tấn Lộc 40€. Tú Bình Spyra 10€. Uông Minh Trung 20€. Văn Hiếu Nguyễn Thị Bích Hợp 5€. Võ Thị My 20,46€. Võ Thị Mỹ 20€. Võ Văn Hùng 10,23€. Vũ Đình Đức 30€. Vũ Quang Tú 100€. Vương Khắc Vũ 20€. Wirjia Tran 20€. Young Thị Thanh 20€. Chöling (Hannover) 600€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng (Karlsruhe) 60€. Lâm Thành (Lingen/Ems) 50€.

Tu Viện VIÊN ĐỨC

* Tam Bảo: Ấn danh 10€. Ấn danh 20€ HH cho Đức Anh Pd Minh Cảnh & Vanessa Thà. Bành Hên 40€. Đinh Đức Vũ 15€. Đỗ Văn Vinh 10€. Đồng Nhả Lô Thị Phương, Đồng Tín Lại Trung Việt 30€. Đức Trí & Diệu Như 43€. Gđ. Nguyễn Thị Hoa 100€ HHLH Nguyễn Văn Cú Pd Phúc Lai. HHLH Trần Sun Hên 10€. Hoàn, Muoi, Kim Mai 50€. Huỳnh Quốc Phong 50€. Huỳnh Thị Đại 50€. Khóa Huân Tu Tịnh Độ 585€. Kim Loan Lam Thị Maier 10€. Lai Trung Việt & Lo Thị Phương 40€. Lê Nguyễn Trương 30€. Lê Tuyết Vi, Phạm Thị Tuyết & Phạm Hào Thiên 20€. Nguyễn Anh Giang 20€. Nguyễn Anh Tuấn 20€. Nguyễn Thanh Kim 174€. Nguyễn Thanh Nhã 20€. Nguyễn Thị Chăm 20€. Nguyễn Tuyết Xinh 30€. Phạm Minh Trang 5€. Phạm Thái Hùng 10€. Pt. Huệ Sáng 10€. Tâm Huệ 20€. Thanh Hương Bauer 20€. Thủy Trần 20€. Trần Hoàng Minh 30€. Trần Thị Hằng 10€. Trần Thị Nga 10€. Trần Thị Nữ 20€. Nguyễn Văn Mai (Amriswil/ Schweiz) 43€. Nguyễn Sơn & Chiên (Gossau/ Schweiz) 43€. Đinh-Trần Hương Minh (Jona/ Schweiz) 87€. Lâm Bung Hoàng (Kempten) 100€. Nguyễn Thị Ngọc Lan & Nguyễn Quốc Vương 20€. Nguyễn Thị Ánh Nguyệt (Lindenberg) 10€. Schönmann Thị Nhung (München) 20€. Gđ. Hùng & Thủy (Nonnenhorn) 20€. Trần Thị Mai Lan (Ravensburg) 10€. Nguyễn Thị Liên & Đào Đức Vương Minh (Tiệp/Hamburg) 50€. Vũ Thanh Hương (Ulm) 30€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Đồng Ngọc Đào Thủy Uyên 200€ (định kỳ).

* Phật Đản: Bwrrong Esben 10€. Đỗ Trung 40€. Evelyn Minh 20€. Fam Meissner: Kirk, Heiko & Dung 40€. Gđ. Cúc & Vê 30€. Gđ. Đỗ Tín & Đỗ Bích Giao 20€. Gđ. Liễu Minh Đại 30€. Gđ. Nguyễn Văn Trương & Lâm Thị Thu Học 100€. Gđ. Nhat Hạnh 20€. Gđ. Vũ Chí Vê 20€. Huy 20€. Khuong To Muoi & Khuong Erik 20€. Lê Minh Phương 20€. Lê Thị Kim Hoa 50€. Minh Hương 50€. Müller Lan 20€. NCT 20€ HH Nguyễn Văn Cú. Neumann & Nguyễn Thị Hoa 50€. Nguyễn An Đức 20€. Nguyễn Tiến Hải 50€. Phạm Cang & Thị Minh Hà 30€. Spreng Lothar, Spreng Thành, Nguyễn Thanh Văn 30€. Trần Thị Thanh Hà 20€. Trần Thị Yến 10€. Trịnh Gia Tân 10€. Trương Mỹ Linh 20€. Võ Quang Minh & Võ Quang Vinh 20€. Zhang Poing & Feng Xiao Yue 20€. Đào Thị Minh Huệ (Albstadt) 50€. Gđ. Thiện Tín Hồ Tân Tiến 30€. Gđ. Trương Đình Trang & Trương Thị Mỹ Dung 30€. Gđ. Võ Thị Bích Thủy (Ansbach) 100€. Gđ. Ngô Văn Chia & Hồ Thị Thu Hồng (Austria) 30€. Hoàng Sang Lưu (Biberach/Riß) 20€. Gđ. Hải & Diệp (Böblingen) 30€. Vũ Thị Thảo 30€. Ngô Đức Nhung (Bregen) 10€. Trần Thị Phúc (Burgau) 60€. Phạm Thị Tuyết & Phạm Thị Minh Thu (Echterdingen/ Leinfelde) 40€. Nguyễn Xuân Việt (Ehingen) 150€. Fam. Ho (Friedrichshafen) 40€. Lê Thị Vy 50€. Nguyễn Đức Thịnh 50€. Lê Thị Kim Thu (Göppingen) 30€. Nguyễn Thị Bích 30€. Nguyễn Thị Thanh 10€. Pt. Huệ Nguyệt 50€. Phạm Thái Phi Long & Phạm Thái Nhật Long (Günzburg) 50€. Điều Bảo Diên Hương Giang (Herrenberg) 10€. Fam. Huỳnh & Diên 50€. Thiện An Huỳnh Duy Khang 10€. Thiện Minh Huỳnh Duy Quang 10€. Thiện Nghĩa Huỳnh Công Dân 10€. Minh Hương (Jona/Schweiz) 20€. Gđ. Hoàng Thế Dương & Quách Thị Hằng (Konstanz) 100€. Gđ. Trần Thị Hồng Hạnh 100€. Nguyễn Thị Tân 10€. Quách Kim Trinh 20€. Fam. Từ Vạng Thọ (Laukrach) 20€. Gđ. Lý Nga (Lindau) 50€. Mai 10€. Trần Thị Sương 20€. Sinh - Kim Anh (Lindenberg) 20€. Fam. Trần Ngọc Sơn & Nguyễn Thị Phương & Tony Hòa (Mühlheim) 20€. Lê Thị Tuyết (Neukirch) 10€. Linh Tuấn (Kim Long - Sonden) (Neu-Ulm) 50€. Phan Tắt Chương 10€. Gđ. Hùng & Thủy (Nonnenhorn) 100€. Bùi Thị Minh & Nguyễn Văn Thắng (Oberstdorf) 20€. Đặng Văn Thái 30€. Văn Thắng 20€. Nguyễn Thị Mạnh (Radozell) 20€. Phan Nguyệt Anh (China Wok) (Ravensburg) 62€. Trần Thị Mai Lan 10€. Điều Ân (Reutlingen) 20€. Nghiêm Thị Thu 20€. Fam. Quách Mến (Schweiz) 20€. Đinh Việt Nga & Nguyễn Chiến Thắng (Sonthofen) 100€. Đoàn Thị Hồng (Bamboo Garden Rest.) 30€. Vũ Thị Hoa, Nguyễn Tiến Thành, Vũ Natalie & Nguyễn 70€. Gđ. Nguyễn Thị Chung (Stuttgart) 50€. Oanh Phạm 20€. Phạm Thị Thu Hằng (Tettngau) 10€. Nguyễn Đình Hùng (Überlingen) 50€. Đinh Thị Liên (Ulm) 50€. Nguyễn Thanh Toàn & Nguyễn Thị Lua 30€. Nguyễn Thị Kim Thanh 50€. Nguyễn Thị Phán 20€. Tô Mỹ Linh 40€. Trần Thị Tâm 70€. Nguyễn Thị Hoa (Weingarten) 50€. Phạm Thị Kim Nhung 30€. Trần Trang Vy 20€. Gđ. Cao Xuân Hai (Weingarten) 50€.

Danh sách quý Đạo Hữu & Phật Tử cúng dường thực phẩm & bánh phát hành nhân dịp Đại Lễ Phật Đản

Bình Pascal: 200 bánh bao. Diễm: bánh tiêu. Dũng Hạnh: Cà-phê. Đào: Chè đậu trắng, chè táo xon. Huệ Lộc: 400 bánh cam. Mai Hương (Đồng Vj): Sate, Mắm ruốc, chả giò, bì cuốn và Phở. Nhung Kiệt: Bánh Paté sô. Tuyết Xinh: Giò cháo quẩy, chả lụa. Tâm Thủy & Hạnh: Bánh cuốn, bánh ú, bánh khoai mì và chè khoai môn. Thủy Nhung: Mắm ruốc. Hà Thắng: Bánh bao chỉ. Phương Trinh: Bánh ít. Di Út: Bánh bía. Ten & Anh: Bánh da lợn, bánh tiêu. Hằng: Sương sa hột lựu. Vi Bàn: Bánh giò, bánh lọt. China Wok (Biberach) 400 bánh ít. Quách Thị Phương: Cơm rượu, chè táo xon, chè đậu trắng, cốm giếp, bánh da lợn. Quách Văn Khánh: Thực phẩm Á Châu. Ngọc Diệp: 300 chai nước ngọt. Huệ: 150 chai nước sôi. Vi Bàn: 150 chai nước sôi. Lê Thị Thu Hương: 2 karton đầu ăn, 1 karton muối. Metin: 10 ngon dền. Diệu Đức Nguyễn Thị Thu Hương: 5 lon nước cốt dừa. Quang Tính Quách Kim Trinh: 1 karton đầu ăn./.

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa qua **Email: buero@viengiac.de, điện thoại hoặc thư** cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

Kloster Vien Duc
BIC: SOLADE1RVB
IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68
Kreissparkasse Ravensburg

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được hay không là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Ngày..... tháng ..... năm 201....

Phiếu ủng hộ báo Viên Giác

Số hiệu độc giả (SH) .....

Họ và tên : .....

Địa chỉ : .....

Tel./Email : .....

Số tiền : .....

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không

Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

.....
 .....
 .....

Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TÒA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT.Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Quỳnh Hoa - Từ Hùng
Trần Phong Lưu - Phan Ngọc - Hồng Nhiên - Thiện Căn
Phạm Hồng Sáu - Thị Tâm - Phù Vân - Dr. Trương Ngọc
Thanh - Lê Ngọc Châu - Quảng Trực Trần Việt Dung.
Nguyễn Đạo - Hoang Phong.

Tùy Anh (Đức) - Người Giám Biên (Đức) - Đông Phương Mai
Lý Càng (Pháp) - Trần Thị Hương Cau (Đức) - Trần Thị Nhật
Hưng (Thụy Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng Kiệt (Mỹ) - CAT Đơn Sa
(Mỹ) - Tuệ Nga (Hoa Kỳ) - Lương Nguyễn Hiền (Đức) -
Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS. Lâm Như
Tạng (Úc) - Nguyễn Thùy (Pháp) - Trần Thế Thi (Đức) -
Nguyễn Quý Đại (Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thị Thi
Hồng Ngọc (Đức) - Phương Quỳnh (Đức) - Song Thư (Thụy
Sĩ), - Cư sĩ Liễu Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn Thất Hứa (Đức),
DVM. Nguyễn Thượng Chánh (Canada), Dr. Thái Công Tụng
(Canada).

KỸ THUẬT ẨM LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức

CÙNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 - Fax : 0511 - 87 90 963

Homepage: <http://www.viengiac.de>

E-mail : info@viengiac.de

E-mail : baoviengiac@viengiac.de

E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những tư tưởng của tác giả được đăng và trích đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là lập trường của tờ báo và Ban Biên Tập. Tác giả chịu hoàn toàn trách nhiệm về nội dung bài viết của mình.

Ủng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:
Congregationd.Verein.Vietn.Buddhist.Kirche
Abteilung i.d.

Sparkasse Hannover

Konto Nr. 910 4030 66

BIC: SPKHDE2HXXX.

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

Trang

- Thư tòa soạn	1
- Bàn Luận Tiếng của Giáo Hội Phật Giáo VNTN Liên Châu	3
• Tôn giáo:	
- Đọc tác phẩm "Lời Phật dạy..." (Thích Nguyên Tạng)	5
- Tại sao cần phải thiền định ? (Hoang Phong)	9
- Các câu chuyện Thiền... (Văn Công Trâm)	11
- Những đoạn đường đã qua (Thích Như Điển)	13
- Phật tánh trong ta (Thích Viên Thành)	15
- Hạnh phúc rốt cuộc ở nơi đâu? (Thiện Nam)	17
• Chủ Đề: Mẹ:	
- Thư viết cho Mẹ (Elena Pucillo Truong)	19
- Vì tôi là con của Mẹ (Trương Văn Dân)	21
- Ông Bố dưỡng (Tiểu Thiện)	23
- Nhớ tiếng ai ơi (Hoàng Quân)	27
- Là khách lạ ngay trên quê hương mình! (Huệ Trân)	31
• Văn Học Nghệ Thuật:	
- Những tu viện nổi tiếng trên thế giới (Phù Vân)	33
- Giới thiệu sách mới xuất bản: <i>Bên Kia Cầu Chữ Y</i> (Phù Vân)	34
- Happy Birthday, Gautama Buddha! (Nguyễn Đạo VCT)	35
- Viên thành Giác ngộ (Hoa Lan-Thiện Giới)	37
- Một góc nhìn về "Chữ Văn" (Lâm Minh Anh)	40
- Tô Thùy Yên: Sự dung hòa của thi ca (Đỗ Trường)	43
- Dã Hàng Trần Quý Cáp (Nguyễn Thiếu Dũng)	49
- Hát Bội trong lễ hội "Đổ Giàn" (Phan Trường Nghi)	51
- Cuốn lưu bút tình cờ (Nguyễn Hạnh HTD)	53
- Đọc sách "Trường Võ Bị Quốc Gia VN" (Trần Đan Hà)	54
• Chính trị:	
- Chiến lược xâm lăng mềm (Tích Cốc Ngô Văn Phát)	57
- Với con mắt người Nhật "Trung Quốc chiếm Việt Nam"	61
- Giáo Hội PGVNTN Âu Châu tổ chức biểu tình tại Paris (Giải Minh)	63
- Đức- Người Việt đồng hành với quốc nội (Nguyễn Phan)	65
• Thơ: <i>Lên lầu Quán Tước</i> (Thích Như Điển, trang 14), <i>Nhớ Palawan</i> (Nguyễn Sĩ Long, 16), <i>Chúc mừng quý Thầy trở lại</i> (Tắc Thu, 18), <i>Chưa hiểu chuyện phù vân</i> (Hàn Thiên Lương, 20), <i>Quê</i> (Ngọc Như, 24), <i>Hữu duyên thiên lý</i> (Nguyễn Song Anh, 26), <i>Góp gió</i> (Huệ Trân, 32), <i>Thơ gửi Mẹ</i> (Bà Thanh Bình, 39), <i>Phổ mưa</i> (Thanh Thúy, 39), <i>Đáng bán nước</i> (Trần Thế Thi, 52), <i>Đặc khu kinh tế chiến lược</i> (Trúc Lang OKC, 60)	
• Y học thường thức:	
- Sát thủ ngọt ngào (DWM Nguyễn Thượng Chánh)	68
• Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách)	71
• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Phù Vân và Đại Nguyên phụ trách)	73
• Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách)	75
• Tin Việt Nam (Quảng Trực phụ trách)	78
• Tin Thế Giới (Quảng Trực phụ trách)	84
• Phân ưu – Chúc mừng đám cưới (trang 20, 52)	88, 89
• Hộp Thư Viên Giác - Phương Danh Cúng Dường	90
• Mục lục	

Hình bìa: Biểu tình chống dự luật 3 Đặc khu KTHC và An ninh mạng do GHPGVNTNÁC tổ chức tại Paris ngày 29.6.2018 (Ảnh: Trần Tế Thế)

Cáo lỗi: Vì số trang báo có giới hạn nên các bài của Quý văn thi hữu gửi đến và mục Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này được. Chúng tôi sẽ tiếp tục lần lượt đăng trong các số báo tới.

Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý vị độc giả.

• **Báo Viên Giác**